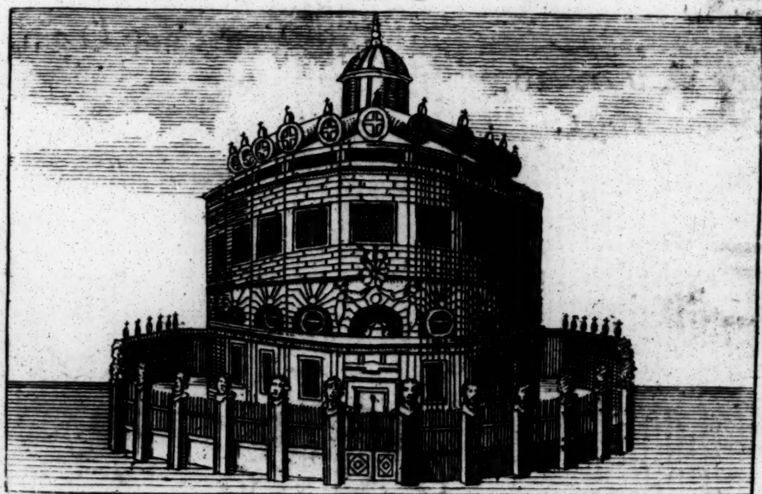
MUSÆ ANGLICANÆ:

SIVE

POEMATA quædam melioris notæ,
seu hactenus Inedita, seu sparsim Edita,
in duo Volumina congesta.

VOLUMEN PRIMUM.

EDITIO QUINTA.



LONDINI:

Ex Officinâ J. & R. TONSON, & J. WATTS.

MDCCXLI.


Leonard Hotchkis A.M.





AD

LECTOREM.



CUM in medium ubique afferantur ſelectiores Italorum Scotorumque Muſæ, & apud cæteras, pene quotquot ſunt, Europæ gentes, ſuas pariter edendi, mos obtinuit: Hâc te, Lector benevole, Anglia donat Anthologiâ, ne ipſam à Literato etiam orbe penitus diviſam putes.

QUA ſuper paucis monendus es; Primùm placuit, ut loca, ſiqua ſubinde eſſent obſcuriora, Notis illuſtrarentur. Iſtud autem animi conſilium mutatum iri non ægrè feres. Quippe qui, iis omnibus quibus noſtrorum & retro paululum temporum Annales vel parum innotuerint, nimium iſtuc & ſupervacaneum eſſemus facturi; cæterùm, eorum captui, quibus omnino erant ignoti, vix ac ne vix ſatis.

Ad LECTOREM.

QUOD ad Collectionem attinet, pauca admodum, utì ſperamus, hîc irrepſerunt, quæ non inter præſtantiſſima noſtratium Poetarum carmina jure merito annumerentur; & quæ non accuratiſſimis veterum Poematis proximum (licèt procul) locum obtineant. Mereantur tecum aliquam gratiam alia (cujuſmodi ſunt non pauca) quæ nova prorſus; alia, quæ licèt olim typis excuſa ſint, rariſſima tandem in manibus teruntur.

QUOD ſi denique Catachreſin ſonet vel ipſe Libri Titulus, dum *Raphaelis Thorii*, in tranſmarinis nati, carmen Muſis Anglicanis adſcriptum videas; id nobis eò lubentiùs ignoſcendum putes, tum quia ab infantulo hîc enutritus vixit ſcripſitque, (&, cuicunque telluri originem, Angliæ certè Poeſin debet) tum quia ejus carmen, quod à plurimis in deliciis ponitur, nec tibi prorſus injucundum fore confido Sin Peregrinum cogites, hoſpitii & amicitiæ jure, apud Anglos ſemper ſancto, fruatur.



Præmo-



Præmonendus es, Lector Quintæ hujusce Editionis, priorum Quatuor retineri omnia, locis transponi quædam, mutari verò perpauca. Adjici Cantabrigiensium invenies multa: novi pleraque, nec ingrati fortasse, Argumenti; exercitationes scilicet Academicas, de Quæstionibus præcipue Philosophicis; Juvenilium Studiorum Testimonia simul & Ornamenta.

V. B.





Lately Publish'd, by J. *and* R. Tonson *and* J. Watts, *Curiously and Correctly Printed in Duodecimo, the following Books*, viz.

CAII SALLUSTII CRISPI quæ extant.
VELLEII PATERCULI Historiæ Romanæ quæ supersunt.
JUSTINI Historiarum ex Trogo Pompeio libri XLIV.
Q. CURTIUS RUFUS de rebus gestis Alexandri Magni.
C. JULII CÆSARIS & A. HIRTII de rebus à C. Julio Cæsare gestis Commentarii: Cum C. Jul. Cæsaris fragmentis.
CONCIONES & ORATIONES ex Historicis Latinis excerptæ.
TELEMACHUS in French, with Cuts.

Dr. CROXALL's FABLES of Æsop and Others: Newly done into English. With an Application to each Fable, Illustrated with Cuts. The Fourth Edition.

And in Octavo,

BUCKII NOVUM TESTAMENTUM. Græcè.
DIONYSII LONGINI de SUBLIMITATE COMMENTARIUS, quem novâ Versione donavit, Notis illustravit, & partim Manuscriptorum ope, partim conjecturâ emendavit (additis etiam omnibus ejusdem Auctoris Fragmentis) ZACHARIAS PEARCE, S. T. P. Regiæ Majestati à Sacris Domesticis, &c. Editio secunda, Notis & Emendationibus auctior.
C. JULII CÆSARIS quæ extant, accuratissimè cum Libris Editis & MSS. optimis Collata, Recognita & Correcta. Accesserunt Annotationes Samuelis Clarke, S. T. P. Item Indices Locorum, Rerumque & Verborum, Utilissimi.
Fifty One NEW FABLES in Verse, (Invented for the Amusement of His Highness WILLIAM Duke of Cumberland) By Mr. GAY: With Fifty One Cuts, Design'd by Mr. Kent and Mr. Wotton, and Engraved by Mr. Baron, Mr. Vandergucht, and Mr. Fourdrinier. The Fifth Edition.





TABULA

Indicans Lemmata unà cum Paginis Autorumque Nominibus, quorum nonnulla suis locis desiderantur.

Quæ Asterisco distinguuntur, huic Editioni accesserunt nova.

In

TABULA.

Con-

TABULA.

Gulielmus

TABULA.

Musæ

T A B U L A.



MUSÆ



MUSÆ ANGLICANÆ.

HEROES BRITANNICI.



QUEM laude dignum, Calliope, virum
Ornare gestis? quem tibi barbito
Heroa sumes, quem canoris,
Diva, Deum resonare chordis?
Vester, Britannorum impavidum genus,
En vester ibo per juga Cynthio
Dilecta, Cirrhæosque colles,
Aoniæ novus hospes undæ.
Se pandit ingens area ---- Seu libens
Equosque currusque ARVIRAGI sequar,
Neronianos seu furores
Ulta, vocet BOADICA Musam.
Iö Triumphe! plausibus æthera
Accende, gaudens Albion, & tuo !
Gratare CONSTANTINO, utrique
Grande decus columenque mundo

Enixa prolem: vindice quo, Fides
Mœſtum tenebris exeruit caput,
Et regiæ intertexta lauro
Crux domitum viguit per orbem.
Nec te ſilebo, Caſtalidum parens
ALFREDE, genti nomen amabile
Semper togatæ, dum vigebit
Saxonicis * Rhedycina muris.
Extrema Dani funera conſpicor,
Tabóque pulvinaria Cimbrico
Manantia, & cæſum maritæ
Colla ſuper trepidare ſponſum.
Victoriæ ingens fœmineæ decus!
O parta multo ſanguine gloria!
O grata libertas, & externi
Albion impatiens tyranni!
ARTHURUS ut me præcipitem rapit,
Circum ſedentûm non ſuperabili
Stipatus Heroum coronâ, &
Armigero metuendus orbe!
Quali frementem turbine Cappadox
Urget Draconem! Quantus in arduam
Aſſurgit haſtam! Quo ſupini
Enſe ferit ſpatia ampla dorſi!
Agnoſco ſponſæ virgineos metus,
Et miſta fuſis gaudia lacrymis;
Suſpirat, & ſoſpes perempti
Ora pavet rabiemque monſtri.
Hic clarus armis: ſed pietas tibi,
EDVARDE, laudi eſt, & medicæ manus,

* Oxonium. Rhid-ychen enim Antiquis Britannis idem ſonuit ac apud nos hodie Ox-ford.

Seræque

Seræque derivata proli
Vis tumidis inimica ſtrumis.
Me major ordo, majus opus vocat.
Fallorne? ſqualentem an video Thetin
Ardere flammis, & receptum
Angliacis GULIELMUM arenis
Igni phaſelos tradere inutiles?
Nunc & revulſas montibus obvias
Errare ſylvas, Cantiumque
Armorico dare jura Regi?
Adjecta regnis ſceptra Britannicis,
Forteſque magni Strongbovii manus,
Victamque Iernam fama gaudet
Perpetuis memorare faſtis.
Tantis juventus orta parentibus
Cruore tinxit lilia Gallico:
En rapta vexilla, & jacentes
Creſſiaci ſuper arva campi
Francorum acervos! O utinam ſuis
Sic ſemper oris arceat horridum
Anglus Gradivum, nec cruenti
In Britonas ruerent Britanni!
Quis dicat, æquo quis lituo Roſas
Deprælíantes, regnaque mutuo
Colliſa ferro, & diſſidentes
Lancatriæ Eboracique motus?
HENRICE, ſalve: Tu medius truces
Utrinque nectis connubio domos,
Dulceſque Mavorti catenas
Injicis, Idaliumque ceſton
O digna tali progenies toro,
Quæ frangat acres Pontifici minas,

Papamque cervici fatigatæ
Excutiat malè contumacem!
Huic grata totos, ô mea Pieri,
Intende nervos; tuque * Domus meæ
Nutrix juventæ, ter potentem
Ter fidibus celebra Patronum.
Hîc siste cursum, Musa ---- Sed abripit
ELISA victrix; Flandria seu vocet,
Seu classis Hispanæ tyrannus,
Exitii pretiosus emptor.
Cernas Hoardum transtra per & foros
Latè ruinam spargere fervidum,
Dracumque, Ralæumque, & acrem
Forbiserum, intrepidumque lethi
Greenvillum, Iberis navibus impigros
Miscere fulmen; nunc mare naufragas
Hausisse puppes, nunc adustas
Ambiguo periisse fato!
Insanientûm murmura civium,
Martemque feralem, & populi minas,
Et decoloratas cruore
Angliaco galeas, & arma
Nondum expiatis ebria cladibus,
Mando tenebris. O CAROLE! ô gravis
Fortuna regnantûm! Britannæ
O Decus Opprobriumque gentis!
Quos sæva Patri discidit Atropos,
Addat reverso CAROLIDÆ dies,
Annisque Tithoni rependat
Dura fugæ mala, dura belli.

* Ædes Christi, quæ Fundatorem habuit Hen. VIII.

Quo te, Albemarli, pectine concinam!
Tu ſpem reducis mentibus anxiis;
  Natumque, in hoc Victor, redonas
    Diis patriis, Britonúmque cœlo.
Ille, ille fidens Saxonidum genus,
Fœtámque crebris ſeditionibus
  Thulen, & Hibernos feroces
    Imperio regit unus æquo.
Hunc Nauta ſupplex, Hunc maris arbitrum
Summiſſa adorat carbaſus: Hunc colit,
  Quicunque Germanum laceſſit
    Heſperiâ pelagus carinâ.
Hinc inde parent æquora CAROLO;
Quo Te minorem dum geris, imperas,
  JACOBE, ſortitus tridentis
    Æquorei ſocios honores.
Sic pulchra Ledæ progenies ſalum
Juncto protervum Numine temperat;
  Sic Nubium expers Africique
    Sidereos colit Unda fratres.

FR. HERBERT *Arm. ex Æd. Chr.*





*BELLOSITUM:

SIVE,

De Regione OXONIUM *circumjácente.*



PHOEBE, ſequor quocunque vocas; jam plena furori
Vela dari mens geſtit, & imo pectore totum
Ferre Deum, Delphoſque tuos. Mihi numen amicum,
Jam licet & faciles ſperare in vota Camænas,
Annua facturo dilectæ juſta Parenti
Oxonio, ſedes Muſis ubi fata quietas,
Immotaſque coli per ſecula longa, dedere.
VOS quoque felices animæ, ſimulachra piorum
Functa Poetarum, Elyſiâ qui valle recepti
Antiquos meliori iteratis carmine cantus;
Siqua ſubit veterum compôſtis cura laborum,
Nec pereunt ingrata vacantibus otia, dignos
Inſpirate animos, Genioque accendite veſtro:
QUALEM Pieriâ ſpirant meditata ſub umbrâ
Carmina, vel qualis ſæpe eſt conſidere viſus
In lucis, Rhedycina, tuis, cùm læta canentes
Cingit, amans vatum, Laurus; Phœbique ſacerdos
Excutit inſolitos divinâ mente furores.
EGERIA optâſſet ſimiles ſibi Diva receſſus,
Cùm Romana pio dictaret ſacra marito,

* Oxonium, ab amœno ſitu antiquis authoribus ſic dictum.

Æternamque novis fundaret legibus urbem.
NEC te, perpetuæ custos malefida favillæ,
Ilia, quam Tybris madidis amplectitur ulnis,
Quamvìs Tybrin amas, &, toto gurgite mersa,
Cæruleos, læsi memor ignis, proluis artus,
Adscriptam nymphis tulit Iside gratior amnis,
Iside, quæ, curvos Mæandri imitata meatus,
Lascivis ludit gyris, cursuque perenni
Volvitur, & notis uda imprimit oscula ripis.
NULLÆ in fronte minæ, nec formidabile lumen:
Par vitro color est, nec enim tam læve relucet
In thalamis speculum, quo formæ conscia virgo
Componit vultum, quoties spectabilis arte
Regali specie miseros accendit amantes.
Ast ubi collectos gravidis ex nubibus imbres
Concipit, & pleno præceps exuberat alveo,
In prata expatiatur ovans, lætæque relictâ
Surgunt, & pingui rorant uligine glebæ.
SIC, cùm laxatis excurrit Nilus habenis
Impatiens riparum, & siccis incubat arvis,
Mox induta novo tellus Ægyptia cultu
Ridet, & authorem testatur fertilis annus.
NEC, Cherwelle, tuos mea Musa tacebit amores,
Quem divortia longa, & inextricabilis error
Per varias rapit ambages, & in Iside perdit.
Hîc aliquis vates vacuâ resupinus in umbrâ
(Quam densæ præbent salices & cana salicta,)
Fluminis Alphëi veteres ex ordine flammas
Narrat, &, indefessa, tuos, Arethusa, labores;
Dum cursum acriùs urget, & incandescit eundo,
Donec miscet aquas, junctisque amplexibus hæret.

JAMQUE ubi committunt fluctus Cherwellus & Iſis,
Utroque irrigua, & lætis cincta undique ripis,
Belloſiti ſe longè oſtentant mœnia, pulchro
Conſpicienda ſitu: non illic nubilus aër
Spirat, & infeſto ſpargit contagia cœlo;
Sed puri lucent ſoles, radiiſque vapores
Eliciunt nocuos, peſtiſque alimenta futuræ.
Non hîc morborum facies diverſa medentes
Incertos ludit perdendi mille figuris;
Nec properata venit, ſolâ ſe victa, ſenectus.
TALI ſe vultu Saturnia regna tulere,
Cùm Zephyri circùm plauſere tepentibus alis,
Et lætos ver perpetuum exhalavit odores.
HAS olim ſortes æquâ Deus annuit urnâ,
Augurioque ratas certo firmavit Apollo,
Qui, ſibi ſacratas cùm ſupra conſtitit arces,
(Seu tum prima loco poſuit fundamina victor
Mempricius, pulſáſve Aluredi nota Camænas
Reſtituit virtus, ſenium cùm triſte ſubirent,
Poſtquam, præcipiti Danorum invecta procellâ,
Horrida barbaries & Cimmeria incubuit nox;)
Dixerat hæc, aut hæc potuit dixiſſe videri.
O longè, Rhedycina, mihi natalibus arvis,
Et Delphis prælata meis, ſi rite jubenti
Vera dedit reſponſa adytis cortina recluſis,
Hîc mihi conceſſum eſt fatis melioribus ævum
Tranſigere, & viridi longùm florere juventâ.
Nec mentita Deûm referam ludibria, myſtis
Sed ponar tutela novis, gentique togatæ,
Viva ubi dediſcent latebras oracula cæcas.
Hæc fortuna loci; pelletur finibus urbis
Dira lues, atro vultum ſuffuſa veneno;

Et

Et raris comitata ibit Libitina triumphis.
Excludet morbos ſe vindice tuta, nec ipſa eſt
In titulos ventura meos Medicina, ſed herbæ
Proſtratæ ſummâ paſſim tellure recumbent:
Verùm herbas fæcunda feret, quas India novit,
Vel quas meſſor Arabs, cùm falce laborat ahenâ
Vernus ager, cæſoque rigeſcunt palmite trunci.
QUIN, mihi ſi non vana fides, venientibus annis
Tempus erit (quanquam hæc animus meminiſſe recuſat)
Cùm triſtes experta vices * antiqua Britanni
Imperii ſedes, duriſque exercita fatis,
Ore bibet ſicco vitiatos ætheris hauſtus,
Infenſum ſenſura Jovem; cùm deſuper arma
Corripiet deſueta, graveſque recolliget iras.
Tunc gratus ſolis Deſignatoribus annus,
Pignora proſternet charo divulſa parentum
Amplexu, matreſque inter lamenta peribunt.
CAROLUS interea, Divorum à ſanguine longâ
Demiſſus ſerie, ſiquidem fortuna locorum
Non ſua ſe premit, ambiguis erroribus actus,
Hìc, ubi ſecuris fecit Deus otia Muſis,
Feſſum inclinabit latus, hoſpitiumque recepti
Agnoſcet Nati, fuerat quod Patris aſylum.
SIC, cùm ſubmerſas texerunt æquora terras,
Et ſine lege vagas pelago Neptunus habenas
Commiſit, tutus Parnaſſi conſtitit arce
Deucalion, &, quâ clades reparabilis arte
Neſcius, invenit faciles in vota ſorores.
TALIA præſago quondam Deus edidit ore;
Dicta fides ſequitur, circùm undique largior æther

* Intellige Peſtem Londinenſem.

Latos perfundit campos, & amœna vireta,
Quantum acies extenſa poteſt luſtrare videndo,
Metirique vias; ubi centum in valle reductâ
Obſcuri latitant vici, vultumque modeſtum
Fronde tegunt nemorum, & ſylvis conduntur opacis.
NON aliter niveo complectitur æthera gyro
Circulus, & cœlum ſplendeſcit lacte ſereno;
Mille micant hinc inde immenſo ſidera tractu,
Quæ tamen effugiunt oculos impervia noſtros.
HAS umbras captare ſolet, cùm turba togata,
Non ſemper tetricæ ſtudiis operata Minervæ,
Luſibus indulget; ſeu prono flumine ferri,
Seu magis adverſis juvat obluctarier undis.
Godſtovium ante omnes * monumento inſigne vetuſto,
Quod pauca antiquæ ſervat veſtigia famæ,
Limoſis obſeſſum ulvis, cannâque paluſtri.
Sæpius hîc priſci riſum movere Poetæ,
Qui, † Roſamunda, tuos donârunt carmine manes.
Carmine vix Hecubâ digno, triviiſque timendo.
Sæpe aliquis, cùm ſtat coràm lacrymabilis urna,
Multa diu ſecum evolvit, cauſaſque requirit,
Mota quibus thalamo ſuper Eleonora, veneno
Suſtulerit fato meritam meliore perire;
Contemptos nimis ulta toros, tædaſque jugales.
HAUD procul excelſo tollit ſe vertice moles
Regia, ſed ſolis jam conſpicienda ruinis,
Quas belli furor, & rabies Fanatica fecit,

* Superſunt hîc Antiqui Monaſterii reliquiæ. † Roſamunda Pulchra dicta apud Godſtovium ſepulta eſt, ubi etiam carmen extat famoſum in Puellæ mortem rythmis concinnatum.

Arx

* Arx olim Henrici, vetito qui ſaucius igne,
Rivalemque timens vel in ipſa conjuge, flexus
Commiſit varios, ſinuoſoſque orbibus orbes
Impediit; ſuus uſque adeò juvat error amantes.
NEC Veneris tantùm luſus ſpectare licebit,
Dædaleæ artis opus; ſunt & ſua ſacra Dianæ,
Suſpenditque humeris inflexum Delius arcum.
Hîc, ubi in immenſum ſpatioſo limite ſaltus
Porrigitur, trepidóſque agitata cubilia cervos
Excutiunt latebris, ruit irritata canum vis
Spe prædæ, patuloque legit veſtigia roſtro.
Protinus ingenti ſonitu nemus omne remugit,
Et ſimiles vicina modos reſonabilis Echo,
Nympha loci, reddit, quæ jam convalle ſub imâ
(Quam ſecat obliquo decurrens tramite rivus)
Conſidet, extremæ captans veſtigia vocis:
Credideris Narciſſum iſtis immergier undis.
HIC etiam, ô nullis obliviſcenda poetis,
Chauceri domus, antiquæ domus hoſpita Muſæ
Uſque ſtat, immunis fati, viridiſque juventâ:
Sponte ſuâ erumpunt laurus, hederæque frequentes
Intexunt vernâ tecti faſtigia ſcenâ.
SIC poſt Thebanas ſupereſt illæſa ruinas
Una domus, fruiturque perenni Pindarus ævo.
QUIN age, nam facilem ſpondet tibi, Muſa, loquelam
Chauceri nomen; ſimilem tibi ſpiritus æſtum
Inſpirat, ſacroſque in vate reſuſcitat ignes:
Priſca refer, quotquot juxta hìc monumenta ſuperſunt;
Geſtaque ſupremaſque ducum teſtata favillas.

---

* Juxta Oppidum hoc (vulgò Woodſtock) Henricus Roſamundæ Labyrinthum extruxit.

QUALEM

QUALEM apicem attollit Rollonis ſaxea moles,
Danûm opus aggeſtum; ſeu parti inſigne trophæi,
Seu, quod fama refert, medio in certamine primi
Diriguere duces, coopertis marmore membris,
Facta ſibi monumenta omnes manſura per annos!
Hîc, ne longa dies, & cæca oblivio rerum
Carperet heroum titulos, actoſque labores,
Annales fert terra ſuos, memoreſque recondit
Faſtos, immenſæ contracta volumina famæ.

HIC regum oſtentant effoſſa numiſmata vultus,
Defunctoſque duces: vivo Praſutagus in auro
Fulget adhuc, juxtáque ſuâ requieſcit in urnâ
Contemptrix olim Latii Boadica Neronis:
Quàm prope replentur lacrymis pellucida vitra!
(Quæ mæſti extremum tulerant ad funus amici,
Indicium luctûs) concretæ frigore guttæ
Luce micant purâ, & gemmarum fulgura vincunt:
Nempe ſibi pretium faciunt tam grande dolores.

QUID memorem qualis vicino Alectus in agro
(Cujus adhuc gaudet cognato nomine caſtrum)
Staret, & adverſis melior Conſtantius armis,
Cùm viſa eſt hærere diu ſors anxia belli,
Cui daret imperium Romæ mundique regendum?
Talis erat rerum facies, cùm, fœdere rupto,
Alpinis demiſſa jugis tulit agmina Cæſar,
Eoaſque gener latè Pompeïus alas
Explicuit: ſuſpenſa, quibus mox cederet armis,
Roma ſtetit, tanti pretiumque & cauſa cruoris.

TEQUE, EDOARDE, canam; magni nam conſcia par-
Vagitus Iſlipa tuos audivit, alumnum [tûs
Quæ nunc regalem jactat, cuniſque ſuperbit.
Dive potens, ſalve, tua quem colit omnibus ævis

Anglia,

Anglia, ſentit enim vires, fruiturque benigno
Numine, & agnoſcit medicæ miracula dextræ:
Quæ potuit molli tactu lenire tumores,
Et ſolitas alto capite excedentia moles
Tubera, compreſſit tamen, & ſubſidere juſſit.
Hâc virtute inſtructa manus, quæ ſceptra Britannûm
Temperat, & morbos regit, imperioque coërcet.
Hoc olim Phrygio proles Semeleia regi
Præſtitit, ut ſimili florerent tacta metallo;
At CAROLUM Superi meliori munere donant,
Et divina manus, quod tangit, conſecrat aurum:
Inque ſuis opibus, quas fundo percoquit imo,
Sole magis medicum totus ſe oſtentat Apollo.
JAMQUE tuum, quò Muſa rapit, ſequor, Offa, Wite-
Qui poteras olim Cambros inhibere feroces, [hamum,
Quos interclufit multo ſtructa aggere foſſa;
Et pudor abſciſſæ, perrupto limite, dextræ.
QUIS te laudabit digno, Beaumontia, cantu,
Normannûm ſedes, & avita palatia Regum?
REGALE eſt, quicquid video. Berecynthia mater
Incedit talis Phrygias turrita per urbes,
Divarum comitata choro, media ipſa ſuperbo
Ingreditur paſſu, & toto Dea vertice ſupra eſt.
TALE tuum feſtâ circumſtipata coronâ
Attollis, Rhedycina, caput; quodcunque repôſtum
Interiore nitet cultu, melioribus aris
Hoc ſupereſt, animis & ſolâ mente, colendum.

CAR. FINCH *ex Æd. Chriſt.*

MENSA



MENSA LUBRICA;

ANGLICE,

SHOVEL-BOARD.

OBOREUS longo ſe porrigit æquore campus,
Adſimilis menſæ, crebro tibicine fultus,
Deviet à juſtæ ne quà libramine normæ:
Hunc (ubi ſepoſitis placuerunt otia curis,
Et coïere, ſuæ quibus eſt fiducia dextræ)
Pervolitant ſpecie nummorum, argentea turba,
Orbiculi, & vario celebrant certamina curſu.
Romani credas ſpatium te cernere Circi;
Aut ſtadium Elei, luſtro redeunte, Tonantis.
Utque coloratas mirata eſt Roma quadrigas,
Et Praſino, Venetoque ſuo ſua factio plauſit;
Sic & nos pictæ ſtudia in contraria ſcindunt
Laminulæ, & teretis facies non una metalli.
Hinc favor, & partes; ſtrepitu cava perſonat aula:
Ira procul maleſuada, & rauco gutture rixa.
  AT Tu, qui prima ordiris certamina, Miſon,
Compreſſum extremis digitis, & pollice ſummo,
Deinde ita libratum, tantundem ut diſtet ubique
A facie tabulæ, vi prorſum impellito Diſcum,
Vi modicâ; namque hîc non bruto robore, quantum
Conſiliis opus eſt. Leges ante omnia diſce,
Et ſervare modum. Nam ſi violentior ibit,
menſo ſtadio præceps ruet; alveus illum

Excipit

Excipit extremæ commiſſus margine menſæ,
Sandapilæ ſimilis, duroque immitior orco,
Inde datur reditus nulli; ſors omnibus una,
Seu plumbi ignavi maſſa eſt, ſeu divitis auri.
SED neque, ſi pœnam meruit temeraria Virtus,
Segnities placeat; dextram comitatur inertem
Et pudor, & riſus, caſſique infamia jactûs.
EST quæ tranſverſam diſtinguit Linea menſam;
Hanc ſuperare tibi ſit cura; nec ardua res eſt;
Namque avido diſtat, de quo modo diximus, alveo,
Quantum bis cubitus, pes ter repetitus, adæquat.
NEC ſeptum hoc ſuperâſſe ſat eſt, contemnitur hoſtis
Qui timet, & tutâ pavidus ſubſiſtit arenâ:
Pergendum porro; ille meis fervente duello
Militet auſpiciis, verè ille argenteus orbis,
Et dignus ſplendore ſuo, qui carcere pernix
Evolat, & (curſum accendens tenui ſtridore)
Lineolam poſt ſe linquit, neque limine campi
Contentus, ſummâ gaudet conſiſtere metâ.
Illum hoſtes oculo obliquo vidêre, graduque
Dejicere, & merito certant ſpoliare triumpho:
Sed ſocii fido circumſtant agmine, terga
Claudentes, & utrumque latus, vitamque ſodali
Morte ſuâ redimunt: toto dum tinnula campo
Bella ſonant, virtus, dolus, ars, ſors omnia miſcent.
PRÆCIPUE quando emiſſus moderamine certo
Orbiculus, ſpatio ſummo ſeſe inſinuavit,
Diſtat ab extremâ bino quod pollice mensâ;
Huic geminum decus, hic miles duplicarius eſto.
AT ſi quis multùm virtuti fiſus, & arti,
Fatalem alveolum haud metuit, tabulæque ſupremæ
Hæſit, & eminulus ſubjectum deſpicit Orcum,
Intrepido

Intrepido vultu vestigia pendula librans,
Huic summum est pretium, triplici hic præfulget honore:
Qui si oppugnatus, nusquam statione recessit,
ervavitque locum, neque defievere cadentem
Mœrentes socii, plausu super æthera tollunt;
Stat juxta, & niveis Victoria concrepat alis.

THO. MASTERS, *A. M. Nov. Coll. Oxon. Soc.*



In Libellum Viri Clarissimi

THO. HOBBII,

DE NATURA HOMINIS. 1650.



UÆ magna Cœli mœnia, & tractus Maris,
Terræque fines, siquid aut ultra est, capit,
Mens ipsa tandem capitur: Omnia hactenus
Quæ nosse potuit, nota jam primùm est sibi.
ACCEDE, Lector, disce quis demum sies;
Et Inquilinam jecoris agnoscas tui,
Quà propius hæret nil tibi, & nil tam procul.
NON hîc Scholarum frivola, aut cassi logi,
Quales per annos fortè plus septem legit,
Ut folle pleno prodeat, rixæ artifex;
Vanasque merces futili linguâ crepet:
Sed sancta rerum pondera, & sensus graves;
Quales parari decuit, ipsa cùm fuit
Pingenda Ratio, & vindici suo adstitit.

PANDUN-

PANDUNTUR omnes machinæ gyri tuæ,
Animæque vectes, trochleæ, cunei, rotæ:
Quâ concitatur arte, quo sufflamine
Sistatur illa rursus, & constet sibi:
Nec, si fenestram pectori humano suam
Aptâsset ipse Momus, inspiceret magis.
Hîc cerno levia Affectuum vestigia,
Gracilesque Sensûs lineas; video quibus
Vehantur alis blanduli Cupidines,
Quibusque stimulis urgeant Iræ graves.
Hîc & Dolores, & Voluptates suos
Produnt recessus; ipse nec Timor latet.
HAS nôrit artes, quisquis in foro velit
Animorum habenas flectere, & populos cupit
Aptis ligatos nexibus jungi sibi.
Hîc Archimedes publicus figat pedem,
Siquando regna machinis politicis
Urgere satagit, & feras gentes ciet,
Imisque motum sedibus mundum quatit:
Facilè domabit cuncta, qui Menti imperat.
CONSULTOR audax, & Promethei potens
Facinoris, Anime! Quis tibi dedit Deus
Hæc intueri seculis longè abdita,
Oculosque luce tinxit ambrosiâ tuos?
Tu mentis omnis, at Tuæ nulla est capax.
Hâc laude solus fruere: Divinum est opus
Animam Creare; proximum huic, Ostendere.

RAD. BATHURST, *A. M. Coll. Trin. Oxon. Soc.*

GRATU-



GRATULATIO PACIS

Cum FOEDERATO BELGIO *stabilitæ*,

CROMWELLO PROTECTORE. 1654.


SIC, dum in Charybdim flumine adverso ruit
Hinc inde pontus, inter & rupto fremens
Uterque gurges impetu sorbet rates,
Ipsumque crebro verberat fluctu Jovem;
Mox, per Sicanum lenè labentes fretum,
Coeunt amici, & unus Oceanum petunt;
Nec quis secundus dixeris, nec quis prior.
GAUDETE, cives; vestra sic agitur quies
Potior triumphis; mille post pericula,
Et mille mortes, discite ô quot sint mala,
Quæ sola compensare Libertas potest.
HEU! Quanta lucri, quanta gloriolæ est sitis,
Sufficere cui nec maria, nec sanguis, queant!
Utrinque gentes æmulæ in cladem ruunt;
Venti laborant onere; Neptunus gemit,
Et se fatetur ponderi tanto imparem:
Xiphiasque, Physeterque, jam moles suis
Immaniores dum vident, vinci timent.
Tum fulmen exit machinis crebrùm intonans;
Majusque fulmen, ardor atque iræ virûm,
Oculis micabat; territat pontum fragor,
Et dormientem littori Phocam excutit;

Mitisque

Mitisque delphin, tale dum spectat nefas,
Pertæsus hominum, nota deseruit vada.
Grandævus horret Nereus, Nymphæ pavent,
Et viridis algâ Phorcus occuluit caput.
Nudata queritur regna Tartareæ ferox
Dominator aulæ, & pervium superis vident
Manes Barathrum, seque jam lucis pudet.
Semiusta fluitant corpora, & laceræ trabes,
Et cuncta miscent fumus, & flamma, & fragor;
Unusque rerum est vultus, & Nullus-----
VIDEN? Per altum multus Halcyon volat:
Subitò silescunt æquora, & ponunt minas.
Tu, Magne, solus hæc potes: Mavors tibi
Submittit ipse frameam, & æquoreus deus
Suum tridentem; ac gestiunt tanto Arbitro.
Salve, ruentis Imperî Stator; tuum est,
Quòd nec rapaces metuit imbellis Toga;
Pietasque castris exulans aliis procul,
Vestra inter arma dulce * præsidium invenit.
Sic macte semper; inter & lauros tuas
Mitior Oliva crescat; ut nobis bonus,
Aliisque magnus audias; dum, Te auspice,
Fretum Britannum majus Oceano cluet.

R. B. *A. M.*

---

* Jam enim Monarchiæ, Academiæ, ipsique ordini Ecclesiastico ruinam intentabant Fanatici: quibus pro tempore obstitit Cromwellus.



In Sereniſſimum Regem

CAROLUM II.

BRITANNIÆ *ſuæ reſtitutum.* 1660.



QUIS novus hic Cæſar, ſiccâ qui pace Britannos
Subjugat, &, Bruto ſaltem hoc plaudente, triumphat?
Quem non ira minax, ultorve in prælia Mavors
Aſperat, armorumve ferus circumſonat horror;
Sed tranquilla quies, niveiſque jugalibus ambit
Dia Salus, plenoque arridet Copia cornu?
AGNOSCO CAROLUM: en, quantus de fronte ſerenâ
Fulget honor! quæ ſtat juvenili gratia vultu!
ALME, veni tandem, tardoſque in vota precantûm
Abſolvas Superos, dilapſaque lora potenti
Sume manu; tibi cùm lymphata atque enthea turba,
(Omnia quæ vertit ſeſe in miracula regni,
Hydramque, Tigrimque trucem, informemque Chimæram)
Jam cedit, caſſoque jacet dejecta furore,
Grate, veni, &, quamvìs toto tibi ſerviat antro
Æolus, & dominum Nereus petat omnibus undis,
Sit potior quæ te populi vehit aura, nec ullo
Pleniùs, aut meliùs tumeant tua carbaſa vento.
ASPICE, ut occludat venienti urbeſque viaſque
Importunus amor, dum plebs, quæ fecerat hoſtis,
Officioſa facit, nimioque rebellis honore eſt.

Jam

Jam neque genua labant ſenibus, nec tarda podagra
Diſtinuit captos; pueri, imbelleſque puellæ
Accurrunt, mediiſque audent ſe immittere turmis:
Dumque triumphales rutilant per compita flammæ,
Accenduntque domos, circum præcordia gliſcit
Major flamma viris, menteſque impenſiùs ardent.
Felices! queis te, poſtquam ſuperata Deorum eſt
Invidia, & ſævi longa inclementia fati,
Divulſum dulci à patriâ, aſpectuque tuorum,
Contigit excipere, atque oculos laſſare tuendo.
SCILICET huic fueras olim ſervatus honori,
Depoſitum fatorum, ut dextræ robur adultæ
Suſtineat triplicis nutantia pondera ſceptri.
O Cœlo dilecte nimis, quem feſſa repoſcunt
Imperia, ô magnis nequicquam erepte peric'lis,
Si non afflictis tanto in diſcrimine rerum
Creveris, & patriæ te ſuſpirantis in uſus.
Hoc erat, hoc unum tantis natalibus addi
Quod licet, & Divo genitori fata negârunt;
Ut cùm te extorrem Deus & fortuna noverca
Juſſerit ignotaſque vias, atque aſpera rerum
Tentare, & mores hominum monſtrârit & urbes,
Pulchrior exurgas tandem, emerituſque laborum
Nunc vigeas magis, & ſplendor tibi creſcat ab uſu:
Surculus ut ſterili qui dudum immarcuit agro,
Dum rigor immitis Boreæ, morſuſqe ferarum
Infeſtant, & adhuc geniales improba ſuccos
Terra negat, roremque invidit Jupiter almum:
Jam locuplete ſolo ſuſceptus, & ubere glebæ,
Lætior emergit, fructuſque umbramque ſalubrem
Impendit populis, & vertice ſydera tangit.
SIC adſis (Rex magne) tuis, multúmque peritus

Edoceas

Edoceas artes quas Rhenus dives & Albis
Scire dedit; quicquid verſuto in pectore volvit
Gallus, & Auſtriacus geminâ deliberat aulâ:
Sic adſis, cui nec fractos emolliit artus
Deſidia, aut animum pellacis peſte veneni
Corrupit tenero falſa & fucata Voluptas:
Sed firmat ſors dura virum, ſtudiiſque ſeveris
Finxit, & accendit generoſo pectus honore.
PER luſus alii, phalerataque gaudia tendant
Ad ſceptra, &, ſe non capientes, regna capeſſant;
Huc tua te virtus vocat, & diademate cingit,
Datque tenere manu, quem mente intelligis, orbem.

RAD. BATHURST, *M. D. Coll. Trin. Soc.*



In Obitum Celliſſimi Principis

HENRICI

DUCIS GLOCESTRENSIS. 1660.

HACTENUS, ô ſocii, plauſus & gaudia * toto
Ferre ſinu licuit, paſſiſque admittere velis:
Hactenus haud ullâ maculatum nube ſerenum
Vidimus, atque hilares cœlo decurrere ſoles:
Utque ſalutiferam toties qui ſumpſerat offam,
Nulla venena illi, neque pocula dira nocebant:
Nos ita nec luctus, nec ſors mœſtiſſima tangit.

* ſc. ob nuperum Regis Car. II. reditum.

AT-

ATTAMEN hæc inter, quanquam ſurialis Erinnys
Ceſſerit, ac noſtro Mavors procul exulat orbe,
Et repetit Gothos, & Biſtonas horridus armis;
Quanquam jam longùm ignotas inviſerit oras
Libertas, & Virgo redit, Carolinaque regna;
Dum nec adhuc lacrymas natorum in funere mater
Ferre ſcit, & nemo triſtis, niſi proditor, audit;
Huic uni ſaltem juvat indulgere dolori.
QUIDNI etenim? cùm jam ſpes terræ, curaque Cœli,
Ipſe ſuis cœpit CAROLUS diffidere Divis:
Quem quia fata jubent regnum pro fratre paciſci,
Et ſimul ad ſua ſceptra vocant, dextramque recîdunt,
Ditior exilio fuerat, cùm fidus Achates
Aſcaniuſque idem coram ſtetit; ille per omnes
Ire comes quondam terrâque marique labores;
Illius haud unum dederat præſentia regnum:
Quam cùm Parca negat CAROLO, non amplius ipſum
Centum * oratores, centum ſolantur amici:
Jam nec ab occiduis prænobilis hoſpes Iberis
Gratus adeſt mœſto; neque gratior advena Ponti
Leniit infandos formâ omnipotente dolores,
Diva ſoror, poſtquam occubuit chariſſimus Heros,
Et tantos unâ temeravit morte triumphos.
SENSERAT Oceanus damnum, fluctuſque ſonoros
Plangebat domino: tremuitque Britannicus orbis,
Quanquam Cæſar adeſt; veluti cùm maximus Atlas
Subduxit feſſum Cœlo caput, horruit ingens
Machina, & attonitis pavitabat ſignifer aſtris.
EHEU! quam vario volvit mortalia caſu
Inſtabilis fortuna, & cæco in turbine verſat!

* Legati hinc inde miſſi.

Hiccine

Hiccine qui fatis longùm jactatus iniquis,
Ærumnarum undas toties, totiesque fefellit
Latrantes scopulos, contritoremque Caphareum
Præterit, ut patriis tandem sit naufragus arvis,
Et cadat ignavæ jam præda ingloria febri?
AT non talis erat, lætâ cum nuper in Aulâ
Grandior incessit, Nymphasque obliqua tuentes
Urebat vultu; vel, equo sublimis & armis,
Ibat ovans per signa; favor comitatur euntem,
Gloriaque illustrem fulgenti circuit aurâ:
Atque aliquis juxtà victori regna futuro
Destinat, inque animo disponit mille triumphos;
Atque aliqua, hæc, inquit, præstantis gratia formæ
Idaliam posset cœlo deducere Divam.
Ille indignantem, & conantem plurima, frangit
Cornipedem; sive is gressus glomerare superbos
Aggreditur, pedibusve altas consurgat in auras
Arduus, aut stratâ gravior subsultet arenâ:
Fervet opus, patulisque efflantur naribus ignes.
NAM neque degeneres curas, artesve pudendas
Excoluit, luxusve dies, aut alea noctes
Perdidit, ambiguo suspendens vota fritillo:
Sed nunc jura Patrum, aut magni consulta Senatûs
Excutit, &, dextro pollens moderamine linguæ,
Justitiæ griphos, rerumque ænigmata pandit:
Nunc & Militiæ leges, momentaque belli
Cogitat, & doctis designat prælia chartis,
Grande rudimentum, atque hosti fatale futuro;
Quonam acies formanda modo, cùm cornua Ductor
Explicat, aut stringit rursum; quâ callidus arte
Opprimat incautum campis, aut saltibus, hostem;
Quæ statuat vallo spatia, & quali aggere muros
Oppugnet,

Oppugnet, quanquam ipſa intus feralis Enyo
Tercentum tonat ære globos, tot fulgurat Ætnis.
Quippe ſuas illum docuerunt Teutones artes;
Credidit indigenam Hiſpanus: quin ipſa fuiſſet
Gallia faſſa ſuum, niſi quod minùs hoſpita, civem;
Surreptamque ſibi miratur Etruria linguam.
ILLE & Naturæ vultus, arcanaque rerum
Semina, & immenſi volvit primordia mundi:
Noverat unde micant ſtellæ, quo tramite Titan
Palleat, & triſti ſqualent ferrugine Lunæ;
Cur trepidans Magnes dilectam vergit in Arcton;
Quid faciat ventos, fulmenque imbreſque ſonoros
Deſuper intorquet terris; quâ lege movetur,
Et redit æternùm ſua per veſtigia Tethys.
MAGNA quidem canimus, ſi non majora vocarent,
Et pietatis honor, verique innata cupido,
Et probitas, vitæque tenor ſincerus, & olim
Inconcuſſa fides fratri ſervata, Deoque;
Quam neque ſperatum diadema, arteſve doloſæ,
Ipſa nec inflexit * Pietas. Hæc ſanctus ab alto
Vidit, & exultans Genitor plaudebat Olympo:
Talia namque olim monuit, cùm ſtaret ad aras
Aucturus divos, & jam ſuprema puello
Oſcula libaret totum ſpirantia cœlum:
Chare puer, dixit, quanquam fortuna parentis
Non imitanda tibi, pietas tamen uſque ſequenda eſt,
Et recti cuſtos animus, virtuſque, laborque;
Et, quæ ſit potior ſceptris, reverentia ſceptri.
Hæc tu, magne Heros, imis manſura medullis
Imbibis, & ſacro pendes dictantis ab ore;

* Sc. obedientia erga Matrem, ipſum ad Papiſmum ſollicitantem.

Talibus auſpiciis jam tum cœleſtis alumnus
Creſcis, & indigetis ſequeris veſtigia Patris;
Sed CAROLO monſtrante viam, qui fortibus altum
Perficit exemplis animum; tantuſque videris
Exuperâſſe hominem, & mortalem temnere ſortem.
TU tamen, ah! moreris; nec Te tua prodiga virtus,
Aut niveus decor, & prolem teſtata Deorum
Majeſtas Orco eripuit; dum ſordida terræ
Progenies pejore luto ſecura perennant
Secula, &, experti nimiæ faſtidia vitæ,
Vix tum deficiunt; ſic uſque virèſcit & uſque
Carduus infelix, & lappa renaſcitur arvis;
Lilia, ſpiranteſque croci, molleſque hyacinthi,
Heu! cito diffugiunt, animaſque ſub æthere linquunt,
Ambroſias animas, nec ſpes redit ulla fruendi.
AT vos, ô Superi, quorum moderamine conſtant
Imperia, & nuper capiti ſuppôſta Britanno eſt
Tergemina, & nullo ſuperabilis Hercule cervix,
Sed vobis minor, & veſtris nimis obvia telis;
Si vel adhuc meritiſque ſuis, cultuque ſuorum,
HENRICO ſupereſſe datum eſt; ſi fortia facta, &
Multa viri virtus gemino uſque in Principe durant;
O facite abreptæ pereant ne ſtamina vitæ,
Quin demptos fratri ſuperaddite fratribus annos.

RAD. BATHURST, *M. D. Coll. Trin. Soc.*



GRA-



GRATULATIO
OB
Auspicatissimum Serenissimæ Principis CATHARINÆ *Lusitanæ*, Regi CAROLO II. *desponsatæ, in Angliam appulsum.* 1663.

ITE graves longùm curæ, vultûsque severi
Nubila, & atrati * terno jam funere luctus,
† Strigosique dies; omnis cum Rege calescit
Musa suo, & teneros pariter spiramus amores.
FALLOR? an Hesperio labentem cardine Divam
Cerno procul? fugiunt nimbi, latéque renident
Omnia venturæ; dignataque pignore tanto
Æquora lenè tument: clavo sedet arbiter Hymen;
Urget Amor fluctus, & carbasa ventilat alis:
Tum vero innumeros plausus comitesque, Britannique
Ingeminant, audit Tagus & Tartessia longè
Littora; clamori cœlum, scopulique, resultant.
JAMQUE venit patriæ decus & jactura Braganzæ,
Spes Britonum; occiduâ toties quam lampade Titan
Ambiit, Herculeasque petit nunc ‡ tardior undas;
Sospes adest, veteres horrens cui Bruma rigores
Deposuit, Zephyrusque tepentes molliit auras:

---

* sc. Eliz. Bohem. Reg. Henr. Ducis Glocest. Mariæ Pr. Arausion. † Quadragesimales. ‡ Diebus sc. ineunte vere auctioribus.

Quà movet illa pedem, pubeſcunt germine campi;
Narciſſuſque crocuſque ſubit, Dominamque ſalutant
Undique Regales florenti culmine quercus:
Denſati circùm populi venerantur euntem;
Illa beat conſpectu urbes, agroſque ſerenat.
Fulgentem veluti cùm Luna argentea diſcum
Noctibus hybernis lætanti attollit Olympo:
Aut qualis rutilis cœlebs Hyperionis ales
Tendit iter pennis, noſtri novus advena mundi;
Aſſurgunt omnes decori, vulguſque volantûm
Per ſudum ſtrepit, & plaudentibus adſonat alis.
URITUR interea virgo, lævâque mamillâ
Cæcum vulnus alit, veteriſque haud inſcia curæ
Quærit adhuc pretiumque viæ, finemque laborum:
Ilicet, auratâ quæ fixit utroſque ſagittâ
Ocyor, occurrit CAROLUS; cui greſſibus æquis
Majeſtas & Amor ſtipant latus; Illa repente
Mirari tam grande decus, ſpeciemque Deorum
Oblatam, & pactos cœlo ſponſore Hymenæos:
Nunc & Cantabricos fluctus, horrendaque nautis
Monſtra, procelloſaſque hyemes, ventoſque minaces
Abſolvit, tantique juvat meminiſſe peric'li;
Digna quidem hæc merces, ob quam deſpexerit unà
Auriferumque Tagum, Soliſque cubilia Calpen.
Hæret in obtutu ſponſus, Nymphamque pererrat
Luminibus propriis, nunc primùm oculatus amator.
Colligit innumeros vultuque habituque lepores,
Inceſſumque notat qualis ſolet eſſe Dearum;
Quis ſit honos frontis, vegetis ut regnet ocellis
Alma Pudicitia, & molles caſtiget Amores:
Jamque ſuos ignes probat, & bene credita Divis
Connubia, & vinc'lis ſtringi ſe gaudet in iſtis.

Quantus

Quantus amor! quales thalami! non puriùs unquam
Prima Palæstinis ſudant opobalſama ramis;
Nec delibatæ Nabathæis meſſibus auræ
Suaviùs aſpirant; ſic Nardo nubit Amomum;
Sic bene miſcetur generoſo Lympha Lyæo.
DESINE jam, Cæſar, ſegnes inceſſere puppes;
Neu querere, ignavos ægrè quòd Cynthia menſes
Volverit, & lento proceſſit ſignifer axe:
Grande moræ pretium eſt, quòd, Diis rivalibus, ultrò
Te CATHARINA petit; cui Jupiter ipſe per undas
Mugierit, totoque incluſam perpluat auro:
Quam peteret raptor, conjuratæque repoſcant
Mille rates, ſpretiſque Deis, & compare pulchrâ,
Demereat pomo feliciùs arbiter Idæ.
Fortunate nimis! qui tot certamina fati,
Et varias Tellure vices, & tædia ponti,
Feſſus * Ulyſſæo tandem ſolabere portu.
Macte toro, & populis bellorum damna reſarci:
Quando tuo Venus orta mari, tuque (inclyte) gentis
Prolificæ, omnigenûmque audis regnator aquarum.
Sæpe tui inclamant, HENRICUM (CAROLE) debes,
Sæpe monent, debes nobis (Auguſte) MARIAM,
Qui viſent patrios fato † meliore Penates.
Tu bonus & felix tot per diſcrimina cives
Servâſti, nunc ipſe crea; quartamque coronam
Sume tibi, cunctas cui deſtinat Anglia quercus.
TU verò ante alias Superis chariſſima Nymphas,
Quæ dudum in ſterili languebas frigida lecto,
Unius ætatis princeps, per ſecula mille

* Ob ſponſam Ulyſſiponenſem. † Quia ſc. Henricus & Maria poſt primum in Angliam appulſum mortui ſunt.

Nunc ævo ſacranda veni: Te CAROLUS ultrà
Eripiet fatis, poſtquam immortalia figet
Baſia, & afflabit gremio contagia Cœli.
Inde genus divûm ſurget tibi ſtemmate longo,
Ectypa Majorum ſoboles; CAROLUS que puſillus,
Parque tuî lætâ CATHARINA adoleſcet in aulâ:
Ille quidem populos, ſed reges Illa domabit;
Inſenſaſque acies, & ſceptra minantia ſceptris
Mulcebit vultu; patriis dominabitur undis
Alter; velivolaſque arces per cærula ducens,
Eruet Eöo rutilantes littore gemmas
Impiger, Heſperiique ortus rimabitur auri:
Naſcetur, qui Barbaricos inhibere furores
Poſſit, & Odryſias Solymis depellere Lunas,
Jamaicæque Indos, & Mauros addere Tingi.
ERGO age; ſolve, ſinu quos jam premis invida, Reges;
Túne etiam hos damnas tenebris, & carcere cæco,
Crudelis? quin rumpe moras, dum pronuba Juno
Ire jubet, Geniuſque metus objurgat inertes;
Parque Jovi noſtro Semele felicia condas
Secula, & (heu!) nimiùm fugientibus utere donis.
Quid juvat æternùm miſeras diſperdere noctes
Segniter, & vacui faſtidia ferre cubilis?
Aſpice ut obſcurè nemorum per devia reptet
Virginitas ignava hederæ, necdum illa ſub auras
Emicat, aut humili ſqualens caput exerit umbrâ;
Tandem inopis pertæſa tori, ſi fortè vel arcem
Ætherei Jovis, aut proceræ robora quercûs
Strinxerit amplexu, & ſenſim inſinuârit amores,
Protinus ad ſuperas gaudet ſimul ardua ſedes
Scandere, ſeque unà mirantibus induit aſtris.
TU quoque jam diſcas quibus artibus alma perennet
Imperium

Imperium Natura ſuum; te prodit amori
Ille decor vultûs, & non ſinit eſſe quod optas:
Nec pudeat ceſſiſſe; fuit caſtiſſima quondam
Penelope, ſed Dulichiis ſe tradidit ulnis;
Porciaque ingentem pellexit ad oſcula Brutum.
Ipſa vides quoties veſtro * ſub littore Phœbum
Veſpere anhelantem gremio Thetis excipit udo.
Omnia magnus Amor ſubigit, volucreſque, feraſque;
Squamigerumque pecus gelidis accendit in undis:
Non illum effugiant tigres, aut torva leonum
Pectora; & indomiti, proſtrato robore, tauri
Hoc ſubîere jugum, poſtquam illos dulce venenum
Perculit, atque ægras depaſcit flamma medullas.
CEDE Deo, Nympha, & mites admitte calores;
Quandoquidem vernante anno redit ad ſua turtur
Murmura, & implicitis ſponſalia veſtra palumbes
Concelebrant roſtris, & jungunt oſcula conchæ.
Ipſa parens rerum jam nunc tibi dædala Tellus
Turget, & arcanos fæcunda reſuſcitat ignes.
Conjuge te, viridante toro, jam ruſtica Phyllis,
Cum Corydone ſuo, ſimiles meditatur amores,
Velitibuſque choris primæ præludia culpæ
Exercet; Paphio juvenis dum fervidus œſtro
Quaſſat humum ſaltans, & terret tympana cantu,
Mordicus impingens teneris poppyſmata malis.
Ducitur in thalamum hirſuto mactanda marito
Victima, & extremum Zonæ jam deflet honorem;
Atque aliqua è ſociis tacitè petulantibus optat
Sic fieri triſtis; dum mater gnara peric'li
Nequiter irridet, conſolaturque timentem,

* Sc. Oceano Occidentali finitimo.

Vexatoque cupit filum * decreſcere collo.
Ergo jubet noctiſque minas, bellumque, virumque
Deſpicere, & medium fidens exporrigit unguem:
Jamque labantem animo, & trepidantem morte propinquâ
Erigit, atque alios audet promittere ſoles
(Mirum!) & ſæpe Deos habuit non vana faventes.
VOS etiam, illuſtres animæ, conſcriptaque Divis
Nomina, queis Venus Uranie, & non altera flamma
Corda ſubit, quàm quæ Indigetum pia tempora circùm
Lambet, inextinctis cum ſerò migrabitis aſtris;
Quos eadem † ſtudia, & cingentes omnia claſſes,
Fœderaque, & gemini jungunt commercia mundi,
Nunc & Amor junxit; ſedes queis præſtat avitas
Ipſe Deus, pulſiſque dedit regnare ‡ Tyrannis;
Vos eadem Natura vocat, reparandaque ſæc'la
Tradidit; & Fati jubet inſtaurare ruinas.
ATQUE utinam hæc maneat nullis laxanda querelis
Copula; quin ſemper vobis nova gaudia ſurgant,
Semper primus amor: durent hæc feſta per ævum,
Seraque cognato celebrate repotia cœlo.

RAD. BATHURST, *M. D. Coll. Trin. Soc.*

---

* Vide Catu. 60. de Thetide. † Sc. artes nauticæ & mercatoriæ, qua[illegible]um Luſitani juxta cum Anglis ſtudioſi.
‡ Rebellibus hinc, Hiſpano inde ejecto.



TRAN-



TRANSACTIO PHILOSOPHICA;

SIVE,

Metamorphosis Atomistæ in Muscam.

IMPERII sacros Regina Scientia fines
Fixerat, immensosque diu toto orbe triumphos
Inviolata egit, postquam fundamina certa
Invictus regni posuit Stagyrita futuri;
Et nullos hostes, ipsis venerabilis annis,
Invenit; donec tandem arma rebellia sumpsit
Ultima progenies, tantâque indigna parente;
Quam fœdo (ut fama est) tulit ignorantia partu.
EXULAT hinc cum pace pudor, subiitque tyrannis,
Ingeniumque ferox, atque artes mille nocendi.
Vidi ipse immeritas animalia solvere pœnas,
Tortor ut accessit Busiride sævior ipso,
Vivaque mox cultris præcordia nudat acutis.
Vidi ego perspicuis alia expirantia vitris;
Postquam vitales cesserunt follibus auræ,
Cum gemitu insontes animas simul exhalârunt.
Quis Divûm interpres dicat, quo numine læso,
Tam fera Tartareis pestis sese extulit undis:
Fortunæ incertis quæ casibus omnia ponit,
Lucentesque polos, & terras æquore cinctas?
Nullus enim rector cœlesti fulminat aulâ,
Conditor ipse sui cœli; verùm impete cæco
Particulas pulchrum fortuna coëgit in orbem.

Quisque sibi Deus est, & habet sub pectore numen.
Quòd si sacra parens periturum deserat orbem
Natura, & mundi moles operosa laboret,
Ingeniosa nigris sudabit turba caminis,
Et fornace suo omnipotens dabit omnia Cyclops.
Sensit ubi Natura sibi nova bella parari,
Ulterius non passa malum est, sed limina Divûm
Indignata petit, vestis quam candida circùm
Velavit, gemmis fulgentibus intertexta:
Exhibuitque procul miris variata figuris
Astrorum motus, lunæ fratrisque labores.
ILLA ubi sidereâ vestigia fixit in arce,
Limen adit Superûm, sacrâque ita voce profatur:
Nostra Syracusius fragili miracula vitro,
Cœlestesque senex audax cùm pingeret orbes,
Ornâstis placido, Superi, cœlum omne cachinno:
Mirati his tangi mortalia pectora curis.
Prima quidem melior, Saturno rege beata,
Curarum immunis, quibus hæc nimis æstuat, ætas:
Nondum sollicitæ rerum cognoscere causas,
Mollia securæ peragebant otia gentes,
Me varias volvente vices & lucis & anni.
Sed nova gens hominum, & malè sedula nata propago est,
Omnia quæ strepitu & studio perturbat inani;
Me sequitur vigil ista cohors, & mille fugacem
Impia scrutatur latebris, positoque pudore,
Longævam jactat se denudâsse parentem.
Ast ego, dum nudam passim me exponere tentat,
Per labyrinthæos fugio pudibunda recessus;
Insequitur: juvat igne latere, requirit in igne;
Mox undis misceri, & sedula quærit in undis.
Imâ sæpe etiam volui tellure recondi,

Cogor

Cogor at effossis iterum remeare metallis.
Mox etiam aëreo volitans super æthera curru
Detegor, & tenues librantur lancibus auræ.
Sæpe vel arboreo quæsivi in cortice sedem,
Nullam turba mihi dedit imperiosa quietem.
Prensanti similem, similem jam jamque tenenti,
Per varias rerum species, perque omnia duco,
Nondum intellecta, & vanâ spe ludo sequentem.
Quin turbam hanc justas jamdudum, O Numina, pœnas
Solvere stultitiæ fas est, mentisque profanæ:
Non etenim quivis, alti licèt incola cœli,
Omnia Naturæ poterit secreta referre.
ASSENSERE Dei, solio cùm Jupiter aureo
Alipedem, ut pœnas sumat, jubet ire ministrum.
Aëra per medium paribus Cyllenius alis
Labitur, & doctas Sapientûm contigit ædes.
Tum densam nebulam circum se fundit, & intrat
Per medios, studia explorans, neque cernitur ulli.
Interea primus qui voce silentia rupit,
O socii, exclamat, nobis nova gloria surgit;
O quantum Natura novæ jam cesserit Arti!
Debilis est oculorum acies, & corpora parva
Vix imperfecto pertingit acumine visus;
Conspicienda dabit minima hoc mirabile vitrum:
Quodque manu tenuit, vitrum porrexerat ultro.
FORTE levi circumvolitat dum musca susurro,
Tramiteque incerto spatiosam circinat aulam,
Hærebat tandem, de summo pendula tecto.
Ecce aliquis subitò graciles ex ære catenas,
Retiaque & laqueos, tales quæ fecit in usus,
Applicuit, muscamque tenaci compede vinxit.

INDE interposito spectant miracula vitro,
Mirantur molem immensam, atque immania membra;
Igneus ardor inest oculis, stat corpore toto
Sylva minax, (neque enim visus spinosior Histrix)
Nunc patulos lustrant intento lumine rictus,
Hinc vocat attonitos ingens ex ore proboscis;
Qualem nec Libycæ jactavit bellua terræ,
Turritas moles & propugnacula gestans.
TUM verò densas aufert Cyllenius umbras;
Quasque hominum turbas solers industria fecit.
Hic labor, hoc opus est! sic famam quæritis, inquit!
Accipite ingentis justissima præmia curæ;
Vos eritis quicquid vitro spectâstis in illo.
Inde (fide majus) varios tratere colores,
Et solitâ incipiunt sensim decrescere formâ;
In pennas abiêre manus, pro crine decoro
Fulgenti totum tegitur lanugine corpus;
Pro pedibus, lentis tenuantur crura flagellis,
Justaque jam moles, facies & prona videtur.
Mox celeri incedunt passu, subitóque sub auras
Tolluntur, summique petunt laquearia tecti.
ANTIQUI remanent versâ sub imagine mores:
Nam vitæ (ut referunt) non immemor antè peractæ
Mentem animumque illis prudens natura negavit.
Hinc vano strepitu, cæcoque errore feruntur;
In præceps agit Eurus atrox, mox turbine raptat
Sublimes agitans, & inania prælia miscet.
Mille etiam peritura modis circùm agmina ducunt,
Fucus acerba sonans, & pictis Cantharis alis,
OEstrumque, Crabroque, & mole ingens Scarabæus.
Sæpe apibus sonitu stridenti ubi bella minantur,
Cerea pennatis vexant alvearia turmis:

Extemplo

Extemplo glomerantur apes, pennisque coruscant
Invictæ, turpemque abigunt à mœnibus hostem.
AH, quoties teneras morsu læsere capellas,
Et sole æstivo lassus, spatioque viarum,
Frontem occursantes damnavit sæpe viator?
Sæpe renascenti cùm vere coagula traxit
Lacteus humor, & alto à margine pinguior extat,
Mille venenatis fundunt sese agmina rostris,
Et niveum impuro nectar corrumpitur haustu.
NON vobis dulces distendunt ubera vaccæ,
Fortè superveniens exclamat rustica conjux;
Inde graves turmas, & poto nectare tardas,
Indignata procul manibus virgâque repellit.
SED meritas solvunt pœnas, cùm accendere parvam
Præmonuit nox alma facem, volat inscia turba,
(Sive hîc flammantes sylvas, camposque nitentes
Credit, seu rapit in certam sors dura ruinam)
Per spatia incertis alis tenebrosa vagatur,
Ad sese attonitam donec trahit aurea lampas.
Ceu quondam volita[illegible] sublimis in aëre milvus,
Subjectis lustrans le[illegible]em cùm vidit in arvis,
Flectitur in gyrum, spatiisque remotus iisdem
Usque videt prædam, ductis per nubila spiris:
Lampada sic torto levis ambit turba volatu,
Lucentesque pyras & non ignobile bustum
Ascendit demens, quæsitisque ign[illegible]bus ardet.
SIC, dum nativum memorat, renovatque furorem,
Ingentes pœnas vitæ dat musca prioris.

NICOL. L'ESTRANGE, *Baronett. ex Æde Christi.*



THO-



THOMÆ WILLIS, M. D.

In Diatribas Medico-Philosophicas, De Fermentatione &. Febribus.


ABSTRUSAS rerum causas, quo semine litem,
Quo pacem Natura paret, quis corpora motus
Urgeat, indomitos undis quid misceat ignes,
Qui nexus elementa ligent, fœlicior ætas
Conspexit tandem; cunctisque ignota priorum
Abdita laxantur vasti penetralia mundi.
PROGENIES cœli, terræ defossa Metalla
Visceribus, quamvìs Phœbo ostentata parenti,
Indiga lucis erant; radios obscura premebat
Umbra, & lucenti splendor quæsitus in auro est.
Lumina præstrinxit ferrum, ignotumque latebat,
E damnis notum nimis; & simul agmina fudit,
Ingeniumque unà victor superaverat ensis.
Sic olim curas, vanæque indaginis artes
Elusit Natura parens; sic lumine jussit
Sistere, & extremo defigere cortice lumen.
At nobis tentare adyta, atque invisere rerum
Ultima concessit, mundique arcana tueri:
Nec nota est magis ipsa sibi; quis montibus altis
Regnet amor, quæ flamma leves in marmora succos
Excoquit, unde novi tellus connixa metalli
Cæca rudimenta, & duri primordia fœtûs
Fœcundo fovet amplexu; cur vere tepenti

Pandit

Pandit opes terra, & nativo fulgurat oſtro.
Qui zephyri molles prægnanti ſemina Veſtæ
Inſpirent: nebularum arcâ cœlique relictis
Sedibus, in noſtris Iris quæ geſtiat undis.
Cur fluviis immerſa Ceres, commixtaque Nymphis
Intumeat: quæ bella movet, quas concitat iras
Fervidus, inque cadis celebraverit Orgia Bacchus.
Siciniæ quis deſertis fornacibus Ætnæ
Vulcanus molles per corpora ſuſcitat ignes.
Quin etiam humanos agitet quis ſpiritus artus:
Unde hinc purpureus venas, hinc lacteus imber
Irrigat; in fontes quæ cauſa recedere juſſit
Sanguinis aſſiduo remeantia flumina motu.
Qui cæci in venis ignes, quæ viſcere flamma
Deliteat, febremque ciet: quid miſceat æſtu
Frigora, diverſæ coëant quo fœdere Zonæ.
Quæ peſtem Stygio furiarum emittit hiatu,
Graſſārique jubet, ventoſque armare veneno.
Quis ſit faticidus renes qui perluit humor,
Qualis odor matulæ, quem nec faſtidiit olim,
Balſama cui victæ pelvis ſpiravit Idumes.
Cuncta patent: nec cui furtivos impius ignes
Intulit, artifici meliùs ſua cognita proles.
Artis circuimus mundum; indignataque Gades
Tranſiit extremos, veteremque Scientia Thulen.
Felix qui potuit rerum cognoſcere cauſas!
Naturæ Phœboque ſacer! cui Delphica laurus
Amplecti frontem, radiataque tempora geſtit.
Flammæ illi parcent, quem ſacris artibus Hermes
Imbuit, & doctos tenebris qui vindicat ignes;
Illum nulla dies rapiet, qui lumina Phœbi
Donârit radiis, luciſque fugaverit umbras;

Non

Non illum afflato Pestis violare veneno
Audeat, aut tacitâ Febris torrere favillâ,
Qui morbis vitam, & letho donaverit ævum.

PHILIPPUS FELL, *Med. Stud. Oxon.*



THOMÆ WILLIS, M. D.

In Cerebri Anatomen Carmen.


QUI terræ pelagíque vias, mundique per omnes
Articulos spatiatur ovans, metásque suorum
Herculeas audet supra posuisse laborum,
Neglectus jacet usque sibi, dúmque omnia quærit,
Ipse suî quæsitor abest, incognita tellus
Solus Nauta latet, propiórque ignotior orbis.
Tu melior Typhis, spreto jam Phasidis auro,
In te vela paras, animatos detegis orbes,
Humanásque aperis ausis ingentibus oras.
Jámque novos laxare sinus, animæque latentis
Arcanas reserare vias, cæcosque recessus
Fas aperire tibi, totámque recludere mentem.
HUMANI quicquid suspensum est fornice cœli,
Quem teneant capitis laqueata palatia civem;
Altera cur foveat, cur protegat altera Meninx;
Quos testes genuisse, animi quos utraque Mater
Conceptus peperisse valent, quæ cella recondat,
Quis sinus excipiat; quales mirabile nectit
Rete dolos, formas rerum & phantasmata captans:
Seu mens præteriti retinet simulachra laboris

Mem-

Membranis deſcripta ſuis, ſeu provida fatis
Imminet, & Lacheſi venturos præripit annos.
Quin ſpectare datum eſt tumidos quæ pectore fluctus
Suſcitet, & noſtrum tempeſtas miſceat æquor;
Unde Amor, atque arcum nervo quo tendere natum
Idalium Cytheræa jubet; cur obice ſanguis
Siſtitur, & torto frænatur venula nodo.
Cernimus ut ſedeat Dolor & ſuſpiria ducat;
Ut Metus incertum condat caput, & ſibi fruſtra
Conſulit, éque ſuis jam jamque evellitur umbris:
Ut nutans ægrè ſuſtentet corpora Somnus;
Ut Riſus dextrâ firmet latus; unde ſolutos
Gaudia dilatant animos, cùm gurgite pleno
Flumen abit, totoſque juvat laxare rudentes.
Quâ Ratio ſublime ſedens per inane theatri
Nervorum dextrâ tenet & moderatur habenas.
Exultat jam Diva, videt vultuſque lareſque,
Agnoſcitque ſuos, & cui natura tueri
Indulſitque referre Deos, jam vertice ſurgit
Lætior, & ſpectat cognata erectior aſtra.
Jamque neces & fata juvant. Stylus iſte nocentis
Expiat & toties crudelis vulnera ferri.
Ipſa novos ſtatuit de ſe Libitina triumphos,
Furca cruceſque placent, & bis ſpectacula latro.
SANGUINIS hic jactet primus moviſſe lacunas,
Sortitus famam vitæ cum fonte perennem:
Hunc lymphæ, lactiſve latex, hunc glandula laudet;
Diviſum vili ſectoque cadavere nomen
Quæſierint alii: melior tua pagina geſtit
Oſtendiſſe hominem, ſpirantemque æthera mentem.

PHILIPPUS FELL, *A. M. Coll. omn. An. Oxon. Soc.*



In



In obitum celsissimi Principis

HENRICI

Ducis Glocestrensis.

VOLVIMUR, & cæco vitæ per lubrica casu
Præcipites fortuna rotat; vix dum Anglia luctus
Sopierat, mœstumque genis absterserat imbrem;
Solvitur en iterum in lachrymas! Jam mitiùs astris
Credidimus spectâsse Deos, parcasque vacantes
Invidiâ, & positas animis cœlestibus iras;
Albentes purosque dies, sortesque bonorum
Sinceras fluere, & soles sine nube serenos;
Cùm sacrum CAROLI vultum & venerabile frontis
Contigerat pondus, radiantiaque ora tueri.
INTEREA audiimus cœlos fatale sonantes
Attoniti, & magnis confusa Britannia damnis
Singultus cantu, lachrymosaque gaudia miscet.
Quæque in festivos accensa est flamma triumphos,
Credita præluxisse rogo, laurusque cupressu
Ferali contexta dolet: plantâque silenti
Irrepens lætas pulsat mors invida turres;
Atque importunus dolor interpellat ovantes.
O nimium quæsite Deis, quem fata reposcunt
Maturum divis juvenem, quem debita cœlo
Et præcox virtus, tenero sublimior ævo

Eripuit

Eripuit terræ, Superiſque accendit amores:
Occidis, & Patriæ tecum, dux inclyte, ad umbras
Spem trahis; & vota & miſeros unâ obruis urnâ!
QUANQUAM nemo unquam penetraverit incola cœlos
Gratior, & longus Superûm tibi ceſſerit ordo:
Quanquam ſidereas ſubmittant aſtra coronas,
Atque Ariadnææ ſerpant per tempora flammæ,
Omnis & exultans tanto hoſpite jubilet æther:
Te tellus tamen infelix, te patria luget
Præſidio viduata ſuo; dolet Anglia ſparſis
Dilaniata comas, Thameſiſque gementia volvit
Flumina, & æquoreas lachrymis petit auctior undas.
FLUXERUNT tria luſtra tibi, jamque addis in arma
Te fratri comitem, magnumque exemplar adoras.
Obſtupuit miles, quoties aut frigora noctis
Sub Jove, vel Phœbi tuleris patientior ignes:
Seu ruis in medias acies, & cominus hoſte
Decernis, denſamque in turbam fulmina jactas,
Agnovit fratrem CAROLUS. Te proripit ingens
Vis animi, & longè æquales annoſque relinquis.
Non ſecus in cunis olim Tirynthius angues
Compreſſit puer, & cœlo ſe prodidit ortum:
Talis prætextâ nondum donatus, ad undas
Scipio Ticini, patriæ patrique cadenti
Umbo aderat, victæque dedit Carthaginis omen.
SPES Britonum, Lacheſis cui ſola inviderat ævum;
Cui Martis furor, & rabies armata pepercit,
Pace cadis. Sic dum Trojæ reſpirat ab armis
Pelides, molli choreæ feſtiſque Hymenæis
Indulgens, lætos inter Libitina triumphos
Delituit, magnumque patri reddebat Achillem.
AT vos (Ledæo quanquam de lumine lumen

Ex-

Extinctum eſt) vos ô longos durate per annos,
Sideraque OEbalii felicia vivite fratres.

PHILIP. FELL, *A. M. ex Æde Christi.*



GRATULATIO

OB

Auſpicatiſſimum Sereniſſimæ Principis CATHARINÆ *Luſitanæ, Regi* CAROLO II. *deſponſatæ, in Angliam appulſum.*

SENSIT inaſſuetas circum præcordia flammas
Inſcius, & blandos miratur CAROLUS ignes:
Qui Martis modò fulmen erat, quem bellicus ardor
Juvit, & armatum caſtrenſis & hoſticus ignis,
Ipſe ſtupet gaudetque novâ caluiſſe favillâ.
AT fatis gratetur ovans, innoxius ille eſt,
Et ducit, quem ſenſit, Amor; mollemque Gradivus
Militiam exercet: ſunt & ſua prælia paci.
JAM Luſitano de littore regia ſponſa
Solvit, ubi Heſperiis Titan reſpirat in undis.
Hanc tibi vel notis cuperes, Rex magne, peric'lis,
Exiliiſque emere, atque unam perſolvere Divos.
Si Veneris myſtæ pandant oracula vates,
Ex ſimili ut conſurgat amor, non dignior unquam
Intravit ſacros conjux Auguſta penates.
Divûm ambo creti magno de ſanguine, & æquâ
Majeſtate pares: pariter dilectaque Divis
Nomina, ſorte pares ambo, virtutibus ambo.

HISPA-

HISPANOS olim faſces & Sceptra Philippus
Heſperiæ, & mundi tenuit confinia Gades.
Unus cognato deerat diviſus Ibero
Luſitanus ager: veteres ſtat ponere fines,
Nec novus antiquas limes diſterminet oras.
Oppreſſas aſtu gentes, direptaque regna
Criminibus, longum victor poſſedit in ævum.
Non tulit hoc vindex Superûm manus. Hiſpalis omnis
Mox exuta Tago, partiſque eluſa Trophæis,
Conjurat cœlo plebes, & libera ſolvit
Colla jugo, nullâque madet victoria cæde,
Et pater Alphonſus ſolio conſedit avito.

INGENS cura Deûm; cujus tutela Tonantem
Res hominum ſpectare docet: Tua, CAROLE, fata
Poſcebant eadem faciles miracula Divos.
Anglia, feſſa malis, fraternâque ebria cæde,
Viſceribus laſſis, rabieque exhauſta Tyranni,
Fuderat extremas expiratura querelas.
Audierant Superi: ſolis adjutus inermis
Auxiliis Divûm, patriæ tu, CAROLE, terræ
Opportunus ades ſuſpiratuſque cadenti.
Quàm bene vos uno ſocient connubia nexu,
Quos Deus & fatum atque eadem fortuna maritant!

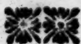
ERGO, Auguſta, veni. Facili famulabitur unda
Obſequio, & Paphiâ poteris conſidere conchâ.
Utraque par Diva eſt. Nam tanto pondere læta
Cærula dum ſulcas, gens circùm ludicra Amorum
Errat, & alarum velis diverberat auras.
Tu cùm Neptuni veheris Regina per undas,
Non Jovis ille ſuo credet prælata tridenti
Tela, nec aſtriferam cœlis inviderit Argo.
Ne metuas; nova jam conſtantes poſſidet undas

Atque

Atque insueta fides, animos posuêre procellæ,
Æquatumque tenet dominæ reverentia Pontum.
Diva, veni, nescis quàm te gens anxia poscat,
Quàm tua vel sponsum viduet mora: CAROLUS instat.
Ille, Noti si fortè, levi surgente susurro,
Flamina sollicitâ metuens captaverit aure,
Et montes maris & ratibus minitantia saxa
Concipit, & syrtes augur timor, ipsaque major
Tempestas animi & superant suspiria ventos.

JAM populi vox una, Venit. Jam littora circum
It clamor cœlo, & nomen revolubilis Echo
Ingeminat, plausúsque suos & saxa loquuntur.
Conserti longo pendent examine cives,
Stipanturque viæ; accelerat cum virgine mater,
Et properi juvenes, & jam non tarda senectus.
Nec satis est superâsse salum, dum compita fluctus
Cernis habere suos, cupidâque undantia plebe.
Excessit sors nostra preces. CATHARINA videris
Et melior famâ, & voto formosior omni.
Ecce! tuis radiis Maii debentur honores;
Quà graderis, crevêre rosæ. Jam compita circum
Igne triumphali, & tædis majoribus ardent.
Curia jam plausu resonat festisque Hymenæis,
Teque moræ impatiens cupidis amplectitur ulnis
CAROLUS, & multâ præcinctus tempora Myrto
Nectit Reginæ pariter Sponsæque coronam.

PHILIP. FELL, *A. M. Omn. Anim. Coll.*





In Obitum Inviƈtiſſimi Herois

GEORGII

Ducis Albemarliæ.

ERGO ſumma dies, & ineluƈtabile fatum
Semideos rapiunt! modò regia funera mœſti
Flevimus, & magnis funeſtam cladibus aulam;
Inſtaurat fortuna nefas, & vulnera plagis
Cruda novis onerat. Striƈtos qui tutus in enſes
Ibat, & ardenti volitantes turbine glandes,
Securus belli, mediiſque illæſus in armis
Geſtabat nullo peƈtus violabile ferro;
Morborum inſidiis, & ſævæ vulnere pacis
Occidit, & poſitis jacet Albemarlius armis.
QUOS titulos, quæ geſta canam? quis carminis ordo
Surget? Ad occiduas armis gliſcentibus oras
Mittitur, audaces fera cùm Juverna tumultus
Miſcuit, & longi movit tentamina belli.
Illic & cædes, & dira incendia jaƈtat
Loyolæ ſoboles; rebus quæ doƈta novandis
Semper, & impuris divos obtendere cœptis.
Alma quidem tellus virus quodcunque beato
Expellit gremio; non illic luridus anguis
Sibila commiſcet, non telam texit Arachne,
Non bufo, non rana tumet; ſerpentibus ipſis
Innocui ſaltus, & mollior aura veneno eſt:

Nequie-

Nequicquam; Ausoniis veniat si vipera terris
Sævior, & latè diffundat Roma venenum.
ARMA Ducem majora vocant; has Anglia flammas
Concipit infelix, odiisque ingentibus ardet.
Advolat, & sacras partes, & Regia promptus
Castra sequi, genios momentaque grandia secum
Laturus; sed fata vetant: ingloria sorti
Præda jacet, lætamque urbem captivus inermis
Ducitur, & multis potior victoria palmis
Unus erat; premitur servili dextera ferro
Fortis, & ignavæ membra exedêre catenæ,
Atque indigna fames, longusque in carcere pedor.
Damna tamen graviora premunt; videt undique fractas
Inclinare acies, CAROLIque ruentia fata:
Quasque videt patitur clades (dolet illud, inultas
Quòd videt) immoriturque malis, & vulnere in omni
Ipse perit; cæsi Regis super omnia crimen
Horret, & ultrices magno stant pectore curæ,
Vindictamque alit intus, & altâ mente reponit.
Qualis ubi in Libycis Leo fortè incautus arenis
Incidit in casses; pastor gaudetque timetque,
Et prædam haud impunè videt: sed siqua viam vis
Inveniat, rumpatque plagas, ruit obvia quæque
Prosternens, longéque neces & vulnera spargit.
Talis erat, cùm damna furens & bella rependit
Scotica, & Arctoas latè conterruit oras,
Et patriæ vindex, & diri Fœderis ultor.
Jamque Caledoniis excita est bellua sylvis
Omnis, & extremæ truculentior incola Thules:
Aspiceres hyemesque inter gelidasque pruinas
Ultrices regnare faces, & sanguine fuso
Purpureas caluisse nives: stupet omnia Scotus

Perfidus,

Perfidus, & frustra noctem longasque tenebras,
Ignotas frustra terras Thulenque requirit,
Extremo positus nequicquam in limite Mundi.
MAJUS opus moveo; premit ipsos dira rebelles
Seditio, & pœnas jam justa reposcit Erinnys,
Et sua Terrigenas vexat discordia fratres.
Emicat Arctoi radians à cardine cœli
Immortale astrum, & terræ Cynosura Britannæ;
Hac duce, & infames scopulos ventosque sonoros
Effugit, & populi graviores Anglia fluctus.
Quæ mentis divina acies, cùm callida magnis
Consiliis elusa cohors, atque ardua semper
Responsa ediderat, dubiique Oracula veri!
Illuxit multos longùm meditata per annos
Jam fatis matura dies; ultusque Parentem,
Restituit Natum: triplicis non pectora tentant
Imperii illecebræ, non fallax purpura tangit.
Nec sibi se vicisse putat: quod sanguine multo
Criminibusque emerent alii, cùm sceptra tenere,
Temporaque arreptâ poterat cinxisse coronâ;
Innocuas laurus, & sacræ frondis honores
Maluit, & castâ frontem circundare olivâ.
QUALIS erat, cùm jam Procerum comitante catervâ
Excepit reducem Rutupina ad littora Regem!
Plenus uterque Deo! charis astringitur ulnis
CAROLUS, amplexus miscens, & dulcia libans
Oscula, & arcanos adspirans intus amores.
Candida plaudebat niveis Victoria pennis,
Nullâ cæde madens; secura atque integra regna
Restituit, purasque illibatasque secures.
NEC satis est quòd sceptra redux sua debeat istis
CAROLUS auspiciis: studiis tutatur iisdem

Queis dederat, paciſque idem ſervator & auctor;
Commiſcetque pares armatis laudibus artes.
Sic ubi ſævorum Pallas poſt bella gigantum
Ægida depoſuit, dilectæ ante omnia regna
Cecropiæ petit, & proprias tutatur olivas.
NECDUM omnis tellus tanto ſatis ampla triumpho:
Nunc ingens patet oceanus, frameamque ſuperbus
Submittit Mavors, & tu, Neptune, tridentem.
Æquoreos faſces & ſceptri jura Britanni,
Et vaſti maris imperium, quà flamina miſcet
Æolus, aut latè fluctus ciet Amphitrite,
Vindicat. Innumeris tabulatur claſſibus æquor,
Et procera altis deſcendit montibus ilex,
Pridem aſſueta notis, magniſque invicta procellis,
Servatrix terris pariter tua, CAROLE, & undis.
SIGNA illinc Batavûm fluitabant cærula malis,
Hinc Anglæ rubuere cruces; aſſibilat aura
Blandior, & pictas juſto fert ordine puppes
Ponti viva quies; credas innare triumphos,
Et pompam, non bella, putes: ſupereminet omnes
Celſa Ducis magni puppis; non æqua micaret
Gloria, ſi ſtellata polo deſcenderet Argo
Plena Deis; non cùm Venerem Neptunus adorat
Mollia purpureâ ſulcantem cærula conchâ.
AT ſubitò horrendùm diro Mars intonat ore,
Livida nitra vomens, piceæque volumina flammæ,
Sulphuraque, & cæcos ignes nigrantis Averni.
Quà ruit, effractæque trabes & robora vaſtis
Diſſiliunt quaſſata globis, truncataque membra]
Semineceſque artus cœlo jactantur inani.
Horrida turbatum tempeſtas miſcuit æquor,
Sævior indomitoque mari cunctiſque procellis
Ira

Ira virûm: mediis regnat Vulcanus in undis
Victor, & attonitæ metuunt nova fulmina quercus.
Obstupuit dux ipse Erebi, tantasque ruinas
Eumenides spectare negant, magis horrida Phorcus
Monstra timet, Nereusque udâ caput occulit algâ.
Tempestas vix tanta premet, cùm magna fatiscet
Cœlorum moles, & terris mista coibunt
Sidera, & immensi labetur machina mundi.
Jamque ter attonitum cursu Sol circuit orbem,
Sæpe acturus equos retro, totiesque tenebras
Rexerat, & tremulâ pallebat Cynthia luce;
Fortior instaurat pugnam, Martemque lacessit.
Mene, ait, hostili captivum cernet in orâ
Rhenus ovans, mortemque timens conterrita Belgis
Devictis toties ostendet terga Britannus?
Antè ego sulphurei laniatus pulveris ictu
Membra polo semiusta feram, discerptus ubique
Colligar, atque omni jaceam divisus in orâ.
AT, Batavi, quanquam auxiliis & classe potentes,
Diffugiunt; numero major, virtutibus impar
Hostis erant; fractasque rates, sparsæque legentes
Relliquias classis pavidi sua littora quærunt:
Jam furor & multi rabies vesana Lyæi
Cesserat, & pugnâ deferbuit ebria virtus:
Jamque redit cunctis Dux insuperabilis armis,
Telluris pelagique potens, exercitus omni
Et major fato, magnis cui fœta peric'lis
Pacis iniqua quies, armato sævior hoste.
Dira lues miseras ventis invecta per urbes
Camposque grassata furit; vitalibus auris
Immiscet Libitina neces, & lurida toto
Excipitur pestis gremio, vitæque fatiscunt

Spiramenta, animæque fluunt in fonte venena:
Improba nec lentè ſpargit contagia, paſſu
Sed propero ruit, & tota agmina falce cruentâ
Demetit, atque omnis jacet uno in funere vulgus.
Sola medela fuga eſt: at longè finibus arcent
Damnatam morti plebem, maneſque ſilentes
Pallenteſque errant miſeris pro civibus umbræ.
Ille tamen (quanquam ulla duci nec tela nec enſes
Profuerint, quanquam obſtantes ſimul undique ruptis
Obicibus proſternat inaſpectabilis hoſtis)
Stat medias inter ſtrages, & publica penſans
Damna ſuis, tutoſque omnes diſcrimine in uno
Eſſe jubens, lapſis affert ſolatia rebus.
Quinetiam miſeram renovata pericula gentem
Sollicitant ultra, & laſſatam cladibus urgent.
Urbs antiqua viris, ſacro ſi carmine Bardi
Vera canant, nimiùm cognatæque æmula Trojæ,
Quam modò dira lues fatali torruit igne,
Nunc æſtu graviore cadit; per compita latè
Fax inimica volat, ventoque agitata furenti
Volvitur, & rapidæ jactat contagia flammæ.
Mulciber ignito ſuper alta cacumina curru
Perque arces equitat ſummas, petit aſtra ſuperbus
Vertice, ſidereæque ruunt in Tartara Turres.
Extimuit cœli vicinas regia flammas,
Communeſque rogos, & magni funera mundi.
Non ita, Sicaniæ ruptis fornacibus Ætnæ,
In Superos nova bella movet, cœloque minatur
Enceladus, quoties liquefactum ſulphure montem
Evomuit, flammaſque Jovi & ſua tela retorquet:
Æra ruunt latè campis, liquidique metalli
Flumina, & exudant flammæ torrentibus arva,

Et Siculum rutilis ardescit fluctibus æquor.
NEC memor usque suî tardove incedere passu
Lemnius, aut rapidos voluit cohibere furores,
Tutela afflictæ donec certissima gentis
Præstaret Monkæus opem, fomenta voraci
Subjiciens flammæ, nitrataque sulphura tectis
Immiscens, ipsis restinxerat ignibus ignes.
" O miseros nimiùm cives, quibus ipsa ruina
" Visa salus; juvat & sparsos habuisse penates!
Interea innumeris exhausta Britannia damnis
Agnoscit Superos, pestesque, & dira venena:
Bella ignesque inter Monkæum appendere sortem
Nil dubitat, fruiturque malis sub vindice tanto.
Hoc tamen, O Superi! facinus licuisse Britannis
Conquerimur fatis. Miseris proh sidera semper
Aspera, & infensi nimis inclementia cœli!
Ingens occubuit patriæ servator & ultor;
Occidit ipsa salus: nunc ultima vulnera genti
Parca dedit, pœnasque omnes absolvit in unâ.
FELIX, æternum meruit qui nomen in armis,
Et niveam nullo maculavit crimine pacem!
Felix, cui licuit fudisse novissima verba
Principis in gremio! dextrâ sed & Ille labantes
Compressit morienti oculos, animamque recepit;
Prosequiturque pio properantem ad sidera planctu.
INTEREA regum moles sacrata sepulchris
Deposcit magnos cineres; felicibus urnis
Assurgunt augusta cohors: tumulumque parantes
Certant officiis: Henricus conditor arcis,
Arthurii Edvardique & cætera turba nepotum.
Quinetiam Virgo blandè gratatur Eliza,
Arbiter & sanctæ pacis Steuartius heros

JACOBUS, nullo reticendus carmine Vatum.
Ipſe etiam charas, cùm longum exegerit ævum,
CAROLUS exuvias juxtà, Dux magne, reponet.
Jam non longa dies, rapidique injuria cœli,
Non aquilo, aut cunctis rabies fanatica ventis
Sævior, Auguſti temerabit jura ſepulchri.

PHIL. FELL, *S. T. B. Coll omn. An. Soc.*



SOTERIA ORMONDIANA.



ANDEM querelis pone modum tuis,
Juverna, tandem deſine luctuum;
Revixit ORMONDUS, caduci
Grande decus columenque regni.
Gaudete, ſacræ Pieridum domus,
Eblana, gaude, templaque Cynthio
Dilecta, quantum non Cytheron,
Non viridis juga tonſa Pindi.
Evœ! recentis conſcia gaudii
Sonent canoris littora plauſibus,
Et ſaxa reſponſent Camœnis
Pulſa meis, iterentque carmen.
Cæca impiorum turba rebellium,
Inviſa ſemper Principibus cohors,
Zelique mentitâ ſub umbrâ
Docta pias adhibere fraudes,
Quo bella, quo vos deferet impotens
Tandem cupido? Siſtite barbaros

Motus,

Motus, fatigatumque Martem
Immodicis prohibete votis.
Ille, Ille regno eſt redditus & ſibi,
Qui pervicaci fræna licentiæ
Turbæque ferratas catenas
Injiciet malè contumaci.
Lanugo vultus vix nova cœperat
Veſtire pulchros, induitur ſagum
ORMONDUS, & Scotos frementes
Auſpiciis pepulit ſecundis:
Qualis juventâ fervidus impigrâ
Mutavit armis prima crepundia
Pompeius, & pulchro ſubegit
Penè puer Numidas triumpho.
Quis fata verſæ dicat Hiberniæ?
Pulſaſque Muſas, templaque cœlitum
Disjecta non levi ruinâ?
Funera quis memorare dignis
Speret querelis? O Heliconidum
Eblana ſedes! ô Nemora! ô ſacræ
Laurus, & optandi receſſus!
Fontibus ô celebrata Tempe!
Fortuna quæ vos illacrymabili
Merſit ruinâ? quid niſi nomina
Tum nuda, deſertæque cautes
Pieriis catulos ferarum
Celâſtis antris! Sæpe caput gravi
Mœrens Ierne vulnere ſaucium
Narratur oſtentâſſe Nato,
Sæpe preces gemituſque miſcens.
Per iſta, (dixit) per generis decus,
Per ſpem tuorum, per lacrymas meas

 Fletuſque;

Fletuſque; per ſi quid paternum
Grande tibi eſt, miſerere gentis,
Aſſurge, & iras concipe vindici
Virtute dignas, quáque tuis patet
Arena bellis, I, negatas
Quære vias, adituſque rumpe.
Quali medullas fulgure percitus
ORMONDUS arſit! flamma capacibus
Quæ inſuſa venis! cùm protervo
Indomitum ſcelus ire curſu
Paſſim videret. Me nova buccina,
Me poſcit ingens militiæ labor,
Me (dixit) in bellum reſorbens
Unda fretis rapit æſtuoſis:
Veſter, beatum CAROLIDÆ genus,
Veſter, cohortes in medias feror,
Si totus obluctetur orbis,
Vincet amor, ſtudiumque recti.
Hæc elocutus Cæſareis caput
Devovit aris, nec violabile
Dixit ſacramentum; ter aræ,
Ter ſubitæ tremuere flammæ.
Exinde quali turbine proruit
In bella, quali fertur anhelitu,
Vireſque, vultuſque, impetumque
Fulmineo ſimilis Gradivo!
Heu! quantus illi ſub Jove torrido
Sudor! quot illum non timidum mori
Peric'la circumſtant! quot arces
Perfidiæ manifeſtus ultor
Dejecit acri (plus vice ſimplici)
Belli procellâ! Barbaricas opes,

Curvaſque

Curvaſque Scotorum ſecures,
Et trabeas, ducibuſque ſigna
Detracta teſtor; teſtor ad arduos
Affixa poſtes ſigna triremibus
Erepta, captivoſque currus,
Et galeas, clypeoſque centum
Perfoſſa telis. Quid fera prælia,
Quid arma tantùm, regnaque proſequor
Colliſa bellis? Ille ramo
Tempora Palladio revinctus
Jani ferocis limina clauſit, &
Leges Iërnæ reſtituit ſuas,
Deditque pacem, quam nec arma,
Nec litui, ſtrepituſque rumpent:
Qualis beatis incubuit locis,
Cùm pulſa nondum ceſſerat impiis
Aſtræa terris, & beatas
Rura darent inarata meſſes;
Simplexque paſſim turba feracibus
Spectaret agris Nectaris uberes
Errare rivos, atque truncis
Lapſa cavis trepidare mella.
Ah! ne ſerenos protinus inquinent
Soles iniqui turbinis impetus,
Canam nec ORMONDI ſenectam
Sors levis in nova bella trudat.
Eheu veremur (Dii procul arceant
Omen nefandum) ne labor arduus
Fatumque Juvernæ ruentis
Immineat, Duce reſtituto.
Sat Ille Martis pertulit horridi
Duros tumultus, & fremitum gravem,

Sat Ille diſtrinxit minacem
Pro patriâ gladium ruenti.
Fallorne? gentis dux bone Hiberniæ,
Te poſcit ingens regia cœlitum;
Fallorne? an illuſtris triumphi
Signa dedit manifeſta tellus?
Magnum ſtupentes hinc iter ad polos
Emenſe, qualis, quantus & aſpici
Incedis, & gaviſa calcas
Siderei ſpatia ampla cœli!
Unde illa, mundi pars quota ſit, vides
Subjecta tellus, terrigenûm metus,
Crebroſque in anguſto recurſus,
Et ſteriles miſeratus artes:
Sic poſt laborum difficiles vices,
Et poſt ſubactum totius impetum
Junonis, Alcidi ſupernæ
Emerito patuere ſedes.

T. BROWN, *ex Æde Chriſti.*



IN ARTEM VOLANDI.



RÆTERII Artificum nuper cùm forte tabernas,
Mœſtum ac ſollicitum vidi genus omne: petenti
Quid foret in causâ, reſpondent ſe periiſſe,
Inventam modò damnoſam infeliciter artem,
Quâ ſubmoti homines terrâ per inane feruntur,
Suſpenſi levibus pennis certo ordine junctis.
Quâ ratione quidem actum eſt de Cerdonibus, atque
Aurigis,

Aurigis, ſi homines ultrò citroque volarent.
Hìc me conductum, fateor, mercede volebant
Perniciosam artem verſu proſcindere iniquo;
Quapropter valido inſtruxerunt argumento.
Nempe quòd hæc res ſummo olim ſit cauta Senatu,
Ne quis ſubditus unquam extra conſinia regni
Exportetur: præterea quòd mos hodiernus
Pro nobis facit, & populus rideret abunde
Indutum pennis hominem: ſed maxima reſtat
Cauſa metûs; trepidate, viri, qui conjuge pulchrâ
Gaudetis, firmate ſeras, atque obice multo
Claudat verna domum, ac triplici ferro obſtruat Ædes.
Quid demum ſi fortè camino illapſus adulter
Uxorem alatus ſtupret? ſic dicitur olim
Jupiter in cygni formam converſus adîſſe
Ledæos thalamos, ubi (credo) ſuavè canebat
Fato jam propiore: mihi hercle æquum eſſe videtur,
Si gemino frontem cornu inſignire maritus
Gaudeat, ut mœchus conſutis fulgeat alis,
Dum fera cornutus, quidni ales fiat adulter?
Sed ne conſultò ſim viſus iniquior eſſe
Huic arti, apponam vobis quodcunque libenter
Præ ſe ferre boni poſſit: Quis, ſi optio detur,
Non vellet potiùs tranare levem æthera pennis,
Quàm quadrigarum mala tædia ferre rotarum,
Concuſſus validos, tetrumque uncti axis odorem?
Adde quòd & ſtomacho muliebri nauſea ſurgit,
Vix tandem Menthæ ſucco removenda potenti.
Quin etiam invento celebri me opponere poſſum
Ingenioſi hominis, qui captivum aëra clauſum
Utre, atque ex omni terræ regione petitum
Servabat, ſummis præbendum non niſi amicis.

Haud

Haud quiſquam inficias ibit præſtantius eſſe, ut
Ipſo fonte bibat purum ſine fraude liquorem.
Denique ſi noſtram quis riſerit improbus artem,
Tanquam momenti parvi viliſque; repono
Multùm errare hominem: ſpes nobis maxima; nam ſi
Quis poſſet ſuadere viro multùm locupleti
Nubes intra atque aërias mundi regiones
Delegiſſe locum ſibi vicinum æthera juxta,
Qui villas poſt ſe & patrimonia linqueret, ipſe
Contentus poſſim terrenâ vivere fæce,
Impuroque ſolo: fateor tamen, æthere veſci
Perpulchrum eſt. Porro ex hebeti ſubtile & acutum
Ingenium cœli reddit puriſſimus aër.
O me felicem! liceat ſi quando tabellam
Cernere pulchrè picturatam in fronte figurâ
Alarum, muris affixam porticibuſque
Tectorum (currûs ubi nunc ſqualentis imago
Apparet) quæ quo pretio conducere poſſis
Et quanti, quocunque iter eſt, oſtenderet alas:
Tum me continuò ad Lunæ felicia regna
Proriperem velox, rediturus non niſi magno
Argenti pariter libratus pondere & auri,
Impoſitâque novo orbi antiquâ relligione,
Omnibus occiſis, Hiſpano more, colonis.
Aut ſi fortè aliquis commovit bella, perampla
Laturus ſpolia ex mutatâ conditione
Regnorum Lunæ, ſubito regionibus iſtis
Miſſus adeſſe poteſt, doctus componere lites,
(Namque alias ſeſe ſolet interponere gentes
Anglia) qui Belgam iratum, Gallumque ferocem
Conciliet, Lunamque æternâ pace bearet.
Sed mihi momenti magni res illa videtur,

Aëris

Aëris ad campos si quis transferre colonos
Sedibus è nostris vellet, non aptius ullum
Commodiusve reor tempus; namque huc legiones
Turmatim properare ex omni parte videbis.
Militiæ immunes nuper, signisque relictis
Impransi venient, exuti vestibus, armis,
Tamque leves, cœlum perstringere posse putares
Absque alis: porro numerosam Scotia plebem
Præbebit Terræ infensam, CAROLOque regenti;
Nullaque gens nostris est aptior incola terris:
Quippe famem assueti tolerare, & vivere parvo,
Aërio possunt Scoti pinguescere victu.
Proxima succedit, citharis post terga revinctis,
Turba Poëtarum, quos aërias regiones
Jurares habitâsse priùs, tam multa loquuntur
De cœlo stellisque, & sphærarum concentu:
Quin & Pegaseum soliti conscendere quovis
Carmine equum, nôrunt pridem volitare Poëtæ.
Haud ita se facilè attollent, queis jugera centum
Aut mille agri; quippe illos subsidere par est
Ad terram, ferrique deorsum à pondere tanto,
Quorum nil opus est; quoniam pars maxima nostrî est,
Queis nec telluris punctum, quod euntibus obstet.
AT tu, præclaræ inventor celeberrimus artis,
Gentibus aëriis positis quocunque sub axe,
Stellarum hospitio & cœlo propiore beatis
Jura dabis, nomenque tuo de nomine dices;
Æternas postquam sedes pacemque dedisti
Felici Anglorum genti, populoque futuro.

FR. HARDING, *A. M. Coll. Div. Joh. Bapt. Soc.*





EPULÆ *Pſeudo-Proteſtantium interdictæ.*

NUPER, Londinum inviſens, vicoſque pererrans
Sedulus, & nugis multùm & novitate locorum
Detentus, nil in totâ jucundius urbe
Quàm quorundam hominum vultus atque ora notavi;
Quos ſapere, & multùm ingenio pollere, ſagaci
Inceſſu ſcires, habituque atque indice vultu.
Miratus, rogo qui fortè occurrebat amicum,
Quinam illi fuerint homines, vel cur ſibi tanti
Eſſe videbantur? ſubridens ille, Quis ergo
Angulus extremæ latitantem te capit urbis,
Ignarumque hominem? neſcis hos eſſe Polonos?
Contrà ego, Quid nobis demum cum gente Polonâ?
An poſcunt Regem, an populi commercia noſtri?
Illum ergo Regem, quem poſci, ignare, putabas,
Jam nunc, inquit, habent: & jam convivia lauta
Ferculaque apponi, ac populum, Regemque videbis.
Dum loquimur, coràm ecce venit conviva togatus
Feſtinans; inquit, ſcires hunc eſſe Polonum,
Quòd toga conſutis intexta eſt pellibus; ut ſit
Arctoas inter gentes. Bone Jupiter! ipſe
Replico, tam ſanctos homines quis crederet unquam,
Qui vultu oſtentant jejunia Relligionemque,
Ut noſtrûm reliqui, lauto indulgere palato?
Certè ego villoſum pecus hoc diſcumbere menſis
Non aliter reputo, quàm aut urſos fronte ſeverâ,
Aut Curios vulpes, qui Bacchanalia vivunt.

Atqui

Atqui de ſubito redeuntes cerno, nec alvo
Diſtentâ tamen, aut vultu, ſua gaudia produnt.
Neſcio quid miſero triſtes ſermone ſuſurrant:
Unde fidem meritam veterum proverbia quærant;
Multa cadunt inter calicem, ſupremaque Labra.
Hìc me rem totam callens intercipit ille,
Omnes hi, fruſtra quos Regis gratia fovit,
Publicolæ, CAROLUM vexant, odere JACOBUM:
Jamque epulæ, tanto quas inſtruxere paratu,
Fœdus amicitiæ, & ſociati fœdus amoris,
Nil aliud fuerint, (Rebus perſona trahatur)
Quàm dira, irriſis Regi Fratrique, ſimultas.
Hinc interdictis confeſtim impranſa revertit
Turba frequens epulis: nimirum ut diſcere poſſint,
Ventriculo arrecti ad ſana argumenta Magiſtri,
Quæ docuit quondam ſapientis dogma Meneni:
Membra recuſabant (non longa eſt fabula) ventri,
Quo ſolitus veſci, juſtum numerare tributum;
Interea eſurie enecta, & propè fracta labore,
Ad veterem rediere fidem, jam protinus ultro.
Hìc ego, qui ingenium mirabar Principis, uſque
Jure interdixit certè convivia Cæſar.
Nam cùm terribiles fœcundè hæc ſecula paſſim
Conſpiratores educant, atque farinam
Novimus eſſe ream, potuit nil tutius eſſe,
Aut fieri, fidos quo devinciret amicos,
Ne fortè horrendum Piſtorum in ventre lateret,
Atque infernum aliquod, ceu conjuratio quondam,
Ut fama eſt, latuit Trojani in ventre caballi.
Quis tamen elatos poterit reſtringere riſus?
(Quamvìs latrantis ſtomachi multùm miſereſcit)
Cùm miſer ad ſponſam vacuus conviva redibit

Fercula

Fercula prælibantem, & ut omnia lætus ab ovo
Usque ad mala citaret, dum ille, emunctus & ære
Et dapibus, lacerata cibi fragmenta reposcit,
Deglutitque rapax hesternæ crustula cœnæ.
Quid faceres, inquit, petulanti splene beatus,
Si vel ab undecimo properantes undique saxo
Versùm urbem armigeros vidisses? certè ego vidi
Indutos aurum, & festivâ veste micantes:
Nimirum, ut quidam insulsis cùm fratribus olim,
(Quos ætas lusu sapientes ista vocabat)
Cùm peterent longè, sitientes, ubera Tauri,
Irrisi multùm, siccique ex urbe redirent.
Interea toti qui vendunt nuncia Regno
Mercurii, atque fide transmittunt cuncta Polonâ,
Quid facient, postquam vetuit convivia Princeps?
Hebdomade aut totâ miseris dormire necesse est,
Aut tolerare famem, nisi forsan prandia lautè
Descripta in chartâ, queis præla parata laborant,
Clamosos poterunt ventris depellere questus.
Proh sævo cives nati sub sidere! quos nec-
dum dimittit vivax invisi ira Papismi.
Vastavere domos quondam turba impia Romæ,
Visaque in unam tota est urbs abiisse culinam;
At nunc quæsitos (ita fama est) denegat ignes
Ista cohors, nostræ nimis ingeniosa ruinæ.
O si nostra bonos poterit sententia cives
Permovisse, ut quondam ingenti mole columnam
Struxerunt, orbi quæ toti ostenderet ignes;
Sic nova jam turres luceret Pyramis inter,
Quæ exprimeret lancem eversam, urbemque esurientem.
Hîc ego, nunc, aliis detento rebus amico,
Oxoniæ tenui liceat mihi vivere quâdrâ;

Et

Et Regi potiùs, Fratrique haurire ſalutem,
Quàm cœtus inter Genio indulgere Polonos,
Queis tam larga crumena, ut emant tanti eſuriiſſe.

RIC. DYTON, *Armig. è Coll. D. Joh. B. Com. Gen.*



CONVENTICULA DISSIPATA.

ECQUIS nunc CAROLI ramo felicis Olivæ
Impediat caput, aut frondentis vimine lauri?
Ecquis (Iö!) meritos victori inſtauret honores,
Victori CAROLO? quem non rationis egentem,
Lernæus turbâ capitum circumſtetit Anguis.
Sæpe quidem noſtrum Lemanâ exorta palude
Bellua funeſtis vexavit cladibus orbem;
Sæpe per Angliacos ſparſit contagia campos,
Squammaſque criſtaſque minax, & ſibila colla.
Tandem uno CAROLUS, magni par Herculis, ictu
Fœcundum ſcelus, & centeni verticis iras
Infregit, penitúſque animoſam contudit Hydram;
Nam poſtquam infandas vetuit coaleſcere turmas,
Protinus è medio tantis exterrita damnis
Seditio, fœdum viſu & mirabile monſtrum,
Ceſſit, & in tenues paulatim evanuit auras.
Eïa age nunc, intra privati limina templi
Quæ ſcelera, & quantæ ſteterant ſine vindice fraudes,
Muſa, memor referas, primâque ab origine pandas.
AUGUSTÆ in medio (quid non Auguſta malorum
Concipit, aut quas non alit intra viſcera peſtes?)
Stat ſacra Ædiculæ moles, (Eccleſia mater,

Parce

Parce mihi ſacram dicenti) ubi ſemiſacerdos
Neſcio quis, curtatus iniquo forfice crines,
Et nigrâ cinctus togulâ, ſolennibus horis,
Magnâ voce boat, turbæque ad ſcamna ſedenti
Non intellecti pandit myſteria verbi.
Huc omnes, quotquot mirus ſub pectore fervor
Exagitat, coëunt diverſo ex ordine cives,
Uſque à Patricio, qui largo abdomine tardus
Sidonias merces, & tinctos murice pannos
Ædibus in magnis venum proponit, ad illum
Qui clauſus conductæ anguſto in limite cellæ,
Taurino corio ſoleis ſuccurrit iniquis,
Et tritas ſolido fulcit tibicine pelles.
Huc &, quæ lapſos dextrâ jam computat annos,
Plena Deo mulier greſſum molitur anilem;
Illi clauſa quidem jam dudum obſurduit auris,
Uſque tamen venit auditum, captatque reclinans
Nequicquam patulo divina oracula rictu.
Nec matrona deeſt oculos dejecta decoros,
Nec quæ luminibus prima ad ſubſellia ſtantem
Detinet obliquis laſciva ſororcula fratrem.
INTEREA roſtrum divinæ nuncius iræ
Scandit ovans, poſitiſque in lævum dactylothecis,
Ter glaucos huc atque illuc circumrotat orbes:
Ter tuſſitque ſcreatque, & ter levat æthera versùs
Sudantes digitos: ſummiſſo murmure tandem
Incipit, atque humiles imitatus voce ſuſurros,
Tanquam aliquid Divi admotam garriret in aurem.
Mox querulo gemitu, & ſingultibus ilia pulſans,
Triſte ululat, celeri nunc curſu verba fatigat,
Nunc iterum tardos trahit in longum ſermones.
Scilicet uſque adeò variis ſe accentibus effert,

Totque

Totque ſimul reddit vocum diſcrimina, ut omnem
Dixiſſes uno clamare è gutture cœtum.
Jamque inflans buccas & pollice ſtans erecto
Pleniùs ora rotat, jactiſque ad ſidera palmis
Subſilit, & valido pulvinum concutit ictu.
Nec mora, nec requies; Meretricem protinus alto
Culmine Romanam turbat, penitúſque neſandam
Ex imâ vellit radice ſuperſtitionem:
Cancellos, ſanctoſque choros, altaria, tædas,
Diripit, atque ipſam pariter cum ſindone mitram,
(Panniculos Antichriſti de veſte petitos.)
Interea ſudatque, fremitque, & pulpita quaſſat,
Tanquam ageret, quod ſuadet agendum: nec minùs ipſum
In CAROLUM diſtringit amaræ ſpicula linguæ;
Illum etiam Papæ addictum, ſediſque Latinæ
Cultorem inclamat, praviſque in devia ferri
Conſiliis, prorſus divini luminis orbum.
Sic Regem & Proceres obliquo crimine mordens
Auritos palpat circum præcordia fratres.
QUIS tamen ille fores pede concutit importuno?
Lictor adeſt, multuſque ſimul poſt terga ſatelles.
Quid nunc auriculas, bone vir, demittis inertes?
Poſticum ne quære, gregem ne deſere paſtor:
Quo fugis, Heroum fortiſſime! --- non vacat, inquit,
In cunctos libras bis denas ſolvere menſes.
Dixit, &, elapſus fallaci protinus antro,
Mortales viſus medio in ſermone reliquit.
Diffugiunt fratres, &, pallida turba, ſorores.
Huc illuc ſparſos (proh formidabile nomen!)
Conſtabellus agit: nunc hos, nunc occupat illos
A dextrâ lævâque, & chartis nomina mandat.
Pars aurum numerat; meritas pars altera pœnas
Perſolvunt,

Persolvunt, clausi tenebris & carcere cæco.
 HIS concussa malis gratos Fanatica cœtus
Deseruit rabies, atque indignata recessit;
Plebeiusque animi paulatim elanguit ardor.
Seditio, modò quæ specie pietatis & umbrâ
Privatis viguit templis, in bella furentes
Haud ultrà impellet populos; nec jam ampliùs illos
Defendet numerus, junctæque umbone phalanges.

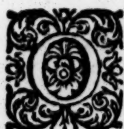
JAC. NEWTON, *Armig. è Coll. Trin. Oxon. Socio-Commens.*



Excellenti in re Medicâ, Admirabili Viro

D. THO. SYDENHAM, M. D.

In Schedulam Monitoriam de Novæ FEBRIS *ingressu.*



O Qui capacem nobilis artifex
Eludis Orcum; quò tamen ibimus
Cuncti, quot humanæ parentes
Et decimæ tulit ordo lunæ;
Præsens fugacem sistere spiritum,
Præsens maligno tollere de toro
Mortale corpus, & propinquum
Exequiis removere morbum:
Quem nos honorem, quas statuas tibi
Ponemus, O cui non alium parem
In arte Phœbus, se remoto,
Aut oriens videt aut recumbens!

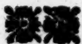
Quo

Quo Febris audax cunque movet pedem,
Te mater omnis, te lacrymabilis
  Accurrit uxor, ne caducum
    Orba virum pueróſque ploret:
Seu confluentes fortè timet notas
Decora virgo; tu faciem eripis
  Periclitantem, protegíſque
    Perniciem juvenum futuram.
Atqui odit artes & tua pocula
Hæres profuſus, quem ſimul extulit
  Ad ſpem implicatus vel febrili
    Igne pater, vel hydropis undâ;
Mirè paratam, te medico, ſenex
Protelat urnam, non ſine gloriâ
  Phœbi tuâque, qui fugâſti
    Pollicitum ſibi magna morbum.
Sic te ſcientem non faciunt libri
Et dogma pulchrum; ſed ſapientia
  Enata rebus, menſque facti
    Experiens, animúſque felix.
Non mille plantæ, & multa domi vitra,
Igneſque centum, aut hypotheſis placens
  Proſunt medenti, vel coërcent
    Sæva luis mala, ſæva febris:
Ni pectus adſit conſilii potens;
Ni plena rugis experientia,
  Uſúſque naturam ſecutus,
    Quid faceret, moneant in aurem.
Hæc praxis olim grande decus ſacræ
Adduxit arti; ſic veterum ſtetit
  Secura fama; ſic præivit
    Hippocrates, meruitque cœlum.

At

At non eandem ſorte pari viam
Preſſit Galenus; non Arabes virum
Æquè ſequuti; non Falernâ
Uſque madens Paracelſus uvâ.
Primus relictæ tu genium aſſeris
Fidemque normæ: En Diva tibi Salus
Applaudit & ridens juventus,
Vitaque non metuens ſepulchri;
Ex quo vagantem ſcripta manu tuâ
Correxit orbem pagina nobilis:
Longum illa morboſis, tibique
Perpetuum patefecit ævum.
Jam ſiqua reſtant, eja frequentibus
Concede votis; nos juvenilium
Vulgus Medentûm, nos avarâ
Quælibet excipiemus aure.
Fortè & futuro tempore quiſpiam
Poëta, muſis charior, ætheri
Te ſidus addet, te ſalubre
Sidus, & in criſibus benignum.
Me deſtinantem talia Chymicæ
Curæ repoſcunt: me medicus labor
Et ſpes locatæ non vacare
Pieriis patiuntur undis.

ED. HANNES, *A. M. ex Æde Chriſti, Oxon.*



DIOP-



DIOPTRICES LAUS:

Ubi de { TELESCOPIO.
MICROSCOPIO.
CONSPICILLIS.
VITRO USTORIO.



ATURÆ effœtas vires, mundique ſenectam,
Et longo labefacta ſitu jam ſecula, fruſtra
Quid, Superi, querimur? reparans ecce omnia damna
Sanctior ars nobis oculos melioraque præbet
Lumina; &, antiquâ vafri ſine fraude Promethei,
Arripit inſontes cœli de fornice flammas.
Inde pias accende faces, nec pectore ſolo
Accipe, Muſa, deum; tibi namque accedere juxtà
Jam licet, æternóſque oculis audacibus ignes
Et Phœbum perferre tuum; cupit ipſe videri
Jam propiùs; lætuſque novi cultoris honore,
Hactenus ignoti pandit myſteria cœli.
JAMQUE mihi Parnaſſum ultra bifidumque cacumen
Efferri videor, ſubtuſque relinquere terras.
Scilicet hos, Galilæe, tibi debemus honores;
Æthereas aperire domos, acieque ſagaci
Aſtrorum ſervare vices, ſedeſque deorum, &
Naturæ ſcrutari oculato arcana cylindro.
En! totus miratur Atlas, quis nuncius illic
Sidereus ſecreta Poli rimetur, & auſit

Poſt

Poſt Pallenæos cœlum affectare triumphos
Rurſus, & arte novâ terras inferre Tonanti.
Nec minùs interea cœleſtes Jupiter arces
Securus teneat, dum ſe ipſe ſatellite crebro
Undique ſtipatum circumſpicit, & ſimul omnes
Nobiliore deos videt exultare coronâ:
Major quippe ſibi, ſpeculo monſtrante, videtur
Addita majeſtas; ſolio ſublimior alto
Ipſe ſtupet fulmen dextrâ, ſceptrumque ſiniſtrâ
Augeri: tumidâ conſurgit Gorgone Pallas
Sæviùs, & major nova ſidera terret Orion;
Læta Venus patris Oceani jam deſpicit æquor,
Seque juvat totam ſpeculo meliore videri;
Et formam maculis nævisque agnoſcit in ipſis.
Illuſtrat ſic terra Polum, dum tollit ad aſtra
Mortales, miſcetque deis, ſpecularis arundo.

UT verò æthereâ ſat ſe jactavit in aulâ
Ars mirata deos, parili mortalia vitro
Mox ſubmiſſa videt, mundique arcana minori.
Tum quæ Parrhaſii tabulas, doctaſque Myronis
Effugêre manus, nullo depicta labore
Ante oculos ſubjecta jacent, miriſque figuris
Ingenti exiguas mentitur imagine formas.
Interea Natura ſuos augeſcere fœtus
Poſt partum fœcunda ſuum miratur, & ipſo
Gaudet prodigio, lætoque errore triumphat:
Dumque ſuis adytis & cæcâ nocte recluſos
Theſauros defixa ſtupet, nihil illa Coloſſos
Suſpicit; in parvâ ſtat ſumma ſuperbia prole.
E tenebris ſic turba minor caput exerit, & ſe
Oſtentat terris parvi plebecula mundi.
Cernis ut averſis Parthorum more ſagittis

Iratæ

Iratæ minitentur apes, quâ ſæviat œſtrum
Cuſpide, vel muſcam tutetur quanta proboſcis?
Hoc ſpeculo ſi fortè ſuam formica figuram,
Magnaque robuſtis creſcentia membra lacertis
Aſpiciat, jam majus onus committere tergo
Audeat, & priſcos iterum renovare labores
Myrmidonum, veteriſque redit jam gloria gentis.
Hinc Pygmæa cohors aucto cum corpore ſumat
Ingentes animos, & dignos Marte furores:
Jam truculenta novis incedat grandior armis,
Biſtoniaſque ad bella grues, gentemque rebellem,
Vindictâ ſtimulante, vocet; fremit æthere toto
Hoſtis, & attonitum dat Strymonis unda fragorem.
Nec tamen hæc credas artis ludibria; Vitro
Ipſi etiam gaudentque ſenes, dum, nocte fugatâ,
Luminibus geminos duplicato ſidere ſoles
Excipiunt, reducis ſolatia læta juventæ.
Stat ſpeculo longævus honor, quo ſacra vigorem
Canities igneſque novos miratur, ovatque
Ipſa ſuas hyemes ſeniique perire tenebras,
Emeritoſque oculos fœcundâ luce nitentes
Læta renaſcentis ſimulacra referre decoris.
Ætatis vix ſentit onus, vireſque ſenili
Frigore conſumptas; oculis pars maxima vitæ
Solamenque ſedet, quos cùm quaſi morte labantes
Ars firmat ſpeculo, duplicis confinia vitæ
Miſcet, & Æſonios præſtat feliciùs annos.
Namque ubi torpeſcit lumen, ſenioque gravati
Deficiunt oculi, ſegnis petit ipſe latebras
Spiritus, & mœſtâ ſeſe caligine condit.
Mox, Vitro faciente diem, novus emicat ardor,
Viſque animi rediviva ſuam feſtinat ad arcem,

Edomitâque ætate nitet; velut orbe recenti
Oſtentat renovata ſuos cùm Cynthia vultus.
AST ubi mutatis imitari Protea formis
Ars amat, æthereos effingit callida ſoles,
Dum fovet in vitreâ conceptas lampade flammas.
Has Siculus mirâ arte ſenex jaculatus ab arce,
Sicaniâ, totam miſerando funere claſſem
Conſumpſit, Marcelle, tuam; furtiva remotas
Carpſit flamma rates, incenſoque aëre toto
Fulgura ſparſerunt cryſtalla inimica profundo;
Proximus Ætnæâ ſtupuit Vulcanus ab arce
Cæcas ire faces: rutiluſque incanduit æther,
Erubuitque ſuos Phœbus non conſcius ignes:
Ut vero vitreâ vidit ſua tela pharetrâ
Vibrari, ſpeculoque jubar jam miſſile factum:
Miror, ait, Superi, quæ tanta potentia terris
Exuperat noſtras quantumvis æmula flammas!
Ecce novi ſoles, incluſaque lumina vitro,
Accendunt Siculas noſtris ardoribus oras!
Concipiunt cryſtalla faces, gremioque nivali
Vel flammas didicere pati, nec victa liqueſcunt
Nativo ſtipata gelu, proprioque rigore;
Stat contrà glacies noſtri ſecura caloris,
Augentque allectas innoxia frigora flammas:
Ipſe vitro videor, quàm noſtro hoc æthere, major.

NIC. HOBART, *Armiger, è Coll. Trin. Oxon.*



CARMEN



CARMEN PINDARICUM IN THEATRUM SHELDONIANUM.

I.



QUOUSQUE linguas oculis litamus
Victimas tacentes?
Quousque defixi stupemus
Saxei saxa, plumbeique plumbum,
Tanquam nos vacuis parata conchis
Simulacra cœlo dedolâsset artifex?
Vocales ecce lapides & trabes sonoræ
Ingratam humanis taciturnitatem
Cognatis exprobrant, Dryas quos obstetrix
Eduxit rupto frustra de robore, frustra
Deucalioneo mollibant numina jactu.
Eia quæ doctis Musica pulsibus
Tot malleorum suavè concinentium
Agrestes cicurat sonos!
Cedant Orphei tandem miracula plectri,
Atque Amphioniæ fides;
Ille feras olim sylvasque sequaces
Excivit, & montes vagos:
Hic architecto mœnia carmine
Stupenda Thebis addidit.
At ecce! jam blando fragore

Ipſos murorum ſymphonia
Vates attonitos trahit:
At ecce! ruderibus proſæ jacentem
Me me poëtam extruit,
Cui tantos liceat ſonos
Confuſæ ſaltem pro more imitarier Echûs.

II.

At nullum eloquium, nulla ſonantium
Decora verborum ſtrues,
Vaſtarum trabium non enarrabile textum
Æquabit, ſolidamve exprimet harmoniam.
En ut ſublimi penſilis aëre
Tenditur campus juga ponderoſi
Suſtinens plumbi, gravidumque fœto
Culmine montem!
O quàm juſta fides nectit amantes
Arbores, quondam ſolitas procari
Blando murmure, nutibuſque blandis!
Connubio junctas ſtabili vis nulla revellet,
Divortiumque ſera non facient ſecula.
En audax quanto machina niſu
Muros deſerit hinc & hinc relictos,
Metumque ſubjectis jocoſum
Salvis incutit uſque & uſque tutis!
Non illa planiſphærii minacis
Secura lapſum magis expaveſcit,
Firma quàm cœli camera arcuati
Æterni fornicis ruinam.
Tam ſtabilem jubet eſſe vaſtitatem
Ingenium potentis architecti,
Quo nil ſolidiuſve latiuſve,
Quod molem æthereram vi ſuſtinet Atlanteâ;

Carcere

Carcere quod veterum teneri
Orbiculorum neſciens
Auguſti extendit latè pomœria cœli.

III.

Divina Wrennus heu diu mathemata,
Vel docto nimiùm pulvere ſordida,
Evexit aſſurgens in altum,
Interque ſtellas luce donavit novâ,
Stellis vel ipſis invidendâ.
Illic ſidereo ſpectator in amphitheatro
Vidit ferarum ſplendida prælia,
Iratiſque coruſcantes
Faucibus atque oculis rogos.
Illic ſerenarum pictis noctium ſcenis
Vidit planetas, præſcios cœli mimos,
Humana ludentes fata.
Nunc ore riſus comico futuros,
Feſtivoſque ſales, atque hilares jocos,
Æthereis celebrare choreis,
Nunc face lugubri radiiſque pullis
Et ſcelera & cædes nepotum
Fingere materiem cothurnis.
Tandem rependit gratus hoſpes ætheris
Spectaculorum ſideribus vices.
Mirantur aſtra poſſe mortales manus
Ditare terras æmulâ cœli domo.
Quin & rivalem luſtrat amabilem,
Suamque cœlum deperiens imaginem,
Ut penitùs ſpeculo fruatur,
Jam plures oculos & lumina plura requirit.

IV.

Quamvìs hianti ſubtrahat popello
Modeſta frontem fabrica, ſicut decet
Sacro parente procreatam virginem,
Non turbâ genitam promiſcuâ;
Profanis ſubducat licèt
Oculis plebis malè feriatæ
Intemerandum vultûs eximii decus;
Quale nec Etruſcâ miratus victor in urbe
Negavit olim CAROLUS
Cuivis mortali fore fas profeſtâ
Luce videre;
Non illa cœli tamen intuentis
Criticum lumen fugit; ultro Solem
Lynceum vocat, aſtraque curioſa
Centum receptat feneſtris.
Ingentis populi videt capaces
Pegmatum moles attonitus Sol,
Mundi ſupervisor ſupremus,
Intérque varios undique miratur foros
Tam bellam ordinis benignitatem,
Dum nulla lucem pars queratur amiſſam,
Triſtemque pulla lugeat eclipſin.
Hîc Sole meliùs quilibet vel ipſo
Et cunctos vidiſſe poteſt, cunctiſque videri.

V.

Celandum nihil eſt, nihil tegendum;
Nullus hîc error latebras requirit:
Perfecta ſurgit undiquaque moles,
Et meritò duplicis gerit ornamenta coronæ.
Quanta debetur quotuplexque Wrenno
Laurea victori, ſervatori civica,

Capitique

Capitique decentior architecto
Turrita Cybeles corona?
Devictam nimiùm diu
Oppressamque suis miserabilem ruinis
Tectonicen benignus
Artium civem reddidit urbi,
Olim quæ rudibus dedit vagisque
Artibus urbem.
Longa nequicquam rabies Gothorum,
Quæ citò Romanum perdidit imperium,
Bello terebat usque pervicaci
Artem vastatoribus inimicam.
Auxiliatrices frustra accessere catervæ,
Orbisque conspiravit dedecus in suum;
(Nam subruendæ pronus architecturæ
Ubique totus orbis erat Gothus)
Aggressus hydram Wrennus immensam ruit,
Quanquam tenacis consuetudinis
Loricâ squammatam adamantinâ.
Æmula nec partem nodosa triumphi,
Herculeæ ritu, clava sibi vendicat;
Hic radio totam debili & pusillo
Barbariem sternens, simul omnia monstra subegit,
Quotquot fœcundo tulit ignorantia partu.

VI.

En multus altis hinc & inde muris
En triumphalis ut resurgat arcus,
Intusque & extra nobiles columnæ,
Artis frequenter olim abortientis
(Ut mos patriciis malus puellis)
Proles adultæ matris absoluta!
Hæ tandem ingenio columnæ,

Hæc tandem docto labori,
Quamvìs Herculeo, ſtatuunt *nil ultra*.
Prorepſit inſtar arborum ſuarum
Erecta, terram deſerens ſpecuſque,
Radices quibus egerat tenellas,
Mundi recentis humilis architectura,
Quam ſuis Aborigines in antris
Facturam feris ſevêre nepotibus umbras
Et pulchras magis & magis ſalubres;
Paulatim truncum crevit in arduum,
Sed falce majorum ſeverâ
Depreſſam bene luxuriem retro
Caſtigata coërcuit.
Hinc craſſa denſato robore prævalens,
Simul & virili ſpecie decora,
Dorici nodum capitis deorum
Templis ſuppoſuit, potens ferendis
Cum cœlo latè immenſo diis univerſis.

VII.

Mox cultiores inter Ionum mores
Conſita campis uberis Aſiæ,
Ingenio ſeſe comem populique ſolique
Accommodavit obſequens:
Scapo procera delicatiori
Surrexit altum fœmineis caput
Gaudens ornare volutis.
At non molliculæ ſimilis mulierculæ
Tenella formam coluit imbecillam,
Sed qualem decuit ſupponere vaſtis
Epheſii Tholis miraculi;
Sed qualem decuit viragini
Operam Dianæ dare,

Quæ compta gaudet ducere nunc choros,
Mox & ferocem, robori ſacro fidens,
Ferro cominus aggredi leonem.
Nondum ſupremum contigit formæ decus,
Hoſpitem donec bene grata pulchram
Corinthus effeciſſet pulchriorem.
Enata buſto virginis Corinthiæ
(Quam mors beatam juſſit eſſe matrem)
Perfectum æternâ redimivit fronde caput.
Quam nequeunt hyemes mille, nec ipſum
Mummiæ Laurûs implacidum ver
Decutere innumerâ ſævius hyeme;
Superſtes uſque durat, & ſuperſtitem
Gaudet ſervare Corinthum.
O digna floreo columna ſerto,
Quod tibi poſteritas compoſuit bene!
Sic olim truncos formâ ſenioque verendos
Donârunt veteres alienæ vere juventæ.

VIII.

Quo me, muſa, rapis? quid juvat avias
Artis obſcuræ penetrare ſylvas?
Quid implicatos inter arborum nexus,
Et labyrintheos ſcopulorum anfractus,
Laborioſas vix movere pennas?
En quantus vacuo latè patet æquore campus,
Invitatque vagas ſpatioſus alas!
Non tantum Alpheo riguum benigno
Piſæ florentis nobile pratum
Feciſſe quondam nobilius tuo
Dignabare volatu;
Cùm juvenes oleâ fruſtra victrice ſuperbos
(Ni tu connexam laureæ vatis tuæ

Frondem perenni vere donâſſes brevem)
Pindarico æternùm juſſiſti vincere cantu.
En major patet undiquaque campus
Fertilis laudum; licèt uſque meſſem
Carpas immenſam, creſcet in obviam
Premetque falcem, neſciâ domari
Superba gaudens copiâ.
Hinc ſume paucos, ſume libens tibi,
Quos ſpargas humilis miniſtra flores
Ante pedes magni SHELDONI.
Nam tu (quantumvis diligas audaciam)
Uſque adeò nunquam, credo, eris improba,
Ut velis capiti verendo
Ambitioſa tuas ſtolidè circumdare nugas.

IX.

Neſcit laureolas geſtare ineptas
Eccleſiæ militantis dux triumphalis,
Cui ſacras ambit ſacra comas mitra,
Mitra ſplendorem quæ capiti ſuum
Debet acceptum, nec radiis nitet
Aureis tantum, nec iſtis
Luce quos dives pretioſiore
Gemma reflectit:
Lumen recondat ſol licèt benignum,
Nubeſque glomerentur minaces,
Splendet nativo lumine fulgidus
SHELDONUS, & æternùm ſplendebit
Eccleſiæ vel cadentis dux triumphalis.
Furente bello mutuiſque mundum
Conquaſſante odiis revulſum iniquo,
Immotus ille perſtitit futuræ
Fundare pacis artibus theatrum.

Mox

Mox licèt ipſa bonis pax ſæva minetur,
Dum turpes animat fovetque ſectas,
(Ut ſolet calor excitare vernus
Agmina reptilium venenoſorum)
Quanquam theatris improba vel ipſis
Fanaticorum concio mimos agat,
Solitaſque meditetur tragœdias;
Pergit ſecurus, dubioſque cives
Vetat timere publicas ruinas:
Sic ingruente pluviâ, per imbres
Erigit adverſos ſubridens lumine blando
Sol arcuato penſile fornice, &
Luce depictum variâ theatrum;
Sic ille ſacri pignore fœderis
Diluvii refluum ſpondet non affore fatum.

X.

Quotcunque jactet dives iſte inanium
Arcus opes liquidas colorum,
SHELDONII ut primùm ſpecto laquearia cœli,
Inops videtur, tunicamque amictus
More mendici variis pudendam
Interpolatis undiquaque pannis.
Quis Divûm, Stretere, tuæ quis lumina dextræ
Indidit atque oculos? oculis quis munera visûs
Ætherei? fruſtra murum tibi corpus opacum
Objicit, & tenebris theſaurum obſcurat avaris;
Tu reſeras animæ gazas, tu pandis acuto
Abdita peniculo infoſſæ penetralia mentis.
Fœcundi ſoboles orientis Artes
Occiduis cum ſole plagis venêre ferentes
Influxum lucemque parem;
Sed patriæ memores (arcano ſceptra receſſu

Cui placuit ſecreta coli, regeſque latentes)
Se quoque ſubducunt, majeſtatemque recondunt
Velatam proprio lumine myſticam.
At nunc retectæ prodeunt, tandem ſuos
Oſtendunt pictæque colores;
Tandem benignæ reſpiciunt procos,
Et pleno intuitu beant;
Quos nymphæ veluti fugaces
Dumorum in ſalebris toties latuere protervæ.
Sed tibi præcipuè, tibi blandùm renident
Artes, Stretere, faventes:
Una indignatur ſuffuſa rubore Poëſis,
Quòd nequeat calamo hoc rudi
Referre dignas penicillo vices,
Pictoremque ſuum meritâ exornare tabellâ.

XI.

At ecce naſum perſpicillo putrem
Armatus Antiquarius ſenili,
Vicina poſtquam millies & ampliùs
Cuncta luſtravit monumenta tardus,
Laudavitque vice millies millenâ
Vultus dimidios, fractaque brachia,
Pedeſque manco corpore devios,
Cognataſque ſuis ubique rugis
Rupti frequentes marmoris cicatrices,
Tandem vix oculo volante raptim,
Percurrens vaſtæ ſocors miracula molis,
Romanos celebrat, meroſque Scauros,
Pompeioſquè crepat, Cæſareſque divos
Debita montoſis penetrantes aſtra theatris.
Quin tu, requiris qui per arva nummos
Urbis relliquias pecunioſæ,

Mundum

Mundum cui libuit ſubactum aranti
Laſcivâ malè prodigalitate
Semente ſulcos aureâ replere;
Fac digna tandem meſſis ut reſurgat,
Qualem Romanus culta per oppida
Retuſus enſis languit metendo:
Fac redeant ut opes Neronianæ,
Theatra cernes digna mimo Cæſare;
Theatra cernes ipſo Jove digna tragœdo.

XII.

Aurifero quicquid Pactolus fonte recluſit,
Volvebat flavo quicquid in amne Tagus,
Quotquot Erythræo deſumpſit ab æquore gemmas
Urinator Arabs vel Indus,
Æſtu ſecundo prona Romano tulit
Fortuna fiſco, locuplete inundans
Urbem diluvio ſuam.
Lympha per vicos pretioſa plenos,
Reciprocante devoluta fluctu,
Huc illuc variè rotata gyros
Ludebat Euripi vagos;
Ultraque ſemper progredi recuſans
Fida permanſit glomerata noto
Gurgite Romæ.
Fruſtra liquatas turba cataractis
Prodiga diſruptis præcipitavit opes;
Innumeras fruſtra quiſque reconditas
Corrupit imbre gemmeo puellas,
Pauperie Jovis irriſâ, qui miſer unicam
Contempto Danaen redemit auro.
Fruſtra bibebat unionum pocula,
Quorum guttula quælibet vel ipſi

Invidenda

Invidenda Tago ditior occidit;
Fruſtra perdendas oceano truci
Oppoſuit Romanus opes, receſſit
Oceanus, victoque novas dedit æquore terras.
Poſt tot prælia Roma contumacem
Tandem non potuit domare cenſum;
Arte fatigatâ, luxuque exhauſto,
Languida ſuccubuit, victam ſe faſſa, libido.

XIII.

Natura mater filiis Britannis
(Ut ſolent primogenitis parentes)
Largita fertiles benigna fundos,
Lautis quietos prædiis beavit:
Natu minores, quos opimiore
Ditare nequiit hæreditate,
Labore multo ſedulos coëgit
Pecuniarum ſummulas relictarum
Undique redactis auctitare nummis.
Hinc rivum geminâ quem fundit America mammâ
Oceanum victor qui premit aureus,
Arentes Genuæ montes Batavæque paludes
Totum bibaces penitus exhauriunt:
Ad nos ſi revomat fortè aliquantulum
Turpis avaritiæ crapula Belgicæ,
Luxus hoc noſter cupidè reſorbet,
Reſorbet, atque iterum vomit.
Quantillum iſtius tandem aliquantuli
Purgatur uſus ſepoſitum in ſacros?
Eccleſiæ tamen hoc quantillum
Heu quantam invidiam movet?
Hoc excitavit nuperos ſicarios,
Veſte queis matrem ſpoliâſſe pulchrâ

Explere

Explere nequiit impium furorem;
Quin proles atavis digna ferocibus
Antiquâ Britonum barberie truces
Corpus parentis ense penicillo
Concisum horrendis fœdârunt undique monstris.

XIV.

Hanc rex misertus (sanguinem ut decebat
Martyris coronati superstitem,
Qui pius exhaustam numeroso vulnere cernens
Cruore donavit suo)
Hanc rex sororem, filiam, parentem,
Ut posset salvam tandem, Sheldone, videre,
Commisit fidei tuæ.
Tu lene plagis balsamum cruentis
Instillas placidâ benignus arte;
Tu nudam modestè decoro
Cingis amictu.
Dilectos matri natos matremque diligentes
Foves alumnos Oxonii tuæ,
Qui possint tantis olim succedere curis.
His ne voluptas innocens severis
Ludusque defuerit honestus,
Theatra condis, effusosque
Pergis suppeditare sumptus.
Lassantur numeri, citharæque fatigatæ
Deficiunt, toti non ausæ accedere summæ:
Excrescit usque vasta, limitemque
Dedignata pati se comprobat infinitæ
Natam legitimam magnificentiæ.
Nos molem interea turba scholastica
Latè coruscantem stupentes
Clamamus Logicæ fidem,

Montemque

Montemque (ſpectemus licèt)
Vix abjungimus aureum chimæris.

XV.

Augere impenſæ quemvis miracula tantæ
Quis potuiſſe putet?
Augere docti potuit imperii
Doctiſſimus vicarius,
SHELDONO FELLUS meritò ſecundus & ſoli.
Hic dum benignâ comis æquitate
Salariorum munus adminiſtrat,
Additque vultus penſionibus bonos,
Mox efficaci languidos præſentiâ
Suſcitat fabros & urget,
Ingeminat pariter nummoſque dieſque laboreſque.
Hinc arcta quoties ratio ſupputantium
Minas & hebdomadas ponit,
Opus reclamat, & ſibi credi poſtulat
Talenta dum refert & annos:
Opus reclamat, atque inæſtimabiles
Implere FELLI calculum jubet curas.
O dignus aſtris igneus animi vigor!
O digna ſole, digna rivali induſtria,
Qui ſeſe officio jactat ſublimis eodem,
Dum circùm aſſiduus curſum rotat indefeſſum;
Nec mundum torpere ſinit, ſed luce jacentem
Excitat, & ſolitos mandat renovare labores!
Evigilat pecus omne ſolo, lætæque volucres
Aëra ceſſantem pennis & voce laceſſunt.
Mox & nocturnis paulatim emerſa ſepulchris
Gens hominum interrupta capeſſit munia vitæ.
Nec gravis indulget terreno gleba veterno,
Sed ſua netrices producunt ſtamina plantæ.

Ille inſtat radiiſque minax caſtigat inertes
Acribus increpitans, gnavos reficitque fovetque.
Continuò immenſæ reſeratur janua gazæ,
Fiſcum aperit quæſtor, luciſque diaria ſolvens
Splendidus æthereo ſudores penſitat auro.

XVI.

Nunc primùm ars didicit Theatra blando
Lenis ingenio ſtruere innocentia,
Quo natura modo ſolet
Ædificare animalia.
Olim ſonabant vinculis fodinæ,
Quæ ſervulorum gregibus, indidit victo
Romanus inſolens victor.
Laſſabant raucam miſeri ploratibus Echo,
Diſrupta validis marmora querimoniis
Prævenere manus gementium.
Aſtabat gravis inſpector vel ipſis
Durior ſaxis, operi negatos
Terga ſuper numerans cunctos vigil ictibus ictus.
Multos ruinæ, cæteros longus labor
Oppreſſit urgens, omnis emerſit lapis
Tunc ſepulchralis, nec maculis tantùm ſuis
Inſons erubuit, reſperſus ſanguine Ophites.
Sic cæde multâ cædium crevit locus,
Et tenerum in cunis didicit ſævire Theatrum.
Moles avorum quàm bene degener
Exoſa labem naſcitur crudelium!
Huic ipſa facili ſaxa miteſcunt indole,
Sumuntque juſſas ocyùs figuras,
Quam quæ reflexus vidit Deucalion viros.
Mox eadem bello durata ætatis amico
Vel firmitate provocabunt marmora,

Quæ dudum cultu gaudent ſuperâſſe decoro.

XVII.

Cedere ſe natura libens fatetur,
Victricemque ferens cervice ſuperbior artem
Auguſto nitet ornatu, & captiva triumphat.
Artis trophæis artium pugnaculum
Quàm cingi placidum decet!
Hîc non urſa gemet, non leo rugiet,
Nec ſævorum paria gladiatorum
Concurrent impete bruto.
Pectoris humani caveâ exagitare latentes
Pugnaci ingenio ludus erit feras:
Has periment multâ cinctas indagine riſus,
Acuta jocorum ſpicula.
Plauſum terra dabit, dabit æther;
Plauſum beato cincta cælitum choro
MARIA SHELDONO dabit,
Qui ſanctus iſtas expulit templo feras,
Turpeſque deduxit beſtias
Aliò necandas; noluit puerperam
Æternùm ſtabulo jacere virginem,
Quo toties vitji commotum ſtercus oleret.
Quis nunc profano queritur impendi loco
Sacras divitias? quis invidet
Bonis dicatam literis malus domum,
Et templa ſecum, templa, muſſat improbus?
Non ille templum, ſaxa qui cumulat, facit,
Sed qui ſacra facit: templum, SHELDONE, dediſti.

XVIII.

Quis tantis tibi pro meritis, quis digna rependet Munera?
Quodcunque valeant, pauperes muſæ dabunt,
Quas infelices veluti Caryatidas

Oppreſſit

Oppreſſit ætas barbaris gementes
Subſtructionibus rudis.
His tu Theatra condis, & choros jubes
Permiſtis hilares ducere Gratiis.
Mox docto rediment labore luſus,
Styloque multum ſedulæ ſacram tibi
Exſculpent ſolidæ ſtatuam de marmore Famæ,
Quæ, ſueta monſtris fabuliſque, verum
Ut vidit hîc miraculum,
Obſtupuit, ſaxoque ſtetit mutata rigenti:
Erecta vultûs effigiem tui
Dignam ſideribus tollit in æthera.
Anguſtam nimiùm terra crepidinem
Præſtabit ſtatuæ immenſæ, vix ſatis capacem
Curvatum toto cœlum dabit æthere concham.
Ridere nanos fas erit Coloſſos,
Pygmæumque Rhodi tumentem.
Hanc juxta poſitus ſi modò Alexander ſtaret,
Integro cælatus Atho montoſus,
Magnum puderet tantulo nomen dari
Pumilioni.
Talia nequicquam devictâ mole ſuperba
Simulacra tradent poſteri ſilentio;
Aut meritis, veluti China ſuum FE,
Curtabunt monoſyllabis.
Poſthac SHELDONIA ſacratam in imagine famam
Inſonti ſolam cultu venerabitur orbis;
Nec cædent jumenta homines invita litantes,
Sed facient linguiſque ſuis atque auribus ultro.

XIX.

Non ego, ſi cunctas mihi gens humana dediſſet
Quotquot habet linguas, totidem reſonantia miris

Ora modis, possem dignè celebrare canendo
SHELDONUM vel dimidium.
Non Latii vates, non quos sua musa rotundo
Ore loqui docuit cives, bellique tumultus
Et pelagi, nimbosque æquare & fulmina verbis,
Sufficient Græci:
Non vel SHELDONII quamvìs de marmore præli
Viribus acceptis Antæi more resurgunt.
Hoc unum æternis fata invidêre figuris,
Quæ solum nequeunt dignè expressisse patronum,
Cætera prona fluunt facili cessura labori.
Quicquid Niliacæ signârunt numina chartæ,
Pergama membranis quicquid pinxere repertis,
Quicquid Arabs, Indusve, vel ultima regio Serum
Doctrinæ cumulo superaddidit Europææ,
Aut periit dudum, aut tenebris damnatur iniquis:
Tam scripsisse parum est.
At vos, Oxonii proles doctissima matris,
Edite perpetuis mansura volumina sec'lis,
SHELDONIIS mandata typis, nostroque relicto,
Mox immensum orbis latè impletura theatrum.
Nec manca ingenii plorans monumenta fugacis
Posteritas pulchras colet indignata ruinas;
Æternâ vos fama manet veneranda juventâ.

XX.

Quid faciam? lasso novus incumbit labor,
Aliena laudum venit venit acies,
Musamque lacessit anhelam;
Agnosco longè vexilla nitentia:
Howardianæ signa quis nescit domûs?
Quæ sola laudum, sola titulorum valet
Tantas alere copias,

Flod-

Floddeniis victrix quantas delevit in agris,
Cùm rueret pelago Scoticus cruor, & fremebundum
(Sic victor saltem) torrente retunderet æquor.
Gaudet feroces impete vivido
Stirps generosa domare;
Oppressos eadem lætior erigit;
Nec seris licuisse finit vel annis,
Dum pereunt, veteres perdere semideos simul.
Perire dixi? funera lacrymis
Prosequimur stolidis vana superstitum.
Scilicet anguineos circumvolvuntur in orbes,
Extremæque animam caudæ de torque resugunt.
Nos nos interimunt interire nescii;
Iratisque licèt spicula faucibus
Tetrumque demserit venenum
Aut fortuna favens, aut melior Deus;
At lætos aureo picti dum circuunt tractu,
Amplexibusque blandientibus mulcent,
Ignaros sensim lambendo depascuntur.

XXI.

Ipsum parentem progenies fera
Annosum tempus teneros quod procreat annos
Mox recipit patulo fugientes oris asylo,
Ipsum parentem progenies fera
Anguem (qui veteris ruderibus Chai
Coævus orbem prodiens cinxit novum
Flexilis & variis metitur secula spiris)
Ipsum vipereo soboles furore
Parricidis usque lancinavit morsibus,
Donec vulneribus hinc & hinc fatiscens
Cicatricosam pudibundus abderet caudam,
Ultimasque retro pariter sepeliret ætates.

At

At poſtquam jubar aureum
Splendidæ refulſit munificentiæ,
Quâ ſepulchretis penitus ſepultis
Donavit heros illuſtriſſimus lucem
Sidus ARUNDELÆ benignum;
Reſuſcitato prorepens vigore
Emicuit validuſque vividuſque:
Deterſo nitidus ſitu,
Stellatus ſquamis terga micantibus
(Qualibus aſtriferos ingens complectitur orbes
Cœli Sidereus Draco)
Antiquitati pandit lumen obſcuræ,
Tenebraſque demit Hſtoriæ;
Majoribuſque poſteriſque partitur
Largus influxum bifidum, vetatque
Illis præteritum deeſſe, vel his futurum.
Tantum veneno non potuit ſalutari
Serpentiformis Epidaurius deus;
Unum iſte mortalem brevi
Reſtituit vitæ, virbios hic anguis
Innumeros reſuſcitat,
Quos nec Jovis ira nec ignes,
Quos non ipſe ſuo poterit conſumere dente.

XXII.

Emergunt latebris marmora ſqualidis,
Et Græcos ſimul explicant honores,
Quos tellus ingeſta diu graviorque premebat
Barbaries ſuperincumbens.
Conſurgunt iterum victores Pancratiaſtæ;
Quondam decoro pulvere ſordidi,
Nunc turpem excutiunt ſitum,
Antiquoſque palàm gaudent monſtrare triumphos.

Plus

Plus Aſiarchis, plus dedit omnibus
Heros tibi, Smyrna, Britannus.
Donârunt illi morituris præmia fruſtra
Civibus, ipſa ſuis olim tumulanda ſepulchris.
Æternùm hic monumenta jubet durare, viroſque
Reſuſcitatâ vivere memoriâ
Rurſum Cecropiis oritur gens Attica glebis,
Indigenaſque iterum terra parit ſuos.
Reductus Orco cernitur Theſeus novo,
Divoſque ſecum ducit, & Superos facit.
Renata patrem tota cœlitum cohors
Salutat Howardum Jovem.
Sed tantos inter, quos ſibi poſteros
Adſcivit ultro, clarior emicat
Henricus genuinus hæres,
Sublimis columen domûs.
Hic major titulis altior omnibus
Inſurgit nudus honoribus;
Hic eruditâ liberalitate
Virtutis monumenta ſuæ, monumenta vetuſtæ
Sacra Academiæ,
Contulit Angliacis ſapiens Largitor Athenis.

XXIII.

Cingunt Theatrum quàm bene ſplendidum
Obſcura fuſci rudera marmoris!
Antiquitatis umbra quàm juvat ſacræ,
Noviſque lucem nube vicinâ novam
Structuris addit amica!
Fragmina ſic veterum ſcientiarum,
Sic fœda, putris, verminoſa moles,
Nutantem infido quam poſuit ſolo
Feſtinante manu temerarius & malè laxâ

Com-

Compage caducam
Stagiræ alumnus, æde naturam ſuâ
(Inepta fortem ſicut Alciden Tyros)
Vincire geſtiens Deam:
Hæc ipſa moles irreparabili
Dudum collapſa ruinâ,
Quam futiles ſcholiaſtici laborant
Inſtaurare iterum, validumque inducere tectum
Araneoſis hinc & inde telis,]
Hæc ipſa moles adjicit nitorem
Operi ſtupendo, cui ſacrâ poſuit manu
Fundamenta novo benignus
Carolides, manibuſque dedit conſurgere doctis.
Fervet opus: ſatagunt pariter juveneſque ſeneſque,
Et generoſa cohors & non ignobile vulgus.
Hortatrix natura viris, ſeque ipſa videndam
Exhibet, & cunctis quæſitam ſedula terris
Materiam confert; jam ſidera ——

XXIV.

Mens, mihi quid reſtas? tibi nempe minatur amicus
Jamdudum Icarium Venuſinus in æquora lapſum;
Dum cereis audax vel ignito cupis
Vicina ſoli Pindarum ſequi pennis.
Hoc ille tutos ſeculi vates ſui,
Hoc monitos voluit, ſalvis quibus eſſe licebat:
Nos certum manet exitium, nos undique
Expectat caſus ruituros.
Eligere fatum liceat, evitare non licet:
Obſedere vias latrones Grammaticaſtri,
Quotquot frequentes conterunt vatum greges:
Illic feroces Critice Procruſteâ
Heu! docti nimiùm verſus torquere miſellos,

Nunc

Nunc tenſos immanè pedes producere gaudent,
Nunc ſauciatis amputare ſyllabis,
Cum gemitu nequicquam animam ſenſu expirante.
At fortè ſervum ſiquis exoſus lutum
Aliena liber abominetur veſtigia,
Impediunt vario turbatos obice campos,
Quos voluit latè faciles natura patere.
Sed ars moleſtas ſibimet objecit moras,
Sevitque ſpinas ſponte fœcundas nimis:
Has tranſilire geſtit, has perrumpere
Genuina naturæ filia
Pindaris, offenſæ vindex animoſa parentis:
Has legis expers, impetu ruens vago,
Securior per avia, per invia, pede curro volante.

CORB. OWEN, *ex Æde Chriſti.*



PISCATIO.

AD

Reverendiſſimum in Chriſto Patrem, GILBERTUM *Archiepiſc. Cantuarienſem.*



HAMIGERÆ inſidias artis, celataque parvo
Æra cibo canimus, quæ torto pendula filo
Aſtutus tremulâ Piſcator arundine jactat,
Donec ineſcatam calami curvamine prædam
Ducat, & in ſiccâ ſalientem exponat arenâ.
ALME, fave, Præſul, vati, ſi fortè vacabit
Ingentem ad noſtras animum demittere nugas.

Namque & te, vani non ſemper nuncia, fama
Juſtitium quondam ſacrorum, indictaque Clero
Otia fluminibus narrat donâſſe propinquis.
Temporaque adgemuiſſe viris cùm ſæva vetarent,
Solivagum juſtas ripis jactâſſe querelas,
Et gravia ad conſulta gregem admiſiſſe ſilentûm:
At nimis (heu!) juſtæ in ripis periere querelæ,
Et fruſtra conſulta gregi patuere ſilenti.
Ah quoties CAROLUM, CAROLUM, juncoſa ſonabant
Littora, dum liquidâ ſaliit tibi ſuber in undâ,
Prædaque ſuſpectos cautè deglutiit hamos!
Ah quoties, nullis tutò credenda tabellis,
Fluminibus mandata dabas, quæ noſceret exul
Auguſtus, ſi quâ mundi regione latentem
Inveniant, ipſa oceano dum miſta vagantur,
Spem reditûs ſolo contentum paſcere voto!
Felix O, (primos ſacrorum imitate magiſtros)
Prælusit cui canna pedo; qui, doctus utrumque
Æquali rexiſſe manu, ſucceſſibus æquis
In cathedram notas piſcanti adduxeris artes!
ET nos (aſſiduis cum laſſis fortè licebit
Officiis) paucas calamo concedimus horas,
Auſonæ ad ripas; ubi, muſas voce cientes,
Te (venerande pater) canimus, votiſque vocamus,
Et captare homines capto de piſce docemur.
Poſcimus inde fidem dictis; veniámque rogamus,
Si varias inter populantûm flumina fraudes,
Quæ vati magè nota, magè eſt laudata voluptas.
Nam mihi, nec lento contextæ vimine naſſæ,
Introitu illectos facili remeare natantes
Quæ prohibent, orcique aditus imitantur avari;
Nexave nodoſo cohibentia compede piſces

Lina

Lina placent: nimis ista rudis crassæque Minervæ
Solos arma juvent, quos, Lutræ more palustris,
Dura fames adigit victum quæsîsse rapinâ.
Nobis, quos nitido nascentes Delius astro
Respexit, genitisque suas simul indidit artes,
Ingenium quæstu prius est; deceptáque præda
Direptâ potior: dapibus quin ipsa saporem
Captitiis doctæ præbet solertia dextræ.
Sic Phœbum, truttâ quondam percâve voraci
Cœnantem, memorare juvat, quos ipsa labores
Fecerit; & quantâ steterit victoria luctâ.
Quin vati ipse suos celebranti carmine lusus
Propterea haud invitus adest, & sufficit ultrò
Cantanti numeros: & vos, Heliconia turba,
Vestra datis facilem narranti gaudia versum.
Namque & vos, ripis olim Permessidos undæ,
Aonides (Phœbo, ut referunt, comitante) sorores,
Inflexas curvâstis acus; calamoque reducto,
Ad cava captivum traxistis littora piscem.
Primus at eximiæ sterilis successibus ortus
Artis erat; sicut majorum semina rerum
Esse solent semper mediocria. Nec tamen ipsa
(Si faveat modò docta cohors) despecta sagaci
Eruere è tenebris metuam primordia versu.
CALLIOPE stipata choro dum casta sororum,
Fabellis ludisque vacans, in littore opaco
Fortè Aganippeas latè spatiatur ad undas,
(Qua procul à scatebrâ collectis fluctibus auctus
Volvitur, & lymphis sabulosas versat arenas
Qui modò fons dictus, jam fluminis ambit honores;)
Certatim mutum fertur vidisse natantûm
Lascivire gregem, & vermes captare minutos,

Siquos aut cæcis conclavibus egerit amnis,
Aut notus, aut pluvia, aut vis quælibet excutit alnis.
Viderat: & " Vestrâ poteritis forsitan, inquit,
" Credulitate capi: non cautè examinat escas
" Esuriens stomachus. Mox vimen fronde salignum
Nudat, & eductam capitis velamine spinam
Curvat in effigiem reparantis cornua Lunæ;
Æraque dilectis dapibus fallacia velat.
Deinde (suis recolens olim periisse capillis
Cœlicolas, hominesque) " Istis, ni fallimur, addit,
" Tertia debetur liquidi victoria regni.
Dixerat: & summis depexas vertice torquet
Pectinis exuvias digitis; virgæque ligatis
Extremæ, tandem celatum accommodat hamum:
Atque bolum nitidas lethalem mittit in undas.
Mira cano & solis forsan credenda Poëtis.
Nam, simul ac fluvio Musæ maduere capilli,
Ambrosiis diffusa comis spiramina aduncam
Inficiunt spinam; medicatáque tingitur esca.
Protinus assultat patulo gens squamea rictu,
Ambitiosa capi: at præreptâ proximus offâ
Pisciculus socios fraudat, potiturque rapinâ
Sollicitè, inque gulam fugiens deglutit hiantem.
Funestos sentit ducentem virgo triumphos,
Inflexumque levi vimen cum verbere torquens,
Mox cœco rictus lætanti perforat ictu,
Inque virescentes protractum projicit herbas.
Præda minuta fuit (digiti mensura) sed illi
Picta latus lorica tegit: nam suavè rubenti
Tingitur argentum minio, cui bractea sparsim
Mista coruscanti squamas interlinit auro.
Accurrunt: Artemque simul, piscemque sorores
Mirantur,

Mirantur, laudantque: pares dum Musa relictis
Instruit insidias, & eandem porrigit offam.
Fortè sed, ut curvum plebis globus obsidet hamum,
Unus adest procerum; cui turba amota ruenti
Terga dat, & fugiens intactas deserit escas:
Objectas vorat ille dapes, tenuique cruentus
Vulnere, porrectâ fontis sibi pondera pinnâ
Addit, & obnixus producto elabitur ære.
UT vidit (namque adfuerat) Latonia proles,
" Parce, ait, imparibus certamen inaniter armis
" Protrahere ulteriùs, Dictæi nata Tonantis.
" Rem permitte mihi: nisi me mea carmina fallant,
" Faxo ego, ut ille breves agat, improbus ille, triumphos.
Et calamo calamum solers immittit iniquum,
Ære extrema ligans, quâ se minor inserit, ora;
Et lentum in summâ configit arundine vimen.
Penniger astiterat Sonipes; setasque roganti
Præbuit: has docto versatas pollice Phœbus
Torquet, & inter se complexibus implicat arctis:
Funiculosque breves tereti coalescere nodo
Cogit; & in summo fluitantem vimine nectit
Lineam, ut exæquet mensuram pendula Cannæ.
Dein netum appendit chalybem, quem flumine & igni
Imbutum, & lentè rigidum, lunabat in orbem
Dimidium forceps, armabat acumine lima;
Extabatque tenax diffisso lingua metallo.
Mox funestum epulis mendacibus induit hamum,
Et juxtà adnectit terebrati pondera plumbi,
Mersus ut intactas ad fundum deferat escas.
Quáque salix summis porrecta supernatat undis,
Et densâ latebras offundit piscibus umbrâ;
Quáque subit rapido labefactum gurgite littus

Amnis, & in ſeſe refluus decircinat æquor;
Obreptat pronus ripæ, lapſuque ſilenti
Ex inclinato pendentem vimine ofellam
In liquidas demittit aquas: virgæque tremore
Verſatum, vivos imitatur reptile motus.
Securi fraudum, lethalia edulia captant
Amnigenæ; cupidoque petens ſua fata palato
Imminet, & ſequitur merſum grex ſquameus hamum.
Delius, ut turmis obſeſſas percipit eſcas,
" Siſtite, blanda cohors; perituris non opus iſto eſt
" Impete, ait ridens; hæc ſævæ fila ſorores
" Nêrunt, inque levi immitis latet Atropos offâ:
Et ſimul objectos retrahit captantibus unco
Ære cibos; donec fugitivis acrius inſtans
Piſcis edax dapibus, chalybem ſimul abdidit ore.
O ſævam ventris rabiem! Sic deperit orbis
Queis perit; & Parca in conditâ quæritur eſcâ.
NUTAT, & indicium ſinuamine præbet arundo;
Setaque multiplices deſcribit in æquore gyros,
Ut primùm tectum deſcendit in ilia ferrum.
Nec mora: in obliquum detorto vimine, Phœbus
Falcato læſum configit acumine piſcem.
Ille, jecur ſævo violatum ut vulnere ſentit,
Mille dolos verſat: Nunc toto pondere nixus,
Nunc recto, nunc obliquo, ſe gurgite librans;
Ancipiteſque ſimul ducens hinc inde choreas,
Excutere abrupto conatur viſcere peſtem.
Sæpe cavos ripæ tentat penetrare receſſus,
Funiculumque trucem contortæ interplicat ulvæ:
Sæpe petit fundum; de fundo ad ſumma repentè
(Ocyùs emiſsâ Parthi poſt terga ſagittâ)
Surgit, deciduuſque gravat pendentia fila,

Et ſimul adductâ tentat diſcindere caudâ.
Scilicet ingentem vetat indignatio piſcem
Tradere tantillis immania membra catenis!
PHOEBUS, ut ancipitis pendet fortuna palæſtræ,
Motibus intentus, ſimiles in pectore cudit
Ipſe dolos; varias ut deſtruat artibus artes.
Conantique fugam decies, deciesque retracto,
Nunc refricat crudum repetito verbere vulnus,
Nunc iram obſequio frangit, mulcetque furentem;
Et libertatem laxatâ oſtentat habenâ.
Mox, ubi permiſſis laſcivit in æquore gyris,
Plùs æquo audacem veniâ, & nil tale timentem,
Adducto revocat loro, cogitque profundum
Permutare vadis, propiúſque aſſueſcere cœlo.
Utque emergenti decreſcunt pondera, tractim
Gurgite nunc prono, adverſo nunc flumine ductum
Aëriis ſuffocat aquis, dum (ventre gravato)
Utris more jacens ſummis reſupinus in undis;
Pendet iners gracili tandem de vimine moles;
Inque cavam ſequitur nullo luctamine ripam.
IPSE ſuam victor prædam miratur, & acri
Intuitu in patulâ monſtrum metitur arenâ,
Confoſſum ut trucibus quondam Pythona ſagittis.
Et fortè oblongus, cui fecit barbula nomen,
Mullus erat; piſcis quo non eſt cautior alter,
Aut cui majoris confixo gloria luctæ
Debetur: ſic ille dolis, ſic viribus urget
Piſcantem, exhauritque omnes verſatilis artes.
SUCCESSU hoc, Latonigenæ conamina creſcunt,
Quæ ſibi fatidicus ſpondet fore proſpera vates.
Mox alias inviſit aquas; quas torquet Enipeus
Turgidus, Apidanuſque ſenex; & (notus amore

Antiquo) Peneus, ſævæ incunabula Daphnes:
Quaſque ſuus fundit Ladon; quaſque ipſe bubulcus
Amphryſi quondam lenes potaverat undas:
Et ripam ſignis decorat victricibus omnem,
Dum manet in quovis captorum cortice imago
Sculpta, ſimulque ſuo cum cortice creſcit imago.
Fiſcellamque levem redeunti ſæpe gravabat
Tyroni acceptus capitatus Gobio luſus;
Et Rutili pariter molles, Apuæque fugaces;
Spineaque objectans tractanti tergora Perca;
Atque levis ſummis volitans Alburnus in undis,
Lacceaque, incepto Gallos imitata feroci,
Sed primos cedens toleranti ignava furores:
Tuque (ſuem roſtro referens, quo glarea ab imo
Vertitur, unde pari nomen ſortiris ab uſu)
Mole minor, guſtu qui vincis, Porcule, Percam.
Sæpe Abramis, brevis in latum cui panditur alvus;
Carpaque turgidulâ cœnis gratiſſima linguâ;
Nec non Pactoli fulvo perfuſa metallo
Tinca, (Machaoniis morbos cui pellere ſuccis,
Vulneraque affrictu dederat ſanare ſalubri
Ipſe olim, & " nulli vivas violata natantûm,
" Dixerat, ut noſtris accedas integra menſis.)
Gratum humeros curvabat onus; neque cætera deerant
Præmia, quæ duro conſtantia miſta labori
Exigeret. Quoties te muſca imitata ſefellit,
Trutta ſagax; quæ (multiplici variata colore,
Et rutilâ flavas diſtincta aſpergine coſtas)
Das duplices epulas; oculis priùs, inde palato?
Te quoque, cui rictus armant dumecta patentes,
Fluviorum Phalaris; cui natio tota natatrix
Præda fit, inque avidâ turmatim conditur alvo,

Prodidit

Prodidit objectus celato Gobius hamo.
Quinetiam (audaci usque adeò fortuna labori
Faverat) ingenti nonnunquam pondere pressit
Salmo latus; qui præcipiti natat obvius amni,
Objectasque super moles præruptaque saxa,
(Post capiti admotam celeri sinuamine caudam)
Diducto sese pernix jaculatur ab arcu.
Irrita sin prorsus reddant conamina soles,
Immodicive imbres, vel utrisque inimicior Eurus;
Omnibus exercet virtutem casibus æquam,
Ipsaque in eximium cedit patientia fructum.
HÆC mihi, (dum tacitas Ausonæ solus ad undas
Obductum globulis jacto fallacibus hamum,
Pennigeram satagens calamo suspendere plebem,
Et desolatos indignor retibus amnes,
Rara quòd accurrat projecto furfure præda)
Ut tardo ingratas successu falleret horas,
Tradidit ipse Pater vatum: Citharâque recedens
Hoc pariter tactâ cecinit modulabile carmen.
NIMIS beatus ille, qui tremulam manu
Arundinem scitâ regit:
Epulisque gentes fascinans aquatiles,
Rictu fugaces protrahit!
Huic læta puris corda turgent gaudiis,
Quæ nullus offuscat dolor:
Aulæ palæstram cautus ancipitem fugit,
Dubiamque honoris aleam.
Non ille avaris invidet pericula,
Curasque queis constant opes;
Nec, jurgiosi litibus mistus fori,
Terit advocati limina;

Nec æſtuoſum mercibus metuit mare,
Redituſque penſat flatibus.
Mulcet quietum lene murmur fluminis,
Dum bellicus tonat fragor;
Seſeque mutos inter oblectat greges,
Cùm perſtrepit rixis domus.
Aurora vixdum conjugis liquit torum,
Suum impiger cùm deſerit;
Cyathoque guttur lætus epoto lavans,
Et arma cinctus congrua,
Sudo ſerenoque æthere, ingreditur viam,
Sereniori pectore.
Pedes deinde Thameſin, aut Trentam petens,
Ut piſcibus ſtruat dolos,
Avium ſonoro pipilantûm gutture
Oblectat aures voculis:
Avidâque amœnos nare captat halitus,
Aurora quos Floræ rapit.
Simul & novali exercito ſalutifer
Hauritur exudans vapor,
Suſpenſa ſulco dum arva calcat impari,
Pedibus Iambos metiens.
Laborioſæ ſemitæ interea moras
Gratis levat ſpectaculis;
Valleſque, monteſque, rigido & cacumine
Saxa aſpicit minantia:
Sylvaſque, fonteſque, viridique paſcuo
Pecora aſpicit vagantia.
Hinc, quaſſa currit bucula ad mulctralia,
Stillante nectar ubere:
Memorque blandis poſtulat mugitibus
Vicariam proli manum.

Et inde, inermi fronte molliculus ferit
  Agnus parentis mammulam:
Simul & futuris, non ita innocentibus,
  Præludit insons præliis.
Ripas deinceps, quas petebat, obtinens,
  Setas adaptat vimini:
Chalybemque gratis vestiens eduliis,
  Unctum salivâ projicit.
Cicada ferrum stridula infixum tegit,
  Aut musca bombis perstrepens;
Suoque limax lubricans succo vias,
  Erucaque hortorum lues:
Coaguloque lactis imbutus cremor,
  Similæque massa subrubens:
Hamoque rufus sæpe vermiculus micat,
  Facitque pisciculis famem:
Hamoque pinguis sæpe lendiculus nitet,
  Et vèspæ inermis embryo.
Cornuque, peraque, locuplesque calceus,
  Subinde sufficiunt dapes.
Hoc inchoatur more piscanti dies;
  Sic occupatus vesperi est.
Sibi ipse turba est, ipse convictor sibi, &
  Confabulator assidet,
Salientis usque suberis motus notans,
  Grassantis oris indices.
Sin forsan unus adsit, aut alter comes;
  Alterna jactant vimina.
Nec interim sunt muta piscatoribus,
  Ut piscibus, commercia;
Nunc multiformis, quam intuentur, machinæ
  Laudatur Author unicus;

Nunc

Nunc cantilenis mutuò inncecentibus
Lepidæ aſſuuntur fabulæ.
Procul at profanum lege colloquium fugant,
Regi, Deove injurium;
Nec dicta mutis iſta piſcibus putant,
Quæ teſte cœlo jactitant.
Peruſta ſin ſudore membra diffluant,
Phaëthonte cancer dum rubet:
Aut imber ingens axe confracto ruat,
Aquaſque ſternat bullulis,
(Dum junceis anguilla de cubilibus
Expergefacta curſitat)
Umbra imminentis arboris ſtratos tegit,
Et canna piſcatur jacens:
Spoliiſque opimis ſæpe tollentem gravans,
Otia rependit fœnore.
Declive tandem cùm terit Phlegon jugum,
Trahuntque noctem ſidera,
Piſcibus onuſtos heſperus ducit domum,
Ubi præda menſas inſtruit;
Laſſata demum membra, poſt gratas dapes,
Inemptus occupat ſopor.

SIMON FORD, *S. T. P.*



SPHÆ-



Sphæriſterium *Suleianum*.

AUFONIAS propter ripas, quà cogitur unda
Ferre jugum, & famam debet WANSFORDIA
Ponti;
Sylvæ contiguus, modicique cacumine montis,
Eſt locus, Auſtralem qui partem versùs & ortum,
Valleſque, villaſque, & longos proſpicit agros;
Terra olim Agricolæ duros experta labores.
At poſtquam cincta eſt vivæ munimine ſepis,
Et viridi donata togâ de ceſpite puro,
Tota vacat ludo, magnis celebranda triumphis,
Miraturque novos auratâ veſte colonos.
Hanc benè detonſam, ac ad vivum ceſpite raſo,
Lævigat, atque polit, ſubigitque volubile ſaxum,
Labentem ſphæram nè quà feſtuca moretur.
Hùc generoſa cohors, animo depellere curas
Cùm juvat, & ſudum eſt, dictis plerumque diebus
Convolat; in partes itur; Tu GUELFIUS eſto,
Hic GIBELINUS erit; furiis tamen ante remotis,
Quin & avaritiâ; turpes hæc ſuſcitat iras.
Sed neque pro nudâ jubeo te laude paciſci:
" Exacuit modicum; nimio ſi pignore certes,
" Corrumpis ludum, nè ſit ſincera voluptas.
Laudo tamen veterum ritus, qui munera bina,
Præmia victori, ſtatuunt, ſolatia victo.
Heus puer! huc properè ſphæras ſplendore coruſcas
Expedias, lateri immiſſum quas fuſile plumbum

Et docuit ſolidare gradus, & ducere gyros.
Stat juxtà domus exilis, gratiſſima feſſis
Umbra viris; eadem ludentibus arma miniſtrat.
Hinc puer expromit ſphæras, hic nocte recondit.
Primus ibi ante omnes in arenam SYLVIUS Heros
Deſcendit, multâ virtute inſignis & arte:
Seu circumducto metam contingere gyro,
Sive per hoſtiles opus eſt perrumpere turmas.
Is (poſtquam limen ſignârat lamina ferri)
Protinùs emittit nullo molimine ſphæram
Exiguam. Hæc HELENA eſt, curſûs Hæc meta futuri,
Hanc ambire omnes: felix, qui limine primo
Egreſſus, tandem illius requieſcit in ulnis.
Tum ſphæram dextrâ complexus, lumine certo
Signat iter, prono veneratur corpore Nympham,
Effunditque globum, tacito qui flumine lapſus
Metæ contiguus mediâ requieſcit arenâ.
Excipit hunc NISUS; quo non præſtantior alter,
Sive globum verſare manu, ſeu ſtringere metam;
Sive hoſtem turbare loco, ſeu vincere curſu.
Hic ſphæram librat, minimi quæ conſcia plumbi
Radit iter lævum interior, meliorque priorem
Detrudit ſpatio, metæque amplexibus hæret.
Tum variis reliquis animus, ſpes, ira, metuſque
Et pudor, & ſtudium, laudiſque immenſa cupido.
Quiſque ſuas partes tutari mente paratus;
Sed non quiſque ducis laudes virtutibus æquat.
Hic multum cupiens titulos augere triumphi,
Atque locum ſperans ſaltem retinere ſecundum,
Currentem ſphæram manibus pedibuſque fatigat.
Nunc feſtinantem vocis moderatur habenâ;
Ignavum & ſine honore globum nunc increpat; & mox
Conſulit,

Consulit, hortatur, laudat; tum corpore torto
Evitare docet cautes, monitisque videtur
Emendâsse suis. Quid non sibi somnia fingunt?
Ille, volens capto NISUM detrudere muro,
Fallitur, inque auras vires effundit inanes.
Infelix virtus! sed magnis excidit ausis.
At veluti in castris olim ROMANA juventus,
Induperatori si quando fortè periclum
Imminet, extemplò sese ad Prætoria sistit,
Tutaturque ducem, multoque satellite cingit:
Haud aliter NISUM socii fido agmine cingunt,
Obice firmantes aditus, hostemque morantur.
Quid reliquos memorem, varius quos abstulit error?
Hic prætervectus metam post terga reliquit;
Is medio languet, seu carcere segnior exît,
Seu titubante pede & duplicato tramite vectus;
Hic hiat immodicè nimiis ambagibus; ille
Interiore secat gyro, vel devius errat
Averso plumbo, totâ ridendus arenâ.
SYLVIUS, ut vidit nullum superesse suorum,
Qui conclamatis posset succurrere rebus,
Non animis cadit, aut fatis irascitur; atqui
Oblatam gaudet, qualem sibi posceret ultrò,
Materiem, dignamque suâ virtute palæstram.
" Difficili arguitur præsens ac ardua virtus;
" Altiùs opposito surgit velut aggere flumen.
Tum spatium omne suo permensus lumine; nunc hos,
Nunc illos aditus rimante explorat ocello.
Invia virtuti nulla est via, protinus infit.
Dixerat, & limen repetit, sphæramque poposcit,
Quam prudens illos olim servârat in usus.
Viribus hanc totis intorquet; at evolat illa
Fulmineâ

Et docuit ſolidare gradus, & ducere gyros.
Stat juxtà domus exilis, gratiſſima feſſis
Umbra viris; eadem ludentibus arma miniſtrat.
Hinc puer expromit ſphæras, hîc nocte recondit.
Primus ibi ante omnes in arenam SYLVIUS Heros
Deſcendit, multâ virtute inſignis & arte:
Seu circumducto metam contingere gyro,
Sive per hoſtiles opus eſt perrūmpere turmas.
Is (poſtquam limen ſignârat lamina ferri)
Protinùs emittit nullo molimine ſphæram
Exiguam. Hæc HELENA eſt, curſûs Hæc meta futuri,
Hanc ambire omnes: felix, qui limine primo
Egreſſus, tandem illius requieſcit in ulnis.
Tum ſphæram dextrâ complexus, lumine certo
Signat iter, prono veneratur corpore Nympham,
Effunditque globum, tacito qui flumine lapſus
Metæ contiguus mediâ requieſcit arenâ.
Excipit hunc NISUS; quo non præſtantior alter,
Sive globum verſare manu, ſeu ſtringere metam;
Sive hoſtem turbare loco, ſeu vincere curſu.
Hic ſphæram librat, minimi quæ conſcia plumbi
Radit iter lævum interior, meliorque priorem
Detrudit ſpatio, metæque amplexibus hæret.
Tum varius reliquis animus, ſpes, ira, metuſque
Et pudor, & ſtudium, laudiſque immenſa cupido.
Quiſque ſuas partes tutari mente paratus;
Sed non quiſque ducis laudes virtutibus æquat.
Hic multùm cupiens titulos augere triumphi,
Atque locum ſperans ſaltem retinere ſecundum,
Currentem ſphæram manibus pedibuſque fatigat.
Nunc feſtinantem vocis moderatur habenâ;
Ignavum & ſine honore globum nunc increpat; & mox
Conſulit,

Conſulit, hortatur, laudat; tum corpore torto
Evitare docet cautes, monitiſque videtur
Emendâſſe ſuis. Quid non ſibi ſomnia fingunt?
  Ille, volens capto NISUM detrudere muro,
Fallitur, inque auras vires effundit inanes.
Infelix virtus! ſed magnis excidit auſis.
  At veluti in caſtris olim ROMANA juventus,
Induperatori ſi quando fortè peric'lum
Imminet, extemplò ſeſe ad Prætoria ſiſtit,
Tutaturque ducem, multoque ſatellite cingit:
Haud aliter NISUM ſocii fido agmine cingunt,
Obice firmantes aditus, hoſtemque morantur.
  Quid reliquos memorem, varius quos abſtulit error?
Hic prætervectus metam poſt terga reliquit;
Is medio languet, ſeu carcere ſegnior exît,
Seu titubante pede & duplicato tramite vectus;
Hic hiat immodicè nimiis ambagibus; ille
Interiore ſecat gyro, vel devius errat
Averſo plumbo, totâ ridendus arenâ.
  SYLVIUS, ut vidit nullum ſupereſſe ſuorum,
Qui conclamatis poſſet ſuccurrere rebus,
Non animis cadit, aut fatis iraſcitur; atqui
Oblatam gaudet, qualem ſibi poſceret ultrò,
Materiem, dignamque ſuâ virtute palæſtram.
" Difficili arguitur præſens ac ardua virtus;
" Altiùs oppoſito ſurgit velut aggere flumen.
Tum ſpatium omne ſuo permenſus lumine; nunc hos,
Nunc illos aditus rimante explorat ocello.
Invia virtuti nulla eſt via, protinus inſit.
  Dixerat, & limen repetit, ſphæramque popoſcit,
Quam prudens illos olim ſervârat in uſus.
Viribus hanc totis intorquet; at evolat illa

Fulmineâ vibrata manu, ruptaſque phalanges
Diſſipat hoſtiles, huc illuc funera ſpargens,
Objectaſque moras curſum molita per omnes,
Abducit metam, & ſummâ conſiſtit arenâ.
Protinùs it Cœlo clamor, totuſque remugit
Mons circùm; trepidat mediis exterrita Sylvis
Nympha loquax, dubitans tanti quæ cauſa triumphi,
Quanto non meminit celebrari funera cervi.

GUL. DILLINGHAM, *Cantab.*



CARMEN
DE
SANGUINIS CIRCUITU,
A
GULIELMO HARVÆO Anglo, Primùm Invento.



USA, mihi cauſas memora, quo ferveat igne
Sanguis, quàm rapido exundans torrente feratur;
Quid venam repleat; cur tenſa arteria pulſu
Perpetuo micet, alternis reſidenſque tumenſque;
Quidque intermiſſo præcordia verberet ictu.
NON hæc, docta licèt, veterum cognoverat ætas;
Non hæc Phillyrides Chiron, non ipſe Machaon,
Non Amythaonides; non hæc pulcherrima vidit,

Quamvìs

Quamvìs discissis cuncta indagaret in extis,
Abderitani cultor celeberrimus horti:
Nec tu, magne senex, Coâ qui missus ab urbe,
Ut malè suspectos tua pelleret herba furores,
Risisti meritò insani deliria vulgi:
Nec solers Phrygiis ortus Galenus in agris,
Quem cognata diu mirata est Roma medentem,
Grataque posteritas omni venerabitur ævo:
Nec Cæsalpinus; nec tu, præclare Soavi,
Olim Phœbeas inter notissime turbas,
Quà Padus irriguos fœcundat gurgite campos,
Quáque Antenoreas Neptunus protegit arces,
Et circumfusis tutas amplectitur undis:
SED, quem felici lætata Britannia partu
Edidit, HARVÆUS, notum per secula nomen,
HARVÆUS monstrator erat, primusque latentes
Expediit causas, priscisque incognita sec'lis
Eruit è tenebris, piceamque abscedere nubem
Jussit, & obscuris accendit lumina rebus.
HIC etenim varios expendit sedulus usus
Membrorum, mentisque aciem per singula mittit
Sollicitus, sectisque animantibus inspicit omnes
Morborum tacitus sedes; secumque requirit,
Unde trahant lentæ renovata incendia febres;
Et quo fonte, quibusque exundet fluctibus hydrops;
Quid maciem inducat; quid iniquo pondere splenem
Attollat; quæ vis faciat lapidescere renes:
Has ille atque alias moriendi mille figuras
Vestigatque animo, mortisque pericula longè
Summovet, & medicas Parcis instantibus artes
Opponit prudens, atque omnia mente volutat;
Nec putat in membris vitalem hærere liquorem,

Tar-

Tardaque per longos protendere ſtagna canales,
Sed ruere, & celeri circùm vertigine ferri.
CONVOCAT interea lectos in tecta ſodales,
Queis præclaræ artes & ſacra Epidauria cordi:
Atque, ait, experiar mihi quæ comperta videntur,
Sintne ſatis perſpecta, & certis cognita ſignis;
An vanæ tantùm ſpecies, & amabilis error
Me noſcendi avidum falsâ ſub imagine ludat.
Arreptumque canem obtortâ cervice prehenſum
Tollit, & in mensâ reſupinum ponit; at ille
Arrectis horret villis, & brachia morſu
Appetit, & magnis ululatibus omnia complet;
Et pedibus pugnat. Sed nulli obſiſtere ſatis
Fas eſt. HARVÆUS validis complexibus urget,
Atque infelicem, & luctantem plurima fruſtra,
Per mediam extendit tabulam; tum fune reductos
Innectitque pedes, & vinc'la tenacia ſtringit.
Cúmque ita porrectus metuens, pavitanſque jaceret
Ille miſer, trepidans artus, & pectus anhelum;
Tum placidè aſpiciens vinctum, ſic ore profatur.
Non me, inquit, feritas animi, non dira libido
Crudelem facit, aut ſævi inclementia cordis:
Sed mihi mente imâ totiſque recepta medullis
Laudis ſacra fames nolentem talia cogit
Moliri, & lenes abigit de pectore ſenſus.
Fert animus cæcas naturæ aperire latebras;
Occultas olim rerum perquirere cauſas;
Captivumque diu vinc'lis exolvere verum.
Certum eſt magna ſequi, & tectas penituſque remotas
Explorare vias; quo flumine ſanguis agatur:
Quo duce liventem inficiat nova purpura venam.
Tu, quanquam infandos miſer experiare dolores,
Immeri-

Immeritamque feras pœnam, solamen habeto
Mortis, quòd fato non sis jugulatus iniquo;
Quòd neque disruptus rabiosi dente Molossi
Occideris, nec te consumat pigra senectus.
Nam neque per fossas, fœdamque ignobilis ulvam
Projiciere canis, nec tabo membra liquescent;
Nec tu nocturnis captus laniabere monstris,
Nec putrescentes corvus populabitur artus:
Sed si (quod fore confido) mihi docta Minerva
Riserit indulgens, votisque vocatus Apollo
Annuerit cœptis, nunquam tua fama peribit;
Sed, quacunque mei pertinget gloria facti,
Tu quoque notus eris, totoque legêris in orbe
Clarus, & æternùm vives moriture Lycisca.
TALIA narrabat surdo, dextrâque coruscos
Cultellos effert, gladiisque micantibus instat.
Ut verò vulnus sensit fera, corpore toto
Contorquet sese, & fremitu gravis intonat acri;
Et simul infrendet nudatos spumea rictus,
Dente oculoque minax frustra; tremor ilia pulsat,
Exercetque ferox vanam sine viribus iram.
Namque illum summo conantem insurgere nisu
Intorti cohibent nodi, clavique trabales.
AT senior nullo turbatus murmure pergit,
Et rigidos enses, & inexorabile ferrum
Perque leves tunicas, perque ultima viscera ducit:
Intentusque operi extremi penetralia ventris
Pandit, & incisas properans divellere carnes,
Illas hinc atque hinc manibus detrudit; & inde
Introrsum adnutans fumantia conspicit exta.
HIC jecur immensum vasto se pondere jactat,
Et tumet, & Tyrium vincit splendore venenum;
Sic

Sic pulchrùm nitet, & nativo fulgurat Oſtro.
Hæc domus, ut fama eſt, tenerorum triſtis amorum;
Hinc procul intentans ſævus ſua tela Cupido,
Mollia languenti ſuccendit pectora flammâ.
Sive hîc vi magnâ, & multo percocta calore,
Immutata novum ſumunt alimenta ruborem:
Seu potiùs nimio ſanguis flagrantior æſtu
Hîc fæcem nocuam, atque acri flavedine bilem
Exuit ardentem, & latices deponit amaros.
Quod ſupereſt, oleo & molli pinguedine lentum,
Et ſervat longos, faciles & concipit, ignes.
    HINC autem contrà, & diversâ in ſede recumbit
Splen, & mole minor, facieque obſcurus, & uſu.
Hunc levibus perhibent pulmonem agitare cachinnis:
Aut ſuccum auſterum, atque humores colligit atros;
Aut eſcam ſubigit, ſtomachoque infundit acetum.
    IN medio jacet ingluvies, barathrumque macelli
Ventriculus, magni protenſus imagine ſacci.
Huic appenſa, olidas circumſtringentia fæces,
Inteſtina hærent, varioſque inducta per orbes,
Multiplici gyro ſinuoſa volumina torquent.
Hæc membrana levis nexu complectitur arcto;
Perque illam niveas cernit prorepere fibras,
Quas primus doctâ detexit Aſellius arte;
Lactiferaſque vocat lactis de nomine venas.
Pancreas, & renes, plura & miracula rerum
Tranſilit, aut ſtrictim, & feſtino lumine luſtrans,
Alta petit, vitæque arces inviſere geſtit.
    STAT ſuprà expanſum famâ memorabile ſeptum;
Altera carnoſo pars eſt circundata limbo,
Altera pergameas imitatur lucida pelles;
Et per tranſverſas æquo libramine coſtas

Tenditur,

Tenditur, atque imas ſuperis diſcriminat oris.
Incipit hinc primùm hirſutus ſe attollere thorax,
Molliter inflexus curvatæ more carinæ.
Hunc natura parens, venturi præſcia, firmo
Coſtarum vallo, & ſolido muniverat oſſe.
Hîc etenim aſſiduo motu præcordia pulmo
Ventilat, inque vices hauritque & rejicit auras.
Hîc cor, quod reliquis voluit præcellere membris
Ipſe pater, medium ſublimi in ſede locavit.
Sed neque ſummus honos, neque propugnacula proſunt;
Ille, cruentatas mergens in pectora palmas,
Omnia crudeli properat diſcindere ferro;
Irrumpitque aditus, laxataque clauſtra revellit.
Tum verò occultæ ſedes, vitæque receſſus
Oſtendunt ſeſe, & cordis domus alta pateſcit.
Ipſum autem tenero affultum pulmone ſuperbum,
Interiore cubat tecto, & penetralibus imis;
Vitaleſque omni diffundit corpore ſuccos.
Nunc penitus totâ intentis compagine nervis
Tollitur, & ſtricto tumidum mucrone minatur,
Intentatque ictus; nunc fibris mollè ſolutis
Decidit, & ſubitò flacceſcens languida circum
Demittit latera, & cono procurrit acuto.
Nec mora, nec requies; rapido ſeſe ocyùs Euro
Colligit, & motus ſervat, repetitque priores:
Atque iterum aſſurgens ſolidum denſatur in orbem;
Atque iterum in longum pendentia fila remittit.
Nam Natura ſagax pariter nobiſque feriſque
Mirâ arte in geminas diviſit corda cavernas;
Quæ modò turgentes ingeſto rore tumeſcunt,
Et mox emiſſo ſubſidunt ſanguine. Nempe
Non ſtabile, immotumque datum eſt mortalibus ægris;

Nec

Nec ſine continuo ducenda eſt vita labore;
Exoptata quies mors eſt. Cor mobile pulſu
Perpetuo quatitur, trepidatque: ex corde ſuperno
Quatuor enatæ procurrunt ordine venæ,
Hinc binæ, atque illinc; facies non omnibus una,
Non idem eſt habitus. Pars craſſo tegmine tuta
Albet, & incluſos occultat cauta liquores;
Pars tenues tunicas, pelleſque induta nitentes
Purpureum oſtentat laticem, livenſque fatetur
Internos minio nativo ardeſcere tractus:
Illas ſpiritibuſque tumens, & turgidus inflat,
Has leni placidus percurrit flumine ſanguis.
Verùm corde omnes, & eodem fonte coortæ,
Grandeſcunt primùm, & fluvio majore feruntur;
Pòſt autem anguſtos ſubitò tenuantur in amnes,
Inque canaliculos alioſque alioſque tributæ,
Decreſcunt ſenſim; filiſque extenſa minutis
Exta per, & carnes, atque omnia membra vagantur,
Vivificum cunctis afflantes artubus ignem.
HÆC aliis olim ſatis explorata relinquit.
Aſt ipſum interea cupidum nova cura fatigat;
Quis cordis molem exagitet labor, unde calentes
Accipiat ſuccos, & quas extrudat in oras;
Quò fluat exundans per aperta foramina ſanguis,
Sanguis, qui, inducto venarum tegmine clauſus,
Ambiguos trahit anfractus, & fallit eundo.
Sic ubi lentus Arar tacito per pinguia repit
Culta gradu, lenique pererrat paſcua rivo,
Incertum eſt partes has, an labatur in illas:
Cùm verò injectas accepit gurgite moles,
Et trabibus frænantur aquæ, vehementior exit,
Mutatuſque fremit, ſuperatoque aggere ſpumans
Sævit,

Sævit, & in Rhodanum violentas concitat undas.
Ergo placet tepidos amnes, curſumque ruentis
Sanguinis obſtruere, & nodo conſtringere venas.
SUNT geminæ ante alias inſignes mole, modoque;
Illam jure Cavam vocitat Romana juventus,
Hanc olim Graii dixerunt nomine Aortam:
Contiguis pariter labuntur fluctibus ambæ,
Et ſocios ambæ ſpargunt per corpora ramos.
Hanc Harvæus, & hanc oculiſque animoque remenſus,
Fortè Cavam primò tenui complexus habenâ,
Amplum intercludit filo cohibente canalem,
Obſepitque vias. Atque hîc, (mirabile viſu!)
Qui propior cordi ſanguis dilabitur ultrò
Cordis in auriculam, depletaque ſanguine vena
Concidit, & vacuas jungit ſine flumine ripas.
Qui verò excelsâ vitæ diſtabat ab arce'
Longiùs, aſtricto præcluſus ſtamine, cœptum
Siſtit iter, magnoque attollit vaſa tumore:
Diſtentas tunicas, & clauſtra obſtantia pulſat,
Implicitos nequicquam ardens perrumpere nexus.
Poſtquam hæc Harvæus ſolerti mente notârat,
Ipſe manu nodos, & vincula linea ſolvit.
Tum ſubitò emiſſus per mota repagula ſanguis
In patulas cordis cellas, & tecta refertur.
Hæc ubi viſa ſeni, multúmque expenſa ſagaci,
Arripit ingentem, vinc'loque innectit, Aortam:
Omnia nunc diverſa videt; nunc altera ſurgit
Naturæ facies. Nam quà longiſſima vena
Perplexos ultra nodos porrecta jacebat,
Mollior elapſo flacceſcit ſanguine; ſed quà
Interius ſpectat, cordi conjuncta ſiniſtro,
Dura riget, ſuccoque ſuperveniente tumeſcit:

Alla-

Allabensque liquor, spatiis conclusus iniquis,
Æstuat introrsum, vitalemque ampliat orbem,
Et propè disrupti intendit retinacula cordis.
His etiam rite expensis, simul omnia circùm
Laxat vinc'la senex; magno simul impete sanguis
Emicat, & prono decurrit concitus amne:
Corque vices peragit, renovatque arteria pulsum,
Quantum efferre valent moribundi languida membra.
HARVÆUS, qui cuncta animo securus obibat,
Constitit attonito similis, paulúmque moratus,
His tandem adstantes dictis affatur amicos.
Vos, quibus alma salus curæ est, qui sacra medentûm
Pocula miscetis; quorúmque potentibus herbis
Fata retardantur, miserumque extenditur ævum;
Accipite hæc, animis memoresque recondite vestris;
Et veras demum vitæ cognoscite causas.
Dissimiles venæ varios formantur in usus;
Hæ primùm acceptos pleno de corde liquores
Carnibus instillant, & toto corpore miscent;
Regressos illæ in cordis penetrale refundunt.
Principiò sanguis, fonte eluctatus ab uno,
Conjungit vires, & magno flumine fertur;
Pòst autem in rivos scindit sese usque minores:
Tunc iter obscurum ingrediens, cæcosque meatus,
Exiles venarum apices, & parvula lentus
Vasa subit, majora petens; & semper eundo
Auctior, immensus redit in præcordia torrens.
Nam velut irrigui fontes, fluviique minores
In Thamesin leni deducunt murmure lymphas;
Ille novo fluctu, & lato spatiosior alveo,
Crescentes undas sinuoso in Nerea tractu
Promovet, ingentique impellit flumine Pontum:

Haud

Haud aliter ſummo rediens è corpore ſanguis
In tenues primùm venas, parvoſque canales
Inſinuat ſeſe; ſubitò majora redundans
Vaſa petit; tandem collectos undique rivos
Inque Cavam cogit, ripiſque coercet eiſdem.
Illa gravis tumet, & refluo diſtenta liquore
Partem oneris ponit, cordiſque eructat in oras.
Quod, ſimul ac ſenſit venientis pondera ſucci,
Tenditur, & rigidum, & maſsâ majore gravatum,
Omnibus inſurgit fibris, multâque potens vi
Sanguineum amplexans laticem conſtringit; at ille,
Quà data porta, ruit: pulmonem protinus omnem
Proluit, &, tetrum exhalans de pectore fumum,
Æthereâ nimium fervorem decutit aurâ;
Atque inſpirato vitales aëre flammas
Suſcitat, & raptim cœleſti accenditur igne.
Tum nitor effœto redit, & nova gloria, ſucco.
Jamque ſinum cordis lævum fulgentior intrat;
Atque inde in vaſtam magnâ vi pulſus Aortam
Proſilit; illa ictu diſtenditur, & ſimul omnes
Expanſi toto ſubſultant corpore rami.
Sanguinis hoc iter eſt, atque hæc via regia vitæ:
Perpetuis agitur gyris membra omnia circum;
Atque iterum in venas, iterumque in corda recurrit:
Itque, reditque viam, celerique reciprocus æſtu,
In ſua converſus veſtigia volvitur amnis,
Atque indefeſſum peragit circumfluus orbem.
Hunc motum, hos curſus innexa, ſolutaque vena
Monſtrat, & extantes diverſâ in parte tumores.
Non etenim inſtabili ſertur pede mobilis humor;
Ut levis Euripus dubiâ revolubilis undâ:
Sed certis ſemper gradibus pergitque, reditque.

Nam qui perluto veniunt è corpore ſucci,
Promptior his in cor lapſus, via tuta pateſcit:
Sed refluis validum oppoſuit Natura tridentem,
Et ternâ clauſas munivit cuſpide portas.
Quíque è compreſſo pelluntur corde liquores,
Exitus his facilis datur; at remeantibus obſtant
Clauſtra, & lunatæ ſtantes in limine valvæ.
Verùm hæc ipſe equidem modicis concluſa libellis
Expediam; atque alias rationes inſuper addam;
Cur medicus, leni conſtringens brachia nexu,
Cùm gravis accenſas populatur flamma medullas,
Inferiùs venam ſecet, & quà proxima carpo eſt:
Quid faciat nodos varicoſo in poplite; quídque
Sanguinis impediat ſubitum per prona relapſum;
Pluraque purpurei laticis monſtrantia curſus.
Tum genitale arvum, & vitæ primordia pandam;
Ut genus humanum, pecudeſque, & cærula monſtra,
Cuncta ovo exorta, & puncto ſaliente creata.
Nec noſtram effugient, quantumvis parvula, curam,
Quæ miranda magis, ſubtili texuit arte
Natura, & primùm adductis prorepere fibris
Juſſit, mox pictis volitare per aëra pennis.
Forſitan hæc etiam, non multùm ingrata, docebo;
Ni mea crudelis compilet ſcrinia miles.
Nam mihi neſcio quid lævi mens ægra minatur;
Arma procul video, & fulgentes ære catervas.
Quæ rabies animi, quæ tanta inſania cives
Perculit ingratos; atque in fera prælia raptat
Felices nimiùm, CAROLO regnante, Britannos?
Hei mihi! quas clades, & quos inimica tumultus
Fata parant! cerno ſtagnantes ſanguine campos,
Cognataſque acies alternâ cæde rubentes.

Quid

Quid ſibi vult Styge prorepens Conſeſſus ab imâ,
Diraque regali perfuſa cruore bipennis?
Antè precor mors atra graves mihi condat ocellos,
Quàm videam illius caſus lacrymaſque diei.
Eheu! quam variis jactabitur Anglia fatis!
Principio in miſeram immanis dominabitur hydra!
Sed ferus obſcœnum ſerpens caput exerit orco,
Terrificos ſpargens oculis flammantibus ignes,
Oraque ſanguineis turpatus lurida guttis;
Inque ipſam ruit ille hydram; & de ſede ſupremâ
Dejicit, & rurſus tenebroſa in Tartara mittit.
Mox aliam ipſe hydram nocte, & pallentibus umbris
Evocat; hanc ſubito, nec opino vulnere mactat;
Atque indignatus Stygias detrudit ad undas,
Sibila tentantem fruſtrà, & capita ægra plicantem.
Tum ſpoliis Divûm, ſolioque ſuperbit eburno:
Et tria ſquamigero ſceptra impius arripit ore.
Jamque novo lætus regno, rebuſque ſecundis
Exultat, vacuâque furens bacchatur in aulâ.
Cogitur hic etiam infernas tranare paludes.
Tum latebras triſtes, atque horrida tecta relinquens,
Erepit graciliſque, pigerque, & frigidus anguis;
Sed, ſolo armorum ſonitu tremefactus inani,
In deſerta fugit, cæcoque reconditur antro.
Extemplo fœdis horreſcunt omnia monſtris;
Qualia nec vaſtis ſitiens alit Africa campis,
Nec varius ſalſo paſcit ſub gurgite Proteus.
Harpyaſque, hydraſque truces, veraſque chimæras,
Ignotaſque olim ſpecies fœcunda miniſtrant
Tartara, nocte atrâ, & denſâ caligine tectas;
Luctantes ſecum, atque in mutua tela ruentes.
O Pater! O feſſis tandem ſuccurre Britannis!

Et tot preſſa malis, tantiſque attrita ruinis
Anglia duret adhuc; atque, omni functa peric'lo,
Excelſum nitidis iterum caput inſerat aſtris.
Neſcio quis gelidâ inſolitus mihi fulgor ab Arcto
Exoritur, dubioque illuſtrat lumine terras.
Rareſcunt tenebræ, victæque aquilone ſereno
Diffugiunt nubes; latum ſol igneus orbem
Attollit, totoque abſcedunt æthere nimbi.
Monſtra, novis radiis ſubitâque exterrita luce,
Horrendas ſedes, & Tartara nota reviſunt;
Præcipitique fugâ in patrium referuntur Avernum.
Fortunata dies! quibus exornare triumphis!
Quos miſeris tandem plauſus! quæ gaudia portas!
Deliciæ Angliacæ gentis, regumque propago
CAROLUS alter adeſt, ſceptriſque potitur avitis.
Stant gemini circùm fratres; ille aureus alter
Gratanti ingreditur ſimilis, triſtiſſima nubes
Alterius caput obſcurâ ferrugine cingit.
Regale ambo latus ſtipant: hic pergit in urbem
Clamores inter lætos, & vota ſuorum;
Hunc ſequitur pax alma, & pleno copia cornu,
Et pietas, & priſca fides, & gloria rerum,
Quæ neglecta diu, pedibuſque obtrita jacebat,
Relligio, antiquum ſumit rediviva nitorem,
Cœleſtique iterum affulget placidiſſima vultu.
Quid non efficiat tanti præſentia Regis?
Illius auſpiciis doctorum illuſtre virorum
Concilium accitur; totoque ex orbe frequentes
Conveniunt, iiſdem ſuccenſi pectora curis:
Quiſque ſuum pulchrâ caput obvincire coronâ
Ardet, & audaci palmam decerpere dextrâ.
Namque animum exacuit favor; & ſub Principe creſcit
Laudis

Laudis amor, ſtudiiſque accenditur æmula virtus.
Neve inimicitiæ tali in certamine. Sed quis?
Ille quis eſt claro divorum ſanguine cretus,
Quem ſcriptis, factiſque, admirandiſque repertis
Inſignem nobis mittit glacialis Ierne?
O quanta! & quæ turba virûm comitatur euntem;
Cumque ipſo parili geſtit procedere greſſu!
Omnes ingenio præſtantes, artibus omnes!
Non tot Cumæo folia abripiuntur ab antro,
Atque abrepta levi volitant ludibria vento:
Non tot Cecropiæ, depaſtis floribus Hyblæ,
Autumno glomerantur apes, cùm rauca reſultant
Æra, & cæruleus reſonat tinnitibus æther.
Neve illi tenues, dubiâque ab origine formas,
Argutaſque ſecant nugas; ſed pondera rerum
Sollicìti tractant, Verique cupidine tacti
Singula pertentant; certatim nobile ſemper
Fervet opus; magnoque evolvunt cuncta labore.
Quicquid in immenſi jactatur limite mundi;
Quicquid pontus habet, quicquid ſpirabilis aër;
Quicquid terra parens ſummove in cortice geſtat,
Aut imis occultat inexplorata cavernis;
Nil illi præcluſum, intentatumve relinquunt.
Omnia rimantes, felici indagine multa
Inveniunt; aliiſque inveſtigata refingunt
In melius. Quæcunque olim ter maximus Hermes
Tentavit, quoties caluit Memphitica fornax;
Quæque Syracuſio deſcripta in pulvere vati,
Barbarus immiti abrupit problemata ferro;
Quæque ignarus adhuc cauſarum viſcera vidit,
Dum fruſtra inverſis extis inhiabat aruſpex,
Venturam exquirens ſortem, mentemque deorum:

Illi quotidiè verſant, animoque manuque
Omnia ſcrutantes; illis Natura recluſas
Pandit opes, neque ſe nebulis obſcura recondit.
Illi concretas moles, & corpora dura
Igne domant, ſubitóque ſua in primordia ſolvunt:
Et lunæ, ſoliſque viam, & labentia cœlo
Sidera deſcribunt radio, & quibus orbibus errant
Terribili horrendùm rutilantes crine cometæ.
Serpentes atros, piſces, genus omne ferarum
Arte ſecant ſummâ, & ſpirantia membra revolvunt;
Fibrillas omnes, & vaſa minutula quærunt.
Atque illis noſtrum ſi fors ſuperare laborem
Contigerit, mihi jucundum eſt & amabile vinci.
Conſcia mens recti ſibi gaudet; ſplendida nunquam
Facta premit, minimúmque alienis invidet auſis.
Hos fama ad Superos fulgentibus evehat alis;
Nos quoque poſteritas aliquo ſignabit honore,
Qui primi cordis certâ rate findimus æquor,
Ignotoſque olim vitæ tranavimus amnes.
TALIA fatidico ſenior de pectore fundit.
Interea diris animal cruciatibus ægrum
Immanes patitur ſecto thorace dolores.
Cor tamen ad ſolitum accingit ſeſe uſque laborem,
Et validis primùm, & crebris micat ictibus; at mox
Segniùs, & raro reſpondet verbere; Pulſu
Ancipiti tremit, atque incertâ fluctuat undâ;
Tum fatis victum cadit, immotumque quieſcit.
Ferreus abſcondit morientia lumina ſomnus,
Horrenteſque rigent artus, calor oſſa relinquit.
HARVEIDES animo pervolvens cuncta, canemque
Exanimem ſpectans; Quò te, inquit, fata tulerunt?
O mihi ſi raptum in lucem revocare liceret,
Et

Et fugientem animam gelidis infundere membris!
Sed prohibent Parcæ, & nullo jam carmine manes
Flectendi: vel si tantum medicamina possent;
At me iræ Superûm terrent, & Apolline natus
Fulmineo extinctus jactu. Quid nunc tibi tandem
Pro merito egregio, & vitæ pro munere reddam?
Nec tu defunctus planctu lætabere inani;
Nec tua solabor pretioso fata sepulchro:
Ista levem culicem vano splendore coronent,
Quem brevis ingrati pastoris sustulit ira;
Formicamve vagam, quam incautam succina gutta
Implicuit, pinguique revinctam rore peremit.
Major honos tibi debetur, tibi gloria major.
Namque tui generis Procyon, & Sirius ardens,
Inque domos Superûm, & stellantia tecta recepti:
Quin tu etiam æthereas conscendas tertius arces;
Tu quoque cœlestes inter numerabere flammas,
Sublimique procul radians fulgebis in axe.
Neve canis vestro in cœlis formosior astro
Ullus erit; non qui rabioso sidere tostos
Urit agros, non qui leporis vestigia latrat.
Nam neque lethalem in terras jaculaberis ignem,
Inducens hominum generi morbosque, famemque;
Nec sata, nec pecudes insano fervidus æstu
Extingues: sed læta tuo, & flaventia culta,
Atque salutiferas herbarum lumine vires
Augebis, floresque in prata virentia sparges.
Ignibus innocuis, & amicâ lampade mundum
Lustrabis, medicasque, haud nunc inglorius, artes
Æternâ, placidâque nitens moderabere flammâ.
HÆC ubi dicta; omnes, sua quisque in tecta, recedunt,
HARVÆI famam ac laudes super astra ferentes.

ROB. GROVIUS, *A. M. Cantab.*



CURSUS NOVI FORI.

I.



QUO me clientem, Musa, rapis tuum?
Aut quas ad oras ludicra nescium,
Montesque percurrens & urbes
Aërio vehis alta curru?

II.

Fallor, vel alto pensilis aëre
Molem propinquam nubibus arduis,
Urbemque devotam Tonanti
Intueor, rutilasque turres.

III.

Fallor, superbi vel juga turgida,
Et saxa cœlo conspicor æmula,
Rupesque præruptas Olympi,
Et patuli spatia ampla dorsi.

IV.

Quis clamor urget? quis sonus advolans
Obtundit aures, & properantium
Immiscet hinnitus equorum
Murmuribus strepituque turbæ?

V.

Quæ scena vasto panditur æquore?
Gaudetque longo debilis otio
Delecta per campos juventus
Herculeos renovare ludos?

VI. Ecquis

VI.

Ecquis ſuperbo cingitur agmine,
Altuſve curru fertur in aureo?
Quem totus excepit tumultus
Lætitiâ properoque plauſu?

VII.

Rurſuſne currum Chromius occupat
Auriga celſus, loraque concutit,
Metamque devitare cautus
Per medium ruit ales æquor?

VIII.

O ſi reverſus Pindarus afforet,
Paulùm relictis Elyſii plagis,
Hìc grande conamen, paremque
Materiem reperiret arti!

IX.

Hìc ſiſte curſum, Muſa, nec utere
Laxis habenis: Nil melius videt
Vel Phœbus Eoas relinquens,
Heſperiaſve aditurus undas.

X.

Sic fatus, hæſi; Muſaque protinus
Immota fixas continuit rotas,
Et mollè ſubridens amicas
Purpureo dedit ore voces;

XI.

Non celſa ſpectas oppida Græciæ,
Latéve notam conſpicis Elida,
Solenne nec feſtum Tonantis,
Nec patuli ſcopulos Olympi;

XII.

Sed læta faustæ regna Britanniæ,
Atque auspicatas aspicis insulas,
Murosque sublimes & arva
Neiosori, fluviumque Cami:

XIII.

Nullis secundus qui fluit amnibus;
Ni cedat almæ fluctibus Isidis,
Torrente quæ sacras Camœnis
Oxoniæ lavat amne ripas.

XIV.

Quin surge tandem, versibus & vagis
Describe miram quadrupedum fugam;
Nec segnis exora Camœnas:
Materies creat ipsa vatem.

XV.

Sublimis alto Pegasus aëre
Fecit poëtas; dum levis avolat,
Vel solus agnovit caballus
Pierios aperire fontes.

XVI.

Vix Musa presso conticuit sono;
Volvo per agros lumina sedulus,
Et munus exolvo receptum,
Obsequio properans fideli.

XVII.

En! ut superbos agmen equestrium
Tentat caballos, impatiens moræ,
Luctæque præludens futuræ
Fræna quatit manibus remissa!

XVIII. Jam

XVIII.

Jam rauca primo tympana murmure
Paſſim vagantes quadrupedes vocant;
Clangore jam ſuadent ſecundo
Præcipiti celerare curſu.

XIX.

Certamen æquum tres ineunt pares,
Et lora ſolvunt, protinus evolant
Omnes, & effuſi feruntur
Carcere, corripiuntque campum.

XX.

Nunc ille, nunc hic prævenit æmulus,
Nec certa parti ſors favet alteri,
Arrecta ſed laudum cupido
Ancipitem facit æqua curſum.

XXI.

Stat fixa longè meta celetibus
Altâ revulſus ramus ab ilice,
Umbramque diffundens amœnam,
Et viridi placidus colore

XXII.

Invitat omnes: huc pede fervido
Tendit caballus, huc oculos eques
Advertit intentos, equumque
Urget adhuc ſtimulis anhelum.

XXIII.

Talis, ſereno dum nitet æthere,
Arctos perito cognita navitæ
Spectatur immotè, ratemque
Auſpiciis regit una certis.

XXIV.

Jam Diva tandem lubrica destitit
Mutare partes: impiger æmulos
Præcessit indefessus alter
Quadrupedes, tenuitque metam.

XXV.

Cur non olivam crinibus applicat
Pro more victor? Quis nova præmia
Indixit, Alcide, tuasque
Ausus erat temerare leges?

XXVI.

Dixi, nec ultrà Musa silentio
Vocem repressit, protinus inscium
Affatur arridens, & infit
Ambrosiis Dea pulchra labris.

XXVII.

Qui jura sanxit, quid vetat editas
Mutare leges? Is nova præmia
Assignat Autor, qui Britannos
Imperio regit unus æquo:

XXVIII.

Qui tot triumphos vincere Chromii
Possit vel uno; dum properantium
Attentus immensos labores
Laude vehit pretioque signat.

XXIX.

Cernis benigni munera principis,
Cernis metalli pocula divitis,
Cælata mirandis figuris,
Et nitidis pretiosa gemmis?

XXX. Hæc

XXX.

Hæc ſunt, olivam quæ ſuperant tuam;
Quæ donat ipſo non minor Hercule;
Qui ducit à cœlo decuſque
Et ſobolem genitore Divo.

Honoratiſſ. LEOPOLDUS-WILHELM. FINCH.
Ex Æde Chriſti.



ITER OCCIDENTALE.

MUrmura LONDINI, fumum nubemque ſonoram
Linquimus, innubemque diem cœlumque ſerenum
Haurimus, cœlo jam liberiore potiti.
Urbs fugitiva latet nebulâ, quam fecerat ipſa.
Deſcendit PAULINA ÆDES Acheronta ſub imum
Merſa, ſuo Domino ſimilis quæ vertice quondam
Ardua ſupremi feriebat ſydera cœli.
Fixa diu PETRI ſublimia Templa recedunt,
Et ſeſe obſcurâ condunt fugientia nube.
Credideris terrâ merſum vaneſcere PETRUM,
Qui quondam irato cœpit ſubſidere ponto.
Abripimur fervente rotâ, currûſque quadriga
Æmula PHOEBEI occiduas feſtinat ad oras.
Flagra ſonant; auriga tenens undantia lora
Notâ voce hortatur equos: hi colla jubaſque
Attollunt, pronoque effuſi pectore ventos
Diſpeſcuntque, ſecantque, implentque hinnitibus auras,
Et campi latè curſu rapido æquora verrunt.
Luſtramus dum cuncta, en! monte emergit ab alto
VINDSORIÆ ſublimis apex, longéque coruſcat,

Pandit

Pandit & undatim fluitantia aplustria, visus
Bello sollicitare Notum, cœloque minari.
At, dum suspicimus vicino è tramite, surgit
Grandior, & cœlum crescenti vertice pulsat:
Dumque avido sequimur surgentem lumine molem,
Aufugiens intrat nubes, oculosque sequentes
Ludit: Sic Divûm majestas, nescio parvo
Limite compingi fugit, & frustratur hiantes.
Prætereunte sacras ubi curru rasimus Arces,
Descendunt, sensimque cadunt, & nube relictâ
Dignantur summos apices demittere: tandem
Eripiunt oculis medii fastigia montes.
O mundi fluxi vanum decus atque caducum!
Quàm citò vanescunt excelsa Palatia Regum!
Quàm subitò Heroum pereunt monumenta! trophæa
Tot Regum nobis cur eripit invida nubes!
Felices una & miseros nos fecerat hora.
Pergimus. Occurrit THAMESINI fluminis unda,
Obliquoque vias hinc lapsu dividit atque hinc:
Sed superimpositus callem pons jungit utrumque.
Urget equos Auriga; Æthon ascendit anhelus,
Et pontem superat: Currus volat ocyor Euro
Sublimis; pontem quatit, & tonat ungula equorum.
Haud aliter quondam tremefecerat ELIDIS urbem
SALMONEUS, curru sonitus imitatus Olympi.
Mirantur nimbumque novum & nova fulmina Nymphæ:
Diffugiunt undæ attonitæ, pontisque per arcus
Fluctu præcipiti properat conterritus amnis.
Hinc dum fertur ovans glomerato pulvere currus,
Latronum latebrâ & Sylvâ deprendimur atrâ:
Claudit Sylva viam hinc atque hinc horrentibus umbris.
Automedon trepidat, lateque undante flagello
Insonat,

Infonat, & curfu propera, inquit, Xanthe, citato,
Cunctantemque ex hoc Labyrintho evolve quadrigam.
Sic ait: ingeminat vocem refonabilis Echo,
Verberaque ingeminat: geminataque verbera Xanthus
Auribus arrectis haurit, geminumque minari
Automedonta putat; fpiffas volitatque per umbras
Et noctem nemoris, tandemque emergit ab imâ
Nocte oriens, lucemque elatis naribus efflat,
Luxuriatque jubis, & aprico pulvere ludit.
REDDINGAM petimus: feffos hìc admonet hora
Interjungere equos, placidæ & dare membra quieti.
Hìc rudium fqualet lapidum deformis acervus,
Qui fuerat Delubrum ingens, æquataque cœlo
Moles. Excutimus lapides, & pulvere merfos
Rimamur titulos nequicquam; quippe ruinæ
Jam periêre ipfæ. Patrum monumenta priorum,
Relliquiafque, crucefque, cucullofque, incola, putres,
Et monachos calcare vetat; refilimus, ut anguem
Calcantes: monftrat pendentia fragmina muri;
Nos cauti fugimus, nè faxa minantia fefe
In nos præcipitent noftros ultura cachinnos.
Poftera cœlum aurora croco vicinaque fpargit
Culmina; jungit equos refides auriga; movemur
Ad NEOBURGENSEM, quà fe via porrigit, urbem.
Defeffi comites hìc unam fallimus horam
Civilis belli hiftoriâ: procedimus unâ,
Diraque fanguinei fequimur veftigia Martis.
Armato hìc CAROLUS complebat milite campos,
Illic tendebant (voluêre ità fata) Rebelles.
Arcis adhuc fragmenta manent miferanda, minæque
Murorum ingentes, belli monumenta nefandi.
MARLBURGUM petimus: Collem hìc confcendimus arte
Mirificâ

Mirificâ aggeſtum, viridis quem ſemita cingit
Tortilis, à radice ad ſumma cacumina ſerpens:
Haud aliter ſeſe contorquet lubricus anguis,
Gyro multiplici quum circùm amplectitur ulmum.
Longas emenſi ambages in vertice clivi
Siſtimur, ambageſque reteximus, & Labyrinthi
Incautos iterùm fallit remeabilis Error.
Ut ſurgens poteras non aſcendiſſe videri,
Sic quoque deſcendis nondum deſcendere viſus.
Hiſce dolis inſtructus & hoc ſtratagemate, nubes
Opprimis incautas, incautumque opprimis orcum.
  Quà ſit eundum, Aurora viam jam tertia ſignat.
Per ſpatioſa levis rota labitur æquora campi.
Ad THERMAS tandem per rupes, monte relicto,
Præcipites ferimur: gemit axis, poplite XANTHUS
Succuſſo titubat, curruſque huc ebrius atque huc
Nutat & incumbit, quà rupes trudit & urget.
Hìc ego dimitto ſocios, THERMASQUE relinquo,
Et mitem Phlegethonta ſalutiferamque Mephitim.
  Te, MENDIPPE pater, præcinctaque nubibus ora,
Horrenteſque genas, armataque pectora plumbo,
Viſurus propero, ANDREÆ Templumque vetuſtum,
Quod tu defendis gremio, occultaſque, foveſque,
Incumbiſque, arcens Eurum Boreamque nivalem.
Jamque bibo Fonteſque tuos, undamque perennem.
  Caſtaliâ latices hos pota, Muſa, relictâ,
Labraque, ſi ſapias, meliori prolue Fonte.

ROB. CREYGHTON, *D. D. Coll. Trin. Cant.*



In



In Adventum REGIS Oxon. 1681.

I.



UALIS gigantum viribus æmulis
Infensus olim Jupiter edidit
Regale decretum, Deosque
Æthereâ glomeravit aulâ:

II.

Huc te citatum, Bacche pater, tuæ
Vexêre tigres passibus impigris,
Excussa nequicquam coactæ
Indocili juga ferre collo;

III.

Huc tendit atro pulvere sordidus
Mavors, caballis raptus ab igneis,
Dextrâque fatali cruentam;
Gestat adhuc metuendus hastam;

IV.

Huc Phœbus axem torquet eburneum,
Passuque claudo Mulciber, & pater
Saturnus, accitisque tandem
Numinibus, volat ales Hermes;

V.

Talem Senatum, Præside CAROLO,
Miratur Isis; dum, celeri ruens
Torrente, dilectas Camœnis
Oxonii lavat amne ripas.

VI. Miratur

VI.

Miratur omnes hîc ſimul ordines,
Quos auſpicatæ terra Britanniæ
A fæce diſtinguit profanâ,
Et titulo potiore ſignat.

VII.

Huc egit, æquo fœdere, publicum
Diſcrimen omnes; dum ſtudet arduam
Regni laborantis ſalutem
Egregius ſtabilire cœtus.

VIII.

O! ſi ſecundo numine cederent
Privata cauſis commoda publicis,
Totuſque certatim Senatus
Conſiliis ageretur æquis!

IX.

Immotus artes CAROLUS hoſtium
Vanaſque tutus deſpiceret minas;
Et pacis & belli bilances
Arbitrio regeret fideli.

X.

Non civium ardor prava jubentium,
Non falſa rupto fœdere Gallia,
Non Papa ſecuram moleſtus
Rumperet inſidiis quietem.

XI.

Sed fauſta talem ſumeret Anglia,
Qualem, Monarchâ lætior advenâ,
Pompâque regali renidens,
Induerat Rhedycina vultum:

XII. Quæ

XII.

Quæ jam, recepti conſcia Principis,
Cœlo ſuperbum tollere verticem,
Celſoque ſublimis triumpho
Finitimis dare jura terris

XIII.

Regina cœpit; viderat æmulas
Certare turres, quæ magis aurea
Fulgeret, atque auguſtiore
Exciperet dominum apparatu.

XIV.

Se vincit, & jam clarior emicat
Moles ſcholarum nobilis; auſpice
Fundata quæ quondam JACOBO
Læta ſinu recipit STUARTUM.

XV.

Aſt inter omnes altior eminet,
Quæ deſtinatur conſiliis Patrum,
Dum pompa conventûs ſuperbam
Luce novâ decoravit aulam.

XVI.

Vagos planetas vidit, & ætheris
Hîc olim inertes Aſtronomus vices,
Et ſurda nequicquam peritâ
Sidera ſollicitavit arte.

XVII.

Jam fata regni veriùs explicat
Bellique cauſas, myſtica CAROLUS
Arcana fatorum reſolvit,
Et ſapiens dominatur aſtris.

XVIII. Ille,

XVIII.

Ille, ut ſuperbo Jupiter agmine
Cinctus Deorum, ſæpiùs Iſidis
Inviſit undas, & fluenta
Jam Thameſis potiora lymphis.

XIX.

Juxtáque noſtri clarior emicat
Juno Tonantis; quam Venus aurea,
Longuſque Muſarum triumphus,
Et Charitum comitatur ordo.

XX.

Quocunque tendunt, induitur novam
Natura formam, Floraque paſcuo
Miratur agreſti virentes
Sponte ſuos properare fœtus.

XXI.

Vel tecta quiddam majus & amplius
Mutata præſtant; hîc quaſi CAROLUS
Palatium præſens creâſſet,
Artificis ſuperans labores.

XXII.

Talem recepto Numine viderat
Baucis tabernam; dùm ſtupuit novo
Splendore perfuſas columnas,
Et rutilo nitidas metallo.

Honoratiſſ. GEO. COMPTON, *ex Æde Chriſti.*



MAURUS

MAURUS ADVENA.

I.

PORTENTA MAURI barbara climatis
Mendax vetuſtas narret & augeat,
Quà monſtra fœcundans aduſtam,
Phœbe pater, generas arenam.

II.

Fingat colubros, corpore ſqualido
Vaſtoque rictu, fingat & incolas
Geſtuque ferales & ore,
Atque ſuæ nova monſtra terræ.

III.

Indocta falli nos meliùs docet
Verique cultrix experientia;
Quæ novit errorum receſſus
Et veteres aperire fraudes.

IV.

Longum ferocis ſenſerat Africæ
Tingis furorem; totaque bellico
Obſeſſa portas apparatu
Par geminis ſtetit una regnis.

V.

Vis inde, virtus hinc prior, arduum
Rivalis iræ diſtulit exitum;
Dum MAURUS occiſam cohortem
Angligenûm, legione penſat.

VI. At

VI.

At quæ peremptum longa TRELAUNIUM
Tacebit ætas! qui, Decio parem
Sortitus in bello ruinam,
Morte ſuâ ſtabilivit urbem.

VII.

Hæc ut ſuperbi MAURUS in arcibus
Audit Palatî; Fruſtra (ait ingemens)
Cum Gente certamus Britannâ,
Illa meos moriendo vincit.

VIII.

Nil Marte agendum; fœdera ſanciam,
Pacemque pangam: munera certiùs
Præſtabit & partes amici,
Quiſquis agit metuendus hoſtem.

IX.

Legatus altæ per proceres notæ,
Ipſique regi ſanguine proximus,
Suſcepit oblatos honores,
Magnâ equitum comitante pompâ.

X.

Ut primùm ad oras appulit Angliæ
Pacis miniſter, confluit undique
Vulgique mirantis tumultus,
Et potior procerum corona.

XI.

Mirantur illi non ſolito modo
Hærere veſtes; nudaque brachia,
Arcumque pendentem & pharetram
Præpetibus gravidam ſagittis:

XII. Os

XII.

Os hi verendum membraque nexibus
Compacta firmis, lumina fervidis
Armata ſcintillis, in agmen
Omne ſuas jaculata flammas.

XIII.

Talis cruento pulvere ſordidus
Mavors, caballis concitus igneis,
Bellumque feralemque cladem
Threiciis meditatur agris.

XIV.

Quid ſi, peruſtâ natus in Africâ,
Vicina ſolis paſſus & oſcula,
Subfuſcus evadat, Deique
Ore nigras imitetur umbras?

XV.

Aſt hinc latentis plenior ingenî
Et perſpicacis vis animæ fluit,
Dum magna ſublimes furores
Mens agitat propiore Phœbo.

XVI.

Quin & ſagittas, auſpice Delio,
Tractare miris noverat artibus;
Viciſſe vel Phœbum putares,
Atque Dei ſubiiſſe partes.

XVII.

At quis regendi quadrupedes Deus
Indulſit artem! cernis, equi jugo
Ut hæret immotus, remittens
Lora, ſupervacuumque frænum?

XVIII. Fallor,

XVIII.

Fallor, vel, olim per Libycos agros
Venatus, artem te docuit ſuam,
Miroque donavit caballo,
Quadrupedum domitor Gradivus.

XIX.

Talis ſuorum celſus in agmine
Fertur ſuperbo fœderis arbiter,
Liteſque componens fideli
Implicuit duo regna nodo.

XX.

At quem ſecundum conſpicor? altiùs
Turbam inter omnem ſplendet Apoſtata,
Quem Muſa dicendum peroſa
Ægra ſilet, refugitque luctu.

Honoratiſſ. H. MORDAUNT, *ex Æde Chriſti.*



In Obitum Invictiſſimi Principis

HENRICI, R. JACOBI I.

FILII natu maximi.



FLEMUS opes Britonum fractas, triſteſque cadentis
HENRICI cineres, & lamentabile fatum:
Tu modò, quicquid adhuc de tanto funere reſtas,
Fortunata anima, atque ingentis nominis umbra,
Reſpice ſidereis è ſedibus, & cape luctus,

Quos

Quos tibi nunc tumuloque tuo, pia turba, frequentes
Mittimus, & meritos cineri libamus honores.
VERUM ô, quis tantos fando æquiparare dolores,
Quisve tua infelix poterit lamenta referre,
Anglia? sic te olim, meritò augustissime Princeps,
Amissum te, EDVARDE, tuosque, ARTHURE, supremos
Deflevit manes; sic in tua funera, ELIZA,
Ivit, fracta animo, atque ingenti squalida luctu.
TUQUE etiam, miseranda parique accensa dolore,
Scotia, turbaris, gemebundo & pectore clamas.
" Anglia, redde mihi, non sic tibi credita, redde
" Pignora:" nos, humilem in terram dejecta ferentes
Lumina, nil contrà: taciti simul agmina tantùm
Miscentes, socias lacrymas, sociasque querelas
Jungimus, & misti clamorem ad sidera latè
Tollimus ingentem: miseris tu testis utrisque,
Tu, Tueda, Arctoos inter celeberrime fluctus,
Tueda, Caledonios qui nostris dividis agros.
Ipse etiam obscuris multùm gemuisse sub antris
Diceris; ac imis clamârunt Naiades undis,
Orcades extremis et montibus exululârunt.
O dolor! O virtus! oculis quis flumina nostris,
Quisve dabit capiti fontes? Te, HENRICE, peremptum,
Te flemus, Te, triste caput: Te, HENRICE, vel ipsi
Romæ, vel duris miserandum funus Iberis.
Te, Princeps, casumque tuum mox Indus uterque
Accipiet, Libycique, &, inhospita pectora, Parthi,
Accipient: lacrymisque insuetis ora rigantes,
Clamabunt, " O digne Puer, cui longior ætas,
" Cui cœlum, & series fatorum mitior esset!"
NON Te expirantem Nymphæ spectare, nec ipsi
Te Satyri potuere, aut, rustica numina, Fauni:
 Aspicis,

Aſpicis, ut fugiunt Nymphæ per luſtra ferarum
Obſcura, ignotaſque vias, deſertaque; ſylvæ
Non illis fiunt, non illis flumina curæ.
THAMESIS ipſe diu mediis exterritus undis]
Reſtitit infelix, &, ne quid tale videret,
Avertit cupidè fluctus, atque edidit imis
Flebile murmur aquis: ſonuerunt flebile ripæ.
Illum ſolantur non centum in flumine cygni,
Quos vel candori dices certare nivali;
Non illum centum, quæ toto in littore ſurgunt,
Sidereæ turres, cœloque minantia tecta.
Tantum algas inter mœrens, ac denſa ſalicta,
Luget, &, in lacrymas metuens ne flumina fortè
Deficerent, revocat curſum, oblituſque tributi
Rariùs oceanum repetit, fluctuſque rependit.
At vos, qui Ætonæ colitis campoſque virentes,
Frondenteſque ſimul ſylvas, felicia rura,
Dicite (vos & amant muſæ, & vos carmina nôſtis)
Dicite (vicino nam veſtros alluit agros
Flumine) quos crebrò gemitus dabat inclytus amnis,
Edidit infelix quæ tunc lamenta ſub undis.
INTEREA, Britonum terras quæcunque rigatis
Flumina felici tractu, huc advertite curſus,
Huc agite ô fluctus, veſtris famulataque lymphis
Ne tanti pudeat partem vos eſſe doloris;
Nec tibi, Tueda, tuas nimium ſit linquere ripas,
Ac infelices nobis ſociare querelas:
Sic tua ne poſthàc infeſtent littora Phocæ,
Sicque peregrinos creſcens bibat alveus amnes!
Et tu, Chame pater, cui doctæ ſemper ad undas
Mille canunt Muſæ liquidas, ac mille Camœnæ,
Hîc aderis, ſeroſque unà comitabere ritus;

Sic

Sic tibi nec limus posthàc nec inutilis alga
Officiant, facilis sic fiat cursus, arenâ
Sicque viam sternant Nymphæ, & candente lapillo!
IPSE Tibi Oceanus, Princeps, meditatur honores,
Neptunusque pater; Tibi quicquid maxima latè
Æquora numen habent: trepidant per cærula regna,
Perque domos liquidas, Tibi dona extrema ferentes
Nereïdes, Nereusque parens: centum undique Nymphæ
Addunt se comites, & lata per æquora flores
Spargunt, clamoremque unà cum murmure tristi
Attollunt: resonant clamantibus æquora Nymphis.
HEU miserande Puer! si quando fata dedissent,
Firmata ut virtus justo Tibi cresceret ævo,
Et Britonum regeres patriis virtutibus urbes;
Quæ Tua narraret tum ingentia facta stupescens
Posteritas, seris venturaque tempora sec'lis?
En ultrò cedit Tibi Gallia, fracta vel ipso
Nominis auspicio, en ultrò devictus Iberus
Munera fert, ultróque Tuis famulatur habenis!
VIDIMUS ah quoties jam, Te domitore, patentem
Fervere equo campum, atque ipsum glomerare superbos
Nunc pedibus gressus, nunc altas surgere in auras!
Vidimus ah quoties prensantem fortiter hastam,
Quassantemque manu, & jam nunc adversa ferentem
Pectora pectoribus, trepidis Te assuescere rebus,
Imbibere & teneris etiam nunc bella sub annis?
Vidimus: & quantum speravimus affore rebus
Te nostris decus, & quanta hæc assurgere regna
Talibus auspiciis & tanto munere divûm?
Ast ô nequicquam nobis indulsimus olim
Felices divos, felicia sidera! fata
Obstant, ne tantisque foret nimis Anglica donis

Terra potens; Te nunc (Princeps digniſſime, quondam
Spes Patris, patriæque decus, communis utrique
Nunc dolor) eripuit nobis, & merſit acerbo
Funere nigra dies, atque illætabilis hora.
Implevit poſtquam noſtras jam nuntius aures
Infelix, ac fama fuit Tibi, maxime Princeps,
Ingruere, & teneros artus depaſcere, morbum:
Quos pro Te Superos in vota vocavimus omnes?
Quas pro Te donis omnes cumulavimus aras?
At fruſtra heu! Superos in vota vocavimus omnes,
Et fruſtra donis omnes cumulavimus aras.
Ergone Te æternus pallor, durique perennis
Invadet lethi ſopor, & cinis ater habebit?
Dii ſuperi, manes, & quicquid numinis uſquam eſt,
Infandum prohibete nefas! ſic ire ſub umbras
Inviſas ſinitis, cui veſtri ſemper honores,
Cui pietas, & amor ſemper juſtique bonique
Curæ erat; & quiſquam jam veſtra (ignoſcite, divi)
Numina, vel ſtultè veſtras colat irritus aras?
Tuque etiam, ô dux aſtrorum, nitidiſſime Phœbe,
Phœbe, decus cœli, qui terras lampade luſtras,
Aſpicis hoc? & adhuc rutilis caput ignibus ardens
Axe moves, nec dum viduatæ lumine terræ
Nunc Phaëthonteas iterum metuêre tenebras?
Quàm mihi nunc Superos & fata laceſſere, & acri
Inſanire libet verſu! ſed carmina curat
Nec mea jam Superûm quiſquam, nec inania vota.
Ergo dies, qui Te quondam diſcrimine tanto
Expediit, Te nunc infelix auferet idem?
Heu miſer, heu tantis nequicquam erepte peric'lis!
Heu fruſtra vitata priùs tua, perfide Guido,
Dextera, ſulphureique doli, tormentáque cæca!

Et

Et tamen hoc melius, cedentem leniter auris
Exhalare animam, placidæque occumbere morti;
Quàm si perjuræ vel Te vis impia dextræ
Tolleret, occultæve artes, aut triste venenum.
Hoc solum, hoc tanti casûs solamen habemus,
Impia quòd de Te extincto non Roma triumphet,
Insidusque suas non jactet proditor artes.
Ipse Deus dedit hanc animam Tibi, & undique donis
Ditavit tantis, ipse & deponere rursus
Hanc animam jussit, positam placidoque recepit
Ipse sinu. En ultro summi Tibi limen Olympi
Panditur, occurrunt divi, veterumque frequenter
Felices animæ, mirantur pectora, suaves
Mirantur vultus: ultro procedit ELIZA,
Agnoscensque suum, pulchrâ tibi Nectara dextrâ
Porrigit, ipsa novosque Tibi prælibat honores.
HINC Tu fortasse, ad nostros jam lumina tractus
Convertens, omnes certantes undique cernes,
Inque Tuos ritus properantes, donaque, tristes
Heu! quæ extrema damus, tumulo & quas mittimus omnes
Inferias, lacrymas, &, inania munera, versus,
Cernes: & (Superi si forsan talia curant)
Accipies placidè, & studiis lætabere tantis.

HEN. WICKHAM, *Coll. Regal. Cantab.*





In Obitum Augustissimi & Desideratissimi REGIS

CAROLI II.

DII, quibus imperium terræ, quorum omine certo
Mortales regimur; (quibus indulsistis habenas,
Si cognatorum vos tangant funera regum)
Dicite, Cœlicolæ, cur nullum crine minaci
Exarsit sidus? cur nondum conscius æther
Iracunda deorum armamentaria pandit
Portenta, implevitque atro cœlum omne tumultu?
SACRILEGI en nuper præceps insania morbi
Debacchata sacrum CAROLI caput impete terris
Fulmineo eripuit; perque omnes pallida vultus
Mortis imago suos agit imperiosa triumphos.
Non sic Cæsareos tacuerunt sidera casus,
Sed mugire solum, sed per cava serpere murmur,
Complerique armis cœlum minitantibus augur
Attonitus stupuit; quanquam nec Julius astris
Charior, aut graviori ereptus turbine lethi.
Primus ubi in CAROLUM morbi gravis irruit æstus;
Intremuere artus, venturum dextera fatum
Horruerat, magicumque exussit pectora frigus:
Tum citò torpor iners, cæcæque oblivia noctis
Invadunt cerebrum, piceâ caligine sensus
Obducunt, gelidoque oculos sudore natantes

Nescio

Neſcio quid denſâ paſſim circumvolat umbrâ:
Mens oppreſſa labat, gyroque fatiſcit inani,
Et conſanguineo lethi jacet obruta ſomno.
AT pius interea frater cervice cadentem
Excipit, inque ſinu dilectum pignus amoris
Nequicquam amplectens, iterumque iterumque vocato
Ingemit, & lacrymas inter ſic vocibus inſtat:
Quò fronti divinus honos, & flammeus ardor
Luminibus periit? quò torvi gratia vultûs?
Certè haud talis eras, cùm felix Anglia Regem
Spectabat reducem, cùm te per læta viarum
Strata incedentem fuſæ cinxere coronæ.
Vix talem vidit, tibi cùm fidiſſima quercus,
Latas denſa comas, & multo vimine opacos
Intertexta ſinus, ſacrâ caput occulit umbrâ.
Quis tibi jam caſus? quæ cauſa indigna trementes
Inſecit vultus, corpuſque exangue reſolvit?
Dic mihi; nam, memini, primæ olim flore juventæ
Cùm tua, quà rueres, proſterneret haſta rebellem,
Præcipitemque immani agitaret turbine plebem:
Te memini qualem felix Victoria vidit,
Et lætum ſpoliis, & multo pulvere onuſtum.
Fare ergo, obteſtor per fratris amabile nomen,
Per populi gemitus, per cæſi vulnera patris.
Ille graves oculos, audito nomine patris,
Paulatim attollit, corpuſque acclive cubili
Erigit; & longo vix tandem tempore fatur:
Quis mihi delicias fugat, atque errantibus aufert
Gaudia mille oculis? nuper mihi dulcis imago
Exemit curis animum, invaſitque ſolutum
Sacra quies; longo juſſit ſuper æthera tractu
Aſtra ſequi, dederatque animam diffundere cœlis:

Aërias latè valles, camposque patentes
Fas mihi metiri, præsentiaque ora tueri
Majorum, patrisque sacros agnoscere vultus.
Illi cœruleus supra caput emicat ignis,
Flagrantesque nitor crines & tempora circum
Ardescit; rutilo dum vultus sidere fulget,
Immortale jubar spargens, & lucida tela.
Ergo fata vocant; me sors æterna fatetur
Numinibus deberi, atque annumerarier astris.
Te modò pacatum (nostri, Germane, labores)
Te manet imperium, lætoque Britannia plausu
Augurium spondet, sedatoque orbe triumphos.
DIXIT, & interea novus inspirâsse videtur
Membra vigor, dubiusque salutis fluctuat æstus;
Sæpe fugam simulat morbus, refluuntque vicissim
Atque abeunt pariter vires. Sic, cum ultima lampas
Jam moriens alimenta trahit, jubar illa coruscum
Luce novâ vibrat, geminatoque igne refulget.
JAMQUE valescenti ruit inclementia morbi,
Nox iterum gravis, atque oculos stupor urget inertes,
Exitiumque ferens, & ineluctabile fatum.
Qualis ubi armato stipatus milite victor
Obsessos urget cives; si fortè repulsam
Indignans patitur, citò præceps machina turrim
Nutantem premit, & per summas volvitur arces
Tempestas flammarum, atque igneus ingruit imber;
Haud aliter pergit furor increbrescere morbi,
Præcipitatque moras, horrendaque prælia miscet;
Difficiles animam lites, rapidæque procellæ
Vivacem elidunt; superas simul illa per auras
Tendit, & æthereæ victrix latè imperat arci.

SUR-

SURSUM abit, atque altè gradiens ſuper aſtra volenti
Hinc atque hinc populo CAROLUS dat jura; JACOBUS
Succedit terris, Anglorumque intonat orbi,
Unica ſpes patriæ, charum caput, & STUARTÛM
Relliquiæ ingentes, ac dilectiſſima fratris
Pignora.
Talis Ledæos quondam concordia fratres,
Talis amor docuit (timidis ſanctiſſima nautis
Nomina) perque vices regnare, æternaque ſanxit
Fœdera, & alterni fatum inviolabile ſceptri.

JOH. WHITFELD, *A. B. Coll. Merton.*



GULIELMUS TERTIUS.

NYMPHA modis pollens numerorum, ô Diva trophæis
Heroum comes aſſueta, & victricibus armis!
O Virgo Thymbræa! tuo ſi munere frondet
Laurea, Cæſareoſque æternat palma triumphos:
Eja age, ſertorum ſpoliis redimita, labores
Aggredere Auriacos; age, qualis prima futuram
Spes famam promiſit; adulto fœnore meſſis
Quàm crevit fœcunda: ut ſceptra Britannica tradunt
Patreſque, Proceresque, & non ignobile vulgus.
NASSOVÆ ſoboli patrios avulſit honores
Ingratus Belga, & naſcentem in vertice laurum.
Senſerat hoc Juvenis, tacituſque in corde volutat,
Non ſibi, ſed Batavis metuens: ſubit ægra laborum
Belgia, & antiquæ vitanda opprobria ſortis;

Alvæ dira libido, jugumque immite Philippi.
Tum verò immortalis honos, monumentaque famæ
Auriacæ mentem accendunt; Fredericus in armis
Sistit se coràm, exuviis & pulvere campi
Lætus, sanguineus: qualis cùm sterneret ultor
Spinôlam, tardosque ageret violentus Iberos.
Inde pares stimuli, nec degener ira nepoti
Ardescit corda inspirans; simulachraque fingit
Martia, venturas miscens sub imagine pugnas.
Jam furit impatiens, atque illi conscius æstus
Conceptique ignes gliscunt sub pectore, magni
Argumenta animi: primis nam heroa sub annis
Jupiter excudens, pleno latice imbuit haustum
Æthereum, atque potenti indulsit munera flammâ.
PELLACI contrà fremit astu, & sibila jactat
Devittana domus, dubiique incendia motûs.
Hinc fractas labi vires, & Belgica fata
Retrò inclinare, inversamque evolvier urnam.
Arva premit Lodoicus, inexorabile ferrum
Cum senibus matres rapit, & circum oscula fœtus.
Quis tamen, ô Gradive pater, ruet obvius hosti
Grassanti? ô veteres, ubi jam fiducia, Belgæ,
NASSOVÆ semper genti debenda, ruentûm
Præsidiis regnorum, & tutelaribus armis?
Illo penè die cecidisti, Hollandia; vindex
Sed prohibet GULIELMUS, & armis fervidus instat,
Indignansque arcet Gallos: fortuna secundum
Pandit iter famæ, & sceptri præludia sancit.
Quis tibi Martis amor, Batavûm fortissime? quales
Primitiæ armorum, juvenique incanduit ardor?
Testor Ameronæ sylvas, lentoque fluentem
Gallorum tabo Utrecam, gravidasque paludes.

Exundâsse iterum graviori flumine visa est
Belgia, Neptunusque cruento horrescere campo.
QUID rursum NASSOVUS aperto Marte lacessit
Gallorum turmas? nusquam illi cominus hostis
Adversari audet. Durassius impiger alveum
Nunc Mosæ medium, pavidus nunc tranat Aderam:
Mox redit inter rura, & cæco calle sequentem,
Hærentemque fugit. Stricto sic ense viator
Infestum vicis, atque implacabile monstrum
Latronem urget: at ille ruit per devia saxa,
Perque lacus, dumosque, & eodem subdolus orbe
Acta refert vestigia; donec noctis amica
Aut favet umbra, aut fidè obscura silentia silvæ.
SED juxta Alphenam dum sævis, Galle, nivales
Et fossas super, atque adstrictas frigore moles;
Nequicquam solitos moliris lubricus astus
Artificemque fugam. Alatâ distantia glande
Terga premit GULIELMUS, agitque volatile plumbum,
Tum verò glacies, vastâ sub mole ruentûm,
Et gremium labefacta, & multo evicta cruore
Laxatur, patulâque gemit divulsa ruinâ.
Gallos singultantes, dicere multa volentes
Unda trahit refluens circùm; & quibus ira pepercit
Martia, corripit ulta, avidoque involvit hiatu:
Tum manè aspiceres (frigentibus undique stagnis)
Corruptamque nivem, & fœdum misto aggere frigus;
Arma aliena humeris concreta, atque ense minacem
Ignoto dextram: videas sparsum inde cerebrum,
Et putrem saniem stricto canescere fluctu.
Arctâ aliis rursum compage, & robore firmo
Ossa gelu annectit: medio huic sub gutture collum
Interclusit hyems, & fluctus pendula subter

Membra

Membra lavat, vinctasque caput supereminet undas,
Turpe & torvum inhians, manco ceu marmore vultus
Squallent Cæsarei; sulcis frons horrida, ruptæ
Fauces, arrectæque rigenti in vertice setæ.
QUIN tu, NASSOVÆ proles verissima gentis,
HENRICûM soboles, & ADOLPHI sanguinis hæres,
Abstineas bellis victor: satis imbre cruento
Florescit Laurus, satis ô tua tempora circum
Sudorque, & fumus commisto pulvere, fœdant
Impubesque genas, dubiam & lanuginis umbram.
Cinge comas hederâ; tibi nunc Hollandus avitos
Submittit fasces, immortalesque secures.
Nil ultrà Lodoicus agit, nisi furta, rapinasque,
Et pretio spolia empta, inhonesti opprobria belli:
Sed luit ingentes pœnas, & damna rependit
Condeius: densas illi intra castra phalanges
Huc aggressus, & huc, GULIELME, impellis, & ipsum
Arduus evertis repetito turbine, septum
Silvarum latebris, magna & post valla latentem
Nequicquam: imbellis Gallo deferbuit æstus,
Et cessit brevis ira. Velut cùm pastor opaco
Aut saltu videt, aut exeso in pumice, vulpem;
Cuspide proruit indignantem, & dira rudentem
Instigans: multo prorepit saucius ictu,
Et plagâ stimulante hostis fugit; àtra cruoris
Signa fluunt, memorique rubescit semita tractu.
Haud secus occulto serpit Condeius ab antro,
Et pariter confusæ acies. Sabia undique tabo
Arva tument, nemus & congesta cadavera sternunt
Vicinum: messe insolitâ vineta laborant,
Atque immaturum vestit nova purpura Bacchum.
ERGO jam pacem, Lodoice, & jura coactus

Arcta petis, ſanctâque adſtrictum compede fœdus:
Sed quid vinc'la ſubis, ſi te caligine circùm
Indutum eripiet tenui ſubtilis amictu
Aut dolus, aut robur ruptis immane catenis?
Ecqua fides Gallo, dum fraudem Ignatia pubes
Vipeream inſpirat, magicumque impune venenum?
O Batavis ſimul inviſa, atque infeſta Britannis
Progenies! fœcunda malorum! præſtet apertum
Seu ſcelus ante aras manifeſto & numine coram
Moliri, aut ſceleri fucatam intexere nubem.
Ut patria, ut veſtris exarſerat Anglia flammis!
Extremumque minata diem, quo conſcia motu
Ingemuit, quales ſenſit tremefacta labores?
Quàm veſtris actus furiis Jacobus avitas
Amiſit ſedes, atque intractabile Sceptrum!
Sic viſum eſt; quanquam ô, niſi mens averſa fuiſſet
Conſiliis Divûm, non jam diademate nudam
Canitiem deploràſſet, triſtemque ſenectam:
Nec toties vagus, inque exhauſta pericula miſſus
Fatorum imperiis, iterum peregrina petîſſet
Arva lubens exul. Quin parce ingrata querelis,
Parce, Erato: vetuit ſua Roma, atque impete cæco
Detorſit titubantem: ignota per avia juſſit
In præceps ruere, atque obliquo tramite labi.
QUAS olim ſortita vices, quàm mœſta tuorum,
Albion, Annalûm ſeries, & fertilis ordo!
Te rapiunt curæ rurſum, & ludibria caſûs
Ingrati; quin tu cœlis abſiſte timendo
Indubitare: eadem vigilant tibi rebus in aſp'ris
Cœlorumque fides, Superûmque æterna poteſtas.
Quàm bene protexit Batavis ſua jura, & Iberum
Servitium detrectantes defendit Eliſa

Auguriis

Auguriis magnis, & non incauta futuri!
Siqua valet juncta affinis vicinia regni,
Si Batavos fortuna, & eâdem temperat Anglos
Lance, urgetque pari ſocias diſcrimine terras:
Diva, attolle caput; jam te non longa manebunt
Tædia, nec tantos patieris inulta dolores.
En tibi non vanum tutamen, milite cinctus
Auriacus! fervet miſtum clamoribus æquor;
Adventum teſtata Dei, cava littora circùm
Clamores iterant, & læti murmura vulgi.
Fama minax latè increbreſcit; & ingruit horror
Prævius armorum: turpes formidine cedunt
Iræ atque inſidiæ; longo fugit intervallo
Ignatî pecus, & ſtupidi, fœdum agmen, Ierni.
Salve, invicte Heros, ô tempeſtate cruentâ
Spes nequaquam averſa! ô non indignus avorum!
Nuſquam impar, nec tarda ſalus! ſeu Belgia ſupplex
Præſentem, ſeu te cognata Britannia poſcat.
Tu verò, Angliadum lux, & certiſſima Divûm
Progenies, GULIELME, potens ſuccurrere ſec'lo,
Obnitique audax! quas par defendere terras
Solus es, imperiis moderare, æternaque jura
Hinc inde exerce: tibi Diva Britannia ſpondet
Se dotem; auguſtas tradit de vertice turres,
Et frameæ decus, & ſceptri inviolabile pignus.
Talis, ubi ad duras religatæ brachia cautes
Andromedæ, manicas indignaque vincula Perſeus
Exuerat: tutelæ nubit, & ipſa peric'li
Fit virgo munus; capit immortalia dona
Lætatus victor, pretioque amplexus inhæret.

QUISQUIS ades Zeuxis, ſuccum molire potentem,
Et pompas GULIELMI, & feſtas ordine ſcenas

Incipe,

Incipe, ſolennemque argutus pande triumphum.
Arte vagus primâ ludat color Amphitriten,
Inſtabileſque undas: tum ſuprà fluctuet ingens
Dorſa premens Batavûm claſſis. Sub pondere Nereus
Spumat, & attonitum natat inter cœrula vulgus,
Nereïdes, Tritones, & Inous Melicertes.
Creſcentes auſtri vires, pelagique tumultum,
Palanteſque rates latè, mortemque propinquam
Siſtit nube cavâ invectus Pater: æquora circum
Strata quies; pronæque volant ad littora naves.
HAUD procul hinc radio flagrante, & luce coruſcâ
Inſignis, lætos inter, NASSOVE, Britannos
Imperiis aſſurgis: eodem effulgeat arcu
Vincta Maria caput, ſimileſque in vertice flammæ
Ardeſcant: ambo capiant gratiſſima Divûm
Dona ſimul, populique preces; par flumine Nardus
Irroret crines errans; æqualia utriſque
Sceptra fluant auro, fluat auro purpura veſtis.
Sis memor ô, calamiſque cave, dum viva tabellis
Ora Mariæ audes, divinam & fronte juventam:
Ut graditur Diva! ut gradienti gloria ſurgit!
Ne ſpirans nitor abſit, & impar langueat umbra.
Quis jubar intemeratum oculorum, & lucida pinget
Tela, igneſque genarum, & non imitabile fulgur?
En niveum decus! En pharetras arcuſque potentes,
Alma Venus, Paphiique armamentaria regni!
Sic ubi Threïciis Virgo Latonia telis
Armata Idalios ſaltus, aut Mænala luſtrat
Venatrix; latè demiſſi gratia crinis
Luxuriat, nec dum ſociæ colla ardua tangunt.
JAM vaſtâ Heroas doctus variare figurâ,
Naſſovam gentem, & primæ incunabula famæ

Ordire:

Ordire: hinc fervens denſa inter tela Philippus,
Cumque ſuo Henrico frater Lodoicus inundent,
O quàm Borbonio diſpar! tabulâ inde capaci
Incedant GULIELMI, Othones, & Engilberti,
Divi, Semideique.
Exere quin artem, & labor indefeſſus Adolphum
Hinc atque hinc deſcribat, Adolphum jura volenti
Germano dantem: Meritorum gloria faſces
Romanos illi indulſit; metuendaque Thraci
Virtus Cæſareis adſcripſit nomina faſtis.
Illum admiranti ſimilem, ſimilemque frementi
Exprime; lætorum turbâ comitante nepotum,
Uſque tuens oculis GULIELMUM haſtâ indice monſtret
Protensâ: cognata fremunt ſimul agmina plauſu,
Et blandis ſuprà plaudit Victoria pennis.
PARTE aliâ emergat Virgo rediviva, pudorem
Flamma genas ſuffuſa, & caſtos afflet honores,
Pulchra, modeſta: illi æthereum ſacra tempora lumen
Accenditque dies æterna, & ſpirat amorem
Purum illibatumque: decoras aurea ſtringit
Vitta comas, nectuntque verendæ inſignia mitræ.
Illa, humeris innixa manum, cervice recumbit
Auriacâ acclinis, cœleſtiaque oſcula miſcet.
Immani ſubter reſupinam extende ruinâ
Ignatî ſobolem, vano molimine ſurſum
Murmura dira iraſque vomentem, atque atra venena.
Nempe premit vindicta, & pronam ferreus urget
A tergo nodus, rigidæque ex ære catenæ:
Tum bufo obſcænus, ſerpentum & ſquamea proles
Ilia per fibraſque vagatur, & ubera lambens
Depaſta; at Furiæ luctanti & colla tumenti
Inſultant, Stygioque informis Cerberus ore.

SI

SI videas, Zeuxis, quas jam matura revolvent
Fata vices Gallis; Lodoicum pinge ruentem,
Sceptra caduca, labans diadema à vertice, laurusque
Arentes: glauco exultas velatus amictu,
Rhene Pater, laxis attollens corpora vinclis.
QUANQUAM etenim Angliadis ignavus pectora torpor
Infecit, nimiæque ingloria tædia pacis;
Tu tamen ô Britonum spes! ô GULIELME, labantis
Imperii Stator! cœpto ne parce labori.
Gallica castra inter sopitum excude vigorem
Angliacæ pubi, atque sepultas elice flammas.
Jam video, hastati revirescit fama Britanni;
En robur vetus, Henrici & vestigia regni!
Henricus Patriæ vindex, Parisinaque terror
Mœnia circum, & adhuc Lodoico inamabile nomen.
Saturno sic Rege putris ferrugine tellus
Atque inculta situ cœpit squalescere; dumisque
Et scabie rugosa: Ut verò Jupiter arcem
Ascendit, venêre artes, sua cura colonum
Exercet frugum inventrix, mox lucidus armis
Florescit miles: metuunt mortalia corda
Ultorem Jovis ignem, & inevitabile fulmen.

JO. WHITFELD, *A. M. Coll. Merton. Soc.*



CARMEN



CARMEN PASTORLE,

In Obitum Augustiss. Regis

CAROLI II.

THYRSIS, MELIBOEUS, & DAPHNIS, Interlocutores.

THYR. QUID dulci, Melibœe, sedes tam tristis in umbrâ?
Hic alios vultus poscit locus; omnia circùm
Lætitiam invitant, & amœnâ fronte renident.
Sed quò, Pastor, oves, quò migravere capellæ?
Forsan in ignotis illæ jam montibus errant,
Atque insueta graves jam tentant pabula fœtas,
Dum tu hîc suspiras, & flendo dividis horas.

MEL. NOSTI olim insomnes curas durosque labores,
Thyrsi, meos, nôsti pecoris quòd amantior alter
Non erat, Arcadiæ coleret qui rura colonus.
Sed me, Thyrsi, gregis fuerat quæ cura, reliquit.

THYR. QUID non suadet amor? quid non patiuntur amantes?
En Meliboeus oves, teneros en negligit hœdos.
Sic mihi (nam memini) cùm me Galatea teneret,
Non ruris, non urbis amor, nec cura peculî.
Pendeat ah sacrâ, dixi, mea fistula pinu;
Nam mihi nec cantus, nec erat mihi fistula cordi.

Tantùm

Tantùm inter denſas corylos ſilvaſque latebam,
Turturis & mœſtas augebam voce querelas.
MEL. NON, ut rere, meis amor hæret, Thyrſi, medullis,
Muneribus vici; nec me jam ſpernit Alexis:
Nec, ſi ſpreviſſet, jam ejus faſtidia curem.
Me propior jam cura tenet, majora revolvo.
Pan, Deus Arcadiæ, Divûm leniſſimus unus,
Pan, qui curat oves, ipſos oviumque magiſtros,
Pan Deus occubuit; per rura graviſſimus ibat
Rumor, & Arcadicos defecit vita colonos.
Monſtrat & iſta meos arbos inciſa dolores,
Quam cernis, creſcentque mei cum cortice luctus.
THYR. QUID narras, Melibœe, Deum Pana îſſe ſub umbras,
Quem fato immunem, Diiſque immortalibus æquum
Spes erat, & cujus tam ſæpe litavimus aris!
Mira refers: ſed habent ſimiles præſagia caſus.
Eſt quercus, noſtræ impendet quæ plurima ſilvæ,
Arbos procera, & firmis radicibus hærens,
Una nemus, patulos diſtendens undique ramos,
Quæ regina ſolet nemoris princepſque vocari;
Huc, dum laſcivæ tondent arbuſta capellæ,
Sole ſub æſtivo paſtor ſe ferre ſolebat,
Hìc canere, hìc latâ frigus captare ſub umbrâ.
Hanc ego, manè meas ducens ad paſcua capras,
Cùm placidum ventis ſtaret nemus, omine lævo
De cœlo tactam vidi procumbere quercum.
Attonitæ Dryades ſubitam doluêre ruinam;
Non longè abductus, Philomelam dulcè canentem
Turturis in murmur cantum mutare notabam:
Obſtupui, & ſumptâ lætum modulatus avenâ
Neſcio quid, miros tento depellere queſtus;

Illa

Illa tenore ſuo mœrori indulget eidem,
Nec gemere aëreâ quicquam ceſſabat ab ulmo.
MEL. QUID vero hæc memoras? Senſit natura cadentem
Pana, & ſolliciti viſa eſt dare ſigna doloris.
Languït omnis ager, paſtûſque oblita ſub ipſo
Gramine, flevit ovis, nec non flevêre leones
Immaneſque urſi, Pani infeſtiſſima turba.
Fleverunt Nymphæ, fleverunt maxima Divûm
Numina, quæ magni Panis delubra frequentant;
Flevit & ipſa Echo, fleverunt Arcades omnes,
Atque Deos atque aſtra vocant crudelia mœſti.
THYR. ET meritò. Divos inter leniſſimus ille
Eminuit, ſemper bonus & cultoribus æquus,
Totus amor, totus pax, & clementia totus,
Quique habuit cunctos, ſi demas fata, ſaventes.
Servabat Pan rura, lupos arcebat ovili:
Defenditque altas cedros, humileſque myricas.
Pan faciles dedit æſtates, brumaſque benignas,
Paſtoreſque ovibus ditavit & ubere glebâ.
Plangite, paſtores, ſit multi pompa doloris;
Spargite humum foliis, procedat flebilis ordo
Arcadicæ pubis, planctus nemus omne pererret:
Divinus meruit fieri ſibi talia Paſtor.
DAPH. SED quid opus vano tantum indulgere dolori?
Num totum letho abſorptum Pana eſſe putatis?
Vivit, & inſuetum limen miratur olympi
Miſtus cœlicolis, unde hæc ſua rura benignus
Proſpectat, noſtro jam fletu & carmine major.
Vidi ego, (nam liceat vobis mea viſa referre)
Stellarum heſternos quum luna accenderat ignes,
Extemplo magnum cœlorum albeſcere tractum:
Mirabar, cœli facies quæ mira pararet.

Quum

Quum ſubitò æthereas volitantem Pana per auras
Vidimus, inſignem radiis, & luce coruſcum.
Ibat ovans, magnâ Divûm ſtipante coronâ;
Pana omnes cecinêre, triumpho inclaruit æther.

MEL. SINT rata viſa, precor. Sed quo jam rura patrono
Gaudebunt? noſtrum quo præſide ſtabit ovile?

DAPH. NE metuas. Uno ablato, non deficit alter
Aureus, & ſimili gaudebunt rura patrono.
Divinum Pana hunc ſequitur non degener hæres,
Qui, paſtoritias longùm informatus ad artes,
Felici reget Arcadiæ moderamine rura,
Incolumes præſtabit oves, lætoſque colonos.

THYR. ERGO age, feſtivos cantus modulemur avenâ,
Ducamuſque leves turbâ alternante choreas,
Atque novo feſtos Pani inſtituamus honores.

JO. NORRIS, *A. M. Coll. Omn. An. Soc.*



In immane illud

CAROLI I.

Regis Parricidium σχετλιαστικόν, cum ejuſdem Indigitatione.



OCCIDIMUS! quid, Muſa, pios hæc munera manes,
Quid conclamatos cineres, caſſamque favillam
Sollicitans, poſcis lamenta & funebre carmen?
An capiti extincto frigentia membra parentent?

Scilicet

Scilicet illa modos nobis ſcelerata ſecuris,
Quæ lucem Regi, eripuit; populique cadaver
Uſque ſumus: tanto rubuit quod ſanguine, ferrum
Exanimes & nos hauſit. quis dicere regni
Singultus longos, dura & ſuſpiria poſſit
Effari, ut moriens tremebundos fuderit artus?
CAROLE, ſic te etenim pietas ſtudiumque tuorum
Proſequitur, vixit felix te ſoſpite regnum,
Et tecum ſimul interiit; (fuit Anglia & ingens
Anglorum decus) ut vitis quam cura maritat,
Ruſtica proceris ulmis, quæ fida caducæ
Fulcra locent, teneantque enervi ſtirpe reclinem:
Ea validis innixa humeris, atque ulmea prenſans
Corpora, ſe latè extendit, jam palmite multo
Luxurians, plenoſque oſtentat læta racemos,
Donec fortè caſæ nutanti ſive tigillum
Seu laquear deſit, Lignator, munere Bacchi
Quàm laribus malens tutis caruiſſe, bipenni
Ferro adimit viti fulcrum, ruit ilicet ulmus,
Et ſociam latè ſternens ſucciſa recumbit.
Quáque diu junctis crevêre amplexibus unà,
Stirpitus impellit communis utriſque ruina.
Et quantas tulerit fruges reſpublica, nitens,
Dive, tuis quondam cervicibus! Otia Muſæ,
Otia ruricolæ, peragebant otia cives:
Tum ſuus arti ceſſit honos, ditabat alumnos
Mercurii mare tranquillum, tum grata coloni
Sudorem tellus locupleti meſſe rependit;
Nil opus armatis proſcindere claſſibus æquor,
Nil urbes vallo munire, & milite tanta
Graſſari, nec adhuc Londinum pacis amœnæ
Tædebat, rebuſque novis gaudere paratum

Servitia

Servitia in turmas vomuiſſet læva rebelles.
ET quis detrectare furor, quæ triſtis Erinnys
Tam mite imperium ſuaſit? quæ jura, Quirites,
Deſeritis? quóve aucupio per dædala fraudis
Imponit Catilina novus? ſic denique nondum
Putentes ſubolere technas? quid enim? quaſi magno
Conſtiterit ſimulâſſe pium; proh cæca futuri
Pectora! ſed ſeri ſapietis fortè nepotes,
Quos raros ſupereſſe ſinent civilia bella,
Sanguine ſit quanto procerum plebiſque putabunt
Sævitum in jugulos ſociorum, ubi vindice nullo,
Dedidicit ſperare Deum jam dira juventus,
Omne accincta nefas moliri & cernere ferro.
Crudelis! ſaltem iſte ſitim ſedare cruoris
Purpureus poſſit rivus, qui ſanguine largo
Plebiſque procerumque fluit: quid Regia vita
Commeruiſſe poteſt? tu ſaltem ignoſce parenti,
Miles atrox, ſanctâ qui Majeſtate verendus
Hoc tantùm reus eſt, quòd teque tuoſque tot annos
Texerit, in commune vigil, patriæque ſaluti
Proſpiciens, atavos qui per bis mille Decembres
Perpetuâ ſerie centum numerare novemque
Sceptrigeros poſſit: fruſtra certaverit illi,
Europæ quiſquis titulis regalibus altus
Imperitat populis, tantis auctoribus impar:
Nec longâ te gente Deûm creviſſe, quod ultro
Fors dedit, at virtutis honos, propriumque coronat,
CAROLE, te meritum; ſceptris quo dignior iſtis
Ipſe tuî Rex, egregias molitus habenas,
Omnem animi motum ad mentis dictata ſolebas
Compoſuiſſe tuæ, & ſanctæ rationis amuſſim;
Imperium mentis nec ſollicitare ſerenæ

Plebs

Plebs animæ, Affectus, ausa est, aut hiscere contrà:
Non te præcipites iræ, non dira libido
Transversum impulerant, non summa licentia Sceptri,
Quæ solita elatos animis inflare tyrannos.
Ollis ad libitum, virtutum paupere censu,
Vivitur; & magni pendunt, si fama salutet
Tranquillum hunc, Facilemve illum, si tertius Acer
Audiat aut Pulcher, saltem ut de corpore captent,
Quas animæ laudes nunquam meruere; beati
Si generis tantùm phaleras & stemmata detur
Ostentare patrum, quos deseruere minores,
Degeneres, vitiis acti, ingenioque ferino.
Sanguine te vicisse omnes & corpore, cujus
Sidereus vigor integros firmaverat artus,
Quale ferunt veterum heroum, quos frangere nondum
Massica cœpissent, nostræque licentia mensæ.
Id tibi pro minimo visum: cui summa voluptas
Excoluisse animum & totis pia numina fibris
Concepisse fuit; faciem virtutis, & ora
Ardebas, pulchrumque decus constantis honesti,
Ipse tuî juxtà compos, seu clade novercâ
Fors rueret, seu te cumularet læta secundis,
Neutrius & piguit fortunæ; protinus aris
Te advolvens, numenque Dei veneratus, & ultro
Velle dedisse manus patri, qui cuncta supremo
Temperet arbitrio, propriâ jam sponte paratus,
Succumbis docili pietate. Sonantia crebrò
Testor scripta Deo, sanctos animique recessus,
Queis tete explorans, tantarum pondera rerum
Prudenti appendis trutinâ, properare suëtus
Ad Christi exemplum, & vitæ documenta sequaci
Inde animo recolens, cœlestia jussa capessis,

Quo

Quo te cunque ſacro flectant oracula ductu.
Quem tibi componam heroum, longæva triumphis
Inſeruit quos fama ſuis? Virtutis honore,
CAROLE, quis tecum contenderit Antoninus
Aureus, hauſta crepans totidem percepta magiſtris?
Nec tibi Scipiades, & quos jactare Catones
Roma ſolet, cuiquam liceat conferre, Sophoſve,
Garrula quos ſuperis æquavit Græcia divis.
Pone ſupercilium, bona Porticus; ingerere ultrà
Protinus ipſe ſuum Senior Gargettius hortum
Deſinat, inclinetque ſuos Academia faſces.
Qualia, ſe vitreo reficit dum gurgite Phœbus,
Aſtra ſuis micuêre comis, cœlumque minores
Accendunt latè radii, famulantia donec
Tempora Titani, dulcem rumpentia ſomnum,
Cœleſtes aptant currus, nitidiſque lupatis
Alipides ornare parant feſtina jugales;
At pater, acclivi conſcendens tramite, pulchros
Cœperit ut ſparſiſſe ignes, ſolitoque decore
Exoritur, ſubitò pudibundos ſidera vultus
Obnubunt, totâque poli ſtatione moventur.
CAROLE, ſic tua laus alios heroas, & acta
Elevat iſtorum, quos olim cana vetuſtas
Laudavit, ſeu quos hodiernæ conſcia famæ
Ora hominum, Muſæque favor ſubvexit in aſtra.
AT vos, veſtratem, Scoti, veſtra arma rogantem
Teſtantemque fidem, pacti mercede malignâ
Proditis, ignavi; ſanguis nil Regius illi,
Nil pietas proſunt; crudeles ductus ad hoſtes,
Tanquam vile caput, populi manibuſque nocentis
Rex inſons animam fatalis victima fundit.
Heu tantum patrare nefas potuiſſe rebelles,

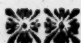
Nec noſtras valuiſſe preces, & quæ pia thura
Nequicquam ſurdis toties adolevimus aris!
Non ſatis, O Superi, tantis terræque marique
Cladibus exhauſtos, tot campos ſtrage nefandâ
Texiſſe, & fluvios noſtro infeciſſe cruore,
Ni recrudeſcat, CAROLI de vulnere, vulnus
Commune, atque iterum, ſævo cum fœnore, Regis
Occiſi fatum Angligenis mala priſtina ſiſtat?
Scilicet illud erat pueri quo patribus orbi,
Et ſpoliata viro conjux lenire dolorem
Sueverat, incolumis CAROLUS: mercede ſub iſtâ
Viſum eſt poſſe pati tam duri incommoda belli:
Rex, tua dum ſperanda ſalus diſcrimina mille
Suaſit adire tuos, legeſque & jura Britannûm,
Et pietas & priſca fides ruitura, vocabant
Quas pote ſuppetias, quem non accenderet ultro
Regalis Virtus & Martis adorea tanti?
At ſpes non acciſa omnis; ubi deſtina rerum
Rex pius occubuit, fracto tum corruit axe
Victa ſimul, fatiſque manus dedit Anglia duris.
AT poterunt, Scoti, parcarum adamantina penſa,
Et volvenda dies, ſceleris vos poſcere tanti
Supplicium, facinuſque olim crudele luetis,
Sacrilegi, Regum vendaces, aut ego veri
Vanus agor, prædamque omnem, diteſque rapinas
Abripiet civilis hyems, quam triſtis Enyo
Inſtinctu Superûm veſtras effundet in oras.
Forſitan ex animo nec noſtris perpetuò ibit
Tantum impune nefas, Anglis neu credere fas ſit
Diis genitos Reges Superis vileſcere, & ulla
Corripere indigetes oblivia poſſe ſuorum.
Eſto, fidem nihili pendant immania corda,
Auſa

Aufa Deos faciles fprevifse, & numina ferò
Ultura: at CAROLO triftes labentibus annis
Inferias dabitis, vos & rerum alea tanget,
Indecores animæ, populi fæx ima Britanni,
Nequa malos pofthac fcelerum fiducia tollat.
AT Divûm interpres paribus Caducifer alis
Advolat, exutam formofi corporis artus
Tanti animam Regis jufto dignatus honore,
Vulgari armento fecernit, mortis acerbæ
Legibus abfolvens, & avitis imputat aftris.
Eft via, quæ cœlum fufpendens fornice lacteo
Circuit, & medium puro diftinguit honore,
Quam fola heroum fuperant veftigia, poftquam
Corporeos nexus mens eluctata, priorem
Nititur in patriam, divino lumine vefci
Difcupiens, Superofque iterum coluiffe penates.
CAROLUS hâc, ducente Deo, confcendit, & intra
Limina fancta poli confiftens, ordine longo
Profpicit, antiquæ fedis monumenta revolvens;
Hîc rerum fator æternis fulgoribus ardens
Lucis inacceffæ, proceres cui mille miniftrant
Aligeri, qui prompti animis arcana capeffunt
Juffa Dei, & prono fufi venerantur honore;
Hos juxta heroes pofiti, quorum ardua virtus
Et divinus amor pulchrâ præcordia flammâ
Moverat, æternumque pater retuliffet in album:
Puras induti trabeas, fanctifque coronis
Tempora præcincti, numeris vocifque lyræque
Æterni mulcent aures genitoris, ovantefque
Ætheris immenfi feriunt templa alta triumphis:
At Rex, Pacifico nomen cui priftina virtus
Fecerat, auguftis natum penetralibus ultro

Complexusque manuque pater, per amœna locorum
Ducit ad Angligenûm præclara sedilia Regum,
Et stirpis decora alta suæ: tum protinus illi
Assurgunt venienti omnes, faustoque resolvunt
Ora sono, plausuque exceptum sede locârunt,
Quam Pater omnipotens auro gemmisque nitentem
Sidereis CAROLO fixisset. At ille, beatis
Ordinibus junctus, meminisse tot antè malorum
Desinit, æternique decus laudesque parentis
Divino tonat eloquio, numerisque canoris
Concelebrat. Salve, superi magne incola cœli,
CAROLE, jam regno felix adsuesce sereno,
Fortunæ procul imperiis, & turbine fati.

AT tu, summe parens, miserere, & digna ferenti
Ignoscas populo, tandem clementior iræ
Pone modum; accisis tandem, pater, annue rebus.
Exanimis viden' ut ferali pulvere squalens,
Trunca caput, taboque artus fœdata cadentes,
Infandos longùm tulerit gens Anglica manes?
Heu lucem, pater, imperti, tardumque cadaver
Vita redux animet, divino concita jussu
Vena fluat, sanguisque suo micet impiger alveo.
Cúmque necem nobis immitia fata, parente
Sublato, dederint, da natum posse, precamur,
Imperii hæredem, solio succedere avito:
Inde etenim nobis, nec fas aliunde, redibunt
Vitales fortasse animæ, lucisque prioris
Usura, æternas ne devolvamur ad umbras.

JAC. WINDETT, *M. D. Coll. Med. Lond. Soc. & Coll. Reginal. Cantabri*.



AUCTIO



AUCTIO DAVISIANA.

K. O Vanas hominum curas! ô lubrica verti
Fata Deûm! noſtríſque diu non mitia votis!
Heu! per quot caſus, per quæ diſcrimina rerum
Mortales rapimur! quotus eſt, cui ſemper amica
Sors fuit, aut quem non miſerum ſpes vana fefellit?
Uſque adeò inconſtans gaudes, Fortuna, jocari;
Tollere quod dederas, adverſa reponere lætis.
B. Quorſum hæc, ô Chryſippe, Scholas redolentia dicta,
Plurima quæ tibi Crantor, Epictetuſque legenti
Suggerit, huc affers? (S.) Age dic, quæ triſtia narras?
D. Qui caſus? (C.) Quæ te premit inclementia Divûm?
W. Unde taces, oculoſque manuſque ad ſidera tendis
Attonitus, nec quod latet imo corde profaris?
D. Iſte quidem, ſiquid rectè auguror, uritur: Illum
Phyllis habet ſuſpenſum, ac lento macerat igni.
Donec erat facilis, nec dum ſurdâ aure querelas
Excepit; placidas tum volvere ſtamina Parcas,
Lætos ire dies, nec tum implacabile Numen.
Poſtquàm averſa Venus, mutataque Phyllis Alexin
Reſpexit potiorem, atque hunc faſtidit amantem;
Inviſa ex illo Fortuna, hinc ſortis acerbæ
Immortale odium, ac levium cenſura Deorum.
B. Aut fors inde redit, molli quà ſphæra vireto
Exercet juvenes; Hîc, Spe fallente laborem,
Commiſit pugnam non Diis, non viribus æquis;

Jam dolet amiſſos nummos, vacuamque crumenam.
S. Quin vel ego fallor, vel tu (*ad* K.) jam tempore longo
Forſan equum expectas, teneræ promiſſa Parentis,
Quo patris ad ſedes dilectaque rura veharis;
Sed nec equum genitor, neque ſervum mittere curat,
Neu deſit meſſi famulus, plauſtrove caballus:
Inde illi gemitus, ſævique opprobria fati.
K. Sed neque tu (*ad* S.) Calchas, nec te ille (*ad* D.) peritior Augur,
Nec quiſquam è vobis; Nam, quanquam erroris iniqui
Diverſa eſt facies, idem tamen omnibus error.
Altera (ſed nec me naſo ſuſpendite adunco)
Altera fata movent animos; dedit ampla ruinam
Daviſiana domus; fuit hæc, fuit inclyta, & ingens
Gloria Caſtalidum, ſed nunc ferus omnia vaſtat
Creditor; expulſis mendicat pila Camœnis.
Fortunam quiſquis poſthac ſic credulus optat
Perpetuam, atque auſit pellaci fidere Divæ,
Disjectas videat merces, verſoſque Penates,
Teque, ô parve Tryphon, magnis exercite fatis.
C. Hoccine erat, tanto quod fert promiſſor hiatu?
Credideram fleri Priami fata; Inſtitor exit.
W. Res memoranda quidem, & Sophocleo digna cothurno!
Sidera ſe miſcent umbris; Erebo aſtra; moventur
Diique Deæque omnes; conturbat Bibliopola.
S. Quis Lacheſin fugiat, quando hunc quoque fata trahebant,
Nec latuit ſævas tantillus Homuncio Parcas?
B. Vidi ego (nec tenuis conſpectum effugit imago)
Ire viâ exiguum per compita pumilionem;
Qualis ubi innumeris ſec'lis effœta ſenectus
Tithono imminuit vires; illi arida ſenſim
Genua labant, gelido deturgent ſanguine venæ;

Adducti

Adducti penitus nervi, breviorque videri
Incedit, gracili tibicine non bene fultus.
Talis erat; sic ille pedes, sic ora ferebat.
K. Ludite; at amoto querimur nos seria ludo.
Tempus erat, memini, cùm totos undique postes
Effecti heroum vultus ac plurima passim
Pagina vestiret, crebræque in pariete chartæ.
Mille intus plutei stabant, armaria mille;
Mille arcæ, totidemque super lecto ordine libri.
Sed nunc, tot quondam signis titulisque superba,
Infami (fœdum visu!) spectanda papyro
Stat domus, inque ipsis foribus Chirographus index
Accusat Dominum, quòd sit fugitivus & exul.
D. Sic apis Hyblæo in campo, per & arbuta passim
Perque crocos volitans, suaves hinc inde sapores
Ore legit, stipatque ingentem mellis acervum.
Mox invisa apibus Fortuna, ac tristis Erinnys,
Aut fuci, aut pictæ faciem mentita lacertæ,
Turbat opes; simul effusus labor omnis, & ipsa.
W. Non tamen excisæ penitus spes; non ita cœlo
Invisus Superisque Tryphon, quin usque supersint
(Siqua salus misero est) rebus solatia fractis.
I nunc, atque omnes, Fortuna, immitte procellas;
Auctio stat contrà, & fatorum damna rependet.
Quare agite, alternis cantemus ritè Camœnis,
Quis sit vendendi modus; & quas Auctio leges,
Quæ jura observet; quis ementibus ordo; locus quis;
Aut siqua inciderint, quæ carmine digna referri.
S. Est locus improbulis bene notus civibus, urbis
Extremæ limes; Borealem nomine portam
Plebs indocta vocat; docti dixêre Bocardo.
Haud procul hinc domus est, teneris quondam apta choreis,

Quà pede festivo pueri innuptæque puellæ
Exercere diem---(C.) Quas te (*ad* S.) quoque vidimus inter.
S. Altera nunc rerum facies; nunc codice multo,
Fœta tumet; cedit Saltator Bibliopolæ.
Bis quocunque die, magnâ stipante catervâ,
Certatim huc properant ex omni parte Togati,
Quotquot calluerint libros; (C.) Cupiantve videri.
K. Limina Sheldoni neglecta, ac proximus illi
Bodleius; doctæ dudum siluêre Catenæ,
Desertæque Scholæ; Nemo vacua atria circum
Ambulat. Heu! Lector, tanquam Rhodopeïus Orpheus,
Aut ligno, aut surdis mandat sua dogmata saxis.
B. Ibam forte viâ, (S.) Ignavus, (*ad* B.) sicut tuus est mos.
B. Quà jactare pilam solet, adversisque retortam
Parietibus vexare vicissim alterna juventus.
Nusquam ludentûmve labor, strepitusve faventûm;
Apparent nusquam sepôstæ in pulvere vestes;
Tristis ubique quies; latè loca vasta silebant.
S. Scilicet his ignava cohors se mœnibus infert,
Prandia cùm malè pasti obolis constantia ternis
Ceperunt, aut cùm jentacula matutinam
Exemêre famem; facto velut agmine, cuncti,
Quà data porta, ruunt pariter, sedemque capessunt.
Omnibus æquus honos, eadem subsellia; scamnum
Non melius cuiquam, sedes nec honestior ulli.
Præcipuum invenias, & cum Doctore sedentem,
Cornubiæ extremo qui quondam in monte solebat
Aut servare pecus, pecoris non ipse magister,
Aut stimulare boves, alieno lassus aratro.
D. Vera refers; mihi namque humeros & brachia circum
Hæsit, tanquam alter Pyladi prædulcis Orestes,
Servum ac vile caput, disruptâ veste Togatus,

Vectus

Vectus ad Oxonium, quo lardum aut hordea carro.
Pileus huic micuit duro ſubtemine craſſus ;
Humenteſque comæ præpinguem vertice odorem
Spiravêre ; Togæ mirus nitor ———
K. Quin parce auriculis, ac naribus ingenuorum;
Et verſu immundo caſtas temerare Camœnas.
D. Plurima ſed fruſtra variat mihi fimbria veſtem;
Si juxtà ſedeat, qui tergum ponè miniſter
Prandenti obſervat, ſiquando aut pocula ferri
Præcipiam, aut patinas ſemeſaque fercula tolli.
B. O me infelicem, quòd quâ tu claſſe ſedebas
Non comes accubui; nec me quoque claſſis habebat!
Hinc Coquus, hinc lumbos trivit mihi Lychniopola,
Ultima vulgi fæx ; nam turbant limen & ipſi
Nobiſcum emptores, ſcamnoque locantur in uno
Philoſophi, Artoptæ, Doctores, Archimagiri,
Et Medici, & Medicaſtri, & qui Medicamina vendunt.
Conſedêre omnes ; Roſtrum conſcenditur ; At quis,
Quis veſtrûm, ut melior rerum ſeſe explicet ordo,
Os Millingtoni referet, quis deinde Cuperi ?
K. Iſtos quis velit, aut poſſit? (C. & W.) Nemo hercule, Nemo.
N. Quin tu, (*ad* W.) quæſo, tibi quoniam eſt conſtantia vultûs,
Et facies veneranda, ac non indigna Catone;
Exprime tu mirâ inſignem gravitate Cuperum :
Tu (*ad* C.) Millingtoni non dedignabere partes,
Nam lepidum caput es, dicto & mordente facetus.
W. Illum ego? Num cernis mihi tardum abdomine ventrem
Surgere? quodve mihi ſpatium admirabile vultûs?
Numnam prætor ego? vel bubo? vel Aldermannus?
C. Sed nec ego meliùs ſperem data penſa tueri:

Diis habeo grates, modici me quódque pusilli
Finxerunt animi, pauca atque modesta loquentem.
Stentoris illi vox, audacia perdita; sermo
Ventosus, spirantque cavi mendacia folles.
Ast ego (sic homo sum) mentiri nescio; Librum,
Si malus est, nequeo titulis onerare; Witherum
Mæonidæ præferre; aut te, Merline, Sibyllis.
Ludere sin placeat, sic stet sententia vobis;
Partes (*ad* W.) ille suas; in me mora non erit ulla.
W. Insanire libet quoniam, non durus habebor.
Componam, ut potero, vultus: talique Camœnâ
(Nec pudor ullus erit) cudam miserabile carmen,
Quali vel Bavius scripsit, vel Mævius; aut quam
Exprimeret, versus si pangeret, ipse Cuperus. [niano,
B. Quin tu, (*ad* C.) sume tubam, & modulamine Papi-
Vel quali turget, cui dat gens Claudia nomen,
Grandia verba rotes, numerisque tonitrua misce.
S. At cave, (*ad* C.) ne nimio strepitu subsellia frangas;
D. Aut ruat in præceps Sheldoni immobile saxum.
K. Quin agite, & celebres laudet Præfatio merces.
B. Nos sumus aut emere, (S.) Aut saltem spectare parati.
W. Incipiam, quin tu, (*ad* C.) frater, mihi suggere; siquid
Hæsero; Nam melior semper tibi copia fandi.
'Vos ô Cecropidæ, Britonum spes, (C.) Adde, decusque
W. 'Atque decus; (*ad* C.) quid deinde? (C.) Togæ flos,
'(W.) flosque Togatorum,
'Ore favete omnes, placidasque advortite mentes.
C. Pergas Marte tuo, verbum non amplius addam.
W. 'Si bene quid memini, bis sextus volvitur annus,
'Ex quo nota diu Gallis, notissima Belgis
'Auctio, sera licèt, nostris tandem appulit oris.
'Londinum accepit plausu, fremitumque secundum
'Granta

'Granta dedit; ſit fas & vos ſperare faventes.
'En vobis libri: ſibi ſunt encomia; nec me
'Laudatore opus eſt, aut Oratore profectò.
'Non ſum facundus: (K.) Fateor. (W.) Sed honeſtus haberi,
'Promiſſique tenax, dictis factiſque merebor.
'Nec, ſi non nimis argutum Natura Cuperum,
'Fecit, falſum etiam mendacemque improba finxit.
'Orandum reſtat (veniam indulgete roganti)
'Vertice ſim tecto, neu me mala frigora lædant.
C. Ne metue, at ſolido fidas, Bollane, cerebro.
Ullane vis? ullus caput hoc invadere morbus?
Crediderim molles ſilices, penetrabile ferrum.
W. 'Expecto, quid ſit cordi; quæ veſtra voluntas.
K. Scilicet, annuimus. (B.) Vela caput. (S.) Indue. (D.) Quidni?
W. 'Pro tantis meritis grates perſolvo, nec unquam,
'Dum ſuperat caput hoc, dum ſpiritus hos regit artus,
'Arguet immemorem quiſquam oblitumve favoris.
'Auſcultate omnes, intentique ora tenete;
'Namque edico palàm, quas poſtulet Auctio, leges.
"Ille librum, quiſquis pluris licitatur, habeto.
"Lis ſiqua inciderit, decidere vos penes eſto.
"Tertia cùm ſonuit plaga, irrevocabilis eſto.
Ergo agite, imprimis Solymæâ tradita linguâ
Biblia do venum; Pretium quis? ſi modò cordi
Relligio eſt, fideique immobile fundamentum,
Vicenas dabitis libras. (K.) Mihi Relligionis
Cura quidem; ſed non ego transfuga Sacramentum
Addixi Verpis, ignotæ Biblia linguæ
Ut curem verſare, nec intellecta vereri.
Hoc opus, hos libros volvat Judæus Apella,
Non ego; Me meliora pii docuêre parentes.

B. Sed

B. Sed neque Verpus ego, neque deditus Antichristo.
Notior at nulli vox est sua, quàm mihi quicquid
Grajus, Arabs, Italus, Chaldæus, Hebræus, & Assur,
Æthiopesve sonent sacrum, aut Memphitica Coptos.
Is sum, qui latices ex ipso fonte petitos
Malim, quàm longo circùm deducere rivo.
Hinc, ut me laudem, legi Targumque, Masoramque,
Onkelon, & Kimchi; quæ te (*ad* K.) vel nomina terrent,
Commentatores Rabbinos; Kabbala quicquid
Implicuit nodis, cæcoque ænigmate texit.
Trinos ergo libens solidos dabo; sed tamen antè
Vestigem, lustremque oculis, ne saucius ullâ
Parte vacet codex, neu desint plura. (W.) Libellum
Porrigat è vobis aliquis; (*ad* B.) scrutare. (B.) Quid hoc est!
Excusor, titulusque deest, ac pagina Princeps;
Vestibulum ante ipsum, primoque in limine FINIS
Scribitur; O nebulo! (*ad* W.) qui mancum obtrudere librum
Ausus es, ac doctam speras fraudare Juventam.
S. Sic tibi notus Arabs? Sic intellectus Hebræus?
Kimchi lectus in hoc? & in hoc tibi Kabbala ad unguem?
Ut tandem ignores Eoos ordine verso
Incipere à dextrâ, in lævam migrare legendo,
Insuetâ ire viâ, & vestigia ferre retrorsum?
(W.) Quin tu (*ad* S.) quot numeras? (S.) Trinis addo
insuper unum.
D. Ast ego, me quanquam (pudeat neque vera fateri)
Ignoti nova forma typi, abnormisque character
Attonitum feriat, perculsaque lumina turbet;
Ut stet honos sacris, sanctæ ut reverentia linguæ,
Sex numero solidos. (W.) Nemon' plus? Nemo? Semel; bis;
Ter sonuit buxum; fugit irrevocabilis ictus.
C. Quo nunc Relligio, & Divûm Reverentia, Divûm?

Quos emptus Mofes non dat, dabit Hiftrio nummos.
W. En hîc Suarezî bis dena volumina vobis!
C. Bibliotheca, liber! (W.) Quis tam fpolia ampla reportet?
K. Heu! mea non capiunt tam grandem fcrinia molem,
Hofpitiumque negant angufta cubilia; lecto
Defuerit ftatio, modò fi Suarezius intret.
B. Quindenos numero folidos, atque aufero librum.
S. Aufers? antè tamen tecum perpende, pufilli
Quid valeant humeri, quid brachia ferre recufent.
Huic oneri cervix non fufficit ulla; Milonis
Laffabit collum, vel Turni, vel Diomedis.
D. Quanti ciftiferum conduces? aut ubi quæres?
Namque Atlante opus eft, aut Hercule; fi modò tanto
Non cadet Alcides fub pondere, non ruet Atlas.
W. Trina femel pondo; tria, bis? tria, proh pudor ingens!
Ter fonuit &c.
Proximus en vobis fe Berkenhaubius offert!
Ecquis dat binas (funt bina volumina) libras?
S. Siqua anus eft, miferæ cui fit tutela fenectæ
Et ftruere, & chartâ fubter fulcire placentas;
Siquis cordyllis optet piperive cucullos,
Quive papyraceos gaudet componere milvos,
Aut Scombros qui vendit, emat te, Berkenhaubi.
D. Utcunque id nimium ducam, dabo quatuor affes;
Namque domi ruptæ Phœbum Boreamque feneftræ
Admittunt; præfens chartâ quare indiget ufus,
Vulnera quæ reparet, quâ fit mihi farta cicatrix.
W. Quatuor ille femel; bis, quatuor! (B.) Aft ego quinos.
W. Quinque, femel: bis, quinque affes! proh triftia Fata!
Ter fonuit, &c.
Julius en vobis Cæfar! quis reprobus, & quis
Electus;

Electus; qui grex hominum damnabitur Orco,
Quos cœlum manet Indigetes, liber iſte docebit.
B. Et tu Calvini ſectaris dogmata, Cæſar?
Tu Romæ civis, mediâ natuſque Suburrâ
Tandem evaſiſti Fanaticus, & Catharorum
Unus? Sed memini; Namque hanc ego ſemper amavi
Hiſtoriam (dormit mecum lectiſſimus Author,
Itque comes, quocunque vager, quodcunque faceſſam,
Jam nunc in loculo eſt) memini, inquam, ut bella Genevæ
Geſſerit ante lacum Cæſar, quo tempore forſan,
Quanquam hæc exciderint mihi jam, neque lecta recurrunt,
Obvius huic veniens Calvinus ſtillat in aurem
Principis occultum virus, fallitque veneno.
S. O ſi Democriti coſtas mihi fata dediſſent,
Aut Millingtoni! Nam cui laterum ſatis? aut quis
Sufficit in tantos vulgaris pulmo cachinnos?
Calvino quiſquis committit Cæſaris annos,
Idem aprum fluviis, ſilvis Delphina; Jacobo
Deucalionem idem jungat Pyrrhamque Mariæ.
B. Quicquid id eſt, prædulce adeò mihi Cæſaris ipſum
Nomen, ut undenas grave non ſit ſolvere drachmas.
W. Undenas, ſemel; undenas, bis; quis duodenas?
Ter ſonuit, &c.
En liber inſigni facie, minioque ſuperbus!
C. Nomine non opus eſt; ſua vendet purpura librum.
D. Noſter erit, noſter pretio quocunque libellus.
Cœruleæ mihi terga notæ, diſtinctus & auro
Incendit mentem fulgor; quàm pulchra videri
Pagina! quàm ſplendens! ut ſcrinia noſtra decebit!
K. O maleſane puer, nimiùm ne crede colori;
Fronti nulla fides; intus ſi lumina vertas,
Congeries vocum informis, confuſaque rerum eſt

Farrago,

Farrago, & tardis bilem motura Batavis.
S. Hunc illud credis Juvenem curare, peritus
Indoctusve fuat, modò murice fulgeat Author?
Aspicis hunc ipsum? multo est spectabilis ostro;
Sunt nitidæ, ut cernis, vestes; coma pexa decenter:
Sed vacuum caput est, sed lævâ in parte mamillæ
Nil salit Arcadico —— (D.) Quin parciùs utere linguâ,
Parciùs Ensiferis ista objicienda memento,
Aut ego —— Sed præstat non neglexisse libellum:
Auratos numero binos. (W.) Plus nemo? Semel, bis;
Ter sonuit, &c.
En Nepotis vitæ, curâ studioque Stephani!
K. O natum aversis Musis, & Apolline lævo!
Quem non arte Deus, Dea nec dignata cerebro est.
W. Nunquam Helicona bibi, fateor; quin protinus ad rem.
K. Assem ego, (B.) Deinde unum, (W.) Binos, Semel (S.) Addo ego porro
Binos; (W.) Quatuor ille, semel; bis: (D.) Deinde Quadrantem.
W. Ter sonuit, &c.
C. Sunt capita Heroum tam vilia? Scilicet unum
Miltiades assem; luscus valet Annibal unum;
Atticus inde duos; dat cætera turba quadrantem.
Me Cicerone opus est; Me, Me, inquam, Rhetora poscunt;
Ast ego, namque mihi est dicendi copia torrens,
Frigida magniloquis incendam pectora dictis.
'Sol, qui, flammigeris mundum complexus habenis,
'Hinc atque hinc rutilis animas fulgoribus orbem,
'Ocyùs, ocyùs ignivomos huc flecte caballos.
K. Quorsum hæc? cur Phœbum demens in carmina poscit?
C. 'Nam neque cùm roseus Nabathæo surgis in auro,
'Nec Tartessiacâ stridens ubi mergeris undâ,

'Quæ

' Quæ te cunque rotat cœli plaga, fœnore tanto
' Te ditat, tantasve ostentat splendida gazas.
D. Quas gazas, aut quæ spectacula narrat Hiator?
C. ' Jam sua Pellæus taceat monumenta Canopus,
' Tusca Palatinus neque scripta ostentet Apollo,
' Oxonio cedat Roma, & tu, Phœbe, Tryphoni.
' Quis Bodleianis congesta volumina thecis,
' Quis nunc Seldeni archetypos, aut scrinia Laudî
' Objicit, Hanc quando lambentem sidera molem
' Librorum, Aonidum hæc armamentaria lustrat?
' Quare agite, Oxonidæ, Magni soboles Aluredi;
' Vos majorum umbræ, defunctaque nomina patrum,
' Hammondi manes, Allestræanaque busta,
' Immortale Scoti decus, æternique Baconis,
' Chichleiusque parens, & avunculus excitet Occham.
' Si meliore luto finxit præcordia Titan,
' Si frater vestri radiis ac sole favoris
' Incaluit dudum; Nunc, ô prohibete, tenebris
' Ulla serenantes caligent nubila frontes.
' Sunt mea vota tamen fratris contraria votis;
' Vertice sim nudo, precor, indulgete roganti.
' Cur rogitem, primum est, quòd jure antiquior omni
' Mos Britonum id poscat; Britones mihi semper amici,
' Asservat mihi namque Britannia parva penates.
' Deinde decet; sed quod par omnibus argumentis,
' Convenit, atque placet. (S.) Concessa est copia; fervet
Namque tibi cerebrum, fuerit nec inutile frigus.
C. ' Literulis dum stabit honos, dum gloria libris,
' Dum tollet Rhedycina caput, dum vitreus Isis
' Alluet has arces, dum nobile Bibliopola
' Nomen erit, tanti haud abolescet gratia facti.
En hîc Hobbesii, vegrandis bellua famæ,
Leviathan!

Leviathan! Hic eſt, qui ſubterranea regna
Audens atque ipſum Plutonem à ſedibus imis
Avellit; clauſit dudum tria Cerberus ora,
Et Phlegethonteæ ſiluerunt murmura ripæ.
K. Vos, quibus in cœlum pietas, & numina cordi,
Improbus (ô pueri, fugite hinc) latet anguis in herbâ.
B. Eſſe homines dicit, ſed non ego credulus illi,
Sanguineum genus, & Cadmeo ſemine natos;
Bella ſimul cunctis, civilia bella moveri.
S. Iſti ſiqua fides, ego ſum (quis crederet?) urſus;
Tu tigris; lupus ille, ferâque immanior omni.
C. Sin ita, qualis ego, vel qualis bellua frater?
D. Neu queat ulteriùs tam noxia ſerpere peſtis,
Quinque dabo ſolidos; emptum Vulcanus habebit.
C. Quinque, ſemel; bis, quinque; ô lamentabile fatum
Hobbeſii! quinis octogenarius Author
Væneat ut ſolidis! Dii talem avertite peſtem.
Ter gemuit pluteus, ter tela ſonantia torſi:
Δεινὴ δὲ κλαγγὴ γένετ' ἀργυρέοιο βιοῖο.
Quem nunc, quem facient Zabarellæ ſcripta beatum?
Hic eſt, cui penitus Naturæ arcana tueri
Contigit, atque imos rerum penetrare receſſus.
S. Hic eſt, quem cecinit ſublimi carmine Vates,
' Non ſtat in Aulâ meâ, qui non ſtat pro Zabarellâ.
D. At quâ pelle liber, quàm vili tegmine ſordet!
Ut mala vix laceras cogit junctura tabellas!
K. Quid ſi rupta toga eſt, ſi fœda ac ſciſſa lacerna?
Sæpe ſub inculto latuit facundia panno.
Tres ego, tres ſolidos. (C.) Tres hic pro codice terno;
Bellus homo, ac largus nummi! Tres iſte ſemel, bis;
O miſeras artes! (B.) Trinis ſuper addo trientem.
C. Lucro eſt iſte triens, grates Zabarella rependet.

Ter gemuit pluteus, ter tela ſonantia torſi.
C. En hîc, en vobis Foxî immortalia ſcripta!
K. Iſta legat, ſi cui ferrum eſt in pectore triplex;
Me pavidum terrent congeſta cadavera flammis,
Semiuſtique artus, & corpora trunca virorum,
Furcæque, gladiique, ac plurima mortis imago.
B. Libram ego. (S.) Dein ſolidum. (D.) Binos porro. (B.) Inſuper unum.
C. Heu, quianam ſegnes? quæ vos ſocordia cepit?
Si juvat his gradibus pedetentim ſurgere, nunquam
Supremam dabitur pretii contingere metam.
Antè diem clauſo fuſcabit Veſper Olympo,
Quàm te dimittam, Scriptorum maxime Foxi. [addis?
S. Addo ego dodrantem. (C.) Dodrantem prodigus
D. Sextantem ſuper his numero. (C.) Quid cunctor?
Ter gemuit, &c. [Habebis.
B. Sed meus eſt, nummis ter denis antè popoſci.
C. Siccine? (K.) Sic res eſt; audivi. (C.) Sit tuus ergo;
Fiat Juſtitia, & ruat Auctio. Quin agite, Hic eſt,
Hic eſt quem legis, ille quem requiris
Toto notus in orbe Martialis.
B. Unde huic tantus adeps, de quâ venit iſte culinâ?
Cuive fuit patinâ pro deficiente paropſis?
S. Nempe prior Dominus nunquam deponere ſuevit;
Huic conviva fuit, commeſſatorque libellus.
K. Utcunque eſt, nummis poterit conſtare duobus.
B. Aut tribus, & lucrum facit haud leve Bibliopola.
C. Nempe tribus nummis Epigrammata mille; ſemel,
Ter gemuit, &c. [bis;
S. Quid jam indignantem vetet exclamare Poëtam?
I nunc, edere me jube libellos;
I nunc, edere me jube libellos.

C. Ecce

C. Ecce Almahidam? Siquis tamen hancquoque; ſi quis
Captus amore: Ubi nunc vos, ô molliſſima corda,
Eſtis Amatores? Ubi jam Deus ille Cupido;
Idaliique arcus, flammæque, igneſque potentes?
Τόξα πυεαπνείοντα, πολυφλόγεροι τε φαρέτραι;
K. Vicenos obolos. (C.) Nullum intus concipis ignem,
Nec Venus eſt tibi nota. (S.) Tricenos. (C.) Incipit ille
Ardere, & flammas ſenſim, Cypridemque fateri.
D. Bis quinos ſolidos. (B.) Cupis, & potiêre cupitâ;
Ter gemuit, &c.
C. Baxterus ſequitur; (K.) Quo non præſtantior alter
Protrahere in longum multæ damnoſa papyro
Dogmata Rixator; centum ille volumina, centum
Arte laboravit, diſcors ſibi in omnibus idem.
B. Quis dat quinque minas? (K.) Solidos ego quinque.
(B.) Semel, bis.
Pergite; ſeria res agitur; properate; minacem
Cernitis hanc dextramne? an vos, cùm fulmina vibro,
Nequicquam horretis? vano neque malleus ictu
Terrificat mentes, ſed inania verbera mitto?
Ter gemuit, &c.
En hîc Æſopus! (N.) Quantùm ô mutatus ab illo,
Cui tumuit tergum montani pondere gibbi!
Ille meus fuerit; dabitur pars ſeptima libræ.
S. Sextam ego; (N.) Nos quintam; (S.) Dominum te
B. Ter gemuit, &c. [Æſopus habebit.
S. O Corydon, (*ad* D.) Corydon, demens es; nam neque
Author, ſed pictura emitur, ſculptorque Batavus. [tanti
B. Quin age jam, frater, (*ad* W.) ſiquo cor ferveat igni,
(In ſilice, inque ipſis ſaxis ſunt ſemina flammæ)
Si ſtimulos dedit exundans mea copia fandi,
Emptorum huic pariter ſpectatorumque coronæ
Solve

Solve pias grates, ac vectigalia laudum.
W. ' Non aversæ adeò mihi Musæ, & lævus Apollo,
' Usque licèt temnar, nec sim, te (*ad* K.) judice, vates:
' Non obtusa adeò finxit mihi pectora Titan,
' Immemor ut vestros dicar siluisse favores.
' Ingenii siquid spirem, (K.) Quod sentio, quàm sit
' Exiguum. (W.) Foret aut dicendi siqua potestas,
' In quâ me non inficior mediocriter esse
' Versatum; (B.) Quisnam hunc feret ex Cicerone Poëtam?
W. ' In vestras irem fœcundo flumine laudes.
Flumen ego dixi? Fulmen dixisse decebat.
N. O hominem lepidum, Grantæque sub æthere natum,
Qui similes strepitus, ac tintinnabula vocum
Insequitur, nudo & verborum in cortice ludit!
W. ' Malleus antè meus frondes virgultaque fundet,
' Antè dies perimet Sheldoni nobile marmor
' Cœlo efformatum, feriens quoque vertice cœlum:
' Antè bibet Cami Oxonium, Granta Isidis undas,
' Venditor antè libros culpabit, & efferet emptor,
' Antè Geneva typis Stephanum superabit & Aldum,
' Ac priùs Oxonidis ego cedam Bibliopolis,
' Quàm vestra exciderint animo mihi munera; Dixi
' Ille Cuperus ego, patriâ qui Parvo-Britannus.
C. ' Quid jam currentes prohibet me claudere rivos?
' Namque opus exegi, quod nec Dea dira Vetustas,
' Nec Lethes poterit pigrum delere veternum;
' Magnæ molis opus, sub quo gemat ipse Pyracmon,
' Atque ingens Steropes, & vasto corpore Brontes.
' Nam neque cùm Siculo immanes Cyclopes in antro
' Æoliis validos geminant incudibus ictus,
' Tantum opus exercent; æquâ vi brachia tollunt
' In numerum, tanto neque turbine malleus exit.
' Vestris,

'Vestris, Oxonidæ, auspiciis, ac numine vestro,
'Longum iter emensi tandem superavimus æquor.
'Sed nec opis nostræ est dignas persolvere grates;
'Dii vobis, siquis Deus artes respicit æquus,
'Præmia digna ferant; ante omnes innuba Pallas,
'Mercuriusque potens linguarum, atque augur Apollo.
'Quo tamen usque vehor? quo me furor entheus urget?
'Namque ego, dum laxis vestra in præconia velis
'Metior Oceanum, & Zephyris dare carbasa pergo,
'Haudquaquam memini, quanto vos torreat igni
'Sirius; ut madidos artus, venasque perustas
'Pulverulenta coquat nimiis Phaetontibus æstas.
'Reprimo me, Musisque injungo fræna solutis.
'Ast hunc malleolum, nostrâ gestamen in arte,
'Postibus his figo sacrum, & rem carmine signo;
'Hæc Millingtonus Rhedycinæ atque Artibus arma.

ARTHURUS KEYE, *Armig.*
WALLER BACON, *Armig.*
ED. STRADLING, *Armig.*
GEO. DIXON, *Armig.*
CHRIST. CODRINGTON, *Armig.*
GUL. WOODWARD, *Armig.*
} *ex Æde Christi.*



De



De PÆTO, ſeu TABACO.

Liber Primus.

INnocuos calices, & amicam vatibus herbam,
Vimque datam folio; & læti miracula fumi
Aggredior. Tu, qui cenſu decoratus equeſtri
Virtutem titulis, titulos virtutibus ornas,
Antiquum & Phœbi nato promittis honorem,
Tu, Paddæe, fave: nec enim præſtantior alter
Morbifugæ varias vires agnoſcere plantæ,
Inque tubo genitas haurire & reddere nubes.
DA, puer, accenſum ſelecto fictile Pæto,
Ut Phœbum ore bibam: quis enim ſine numine Pæti
Digna canat Pæto, & tantis ſe comparet auſis?
NON inventa homini humanos adolevit in uſus
Nobilis herba, patri ſed primùm viſa Lyæo,
Cùm madidus ſiccos thyrſo ſubduceret Indos,
Notuit, ad ſeros & claruit inde nepotes.
FORTE per æſtatem teſquis arentibus hoſtes
Nôrat in inſidiis meditari prælia Bacchus;
Arma jubet celereſque jugo ſubjungere Lynces,
Baſſaridaſque ſequi; Silenum accedere curru
Mandat, & in pugnam totis exardet habenis,
Ponè ſequebantur lixæ, jumentaque multo
Tarda onere, & lentis congeſta viatica plauſtris,
Et claudus ſenio Sileni vector Aſellus:
Dumque volat furiata phalanx, inimicaque quærit

Agmina,

Agmina, per vaſtas & laſſa vagatur arenas,
Dira fames, urgetque ſitis; defectaque ſucco
Membra labant; deſunt ipſi ſua munera Baccho:
Amphora Sileni curru ſubverſa jacebat
Amplo exhauſta ſinu; ſitienti ambuſta dehiſcunt
Ora Seni, ardentes dum ducit hiatibus auras:
Mænades, & Satyri, multúmque proterva juventus
Impatiens ſcrutatur aquas per viſcera terræ,
Nequicquam; de ſe tandem ſibi pocula quærunt,
Et ſalſum potant, quem dat veſica, liquorem;
Pocula ſpurca nimis: ſed & hæc quoque pocula deſunt,
Increſcente ſiti, Venis & deficit humor.
Spes tum acciſa omnis, facieſque miſerrima rerum
Apparet; toſtas alii de faucibus atris
Exhalant animas: alii per mutua fundunt
Vulnera, quem rapiant ante ultima fata, cruorem.
Jamque acies moribunda cadit, quum valle remotâ
Eminùs obſcuri facies confuſa vireti
Viſibus occurrit dubiis: tumque Evius, altùm
Inclamans, duremus, ait, tantiſper in armis,
O Socii, optatam vicinâ in valle ſalutem
Aſpicio; hîc lentos toto conamine greſſus
Accelerant, renuuntque mori, venaſque ſupremo
Sanguine manantes, animæ ſpiracula claudunt.
Utque propinquabant, altis ſe prodit opacum
Stipitibus nemus, & foliis ſpectabile vaſtis.
Euge! meis, clamat, cognatam vitibus herbam
Agnoſco, munuſque Deûm. Sed plura volenti
Surda manus, latas tenero de caudice frondes
Carpit, & ignoto latrantia viſcera ſucco
Demulcet; viridis ſtillat ſub dentibus humor.
Non tamen oblatas Sileni provida virtus

Præcipiti

Præcipiti vorat ore dapes, ſed cautior uſu
Hæret, ab exemplo documenta abſtemius optans.
Nec mora; quis patulis lateat ſub frondibus error,
Eventus docuit: totis (mirabile) caſtris
Evomitur, caditurque, velut cùm gurgite pleno
Ingruit admiſſi miranda potentia Bacchi;
Volvitur in gyrum tellus, cœlumque videtur
Nubibus adductis ſurgenti occurrere terræ:
Tum ſopor obrepit, ſomnique invicta cupido
Germanam dubiâ præſagit imagine mortem;
Capripedes mediis diffuſos ſtertere arenis
Cernere erat, disjecta ſolo defeſſa furentum
Membra Mimallonidum devota jacere ſepulchro.
Mox, ubi diſcuſſo longi languore veterni
Plenior ex adytis in ſingula membra recurrit
Spiritus, amiſſæ redierunt corpore vires.
Surgere tunc alacres, pedibuſque inſiſtere firmis,
Et fulgere oculis, thyrſumque vibrare lacertis
Fortibus, abſenteſque laceſſere vocibus hoſtes.
ATTONITUS monſtro, non huc ſine numine, amici,
Appulimus, Silenus ait: nec dona Deorum
Deſpicite, ingenitas vires, nec numina Bacchi;
Nec pudeat certâ ſalvos à morte fateri
Cœlitus oſtenſo vitam debere Tabaco:
Adveniſſet enim languentibus integer hoſtis,
Victa ſiti manus hæc cecidiſſet victima ferro,
Tinctaque veniſſet victoria ſanguine nullo;
Nunc veniat, validaſque manus, animoſque viriles
Sentiat, &, ſi mens ſuadet, fera prælia tentet.
Sed rationis opus; Superûm nec munera cæco
Contemeranda uſu. Si quid ſapit iſta ſenectus,
Viribus eximiis permiſtum in ſtirpe venenum

Delitet:

Delitet: in ventrem virides ne mittite ſuccos,
Mandite nec folia ingeſtis confuſa ſalivis;
Virus ineſt crudis: æſtivo Sole recocta
Credibile eſt tutos præbere halantibus hauſtus;
Nec ventri, àt cerebro (ſi tecta evolvere fas eſt)
Pabula grata reor ſubtilibus eruta fumis.
Quare agite, ô juvenes, tam digni muneris aptos
Ingenio & rapidis extundite mentibus uſus.
Dux ego veſter ero; quid mens dictaverit, omnes
Accipite; arentes prolixâ uredine frondes
Comminui manibus jubeo, cannâque reponi,
Protinus educto radiis ſolaribus igne
Contingi, & poſitis adversâ parte labellis
Exſucti calidas nubes adducere fumi;
Ocyùs ut poſſint cerebri pervadere flexus,
Vinoſiſque leves recreare vaporibus auras.
DIXERAT: hinc Satyri teretes aptare cicutas;
Deciduas alii ſiccâ fuſcedine frondes
Frangere: pars tubulos arſuro pulvere complet,
Pars ſtricto ore trahit (riſumque ſodalibus affert)
Pulvereum flumen, tuſſeſque inducit iniquas.
Ipſe pater fremitus vana & conamina riſit.
Igne carent, ignem votis ardentibus optant.
Ecce! Senex denſum, quod habebat mantica, vitrum
Depromit, vaſri inventum ſubtile Promethei,
Furati æternas cœli de fornice flammas.
Hîc latet ignis, ait: ſuſcepto & Sole rotundum
Molliter acclivi depreſſum in vertice centri
Frondibus admovit Phœbo penetrabile vitrum.
Cuſpidis in morem radiis concurritur; auctus
Inde calor ſenſim ſerpit, fomentaque circùm
Arripit, & fumo vicinum nuntiat ignem.

APPLAUDUNT Satyri, Faunique, ſenemque magi-
Attollunt humeris, voceſque ad ſidera tollunt; [ſtrum
Ipſe cavam ante omnes accommodat ore cicutam,
Leniter adducit nebulæ mirabilis hauſtus,
Et ductos patulis fumos è naribus efflat.
Nec mora; permotus ſubitâ dulcedine, toto
Corpore diffuſum ſentit geſtire vigorem,
Ut ſolet à noti fœcundo flumine Bacchi
Serpere paulatim non intellecta voluptas.
Ora madent: non ſalſa ſitis, non vexat acerba
Eſuries, vomituſve: levi vertigine tantùm
Crura vacillare, & ſupremam udeſcere frontem
Percipit; illæſus ſed & hæc vaneſcere gaudet.
TUM vacuus, denſâ Pæti porrectus in umbrâ,
Omnigenûm ut patuit fœcunda ſcientia rerum,
Dulcibus abſumit lentas ſermonibus horas,
Explicat ingentes opulentæ mentis acervos,
Ludenti & ſimilis Naturæ arcana recludit;
Implicitos memorat ſphæris cœleſtibus orbes,
Compagemque hominis, terræ & miracula pandit,
Addit & orac'lis docti libamina fumi.
FUMANTEM ſequitur circùm diffuſa juventus,
Ipſa novis operata tubis, fumoque fragranti;
At rudis ore vomit naſo reddenda patente
Nubila cum multâ tuſſi lacrymiſque jocoſis:
Ridicula, appreſſis animam quæ claudere labris
Neſcit, perque cavas iterum depellere nares;
Docta ſed exemplo grandævum æquare magiſtrum
Efflando ſatagit, repletque vaporibus auras;
Dumque hilares animis lætâ vitulantur in herbâ,
Ecce venit feſſis longùm expectata miniſtris
Annona, & multo ferventia dolia vino.

Clamores

Clamores geminant, verſiſque ad cantica cannis
Gaudia agunt, epuliſque favent, multúmque vocatis
Jumentis, reducique ſenis gratantur Aſello:
Indulgent Cereri primò, tum Maſſica libant,
Viteaque admiſtis alternant pocula fumis;
Cuncta fremunt fumo, cantu, miſtiſque choreis,
Donec dulcem oculis fudit nox alta ſoporem.
POSTERA ut illuxit lætis aurora, feriqu
Admonuit belli ſecuras pace phalanges,
Lenæus pater, & Sileni cana ſenectus
Extimulant, ſi quos feſtivi heſterna diei
Fregit luxuries, animoſque hortatibus addunt.
Sat cyathis, genioque datum; nunc prælia mentes
Sollicitant; poſitas aſſumite vultibus iras,
Et fortè inſtanti dextras componite pugnæ;
Ne vigil incautè palantibus ingruat hoſtis,
Et cadat ipſa ſuas cædes non ulta juventus.
Nec verò nobis virtus incognita veſtra eſt,
O Socii, magnis neque non confidimus auſis;
Sed nocet ignavas quamvìs contemnere turmas,
Securoſque mali ignotis incedere terris.
Impavidi ergo animis ſedato inſiſtite greſſu,
Neu mala nos iterum letho penuria mulctet,
Agmine compoſito lenti procedite, Pæto
Non ſine contrito, promptiſque ad labra cicutis,
Et levibus fungis, ſervato & reſtibus igne.
Hoc animi ſurgent ad prælia, nubibus iſtis
Prodigiique novâ ſpecie terrebitur hoſtis;
Eſte viri, famam & factis ſperate perennem.
Dixêre: aſſenſum properant applauſibus omnes,
Et ſibi quiſque ſuo ſtationem corpore ſervat.
ARDUUS in curru medio pater agmine Bacchus
 Eminet;

Eminet; impexi tergo Silenus aſelli
It comes, haud multùm bellax, nec idoneus armis,
At bonus eloquio, & ſubitis dare tuta peric'lis
Conſilia: æquales utrinque excurrit in alas
Denſa acies, hoſtemque animis pugnacibus optat.
Nec procul hoſtis abeſt: vicini vertice montis
Oppoſito emergit, ſummiſque haſtilibus extat.
Baſſaridis calido ferveſcit pectore ſanguis,
Ærea ſiſtra manu quatiunt, & tympana pulſant,
Vino acuunt iras reſides, hauſtoque Tabaco
Excludunt lethi faciem, ſuaque agmina circùm
Nube tegunt atrâ: ſpirantes naribus ignem
Procedunt: medio glomeratur in æquore nimbus
Igne micans, tonitruque fero, fumoque ſtupendus.
Oſtento attonitos ſubitus pavor occupat Indos;
Non homines ſed furva rati de faucibus Orci
Numina, conſternati animo certamen iniquum
Detrectant, trucibuſque timent confligere monſtris.
Pars fugit, & poſitis quærit velociùs armis,
Quam dare victoris mallet clementia, vitam:
Pars orat veniam, parere & juſſa modeſtis
Imperiis patiente jugum cervice capeſſit.
Sed pudet erroris, ſtultâ & formidine tactos
Extimuiſſe piget vani ſufflamina fumi;
Libertate dolent ſervâ; ſolatur at illos
Indulgentis heri condita lepore poteſtas,
Et victoris amor: ſimili diſcrimine victos
Victoreſque videt, bellis utrinque remiſſis,
Una dies miſcere epulas, Bacchumque ciere,
Et ſimul alternis fumum potare cicutis:
Mirantur bona nata domi, nec nota queruntur,
Et nebulas animi jucundis nubibus arcent.

ATQUE

ATQUE hæc prima fuit mortales ſtirpis in uſus
Notitia, hæc latè noti cunabula fumi.
Jam quæ vis lateat plantæ, quibus apta bibendo
Corporibus, quibus & pugnet contraria morbis,
Muſa, refer, geniumque novo concede labori.
IN primis non una ſubeſt natura ſtupendo
In folio: adverſis dives virtutibus omnem
Exuperare fidem gaudet, ſtirpeſque beatas
Provocat: hellebori robur, rheabarbara duras
Solvere nata alvos, facientem gaudia vitem,
Balſama vulneribus laudata, fabamque ſuillam,
Nepentheſque animi mulſum, gravidumque papaver.
Magna Dei virtus, quæ tot miracula rerum
Seminis exigui tantillo cortice clauſit!
Quod licèt haud ſuperet cineris, vel lævis arenæ
Fallentis digitum, & numerantia lumina, molem,
Mox dabit ingentem frondoſo tegmine ſylvam,
Et certa in dubiis promet medicamina morbis.
Quòd ſi quis tantas rimari indagine cauſas
Aggreditur, multùm immani ſub pondere ſudet;
Seu diverſa ſalis miræ ſubſtantia plantæ
Compoſitum eſſe dedit, multis & dotibus auxit,
Seu ſimplex variis obnoxia caſibus una
Materies alios pro mole & tempore vultus
Induit, atque aliter diſtincta in corpora regnat,
Naturæ latet in gremio, nec cernere pronum eſt.
Si tamen exemplis libeat velut indice filo
Ire per anfractus dubios errore viarum,
Inque ſibi ſimiles totum diſſolvere partes,
Forſitan occurret, quo mens placata quieſcat,
Et ſi non verum, at veri illuceſcet imago.
QUICQUID ineſt rebus ſapidum, diſcernere guſtus

Quod valet, id ſalis omne ſolet de nomine dici.
At gemina eſt natura ſalis; vel funditùs hæret
Corporeæ moli, ad ſuperas nec tollitur auras,
Suppoſitis flammis, cineri ſed figitur acri;
Dictus & hinc fixus: levior vel ab igne ſolutus
In ſublime volat fumo ſubvectus amico,
Accreſcitque apici in morem fuliginis atræ;
Inde Sophis à re ſal ille volatilis audit.
Hìc aliud memori occurrit ratione tenendum,
Viſcera quòd terræ ſalibus prægnantia multis
Stirpibus innatis fœcunda alimenta miniſtrant,
Ut ſua cuique trahit proprium natura fluorem.
Fructibus hinc ſapor accedit, hinc floribus omnis
Spirat odor, retinentque ſui veſtigia ſucci.
At tellure latent, penitus confuſa cavernis,
Sulphurei latices, nitri glacialis amaror,
Lethale arſenicum, flammis affine bitumen,
Argenti liquor in fœdam reſolubilis auram,
Chalcanthumque acidum, linguæque aſtrictor, alumen,
Atque alia innumeros factura elementa ſapores.
SI quis jam excutiat prolixo carmine, de tot
Principiis, cui accepta ferat ſua munera Pætum,
Comperiet tanto dignum ſudore bitumen,
Cujus in eximiâ ſpecies ſupereminet herbâ,
Pingue, olidum, acre, tenax, nitro ſublime volanti,
Ignis amans, craſsâque ferens fuligine fumum.
His pictam in tabulâ quicunque coloribus herbam
Non videt, hunc oculis captum & rationis egentem
Crediderim: quid enim magis aſpectabile? dextram
Trita oleo fœdat, digitos & glutine viſcat,
Et ſolidat crudum lento ferrumine vulnus,
Sorditiem ulceribus ſalſugine terget amarâ,

Nec putrere ſinit; ſenſum nam faucibus acrem
Impingit, longumque relinquit in ore calorem.
Latè fuſus odor viroſâ vividus aurâ
Diſſipat ignavum cerebro torpente veternum,
Siccat & illuviem eductis ſternumine mucis.
Denique in aëreum flammis converſa vaporem
Fœta ſalis vivi, ſuperaſque volantis ad arces,
Pervia ſpiritibus mentis capitolia ſcandens,
Supplementa nova exhauſtis animalibus infert,
Atque hebetes ſubito reſtaurat acumine mentes.
PLANTA beata! decus terrarum, munus Olympi!
Non tantùm agricolis duro laſſata labore
Membra levas, minuis victûs abſentis amorem,
Fundis & abſque cibo ſparſas in corpora vires;
Sed radium ſpecimenque Dei, ſapientibus ipſis
Ingenium illuſtras, ſiquando aut multa tenebras
Colligit ingluvies cerebro, aut molimine longo
Intellectus hiat, rerum neque concipit umbras,
Conceptaſve tenet, vel cæca oblivia regnant,
Ut ſemel irrepſit blando lux indita fumo,
Aufugiunt nubes atræ, curæque tenaces.
Vis micat inventrix, demto velut obice veli;
Tota oculis animi patet ampli machina mundi,
Æternæ ſpecies naturæ ex ordine nexæ
Succedunt, redeuntque ſuis ſimulacra figuris.
O quoties viſus, magnâ ſpectante coronâ,
Orator populi cupidas dicturus ad aures
Contremuiſſe metu, docti ſermonis acervos
Confudiſſe locis, linguâ & ſiluiſſe rigenti,
Quum memor ex tantis opibus ſopita facultas
Nil daret in vocem, ſed res & verba negaret,
Si modò vel micam generosâ è ſtirpe voraſſet

Fumanti tubulo, accenſo ceu lumine, ſenſim
Res reperiſſe ſuas, prendiſſe fugacia verba,
Theſauroſque animi populo expoſuiſſe ſtupenti!
SI duo præterea, Stagiræ in pulvere docto,
Laudis amore novo, verive cupidine pulſi,
Pugnam agitant, verbis & digladiantur acutis;
Omne animi intendunt robur, nervoſque fatigant,
Nexibus impediant cautum ut ſubtilibus hoſtem,
Aut validam incuſſo rationem pondere ſternant;
Stat circùm pubes, pulchri & certaminis æquus
Arbiter, ingenii æquales utrinque lacertos
Mirantur, crebris vires applauſibus augent:
Tandem obtusâ acie, ut feſſis deferbuit ardor,
Lentior & validis inſultus lucta remiſit,
Sorbeat alteruter, ſacrum refletque vaporem,
Ilicet, ut tactâ Antæus tellure, reſurgit
Firmior, exhauſtumque recens graſſatur in hoſtem:
Jejunus cadit, at ſequitur victoria potum.
Sin utrique placet nova de ſuffimine tela
Arripere, & calidam verbis producere pugnam;
Tum videas paribus momentis prælia ſæva
Eventu dubio in multam crudeſcere noctem;
Nec priùs argutis diſcedere ab ictibus ambos,
Indefinitam abſcindant quàm tædia litem
Judicis incerti, palmæ cui præmia donet.
SIC quondam Iliaco bello, par nobile fratrum,
Aſclepî ſanguis, Podalyrius atque Machaon,
Fertur ab Atride indictum certamen amicis
Suſcepiſſe odiis, plantæ de laudibus Indæ:
Damnabat Senior linguâ tenus intùs amatam,
Diſſimulans veros ſermonis acumine ſenſus:
Junior in fratrem jaculis ardentibus ibat,

Et

Et pro dilectâ pugnabat ſerius herbâ.
Cordatum ante tubam potârat uterque Tabacum,
Impiger ingenium præclaro accendere fumo,
Et mucronatis mentem gravidare ſagittis.
Multa hinc inde agili vibrata haſtilia linguâ,
Multa retorta iterum, crepero nec pauſa duello
Ulla fuit, niſi quam fumi dabat hauſtus amœni;
Unde renaſcentes ſtabant ad prælia nervi,
Invictuſque furor carum proſternere fratrem:
Donec inexhauſtis creſcentes viribus iras,
Ancipitem & litem ſententia magna diremit
Regis, inauditæ gaudentis honore paleſtræ:
Robore ſic proprio ceciditque ſtetitque Tabacum.
Et nunc de fumo gravibus confligitur armis.
Uſque adeò nil ſcire datur, dubitabile quod non
Ingenii faciat cita vis, & gratia linguæ.
SED me perplexi ingreſſum ſpineta Lycæi
Penſi aliò textura vocat; quibus herba ſalubris
Principiis conſtet, vero mihi carmine dictum eſt.
Nunc quibus illa viris faveat, quibus illa reſiſtat,
Quoſque ferat, pellatque ægro de corpore morbos,
Expediam, ſimul ut calicem ſiccavero Pæti,
Ædibus & vacuis ſuccreverit aucta ſupellex.





LIBER SECUNDUS.


OLLITE vos ignem, tubulosque: sat ætheris haustum est:
Dum calet ingenium, dum sensibus integra vivis
Versantur simulacra, fidem exolvamus amicis;
Odimus immemores; mundum nec pascere fumo
Aggredimur, vanos aut ampullare per orsus.
Instat segnities, & Phœbo invisa senectus
Tristibus impallens curis, divortia Cirrhæ
Mandat, & extremum Musis offerre laborem.
DICITE, Pierides, domitis quæ gesserit Indis
Liber, ut immanes populos moderamine legum
Mollierit placidus, quernosque ligonibus enses,
Et truculenta levi mutârit ferc'la Tabaco;
Ut mores, geniumque pater Silenus amœnæ
Stirpis, & innumeros ludens evolverit usus:
Forsitan hæc, qui vos bifido de monte per æquor
Transtulit auratam Boreæ regnator in aulam,
Audiet, &, tanto si non indigna parente
Funditis, innatum quanquam aversatur odorem,
Vestris perfusum violis, animâque süavi
Inter pulvillos variatâ mente reponet.
UT sedit solio victor, non tristibus armis
Sæviit in vitam vel opes, nec durus abactis
Indigenis statuit dominos, nec more tyranni
Optavit metui, metuit non ipse timentes;
Lenibus alloquiis, & majestate remissâ

Partus amor populi, facilis clementia mores
Erudiit, glebamque jugo parere süasit;
Terra feris infamis erat; lyncesque, lupique,
Tigres, & celeres pardi, mistique leones,
Impunè insidias pecorique virisque parabant,
Tollere nec cladem intentis in mutua bella
Cura fuit, major sed erat meliorque voluptas
Finitimos flammis vexare & cædibus agros,
Et coctos calidis hostes apponere mensis.
Non tulit immanem ingluviem, qui temperat æstus,
Sanguinis inque siti pacis suffundit amorem;
Vastitiem lustrare cupit, regesque cruentos
Visere, & ingenuas crassis dare mentibus artes.
Assumit numero è magno, quos indolis esse
Sciverat urbanæ, calicum sed largior usus,
Vitaque liberior, nervisque inimica libido
Fecerat effœtos, at nobilis aura Tabaci,
Compositusque labor, cœlique nitentior haustus
Sensim reddiderat reparatis viribus ægros.
Amphoriam, Balanumque legit, comemque Neandrum,
Jucundos comites, totidem quibus addit amœnâ
Fronte viros, luscum Pelian, geniique sagacis
Idmona, cærulei ridendum tubere nasi,
Pauperis & barbæ metuentem scommata Trullum.
Hærebat sociis, & clàm post terga subibat
Olim gratus Aper, casu sed surdus iniquo,
Non adeò, ut solitus, suavis comes, atque facetus,
Jussus abire manu, invitus sub tecta redivit.
Regulus Hæmatoës, quo non truculentior alter
Vicinos capere, & captos prandere, tenebat
Non procul imperium vastis inclusus in antris;
Turpis ubi laniena fuit; juvenumque senumque

Corpora

Corpora vincta jacent ſtabulis, pinguique polentâ
Ingratam cumulant in gaudia dira ſaginam:
Hùc, canibus, jaculiſque, plagiſque ſequentibus, omne
Cornicinum ſonitu & miſtis latratibus agmen
Vertit iter; nec longè aberat domus atra Tyranni,
Qualem Dis habitat: primò venientibus antri
Os immane patet; congeſtis oſſibus albet
Limen, & affixis apparent culmina tectis,
Conſitus ut ſcolymis horreſcit edulibus hortus,
Quum capita in ſquamas longis crevêre medullis.
Fortè dies genialis erat, Lapithæque repôſtis
Inſtruere altilibus convivia lauta parabant.
Agminis ad ſtrepitum caveâ caput exerit heros
Mulleus, & virides exponit vertice plumas:
Mox refugit viſis. Venit alter, & alter, & antri
Interiora petunt, nec portam vecte parato
Claudere, nec miram meminêre excludere gentem.
Dum tenet attonitos cæcus timor, ilicet Idmon
Primus in ignotos audet penetrare receſſus,
Cum cane naſuto; ſequitur mox cætera pubes
Palpans in tenebris, niſi quà per ſumma receptus
Tecta viam oſtendit ſub opaco lumine ſplendor,
Silenus medio, extremo tutiſſimus Evan.
Perveniunt tandem, ducit quò nidor in aulam
Ferventem fremitu, facies ubi dira culinæ
Perculit ingreſſos primò, plenique lebetes
Fumantum capitum, verubuſque infixa colurnis
Multa virûm femora, & ſtillantes lancibus armi;
Fœmineique coqui cinctis circum ilia peplis.
Non procul in clathris porcorum more jacebant
Corpora dena virûm feſto ſervata propinquo,
Dum creſcant adipes; lacrymis quos Liber obortis
Præterit.

Præterit. Hæmatoëm attentâ dum nare molossi
Vestigat, penitoque latentem affatur in antro,
Surge miser, vultusque hominum consuesce tueri:
Venimus innocui, cædes nec cædibus istas
Ulcisci est animus; veniam donamus avitis
Ritibus, & placidos gerimus sine sanguine mores.
Si cruor est cordi, pugnandi & tanta libido,
Bella movete feris, armento arcete leones:
Parcite vicinis, turpes nec ventribus escas
Indite, nec fœdis postes ornate trophæis.
Non est illa lupis rabies: non tigride tigris
Pascitur, irato nec fit leo cœna leoni:
Tollite ferales epulas, & condite terrâ
Tristes relliquias, dapibusque fruamur honestis.
Ille nihil clarum; obscuros modò gutture mittit
Grunnitus, torvumque tuens, non sponte, monenti
Obsequitur, pavidosque jubet parere clientes:
Tumque abit annona infelix, meliore paratâ,
Succedunt verubus jucunda obsonia mundis
Cervorumque suumque tori, leporesque anatesque,
Venantum & quicquid dederat labor.
Advolvuntur humi (nec enim conjungere mensas
Hora dabat) Bacchus primùm vetulusque magister,
Tertius Hæmatoës; nullo mox ordine seni
Procumbunt comites, tum picti terga sodales.
Fata juvent; nunquam dextras junxisse fideles
Pœniteat (rex Liber ait) felicia sint hæc
Fœderis incœpti primordia: ponite, amici,
Ritus immundos, facilique assuescite vitæ:
Tuque adeo, subitos aditus, nec libera, frater,
Condemna alloquia, ingenui firmamen amoris.
Proderit hoc olim hospitium, nec vestra juventus

Utile ſubſidium vitæ didiciſſe dolebit:
Hoc tu pignus habe, quo nullum ſanctius optes.
Dixit, & undantem vino cratera recenti
Impiger exhaurit, ſecto quod palmite nuper
Arboris aëreæ repetito effluxerat ictu,
Utribus & plenis ſtabat propè: ſuſcipit ingens
Bellua, &, epoto miſerorum ſanguine, tetram
Non priùs aſpectum nectar deturbat in alvum,
Emittitque olidæ ructamina cruda popinæ.
Subriſit Pelias: narem compeſcuit Idmon;
Euvius increpuit nutu, & ſermone benigno
Non bene conſtantis vultum firmavit amici.
Euge virum! ut verò placuit liquor? ille ſubaudax,
Fronte ſuperciliοque ad verticis oſſa retractis,
Eſt bonus iſte cruor, quocunque è gutture fluxit;
Vix melior pueri imberbis: ſi quis mihi porrò
Præbeat, haud verear patinam ſorbere ſecundam.
Quod poſcis dabitur: ſed pocula jungere poc'lis
Et turpe & nocuum. Neſcis, bone, qualis in iſto
Sanguine ſævitia eſt; proprio te diſcere damno
Non patiar: fortè ex aliis ſine crimine noſces.
Ut verò patrias craſſæ caligine mentis
Ignoratis opes! hebeti tam grata palato
Munera ſucciſo de cortice ſufficit arbos
Obvia, nec ſumptu, multo nec emenda labore;
Sponte ſuos præbet lanianda ſecuribus artus,
Fundit & æternos redivivis fontibus amnes:
Cædite, legitimos terræ bona vertite in uſus,
Ducite nec pulchrum humanis pingueſcere venis,
Et terræ ſinubus ſerpentum more latentes,
Luce viriſque procul, naturæ extinguere lumen.
Sunt vobis hominum vultus, ſunt pectora, nec mens
Degener,

Degener, intrepidæque animis ad prælia vires.
Tot bona cur tumulo infoditis? de fronte character
Humanâ periit, nec, quamvìs sanguine pastis,
Sanguineus color est: tumido sed luridus ore
Pallor inest, oculique latent, discrimina nasum
Nulla genasque inter; facies vesica videtur:
Tempora nuda pilis, putri labra turgida tabo,
Et nigro trepidi promanant sanguine dentes:
Vix animam trahitis, nervis attollere costas
Non datur, injecto ceu pondere pectus anhelat:
Est piger excussis genibus gradus, & dapis almæ
Nullus amor, sed humi juvat edormire veternum.
Hanc situs, & nunquam soli nec pervia ventis
Antra dedêre luem, spurcoque obsonia succo;
At magis ira Deûm mensis accensa nefandis
Intulit immundam resoluto robore pestem:
Et jam barbariem luitis, potumque cruorem
Redditis impuro, qui vos infecerat, ore,
Ut moniti quæratis opem: sed nec bona vestra
Nec mala novistis; tantus stupor occupat ægros.
Cernitis accenso prognatum pulvere fumum
Nare venire Senis velut exhalante camino?
Pulvis hic herba fuit: vobis vicina Tabaca
Nomine vix noto clarum dedit insula nomen.
Hinc finem sperate malis: tu, cane magister,
Cui natura parens rerum momenta suarum
Credidit, ingenium remedî percurre, modumque;
Nec differ miseris optatam afferre salutem.
Hic, paulum tubulo amoto flammâque moratus,
Magna jubes, dixit: si quæ tamen auribus istis
Digna putas, dicam; detur modò vita, recensque
Libertas miseris, pedibus quos fune ligatis

Ægrotos

Ægrotos ſtabulis in fœdo ſtramine vidi.
Annuit Hæmatoës: ſolvuntur vincula claudis,
Prorepunt geminis nixi, ſua quique gerentes
Ore mala, & lucem veriti tetigiſſe ſupremam,
Vultibus obſcænis lætâ ductantur in aulâ.
Non tenuit lacrymas vetulus pater. Eia! ſodales,
Vivite, ait, vitam meliori ac ducite fato:
Nam licet, & dabitur: latet iſto condita buxo
Veſtra ſalus, modò ſit ſervari certa voluntas.
Tu, miſerande ſenex, muriam pro ſanguine venis
Qui generas, cui crura labant luctante podagrâ,
Purpurei ſtillant hebeteſque arctantur ocelli,
Cæcus eris, ſi ſpernis opem; ſed ab arte medelam
Sufficiam: & tumidis albo ſuffimine buccis
In pileum nebulam inſpirat, vultuſque ſeniles
Protinus includit junctis ad tempora limbis.
Excipit ore ſenex mordentes lumina fumos,
Et patitur juſſus ſpe conſolante dolorem,
Exprimit imbrem oculis, videt acriùs omnia circum,
Pleniùs admiſsâ deterſis luce feneſtris.
Atque poteſt adeò ſalebroſâ in nare magiſtri
Eminùs extantes oculo numerare pyropos:
Namque rogatus utì, in naſo quæ cerneret, & quot,
Diceret, oſtendit digitos, &, fraga tot, inquit,
Aſpicio, in noſtris naſcuntur qualia ſylvis.
Ilia concuſſit vetulus, riſère ſodales.
Dignus es articulis ſine nodo: age, ſugito, dixit,
Claude labrum, & laxis expira naribus auram:
Sugit, & expirat; ſed porrò injuſſus, ut antrum
In gyros volvi, & turbari ructibus alvum
Senſit, humi recubans conſertim cruda remittit
Fruſta, & multiplices, quas antè voraverat, offas.

En podagræ exitium: ſic fonte revellitur ipſo
Succus edax teneros rodens ſine dentibus artus.
Hoc bis agas, cùm luna latet, cúmque orbe recrevit
(Tum latebris turgent ſucci, tum mobilis humor)
Poſt læves patinas, & prandia pinguis omaſi,
Sic ubi ciſternam illuvie, primamque cloacam
Terſeris, humores ablatis fæcibus ibunt
Puriùs; articulis blanda, & ſine ſorditie acri,
Nutrimenta fluent, quo nec ſœcunda malignis
Relliquiis acidi pungentur acumine nitri,
Torta nec in duram concreſcent vincula cretam.
Tum levitate pedum Satyris certabis, & ipſas
Sponte tuâ poteris ſaltu ductare choreas.
Quòd ſi pauca tamen ſalſæ veſtigia labis
Exuperant, hauſti blandâ torpedine fumi
Vaneſcent, nec hebes ſenſus, velut antè, dolebit.
Hâc ope non podagræ tantùm cruciamina ceſſant,
Sed porrò coli rabies, ſed volvulus atrox,
Gutturis & fœdæ tollens diſcrimina ſedis,
Et capitis clavus, & ſibilus auris adurens
Miteſcunt ſubitò, nec pòſt injuſſa recurrunt;
Si modò quis conſtanter amat, nec jurgia curat
Conjugis in fumum inſontem maledicta vomentis,
Oſcula quòd vitiet, nitidas & conſpuat ædes.
Vir fuit antiquæ fidei, nec moribus aſper,
Æquoreas habitans morboſo in littore ſedes
Labe novâ infames; quos ceperat acre venenum,
Frendebant medio terebrati abdomine; mox ut
Repſerat extremos morbi violentia in artus,
Tenſa velut valido membra omnia fune rigebant,
Nec vis ulla ſuper, nec motûs ulla facultas.
Ille malo arreptus Phœbæas jugiter artes

Im-

Implorabat inops, dedit & medicamina Phœbus
Nequicquam, at solitis conatum lusit in herbis;
Donec inauditam melior fortuna medelam
Præbuit, & facili reparavit damna Tabaco.
Inde colit munus Divûm, multosque per annos
Obtinet illæsam fumo constante salutem,
Cùm priùs incerto vitæ, tremulisque lacertis
Importuna lues necdum superata rediret:
Nempe salis pungens acies obtusa sopore
Desiit in molles mucronem intendere nervos.
Sic ubi radicem dentis deterrimus humor
Vellicat, ardentemque inflavit tubere duro,
Qualem offert nucibus conclusis simia, buccam,
Fumus in os veniat, parvoque ubi tempore clausus
Manserit, extemplò gemitusque tumorque recedent.
Sic aliæ migrant afflicto è corpore pestes,
Quas mala conceptæ salsuginis aura creavit.
Labentes pluviæ sublimi è fornice tecti
In teneros folles, quibus insita flamma movendo
Vivit, &, in numerum flatu modulante, fovetur,
Densatæ in mediâ pendent regione, forasque
Antè, levis quàm sit membrana arrosa, feruntur.
Quid referam tumidas fauces, laqueumque latentem,
Hellucum, & subitâ dubios vertigine gressus,
Clangosasque brevi minitantia flumina nares?
Omnia mulcentur fumo, si provida cura
Maturat, seras nec opem producit in horas.
Sunt, quibus occultis mordax contagio membris
Offecit, seu spurcities nitrosa canales
Raserit urinæ, vel apertum fæcibus anum:
Hinc quoque luctifico requiem sperate dolori,
Qui matulæ ingemitis, qui clavos inter acutos

Horrida

Horrida Caucaſei depingitis ora Prometheî.
Non ego vaticinor, Parnaſſi aut ſomnia fingo;
Nota loquor, quæque ipſe priùs crudelia ſenſi,
Quàm facies Pæti mirandaque nota foret vis:
Namque (fatebor enim) luxu tranſacta juventus'
Cum Baccho, Satyris, & ſuavi iſto comitatu,
Hìc illìc vetulo rimas in corpore fecit,
Subjecitque malis, quæ magna eſt nôſſe voluptas,
Sanâſſe utilior; noſtroque probata peric'lo
Certiùs in populi juvat uſurpare ſalutem:
Sed quia par cura eſt triſtes expellere morbos,
Et validos ſervare habitus, quæ cautio ſanis,
Diſcite, quiſve modus; nec enim omnibus omnia proſunt.
Oderunt alii naturâ, ut triſte venenum,
Deficiuntque animo ad folii fumantis odorem:
Stultè alii damnant, novitas quia diſplicet omnis,
Quòd ſine Pæto atavi meliores ſtirpe ſequenti
Conceſſum à Superis egêre ſalubriter ævum.
Abſtineant ambo: nec enim pugnare decorum eſt
Naturæ, aut rectam invitis infundere mentem.
Si quis amat, ſapienter amet; nec Simius alter
Conſilio, & ſine fine aliorum irrumpat in actus.
Sunt qui fumum ideo, ut potent tantummodo, potant,
Urbanos inter ne non habeantur amœni,
An proſit noceatve ſibi ſus deque ferentes.
Ruſticus ille maluſque pudor: nam vel juvat hauſtus,
Vel lædit; te ipſum noſcas, & idonea fumo
Corpora, ne ſerò tandem tua damna queraris.
SI cui grande caput proſtanti fronte rotundum,
Lati humeri, pectus patulumque, toroſaque membra,
Sub cute obeſa caro, pituitaque multa palato,
Is bibat impunè, & repetito indulgeat hauſtu,

Si libet, & juſtos ſumendi reſpicit uſus.
Parciùs attingant graciles, quibus ardua cervix,
Frons anguſta, caput minimum, præcordia preſſa,
Excarneſque genæ, & paucâ mucagine nares.
Ollis ſpirituum ut brevis eſt Annona cerebro;
Obruitur facilè conferti aſpergine fumi,
Haud ſecus ac nebulæ hyberni caligine ſoles.
Compoſiti validis biberint ſi largiùs æquo,
Occupat ignavos torpor, defeſſa quietem
Membra petunt, nervis velut ex ætate ſolutis;
Manè tremunt, altâque obeunt in luce ſoporem.
Quòd ſi præterea roſeus color inficit ora,
Et ſubeunt tuſſes, & denſus anhelitus, illum
Ejurare tubos jubeo, charoſque ſodales,
Ne redimat nocuos vitæ diſcrimine luſus.
Illi pulmo flagrat, putrive uligine turgens
Febrim corde fovet, lentoque abſolvitur igne.
Sed ſi tantus amor fumi, nec tendere contra
Vota libet, cæco ratio ſed cedit amori,
Bechion arentem ſumat, fumumque capeſſat,
Non metus hinc fuerit, ſed ſpes non vana ſalutis:
Nec (moderatus enim) accendit calor, at levis aura
Ulcera deſiccat, ſaniemque è pectore ducit.
Denique ſiqua vehit tectam cauſa abdita tabem,
Seu mala per totum diffuſa injuria corpus,
Seu cita febris erit, læſi vel viſceris æſtus,
Ah! tibi ne tanti ſit pernicioſa voluptas.
Declina illecebras, & quamvìs parcere durum,
Parce tamen, certæ & caveas auctaria cladis.

EST etiam quandoque, ut, quà data porta, ſubinde
Erumpat ſus deque cruor, lethumque minetur,
Et vomitu ruat, & laxis fluat alvus habenis:

Quicquid

Quicquid contigerit, feralia pocula mitte,
Nec libeat nocuas immittere faucibus escas:
Sanguinis hinc fluvii crescunt, vomitûsque ferocis,
Vitaque disjectis tandem cum fæcibus exit.
JUDICIO hìc sistor rationis tollere visus
Quod posui: nam si Pæti gravis herba soporat,
Et sopor excrementa tenet, damnatur iniquè
Quod juvat & laudem meruit; bene præmonet, inquam,
Quisquis is est, nodum neque dissolvisse pigebit:
Hunc ergo jubeo in mentem revocare, quod olim
Sanximus, adversas simul hîc subsistere vires;
Nempe sale hinc stimulat naturam pellere tardam,
Ac veluti vivis pigram calcaribus urget:
Parte aliâ exhalans nebuloso sulfure somnos,
Sistit, & effusum facili compescit habenâ.
Ac velut indomitus sonipes juxta ilia fossus
Evolat, & fræno deinceps parere recusat;
Sic ubi depultrix validè movet, & retinendi
Vis labat, ut leviter tacta est, ruit impete multo.
Nec motam retinere leve est, nec tollere lapsam,
Et magìs effluxisse nocet, quàm clausa manere:
Usque adeò multum est rerum momenta, modumque,
Temporaque, & quæ sit cunctis natura, tenere:
Sic virtus viget ipsa, viget quoque corporis ætas,
Utraque deliquio tandem nimioque labascit.
Nil melius vino; vinum tamen omnibus æquo
Non datur in cyatho, nec sugitur omnibus horis;
Immo etiam quandoque necat, quandoque furorem
Suscitat, interdum rationem largior haustus
Obruit in spatium quo mobilis orbita cœli
Volvitur, inque locum redit unde exiverat antè.
Solvitur interea strictis nisi crapula vinc'lis,

Ebrius

Ebrius expirat, ſaltem expirâſſe putatur.
Haud procul exemplum: nuper Satyriſcus Adonis,
Dum tua feſta colit, rex ô Lenæe, ſepultus
Et vino & ſomno, ſub terram ut mortuus ivit;
Poſtridie effoſſus vitæ manifeſta receptæ
Signa dedit, capite effracto, manibuſque cruentis.
At miſer, adversùs mortem cubitoque genuque
Confligens, animam clausâ colliſerat arcâ.
Quid tam funeſtum noſtræ adverſarius arti
Objiciat? nulli, quantumvis multa, obeundi
Cauſa fuit; mentem nulli, quod conſtet, ademit.
Contrà lætitiâ in magnâ, dum poc'la ſalutis
Ordine diſcurrunt, ſiquis temerarius audet
Jura inſana ſequi calicum, pugnamque laceſſit,
Ne titubet ratio, aut greſſu titubante vacillet,
Arripiat tubulum, medicam intermiſceat auram,
Surget inoffenſo vultu, bene condita verba
Sobrius exponet, fumi dum neſcia turba
Inſtabilis prodet vibrantes fronte lucernas,
Et greſſu inſolito dabit irriſoribus anſam.
Nempe tuus fumo, Bis nate, retunditur ignis,
Mobilis & rabies blando torpore quieſcit.
(Nec ferat invidiam, quæ dat tibi copula laudem)
Non meliùs lapidi Herculeo Chalybumque metallo
Convenit, optatum quàm quærunt vina Tabacum:
Sic operas præſtant inter ſe, junctaque multò
Nobiliùs ſapiunt, quàm deguſtata ſeorſim.
Denique mortales, quantum eſt, conducit in uſus,
Nec quicquam, ut ſuis occiſi, non utile; flammæ
Qui ſuperat poſt fata cinis rubigine fœda
Defricat, & flavos facit excandeſcere dentes:
Fumus & ipſe (novum auditu) conſiſtere juſſus

Paret,

Paret, & emiſſus per conniventia labra,
Ore manu impreſſo, fulvum denſatur in unguem
Virginibus carum, quibus à ſerpigine longâ
Prurit ſcabra manus, manantibus undique rimis;
Lævigat admotum, & ſplendorem inducit eburnum
Non ſine portento; nec parvo gratia conſtat.
Namque per arcanos penetrabilis aura meatus
Cor quatit, & ſtomachi vinc'lis utrinque ſolutis,
Æolium ventis ſubvertit olentibus utrem:
Sed vitâ incolumi, ridentibus affatim amicis,
Inde metus tutos, decus inde doloribus emptum.
JAM bona decerpſi: nunc, ſi quæ incommoda ab uſu
Obveniunt, ſeu ſint verè, ſeu vera videntur,
Expediam, longâ nec vos ambage morabor.
Inſimulatur enim, claræ quod mentis acumen
Obtundat, ſpecieſque locis poſituque decenti
Confundat tenebris, & nigra oblivia ducat:
Crimen atrox: ſed quod vel prava calumnia finxit,
Vel bona ſimplicitas: non eſt, quia non potis eſſe:
Immortalis enim cùm ſit mens, ortaque cœlo
Portio, corporeis non eſt obnoxia damnis.
Actio recta quidem, ſi læditur inſtrumentum,
Læditur ad tempus, causâ durante; ſed ipſa
Mens intacta manet, quanquam, ceu nubibus atris
Circumfuſa, latet, radioſque occultat inertes.
Non aliter Phœbi quàm lucida tela Dianæ
Intercepta globo, vel tegmine nubis opacæ,
Tempore non longo noſtris tolluntur ocellis;
Nec minùs ipſe tamen ſincero candidus orbe
Ardet, & innumeris lucem communicat aſtris:
Sic animo nulla eſt, animi niſi crimine, labes.
Deſidia, & luxus, levis inconſtantia, & ira

Ingenium obtundunt, lumen rationis inumbrant,
Permiſcentque notas tabulis, & nomina delent.
Quilibet id meminit quod amat, crebróque revolvit.
Da mihi de multis fumi potoribus unum,
Creditor, aut plenæ cui ſint oblita crumenæ
Scrinia, deſponſæ vel notum limen amicæ,
Et dabo de fumi multis oſoribus octo,
Aut plures etiam, proprium cognomen, & acta
Heſterna, & patriæ oblitos elementa loquelæ.
Scilicet aut nocuum virus, vel peſtiſer ignis,
Aut morbus ſubitò ſumens à verbere nomen,
Aut nimium palpata Venus vergente ſenectâ
Læſerat officium cerebri, nec congener æthræ
Spiritus everſâ poterat durare fabrinâ.
Quòd ſi præſtanti folio ſuppreſſa periret
Vis reminiſcendi, cur tot prægnantia rebus
Pectora vaſtitiem quæſitæ laudis amarent?
Qualia nota, quibus nihil ignoratur eorum,
Quæ callere licet, quibus eſt dilecta voluptas
Condere res animo, populique aſtante coronâ
Condita mente priùs memori diffundere linguâ?
AT thalamos contriſtat iners, piger halitus, ipſo
Caſtior, abſtruſas partes qui faſcinat, agno.
Audio fœmineas voces; nam maſcula virtus
Laudârit potiùs rabidi ſufflamen amoris.
Non hodierna quidem infirmi querimonia ſexûs;
Matronis odium eſt, ex quo Vulcania conjux
Frigore ſuſpectam gelidis certare cicutis
Inferri in Cyprum vetuit Cytherea Paphumque.
Bello nempe redux inter convivia Divûm
Evius, ut domitæ obtulerat nova gaudia terræ,
Jupiter ante alios, & cum Jove Mulciber & Mars,

Atlantiſque Nepos, & nectare plenus Apollo,
Fumivomis olidam ſimulârant naribus Ætnam.
Ridebant novitate Deæ, ſed nocte ſoporâ
Offenſæ ſtatuêre ſuo depellere cœlo
Theſſalicos ritus, vigiléſque tenere maritos.
Ergo poſtridie, ſimul ac fumoſa ſupellex
Prodit, prima Venus cœpti manifeſta protervi
Involat in mercem, buxúmque & pulverem, & ignem
(Tam facilis Divæ Superis mirantibus iras)
Subverſos pedibus ſummo deturbat Olympo.
Sic laſciva Cypris inſaniit: At Jove nata
Bellatrix, nemorum virgo, Pindíque ſorores
Sparſas relliquias gremio legêre, patrémque
Thyrſigerum obnixè nova ſupplementa rogârunt;
Subſidium & voto gratis retulêre pudico.
Ingens opprobrium verò, ſi Cypridis æſtum
Temperat, imperium menti, membríſque vigorem,
Virtutúmque decus rarâ virtute tuetur:
Non extinguit enim, nymphææ aut cannabis inſtar,
Naturæ inſtinctum; ſobolis nec munera tollit,
Fòrs numerum minuit; ſed fræno arctata cupido,
Quod demit numero, generis bonitate reponit.
Grande bonum, ſi vel tenuis fortuna parentum
Non premitur multâ prole, aut reſpublica gaudet
Fortibus & juſtis potiùs quàm plebe frequenti;
Utilis hinc adeò ſenibus, primæque juventæ,
Frugaléſque cado in ſummo ſibi præſtat, & imo,
Dum celeres flammas, ciheréſque ſubinde tepentes
Aut ſedat ſubitò, aut ut fuſâ diluit undâ,
Stultitiâ facili canos, pubémque furore,
Indeque prognatâ ſolvens vertigine mundum.
Ne deſpecta tamen veſtris prorſum exulet hortis,

O dominæ! in duris & habet ſua commoda rebus.
Errantes uteros ſurſum trans ſepta ruentes,
Et tenſum veluti ferientes ariete ventrem,
Si quando oppreſſus pulmo ſublatus anhelat,
Deprimit, inque ſuas cogit deſcendere ſedes
Ocyùs, incumbens binûm quàm centurionum
Pondus, & impoſiti denſiſſima ſarcina plumbi.
Porro nulla ſeni, ſi vitea pocula demas,
Commodiora dedit mater bellaria tellus,
Seu ſervanda venit naturæ annona fovendo
Humorem ingenitum, ſuavem fundendo vaporem
Arenti cerebro, pellendo aut ſenſibus hoſtes.
Namque aciem lippis acuit; cui ſtiria pendens
Naſum hebetat, reddit ſiccatâ nare ſagacem,
Diſſolvítque graves ventosâ ex aure ſuſurros;
In mente ut meliùs ſapientûm dicta recondat,
Colloquiiſque diem moroſáque tædia fallat.
Quòd ſi quis, damnoſa luens delicta juventæ,
Nocte crucem ſcapulis geſtat, ſomnúmque recuſat,
Hic quoque ſolamen quærat, requiémque labori;
Non tantùm ſopor in venas obrepet amicus,
Unde dolor cedat, ſed, ne nox longa putetur,
Somnia pulchra dabit, rerum & ſpectacula viva
Offeret ante oculos: non qualia monſtra figurat
Torrida, bilis atrox, faba, lentes, cæpa, phaſelus.
Allia, & altercum fatuum, magicúmque ſolanum,
Siquis edat, medio in ſomno ſpectare putabit
Horrendas facies, confuſáque ſec'la animantûm,
Quæ nec ſunt, nec erunt; Harpyas æquore nantes,
Aëre Centauros, fiſsâ tellure Draconum
Agmina, & ore nigro jaculantes Dæmonas ignem.
Quin etiam in ſubitâ ſibi tempeſtate videtur

Æquore

Æquore ſorberi, & motis luctator in undis
Brachia anhelus agit, celſâ modo rupe volutus
In mare collabi, ſonitúmque excire cadendo:
Latronum gladiis adigi; modò compede fractâ
Adſpicit exertis inſurgere dentibus urſum,
Auxilium inclamat nonnunquam vocibus altis,
Interdum gemitu: Donec formidine ſomnum
Excutiat, puncto necis experrectus in ipſo,
Exanimis, gelido perfuſus membra madore.
Longè aliter pictis nocturna aulæa figuris
Lætificat noſtro eductus ſuffimine Morpheus,
Senſibus internis Naturæ congrua fingit
Privato & genio; quæ quiſque in mente revolvit
Luce vigil, vel amat, gratiſſima nocte recurrunt.
Aulicus, orator, medicus, mercator, agyrta,
Navita, piſcator, mileſque; auriga, poëta,
Agricola, & pictor, cerdo, patronus, amator,
Sopiti peragunt conſueta negotia; non ut
Sponte rudes cernunt dubitanti lumine formas,
Vel nuper natam per euntia nubila lunam,
Eſſe putant quodcunque vident. Non ſegniter aurem
Incendunt dictis, atque enthymemata cudunt;
Ædificant verſus, claro quos manè fatentur,
Atque alia expediunt alii, ne ſomnia credant
Eſſe, nec affinem morti, niſi nomine, ſomnum.
Non lethæus enim eſt opii ſopor, omnia ferreis
Interiora ligans, immotâ ut lege, catenis:
Non etiam ambiguæ turbatrix umbra cicutæ
Senſibus injiciens illuſis frivola vinc'la;
Quæ nec mota tenent objectis membra figuris,
Nec penitus vigilare ſinunt: ſic altera Baucis
Et conjux, teneras cœnati fortè cicutas

Effoſſas in agro, quas falſæ ab imagine formæ
Crediderant ſiſer eſſe, aut notæ Baucidis herbam,
Poſtquam feſſa humili poſuiſſent membra grabato,
Nec vigiles, nec adhuc ſomni ſub pondere victi,
Exiliêre toro; prior hæc, mox ille, vagatíque
Atria per tugurî brumali nocte, rigentes,
Attoniti pariter, deliria mira ſtupentes,
Livida de trabibus retulerunt membra grabato.
At ſopitus homo claro ſpiramine Pæti
Gaudia pacificæ noctis tranſacta retractat,
Et vigil ad ſolitum redit æquâ mente laborem,
Si modò laudatum fuerit, non vile nec arte
Fictitiúmque dolis. Namque omni electa Tabaco
Non eadem eſt bonitas: generoſum ab origine primâ
Aſperum erit, denſum folio, pullúmque tuendo,
Jucundum longè & latè diffundet odorem
Permiſtum violâ, aut aurâ radicis Etruſcæ,
Incenſum referet guſtanti rite palato
Aſſyrium Aſphalton, cauti vel Caſtoris orchin.
Quod folio tenue eſt, Autumni frondibus æquum,
Quale in Virginiâ, & Bermudæ naſcitur arvis,
Abjice, & aurigis fœnum, nautíſque relinque:
Pungit enim tunicas oculi, cerebríque volucra;
Qui bibet, ille graves ad opus mirabitur armos,
Pandiculator erit, malas diducet hiantes,
Et, niſi acuta fames ſtimulat, projectus ad ignem
Gaudebit ſeram ſtertendo adducere noctem.
Ante alios fugite, ô Muſarum ſancta propago,
Qui veterum è chartis Sophiæ defoſſa metalla
Eruitis vigiles, deprenſum per ſua ſigna
Profligate ſcelus mangonum, & tradite flammis.
Eſt qui delicias alieno ex orbe petitas

Captat

Captat adulterio, dum, quam Scythâ fuste peremit,
Miscet odoratæ tabum ferale capellæ.
Stillam alius marathri jungit, vel pinguis anisi,
Chalcanthive notam, quæ linguæ affusa saporem
Exhibet, ut Lybicæ mixtâ melligine cannæ;
Omnia damnosè, ne dicam molliter: artem
Qui Naturæ adhibet, matris nisi consulat ora,
Turbat opus, non addit opem: quòd si tamen unquam
Lascivire libet, laudíque adjungere laudem,
Sumite lignum aloes, cujus levis assula pleno
Fixa tubo totum fragrans perfundet acervum,
Et cerebri ventres grato recreabit odore.
Sed neque congestis dapibus conjungite fumos:
Inde coqui turbatur opus, si clausa supernè
Ostia pulsantur, tum semielixa deorsum
Fercula succensens mittit, quæ didita chordis
Seditionem alvo ventosáque murmura miscent,
Sudum animo & placidis populata laboribus horas.
Pernitiosum etiam nudato admittere frigus
Vertice, vel vacuo Pætum potare camino:
Verberat aura cutim, reclusa foramina stringens,
Trans galeam teneras convellit acumine fibras,
Et capiti pondus, horrorem crinibus addit.
Neu libeat solùm calamo indulgere, nec ultra
Luxuriando modum cerebri complere cavernas;
Alternis fumatur; amant alterna Camœnæ,
Confertum Natura fugit. Tibi terminus esto
Vertigo occipiens, quæ, ni simul orta recedat,
Adbibe lene zythum, vel aperto sub Jove frigus,
Omnis & exiguâ sedabitur arte tumultus.
At postquam capitis modulum cognoveris, intra
Fines curre tuos, nec te quæsiveris ultrà.

Naturæ quiſvis ſervaverit ordine leges,
Ille mihi ſanus, ſapiens erit, atque beatus.
Talia ludebat Vetulus: narrantis ab ore
Heroum reſupina cohors ſuſpenſa ſilebat,
Docta quidem vires, ſed inops tam nobilis herbæ
Progeniem optabat, renovandi & ſeminis artem.
Blæſus at ille ſiti, ſomnóque propinquior, uno,
Sed longo, ut maduit, ſubito quoque ſtertuit, hauſtu.
Nos veniam fati, feſſi licèt, & ſitibundi,
Abſolvemus opus, &, quæ Silenus omiſit,
Summa Tabaçophilis culturæ arcana canemus.
PRINCIPIO, ut meſſis reſpondeat ampla labori,
Sume medulloſum generoſo è germine ſemen,
Cui folium oblongum, craſſum, nullóque pedunc'lo
Inſeritur trunco, ſed ab ipſo ſtipite ſurgit.
Proxima cura loci; tam ſtrenua planta recuſat
Segne ſolum; felix animoſo creſcit in agro
Qualem vitis amat: colles, objectáque ſoli
Arva legas, ubi terra levis, non marga ligoni
Obvia, non argilla tenax, non obſita muſco
Teſqua, nec impreſſo flentes ſub vomere glebæ.
Ne tamen egregiæ quantumvis indolis agrum
Bis ſere, ſi plenæ ducit te gloria meſſis.
Prima rapit fœtura animæ quodcunque virile eſt,
Effœtâque uterum delumbem in matre relinquit.
Verte ſolum, ſedéſque novas adſcribe quotannis
Hoſpiti inexpleto, feſſis gratiſſima ſulcis
Dum permiſſa quies pingui lætamine robur
Suppleat, exhauſta & genium per viſcera fundat.
Nactus agrum, urge operas; ne ſit ſolertior alter
Ordine deſcriptis ſpatiis pertundere terram,
Ternaque vel plura in parvum dare grana foramen,
Diviſa

Divisa æquali ut vegetabilis aura tenore
Inserat æqualem folia in ventura vigorem.
Quòd si cassum aliquod fallit, vel cedit in escam
Muribus, aut rostro fodientibus omnia talpis,
Spes de relliquiis superet; si sospite turbâ
Densior ortus obest foliis, tabésque timetur,
Videris ut crebram tellure exurgere gentem,
Thrax esto, patriæ leges imitare severas,
Imminuas numerum, multisque è fratribus unum
Linque solo, vacuâ meliùs quo crescat in areâ,
Attrahat & plenum nutricis ab ubere succum.
Mox ubi pingue solum, longíque in tempore soles
Luxuriem foliis dederint, in caudice robur,
Tempus erit terræ vicinas stringere frondes,
Major ut in summo claudatur cortice virtus,
Et ferat à justo bonitatis judice palmam.
At ne præcipites messem; ut nigrescere semen
Cœperit in calyce, & folium mutare colorem,
Arma para, & cultros; vindemia nobilis instat,
Et merces operæ; luces optate serenas,
Pæticolæ; nec enim folio minùs officit imber,
Quàm September obest maturis humidus uvis.
Tunc mete: dimidia est tibi jam decursa laboris
Meta; quod hinc restat, curâ haud leviore gerendum:
Frustra etenim studium omne fuit, generísque folíque
Gloria, ni summo veniat spectabilis actu.
Hîc duo sollicito tibi sunt curanda labore:
Absumendus aquæ, genitor putredinis, humor,
Ne fimus è folio fiat, mox spiritus & vis
Ignea, quæ, pingui velut abdita dormit olivo,
Excutienda, suos & deducenda per artus.
Ergo, ne æthercam Sol fervidus hauriat auram

Sub tecto, longâ suspensa è cannabe paulum
Arescant folia, & parvo pòst tempore strata
Congere acervatim, calor ut collectus ab imo
Turgeat, & cæcas distendat ad extima vires.
Sic cumulata tepent primò, tepefacta tumescunt,
Mox oritur sudor, sequitur nubecula fumi,
Et, nisi destruitur moles, transibit in ignem;
Ut portata domum nondum satis arida plaustris
Gramina constipata flagrant, tectisque minantur.
Tu disperge struem, suspende, iterúmque repone
In cumulos, seriémque tui pervade laboris,
Dum fervendo animæ veniat vis omnis in actum,
Siccando & maneat, neque diffundatur in auras.
Hîc oculis opus, hîc ductu rationis & usu:
Nam brevis est nimii, brevis est quoque linea pauci,
Et gaudet Natura modo; sed si tamen usquam
Peccatum, ut possis culpam sarcire, docebo;
Non ardente mero, aut muriâ, non melle, minúsque
Auxilio matulæ, mangonia qualia tentant
Caupones, pretii quibus est odor ante salutem;
Subsidium ex ipso posces; prælo exprime succum
Vilibus è foliis, quæ dextræ incuria passim
Præteriit, tepidâque sinas spumescere in ollâ,
Decrepitum immergas labro, reddésque juventæ.
HÆC sat erunt: jam quære ratem: merx ampla coloni
Augebit census, & vectigalia regum,
Mercantûm & loculos; naulum fortasse medenti
Auferet, autumnos populo factura salubres.
Fortè etiam è furcâ donabit prandia corvis,
Cessator si pauper emit, meliúsque locandas
Difflat egestatis vicinæ improvidus horas:
Sed, bene dum modo sit frugalibus atque modestis,
Turba

Turba perire volens pereat; quicunque ſalutem
Abnuit, is careat; nec rerum ſubruat uſus.
Cui mala lis, ratis in pelago, præpoſtera conjux,
Aut dolor impatiens, nutans aut debitor æris
Eripiunt ſomnis oculos, animóque quietem,
Is faciles leni folio debere fatetur
Inducias, meritámque refert pro munere laudem.
Quotquot in adverſum judex moroſior æquo
Evomit ampullas, ventis mandamus, & undæ;
Orco devoveat, mox ſubventanea furvi
Dæmonis ova vocet, placando & idonea Diti,
Perſephones mulſum, furiarum thus & odorem,
Et de Cerbereâ germen lethale ſalivâ;
Ridemus titulos, & verba poëtica pleno
Gutture laudamus, ſimilíque reponimus arte.
Siquis amans veri nobis diſſenſerit, author
Conſilii alterius, quod pectore claudit, in albo
Scribat, & hos ſenſus rectâ ratione refellat.

RAPH. THORIUS, *M. D.*



MUSEUM ASHMOLEANUM.



ECRETOS ignota diu Natura receſſus
Captavit, non antè oculis, non obvia luci,
Et ſeſe, obſcurâ caligine tecta, remotis
Abdiderátve plagis, aut imo merſa profundo
Conatus riſit varios, hominúmque labores
Eluſit, nullâ deprenſa indagine, nullum
Admiſſura diem, niſi Tradeſcantius auſu

Felici maris & terræ ſpatia ampla perenni
Emenſus curſu, captivam ponè tuliſſet
Naturam, miſſúmque nova in compendia mundum.
ERGO age, Muſa, tuum duc in penetralia vatem,
Et totos evolve ſinus; juvat ire per æquor
Immenſum, & diverſa ſequi miracula rerum.
Jámque mihi extremis videor conterminus Indis,
Eoáſque Domos, & Phœbi Regna tueri:
O quàm lætâ illic nemorum ſpatiarer in umbrâ,
Ver ubi perpetuum, ſempérque injuſſa vireſcunt
Gramina, & irriguæ ſuccis melioribus herbæ!
Quis mihi plantarum, longus quas explicat ordo,
Commemorat vires, noſtro ſub ſidere naſci
Quas olim vetuit pigri inclementia cœli?
Anguſto cùm ſe non paſſus limite claudi
Et brevibus ſpatiis, ſibi Tradeſcantius orbem
Poſcit utrumque dari; ſed enim ſi ſole negatum eſt
Hîc propiore frui, fœcundáque ſemina rerum
Pulſa retro gravis aura necat, petit impiger ortus
Æthereos, primæque adit incunabula lucis.
Certè aliquid noſtris erat avexiſſe carinis
Congeſtas Orientis opes, ſpoliata relinqui
Regna vel antiquis Superûm celebrata triumphis,
Quos famæ poſuiſſe ferunt monumenta futuræ.
FALLOR? an ignoti video denſa agmina cœli
Diſſimili ſpecie, & variis depicta figuris?
(Seu vel mille modis radios percuſſa remittant
Phœbeos, ſeu nativo fulgore coruſcent)
Apparet tali Thaumantias Iris amictu,
Ipſa ſuos induta adverſo ſole colores.
Non alium Regi dat decolor India cultum,
Cui texunt molles auguſta inſignia plumæ.

EDE,

EDE, augur Romane (tibi namque omnia conſtant)
Qui voces avium obſcuras ac nomina calles,
Ecqua tibi ſimilis vaſti per inania cœli
Aëreas inter volucres, turbámque ſonoram,
Deſcriptum toties ornavit pompa theatrum ?
Túque etiam quanquam pariter divinus Aruſpex,
Qui pecorum fibras, præſagáque conſulis exta,
Fare age, quæ nobis tulit hæc animalia tellus,
Quorum nunc ſimulachra juvat fixáſque videre
Poſtibus exuvias: ut adhuc immania pandunt
Ora, ſitim prædæ patulo ſimulantia rictu,
Atque nova innocuus ſequitur ſpectacula terror!

SIC cùm vela daret longinqua per æquora Bacchus,
(Victorem ſemper teſtabitur India Bacchum)
Obſtupuêre omnes gravibus diſtincta corymbis
Carbaſa, & ignotas paſſim diſcurrere lynces.

NEC maris immenſum fruſtra decurritur æquor,
Aut infœcundos præbent regna humida campos,
Et ſteriles meſſes; cœptis audacibus itur
In thalamos, Neptune, tuos; gemmæque latentes
Cognatum vidêre diem, jamque æmula ſolis
Fulgura diffuſum latè jaculantur in orbem.
Indignata ſedet vacuo Thetis alma cubili,
Et ſtupet incomptis habitata palatia nymphis,
Quas ornare ſolet gemmarum lucidus ordo,
Et niveâ ſemper pendentes aure lapilli.
Non adeò illuſtrem parili vel imagine pompam
Edidit ulla dies, ex quo Cleopatra nefandâ
Ingluvie regni pretium diſſolvit aceto,
Ægyptumque uno damnoſa abſorbuit hauſtu:
Nec tales victrix egiſti, Roma, triumphos,
Cùm ſua littoribus monſtraret vela Britannis

Cæſar,

Cæſar, & in noſtris legeret conchylia ripis.
Quocunque aſpicias, nil non mirabile; totos
Expandit Natura ſinus, facileſque videri
Denudat vultus, & cœlo gaudet aperto.
NATURÆ ſed quis poterit comes ire? ſequemur
Artis & humanæ tandem molimina mentis.
O quali feret hæc populus ſpectacula plauſu,
Æſtivi tunc cùm malè mordax incola lecti
Ponè trahet longæ ſinuoſum ſyrma catenæ,
Tercentumque geret perplexum nexibus aurum!
Bellua ceu Libycâ captam venator arenâ,
Quam circùm vinc'lis, & ahenâ compede claudit
Indomitam, & ſævo meditantem prælia dente.
ILLIC ſublimem ferri Phaëthonta videbis,
Illic ſolis equos, ſimilemque per omnia currum,
Quo priùs exciderat, niſi quòd ſit cerea ſummæ
Curvatura rotæ, radiorum cereus ordo.
Nec fruſtra mœſtæ lachrymas fudêre ſorores,
Protinus in varias electra cadentia formas
Artifices luſêre manus; hinc flava niteſcunt
Poculaque & gravido prægnantes ſtamine fuſi,
Quos Pygmæa poteſt conjux geſtare, trahendæ
Partitur ſociis cùm penſa domeſtica lanæ.
Hîc & parva uxor poterit, ſerieſque nepotum
Æquales habitare caſas; nunc clauditur unâ
Tota domus, tenuique in cortice tota ſupellex.
SEU tibi bella placent, vivâ depicta tabellâ
Geſta illic cernes anguſto prælia campo;
Squamoſuſque Draco lethalis ſpicula caudæ
Contorquet, parvóque acini committitur orbe,
Cum duce Cappadocum invicto, quo præſide gaudet,
Et tutelarem ſibi vendicat Anglia Divum.

Seu

Seu tibi decurſos animus fert ire per annos,
Quos omnes pulchro diſtinguunt ordine magni
Heroum tituli, nec vani nominis, umbræ
Illuſtres referunt antiqua numiſmata vultus:
Quo Dictatorem tulerit ſe Julius ore,
Quo pater Æneas olim, Regeſque Latini
Jura dabant populis immenſum in nomen ituris.
SIC diverſa ſuis ſignantur ſec'la metallis,
Et revocant memores labentia tempora faſti.
Ornâſti Matrem tantis, ASHMOLE, trophæis,
Ut, quo felicem ſeſe jactavit alumno,
Æternum gratâ teſtetur voce patronum.
Accipe ſolennes tibi quas devovimus aras,
Quâque licet monumenta tuis æqualia donis.
En ut noſtra tibi laxâ compage dehiſcant
Mœnia, præcipitemque trahant disjecta ruinam!
TALI victores excepit Græcia pompâ,
Ingreſſiſque ſacri concuſſo vertice muri
Confertas ſtravêre vias, aditumque dedêre.
EXCELSO tollet quondam ſe vertice moles,
In quâ perpetuis ardens fornacibus ignis
Fœcundo rerum primordia percoquat æſtu;
Et, quæcunque diu cæcâ latuêre ſub umbrâ,
Naturam cogat vel per tormenta fateri.
Hîc ſuſpenſa tuî ſemper quæ vivet imago,
Et poſita adversâ SHELDONI fabrica fronte
Præbebunt alterna ſibi ſpectac'la, nec uno
Lumina percellent vultu, vel ſimplice pompâ.
Nec tamen hìc ſiſti poterit ſibi conſcia virtus;
Illa dies aderit, gratis celebranda Camœnis,
Quando tuis oppreſſa gement ſubſellia libris,
Heroum qui vix imitanda exempla ſecutus

SHELDONO cedis, (quem nulla æquaverit ætas)
Et cum BODLEIO ſocios partiris honores.

JO. DOLBEN, *Archiep. Ebor. Fil.*
Ædis Chr. Alumnus.



Clariſſ. D. PAULO HERMAN, M. D.

Prof. Botanices Lugduni Batavorum, Hortíque Præfecto; ex Indiâ reverſo:

O D E.

HERMANE, plectrum Threïcium tibi
Movere tendo; Quod ſimul impulit
Orpheus, feruntur inſecutæ
Harmoniam, tua cura, Sylvæ.
Largam canenti materiem admovet
HERMANUS; almis nomen amabile
Plantis, & inſcribi quod ultrò
Corticibus petat omnis arbor.
Illius artem Javius, & ſuo
Bantamus auro concolor, & Sina
Invita commendat; nec uno
Facta viri ſonat ore Ganges.
Multas ab Indâ gente recepimus
Merces opimas; nulla tamen ratis
Contendat illi, quæ reduxit
In patriam Batavúmque cœlum

Te,

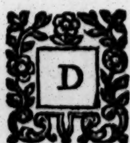
Te, dulce pondus: Te, quia conſcium
Terræ feracis, Te, quia nobilem
  Docere plantas, quot recenti
    Tertia lux patefecit Orbi.
Urbs LEYDA, centum fertilis artium,
Mirè ſagaces percutit hoſpites,
  Quotcunque deducit per hortum
    Elyſio minùs invidentem.
Hâc parte ſurgunt (heu, celeres mori!)
Flores, & omnis copia narium,
  Felix odoranti placere,
    Dum pariter placet intuenti.
Hâc parte, terrâ matre remotior
Vertex decentûm tollitur arborum,
  Quales in Adami beatis
    Ordinibus potuêre naſci:
Myrtus polita, & Pierio choro
Quæſita merces Laurea, nec minùs
  Quæſita Vitis, & perempto
    Fida comes Domino Cupreſſus;
Et multa Sylvæ filia nobilis
Pulchrè explicatur; quæ mihi, quæ tibi
  Subtus recumbenti coronam
    Exhibeat foliis, & umbram.
Locatus illo ſoſpes in angulo,
O quale carmen pollice ducerem,
  Humi reclinis, inter undas,
    Inter aves, pariter ſonoras!
Non me Britannum vinceret Itala
Pubes canendo: Non ego cederem
  Libens vel Urbano, vel auſæ
    Grandia Sarbivii camœnæ.

HERMANE, vives tempus in ultimum:
Nec si tuorum gloria transeat
Caduca florum, tu peractâ
Luce brevi moriêris æquè.
Sed quale fuscâ marmor in Africâ
Fossum, decoræ materies domûs,
Firmatur annis, & benignâ
Auxilium capit à senectâ:
Hâc sorte, curis partus honor tuis
Vigebit; Illum cuncta dies alet
In majus, illi semper ætas
Adveniens pretium arrogabit.

ED. HANNES, *A. M. ex Æde Christi, Oxon. & Academ. P. P. Chymiæ.*



MICROSCOPIUM.



DÆDALEAS Naturæ artes, quas prodiga rebus
Lusit in exiguis; quàm miris semina florum
Folliculis servat; quo poplite crura lacertosque
Alligat INSECTIS; quali lanugine parcas
Vestit apes, teneris intexens serica pinnis;
Quos mores, & quæ pugnacibus addidit arma,
Loricas galeasque, & non imitabile textum,
Aggrediar. Dudum hos oculos latuêre superbos
Egregiæ infra nos Gentes, ludibria quondam,
Nunc hominum invidiam mutatâ sorte lacessunt;
HOOKEIAS ex quo per LENTES tempora visæ

Induerint

Induerint magnos artus & vix ſua membra.
ECCE! animal—quid ſi verſu intractabile nomen?
Notior haud ſua cuique coma eſt; quam dirus oberrat
Indigena: induitur teſtâ, quæ preſſa fatiſcit
Cum crepitu: mediâ ſurgunt duo cornua fronte:
Hæc præeunt, interque comas immiſſa ſonantes
Antè parant aditum, via ne ſylveſtris eunti
Impediat greſſus, oculos aut radat inermes.
Sex femora ad mediam coëuntia ſubligat alvum,
Longa quibus crurum ſeries demittitur æquos
Juncta per articulos; ſubtuſque plicatilis unguis
Se legit in pugnum, complexuque obvia prenſat.
Hujus ab arte fugax, ſiquando lethifer inſtat
Morſibus excitus pollex, ſe condit in umbras
Præcipitem, lapſus per crinem, artuſque repente
Colligit in nodos, & inextricabilis hæret:
Aut patriam linquens tergi vagus exulat oris,
Atque alium ducit mutatâ gente colorem.
CARMINE quo formam celebrem tuaque hiſpida membra,
Provida APES, pacis cupiens, nec frigida pugnâ
Bellatrix; caudâ ſe promit aculeus imâ
Cæca venena ferens, & verſis obſitus hamis
Fucorum in coſtis nunquam revocabilis hæret.
Grandior in vitro, Crabronis & æmula ſurgis;
Nec tamen ingentes ſuras tibi mella, rapinæ
Hortorum egregiæ, complent, nec odora thymi vis.
Quî tamen, O ſuperans Chymiſtas igne potentes,
Floribus inſidens mellis ſecernis olentem
Materiam, & lachrymas Narciſſi, & furta roſarum
Dulcia? quî totidem ſuccos in amabile nectar
Concilias, Ganymede prior Bacchive miniſtris?

QUOR-

QUORSUM oculos avertis? ARANEA tanta veneno
Non tumet; à vitro largos ſe tollit in artus.
Ut caput auguſtum, nec in ullam flexile partem,
Inſeruit natura humeris! ut lumina ſeptem
Tranſtulit in tergum, mirúmque locavit in orbem,
Tot MICROSCOPIA, ad ſpeculandum ſiqua feratur
Muſca ſub occultæ ſtridens confinia telæ!
Qualis ubi in digito ſtellatus iaſpide crebrâ
Annulus irradiat, tremulâ cum luce retortæ
Scintillæ inſtabiles ſubtus laquearia ludunt.
ASPICE juncturas crurum per mutua nexas,
Parvus & ad genuum tumet internodia poples.
Utitur his Opifex, ubi veſperis hora vocârit
Et ſarcire dolos, & hiantia cogere lina,
Retiave in foribus pendentia texere filis
More rotæ poſitis, nectentem ſingula nodo,
Nec muſcas miſſura ſenes, nec pervia parvis.
CUM ſemel illapſam prædam trepidantia longè
Fila monent, ſparſamque in dorſo muſca colorum
Luxuriem oſtentat, totóque effulget in auro,
Divitiis celerans ſua funera; percita longè
Spe ſpolii atque dapum Venatrix exit ab antro,
Effera, collecto ſpirans lugubre veneno:
Et preſſa in tremulis ſaliunt veſtigia filis.
Reſpicit hæc: hoſtis cùm protinus implicat uncos
Circumfuſa pedes; nequicquam viribus impar
Muſca reluctatur, venientíque objicit omnes
Naturæ phaleras & inutile pectoris oſtrum,
Neſcia certandi; nequicquam retia quaſſat
Sæpius aſſurgens; toties revoluta recumbit
Complexu in miſero, & longâ ſub morte laborat.
Defunctæ exuviis victrix ſaturata trophæum

Inſtruit:

Inſtruit: in foribus ſpeluncæ ex ordine figit
Cruráque, & avulſum caput, incoctóque nitentes
Murice adhuc humeros; necdum alis purpura languet.
O formâ inſigni præſtans! neque pulchrius unum
Te volat Inſectum, aut tanto ſe veſtiit auro.
PROXIMA ſorte tenens BOMBYX loca, ſerica jactat
Licia: nec telis ideo contendat Arachne.
Stamen ab ore trahens & circum terga revolvens,
Continuum exhaurit jecur ac fœcunda tapetis
Ilia, dum penitus latet inter fila, ſuiſque
Providus exequiis funebrem texit amictum.
Sic animam in telas vomit, inductíſque ſepultus
Conditur aulæis, nec curat marmora regum:
Donec in effigiem Tineæ revolutus in auras
Redditur, ut plures naſcendas vere futuro
Textrices pariat, ſtirpémque reponat in ovis.
NON ſecus INSECTIS redit omnibus annua proles
Per ternos nixus: vernum eluctantur ab ovis
Semianimi vermes ſub tempus, & hos calor alis
Induit, ac æſtas pubentibus elicit ova,
Ova revertenti parientia vere nepotes.
Sic Scarabæus humum, terno aliger ordine partûs,
Linquit, & in geminam Tineæ rediêre juventam.
Muſca priùs vermis formam gerit, antè repôſtis
Quàm tota exuviis laxas exerceat alas.
Sic & maternum vermem jam ſtridula pennis
Rumpit Apes, ſic in volucrem ſe reptilis edit
Papilio, inque aliam reficit ſe Veſpa figuram,
Ac conſanguineus Crabro, ſciſſáſque renatæ
Sæpius in dumis tunicas liquêre Cicadæ.
Nec mortem interea penitus patiuntur, at inter
Deliquium inceſſit naſcentibus, uſque volantum

Dum genus induerint, & ſe mirentur in alis.
QUAS in cryſtallos SALIS humida grana nitentes
Fundit, inexhauſtis ludens Natura figuris:
Nunc quadræ facies, talúſve volubilis exit;
Nunc & acus, cuneique, & longi forma cylindri,
Innocuique enſes, & acutâ ſtiria barbâ,
Artificis monumenta manûs: nunc ordinis edit
Immemor informes Rhombos, & iniqua Scalena,
Mancáque Conorum capita, & ſine nomine Fruſtum.
Cuique ſuum varians diſcrevit forma ſaporem:
Dulce gulam mulcens tranſlabitur, acre palatum
Vulnerat & raſæ querebunda foramina linguæ.
Hinc vires medicis notæ, quid deſtinet ægris
Vitrioli gravis hauſtus; ut ilia laxet Alumen;
Armonii ut nares tentantibus occupet acer
Spiritus; & lachrymis fruſtra risêre coactis.
FAS etiam HUMORUM vitro comprendere formas:
Quo mihi caupones ad pœnas prodere cordi eſt,
Sacrilegos Bacchi cultores, dolia baccis
Inficere audentes, ſimulato nomine Divi;
Grandius ut vinis pretium mendacibus addant.
Scilicet explorem vitro, licèt omnibus idem
Miſcuit inſidias rubor, an vim ſimplicis uvæ
Muſta ferunt, fluido propriam ſervante figuram,
Jejunóve rubens mentitur purpura vino.
QUISQUIS Apollineas artes uſumque medendi
Scire cupis, cernes, CRUOR ut diductus ad ungues
Mille per arterias totidem diſcurrit in ora,
Refluaque invertit ramoſis flumina venis:
Lentior his, nec quo rediens ſalit impete, nec quem
Impoſito venis explores pollice pulſum.
VIDIMUS in cerebro NERVOS ab origine ſparſos
Arboris

Arboris in morem, & sitientia in ora legentes
Fæce laboratum per millia vasa cruorem,
Spirituum fontes : nec visu gratior ulla,
Quàm quæ discisso Cerebello apparuit arbor.
VIDIMUS, ut Rami binâ propagine tensi
Mollibus in fundis oculorum retia texunt.
Et quibus in gyris nervus, cui munus in aurem
Ferre sonos cecidit, Conchæ interiora pererrat
Spiramenta cavæ, vocémque per antra volutat.
Tum primùm atque Stapes, tenuisque apparuit Incus,
Contigua ossicula; ac, quasi plectrum, Malleus adstat,
Malleus assiduo percellens Tympana pulsu.
SÆPIUS Herbarum naturas incidit ardor
Per varias quæsîsse Tribus ac nomina mille,
Perque suas Classes Florum genus; ordine primo
Semina in æstatis cùm jam natura parârit
Adventum, circùm foliis evincta volutis,
Pabulaque immulget per hiantes lactea fibras.
Miror, ut assiduè in crescentia Lilia pallor
Serpit, & in Violas rubor; aut maculosus ut ostro
Fulgor inardescit foliis pictæque Tulipæ,
Puniceique Croci : aut aliis ut fimbria circùm
Funditur in dentes, laceratque venustiùs oras.
Nec memorare vacat, quàm parvo è semine Cæpe
Creverit in caput; aut vigilantûm in vota Papaver
Venturum, nondum foliis oblivia spargit.
AN digner numeris Urticæ ignobile gramen,
Dedecus hortorum, nec honestas inter habendum
Plantarum classes? tamen hoc quoque carmine dignum.
Hispida frons oculo, jaculisque armata propinquat,
Collimatque aciem contrà vegetabilis histrix.
Ampliùs insidias nec jam extantésque sagittas
Dissi-

Dissimulat, natus digitis tractantibus hostis.
Siquis enim folium tactu percurrere molli
Audeat, ultrices infundit acumine succos
Herba venenata, & resilit cum vulnere pollex.
ORTUS in annoso librorum tegmine MUCOR
Fert tenues hortos, & amœna cubilia florum.
Spongia fortuito se semine tollit, & unà
Boletus, Cucumisque; Acarisque errantibus escas
Quid ni sufficiant? quid ni sua nomina jactent,
Alcinoósque suos? dum tu mantilia poscis,
Inscius heu! maculasque putas, unâque liturâ
Funditus ignotis abstergitur hortulus herbis.
TANTUM oculos GLANDIS paulisper forma moretur,
Primitiæ quercûs: istâ sub pelle putandum
Et truncum, & ramos, ramisque increscere frondes?
Mille, aliam ex aliâ, materno in semine quercus
Natura implicuit, pariendas quamque quotannis,
Glandibus ornatas foliisque, ac ligna daturas
Usum in tectorum, malos aut puppibus altis.
ABSTINEAS visûs, Opifex: FABRILIA quondam
Æmula Naturæ tua, nunc quod rasile torno
Vel quod in ære polis, opera allatura pudorem.
Cælata argento ramos imitetur & umbram
Vitis, & incisæ certent crescentibus uvæ:
Fictile spiret opus, gratus potantibus error.
Improba Lens miranda priùs jam vulnera ferri
Prodidit, & calicem duro ceu vomere cæsum:
Frondeaque in turpes sulcos evanuit arbos.
NEC non virginibus moveas spectantibus iras;
Picta ubi vestis, acûs labor indefessus, ubi omnis
Ornatus capitis se crassa in retia vertit,
Retia sive fabis, seu caulibus apta coquendis.

Tum

Tum si fortè suos præcisos turpiter ungues,
Squamosasque manus cernunt, setisque rigentes,
Ut visum abrumpunt! tamen æquum in mente recursat
Judicium Lentis, scabræque opprobria pellis.
IPSA acies Ferri, quamvìs nec læsa rigore est
Demessæ barbæ, tonsorque in cote subegit;
Manca tamen cæcis vacat interrupta lacunis,
Non minùs ac lignis findendis fracta securis;
Aut serræ argutos ostendens lamina dentes.
CUSPIS Acûs, opifex quam vix impunè lacessit
Pollice virgineo, quæ linea texta figuris
Percurrit variis, nec stamina lædit eundo;
Nunc jaculi in molem se tollit, acumine trunco,
Poscentis limam, nec dudum incude politi.
VERUM ad te & tua facta, Parens Natura, revertor;
Virtutes aperit Vitrum Tibi, dedecus Arti.
PULICIS ante oculos magnis cum cornibus adstat
Hirtum ac torva tuens caput, & scelerata proboscis,
Quam cutis agnoscit stimulis terebrata cruentis.
Induit effigiem & salientis crura cicadæ:
Ocyor ac oculi conjectu, huc cominus atque huc
Lintea pervolitans, digitis prensantibus exit
Incensæ ancillæ; fuerit nisi tarda propinqui
Mole puerperii, aut pleno ebria sanguinis haustu.
NOCTES atque dies exercet furta, neque omnem
Æstatem improbulus Sicarius otia nôrit.
Verùm, ubi venit hyems, simulatâ morte reponit
Se totidem in menses, duræque oblivia brumæ.
OLIM etiam quendam vidi gessisse catenam
Auratam, ingentem, tercentum nexibus aptam.
Ac veluti ad mensam captivus Maurus herilem
Barbaricam amittit virtutem, animosque feroces
Degener,

Degener, inſcriptoque lubens dat colla monili,
Aureaque excuſſis inhiat miſer atria ſylvis:
Vinc'lum ita fert gracilis Fera, ſervitioque ſuperbit
Demens, ac tracto graditur jactantior auro.
Neve fugam aggreditur, ſolitas nec lubrica fraudes:
Nec ſubit in mentem libertas priſca vagandi
Vîrgineâ in tunicâ, aut bipedalis gloria ſaltûs:
Cruraque degenerant choreas oblita priores.
NEVE tuam, licèt antra foves, FORMICA, recondes
Effigiem: admiror vultum; quid enim caput iſtam
Fert galeam? nec pugnæ habilis, nec idonea caſtro es:
Ire laboratum, ſubque horrea cogere farra
Hic amor eſt; Agnoſco humeros, queis ferre ſolebas
Grandia frumenta, aut longæ grave pondus avenæ,
Dimidium meſſis: ſerratos ordine dentes
Comprimit os, onera ut vectantibus æquet in annos
Dux operum, ſcindens humeris verſatile pondus.
ECCE! ACARUM, veniens per viſcera perque fideles
Loricâ coſtas, acus (illætabile viſu!)
Tranſigit: ecquis & hos dolor, ecqua aut commovet ira?
Huc ſe torquet & huc, ac frendens dentibus, apri
In morem, trans pectus ubi venabula figunt,
Æſtuat in vulnus: ter ferrum dentibus ardet
Prendere nequicquam, ter circumflectere crurum
Agmina: complexum nimiæ fugit ambitus haſtæ.
ASPICE! ut articulos genuum mors frigida ſolvit,
Unguiculique tremunt graciles! dehinc colla reponens
Foſſum in caſeolo moriens reminiſcitur antrum.
NAM latere exeſo ſitus inter dolia guttas
Caſeus excipiat; quo condita matribus ova
Imbuat ad vivum penetrans liquor: ut redit æſtus
Vere novo, liquefacta domus veſtigia vitæ

Prodit,

Prodit, & in turmas Baccho ſe fœta reſolvit.
Millia perrumpunt tenues animalcula teſtas,
Nata Deo, ſtirpemque anguſto in pectore narrant.
VITA fugax nimiùm: ſi carpant manè juventæ
Gaudia, ſub noctem grandævos occupat ætas;
Nec triduum à tetris diſtant cunabula buſtis.
At gens, fluxa licèt, manet; heſternoſque parentes
Jam vetulos colit, & biduam veneratur avorum
Canitiem: his etiam minimis ſubit æmula priſcæ
Fama & facta domûs, longæque ſuperbia ſtirpis.
FORTE & ſint illis ſua prælia, fortè ſub antris
Gens ſtruat oppidula, & graveolentes excavet urbes:
Fortè etiam leges condat, parvumque ſenatum;
Atque Fora & Circos, parva & Capitolia nôrit:
Felix, heu nimiùm felix! dum cuſpide ſævâ
Inſcius in partes opera inter talia culter
Dividat imperium: fruſtra per proxima quærunt
Effugium, aut pendent aulas & limina circum:
Nam cum Conſulibus miſtiſque Quiritibus omnis
Eruta jejunam Reſpublica fertur in alvum.
OMNIS & ANGUILLAS ſecum vehit hauſtus aceti,
Innocuas, tenues: noſtris in faucibus illæ
Ignaræ exultant, acuuntque in prandia ventrem,
Tardaque ſollicitant motis jejunia caudis.
Ceu Cete (ut perhibent) pelagi dum fluctibus ingens
Porrigitur, ſomnoque jacens extenditur undis,
Piſciculûm errantûm per apertas agmina fauces
Accipit: aſt illi ſtomachi irremeabile clauſtrum
Heu! fati immemores tranant, nec ſomnia turbant.
CÆTERA cui verſu eſt comprendere? nonne tumentes
Sæpe vides nodos, ſcabiemque aut ulcera credas
Infecto innaſci folio? Gens tota ſub iſtis

Speluncis habitat, frondiſque incluſa minutas
Et venas bibit, & cunabula concava rodit.
Sin tibi parca fides, ſurgentibus infode nodis
Introitum, & latebras explora: millia cernes
Luce intus trepidare novâ, ſibi viſa renaſci:
Prole humeros oviſque, aliâ ſpe ſtirpis, onuſti
Exilium indigenæ ſubversâ gente ſequuntur,
Et fata in folii diverſo tramite quærunt.


ÆC ſuper INSECTIS: juvat hinc ingentis Olympi,
Cœlicolûmque domos, loca fœta latentibus aſtris,
Viſere ope Speculi: juvat, extra ſolis & anni
Circuitus, cœlum procul explorare profundum,
Rimarique novos mundos: quis ſidera mecum
Eruet, ac aliis calefactos ſolibus orbes?
SÆPE mihi libuit, ſuperanti carmina Vitro
Theſſala, diſtantem cœlo deducere LUNAM,
Quàm clypeo abſimilem nunc, exiguiſque rotarum
Orbibus! ipſa ingens, ingentiſque æmula Terræ,
Cum fluviis, ſcopuliſque, & magnis montibus adſtat.
SOL etiam ante oculos pelagis maculoſus, & ingens,
Fumantemque globum torrentiaque æquora pandit,
Et juxtà horrificus tercentum exæſtuat Ætnis.
ERRANTUM hinc nomen notis poſuêre PLANETÆ
Curſibus: ipſe dato reditus in tramite flectit
Mercuriuſque, Venuſque, ac tardos ultimus orbes
Saturnus volvens: tum ſciſſo crine Cometa
Ipſe Planetarum leges init, horridus olim
Exlex Naturæ, fugienſque per æthera terror.
Quanquam abit in cœlos extremæque avia Noctis,
Terribilem attondens caudam, exhauſtamque reponit

Jam

Jam magìs atque magìs; tamen ad lugubre peracto
Orbe ministerium redit è penetralibus imis
Ætheris, & solem rotat illætabile circum
Tostus iter; rursumque fugâ sublapsus in axem,
Afflatumque polum tremefactaque sidera verrit.
QUATUOR æquato revolutæ ex ordine LUNÆ
Imperium JOVIS illustrant; quarum ocyùs actis
Interior gyris sequiturque fugitque sorores:
Sic reliquæ, inter se miscentes orbibus orbes,
Perpetuam intexunt mentito errore choream.
Qualis ubi indiciis duodenis dividit Horas
Lamina, & inscriptis alius datur ordo Minutis,
AUTOMATI in facie: bis senos ocyor explet
Dum gyros Index, alata Minuta secutus,'
Consortem toties mediis in cursibus instans
Consequitur; jamjam tenet, elapsusque relinquit
Invigilantem Horis, & agentem ignaviùs orbes.
SIN mihi tanta sequi vires, Natura, recusas,
Ac magni HALLÆI comitatu extrema sequentem
Sidereas invisere opes, mira atria cœli;
Pandere at in tenui placeat tua dædala facta,
Pandere inexhaustos servantia scrinia luxus,
Luxus ultra operas Regum, ultra carmina Vatum.

THO. BISSE, *A. B. è C. C. C. Oxon.*





CAMPANÆ UNDELLENSES.

NOX hyberna duas propè jam confecerat horas,
Cessârántque forìs operæ, clamórque virorum;
Nulli tranquillum turbabant aëra venti,
Nec cœlum audebant nubes temerare serenum,
Dum grex stellarum toto pascebat Olympo:
Candela emicuit, sumpsítque domestica regna
Æmula solaris radii, tenebrásque fugaces
Dispergens, horas longâ de nocte redemit:
Cùm, procul à CAMO, veteris novus incola ruris
Solus ego (en) FERUS atque meus consedimus unà
Ante focum, agrestes recitantes ordine musas.
Musica sed nostras subitò pervenit ad aures,
Proxima quam tusis campanis villa ciebat,
Et fovit vallis, liquidùm resonantibus undis,
In tantum, ut totum complerent æthera cantu.
TUM FERUS, Ah! Templum nostros habet illud amores:
O mihi præ cunctis dulcissima musica, quàm te
Depereo! merita es nostro quoque carmine dici.
PROTINUS agnovi veteris vestigia flammæ,
Quâ cultum populúmque Dei, sacrósque labores
Arsit, dum licuit; sed & ardet, & indè revelli
Solâ morte potest; poterit neque morte revelli.
TUNC ego; Quin nostros liceat proferre calores;
Quandoquidem simili nonnullus tangor amore.
Olim (nam memini) patrii cùm ruris alumno

Gram-

Grammaticus teneros ludus mihi fingeret annos,
Villa exilis erat, paucis contenta colonis;
Queîs tamen harmonicæ mentes, cœlíque capaces.
His, siquando labor curvi cessabat aratri,
Campanas pulsare sacras erat una voluptas.
Musica prælongæ dabat hæc solamina nocti;
Excivítque novos jam multo mane labores:
Illa renascentis cecinit cunabula Solis;
Nec priùs ad mollem vergebant lumina somnum,
Funera quàm clausæ fuerant celebrata diei.
Nulla dies abiit non his cantata Camœnis;
Sic venieute die, sic decedente canebant,
Et penitùs toto delebant pectore curas.
Interea vario mulcebant æthera cantu,
Pergratísque sonis vicinia tota sonabat.
O illas dulces noctes, cùm ducere somnum
Ad numeros licuit, vigilémque revisere vitam!
Hæ mihi deliciæ fuerant puerilibus annis.
Floruit at postquam tenerâ lanugine mentum,
Grandior UNDELÆ cepit mea pectora cantus;
Quæ tantum villas inter caput extulit omnes,
Quantum inter corylos umbrosa cacumina quercûs.
Hæc saxo exsurgens vivo, faciéque decorâ,
Perrarum agnoscit congesto cespite culmen,
(Ut cui tecta facit de fisso lamina saxo)
Promissíque sedens equitánsque in tergore montis,
AUFONIAS utrinque pedem demittit ad undas:
Sed bino è saxis firmat vestigia ponte,
Altáque turrigerum caput inter nubila condit.
Hîc habitant illæ Musæ, dulcésque Camœnæ,
Quæ circumfusam demulcent carmine vallem.
Corpore sunt multùm diverso quinque sorores,

Et queis vox pariter dispar: hæc tinnit in altum;
Illa gravis, graviterque canit, tonitruque canorum,
Et circumductos displodit ad æthera bombos.
Audiit hanc Echo, tremuitque in sedibus imis:
Credibile est, ipsos commotos carmine Manes.
Hæ curas abigunt, hæ purgant fæcibus auras,
Atque malos abigunt Genios; (si credere fas sit)
Qui, simul ac resonant Campanæ è turribus altis,
Præcipitare fugam, metuentes vota precantûm.
Sic olim visis servi fugêre flagellis,
Ac, sortis memores, dominis sua terga dederunt.
QUAM gratum, quàm dulce melos, seu tempore sancto
Classica sacra canunt; seu visum est luce profestâ
In gyrum glomerare sonos, numerisve peritis
Ter quadragenos variare ex ordine versus!
His, O, quis sextam adjiciet? tum nempe liceret
Sexcentos variare modos. Quis at optimus ille,
Qui dabit ut centum pulsanti ritè quotannis
Præconi sacro possint addicere libras?
Quisquis erit, meritos illi cernemus honores.
HÆ, quoties CAROLI nobis lux festa recurrit,
Festinæ surgunt multâ de nocte sorores,
Magnáque venturæ meditantur fata diei.
Tum subitò gnarique viri juvenésque periti
In numerum pulsant adductis funibus æra,
Protinus & toti dictant sua gaudia ruri.
COMINUS UNDELAM, ac intra lapidem inde secundum,
Quatuor atque decem circumstant ordine villæ,
Discipulæ villæ, ac arrectis turribus adstant.
Hæ, postquam accepêre sonos, paulúmque moratæ,
Attonitis similes, taciturno murmure secum

Hos

Hos recitant, intúſque canunt, & carmina ſingunt.
Ut ſibi prima fides, clangunt. Tum protinus omne
Campanile ſonat, dum tintinnabula cantant,
Et totas variis implent tinnitibus auras.
Aſtra micant blandùm; reparabilis adſonat Echo.
NAIADES interea excítæ per cærula regna
Dimidiæ exſiſtunt undis; tum flumina circùm
Stare jubent, lætis juvat indulgere choréis.
Undæ ſtant, minimè curantes æquore mergi.
Nymphæ partitis operis ſua gaudia pandunt;
Pars pedibus plaudunt choreas, pars carmina dicunt:
Quarum, quæ formâ pulcherrima, CALLIOPEIA
Præcentríxque chori, facilíſque præire canendo,
Gaudentémque canit populum, Regémque reductum.
Quin etiam meminiſſe juvat pretioſa peric'la
Tam chari capitis; quo non eſt mitior ullus
Regnantûm in terris, aut obſervantior æqui.
Tum CAROLUM toties ſalvum, & miracula narrat;
Cœlitus ereptum bello trans æquora mittit,
Dein revocat, repetítque domum, redimítque coronâ
Auguſtos lætâ celebrantem pace triumphos.
Gaudia tum populi memorat, lætóſque furores.
Sed jam ſenſerunt ſe tintinnabula lætis
Incaluiſſe ſonis; nec enim ſua gaudia tanta
Æra ſatìs capiunt, timor eſt nè fortè liquentur.
Ilicet, ad Pontum properatò currite, lymphæ;
Jam vos cœperunt avidis depoſcere votis
PETROPOLITANI, nudíque in littore piſces.
Muneris at tanti memores, labentibus annis,
Hanc ſibi dilectam laſcivo flumine vallem
Circumludentes, paſſus ter mille vagantur

Nymphæ, dántque ſuo * Villæ de nomine nomen.
Campanæ dulces valeant, vigeántque, nec unquam
Triſtia cancrino plangant incendia motu.
HÆC ego Campanis ſuper, & ſuper ære canoro,
Hîc procul à Muſis, CAMI & procul exſul ab undis,
Ambit quà UNDELÆ ripas uxorius amnis,
Pauca FERO noſtro, multùm nictantibus aſtris,
Dum mea perdulcis declinat lumina ſomnus,
Et cecini; & cecinisse juvat. Scit cætera Muſa.

GUL. DILLINGHAM, *S. T. P. Cantab.*



Academiæ Oxonienſis Comitia.

PHOEBE, redi, quâcunque lates fugitivus in orâ,
Sive aliquam ſequeris deſerta per avia Daphnen,
Seu paſtoralis repetens geſtamina ſceptri
Theſſaliæ jam triſtis agas in finibus exul;
Te (quàm longa tuæ paſſi diſpendia lucis!)
Te Dominum Oxonidæ, quondam tua turba, repoſcunt:
Sunt & adhuc, qui te non in vulgata vocabunt
Carmina, ſunt Juvenes, qui, ſis modo dexter, Apollo,
Non ita degeneres opera interrupta capeſſent.
Quo tibi ſolennes inſtaurant ordine pompas
Cernis, & auguſti pandunt ſpatia ampla Theatri:
Scilicet hanc Cæſar Phœbeis fecit alumnis
Lætitiam: Ipſe procul Moſæ bellator ad undas,

* *Oundle* contractè ex *Avondale*, Cambd.

Tela

Tela inter media & diſtrictos cominùs enſes
Intrepidum urget iter; nec, quanquam ſæpe Mariæ
Menti ſurgat imago, iras animóſque remittit,
Quin toto inſultantem ardens agit æquore Gallum.
At nobis placidæ interea felicia pacis
Exercere dedit ſtudia, atque aperire receſſus
Caſtalios juſſit, ſacroſque recludere fontes.
Tuque adeò, decus Aönidum, quo præſide manes
Sheldoni exultant, & ſancti dia ſuperbit
Canities Fellî, doctæ otia longa Juventæ
Excutis, &, Muſas ultrà non paſſus inertes,
Deſuetos renovas, circo plaudente, triumphos:
Qualis, cùm nimiam Latio indulsêre quietem
Relligio mitiſque Numæ ſapientia, lentæ
Virtutem excivit patriæ, reſideſque movebat
Tullus in arma viros. Opera omnibus arbiter æquus
Impendis diverſa; hic dulcia pollice lævi
Fila movet Flacci, aut divinam Æneida tentat;
Ore ſonans grandi, Demoſthenis acrior alter
Arma quatit; denſis alii te, Occhame, latebris
Expediunt, multóque latentem pulvere Scotum:
Fervet opus, læti feriunt laquearia plauſus.
QUARE agite, egregii pars & vos parva triumphi,
Queis calamos inflare leves Heliconia virgo
Indulſit, facilique poëmata ludere venâ.
H. Nôſti quæ feſta & quos reſtaurare triumphos
Incipit? (G.) Aut hoc aut aliquid ſimile huic mihi quondam
Commemorabat avus. (H.) Certè hæc nil tale tulerunt
Secula, vix tenuis famæ nos attigit aura.
G. Hinc eſt, quòd varium mirabar in oppida vulgus
Confluere, Aönidumque domos turbare quietas:
Hac cives (quibus alma ſalem natura negavit,

Et multum nebulæ per frontem fudit amictum)
Incedunt taciti, & mirâ gravitate verendi.
Ac juxtà, taurorum uncique oblitus aratri,
Rusticus exultat; passim convitia spargit
In socios; hilaris baculo, pede, voce jocatur.
Illic Cecropidas, Nomentanósque nepotes
Vestibus insignes, nec non & torva tuentem
Thrasonem vidi, ille plicatam in terga retorsit
Cæsariem, tunicamque dedit diffundere ventis;
Et subtus lato fulgebat balteus auro.
H. Credideram verò haud oculos retinere tuos qui
Spectatum veniunt, sed qui spectentur ut ipsi.
Vidisti in scenâ Pygmæam ludere gentem,
Et saltare vagum per pulpita pumilionem?
Vidisti, populo quà lætos area ludos
Exhibet, & gemino distendit stipite funem,
Quàm facili corpus nisu saltator in auras
Tollat, quàm justo gressus libramine firmet
Insiliens, agilisque trementia fila pererret?
G. Parciùs hæc. (H.) Te Puparum pudet? haud pudet [illum,
Qui septem studiis annos dedit, & cui longè
A cubito manica ad talos demissa pependit.
Hic te, si memini, seniori cedere jussit,
Summovitque loco, sibi prima sedilia poscens.
G. Hæc tecum ulterius mox excutienda; vocat jam
Altera materies; & da (*ad* B.) tu, si grave non est,
Quæ tanta hospitibus Rhedycinam causa videndi?
Et quo procedant, quas narras, ordine Pompæ?
B. Organa, diverso quæ multa foramine jungit
Fistula, & aëreos acceptat follibus Euros,
Audîstis centum discrimina ludere vocum.
Inde canunt, habiles quibus in nova carmina vires
Diva

Diva dedit, numeris & qui valuêre ſolutis.
Talibus auſpiciis Juvenes Encænia templi
Pierii renovant, magni memores SHELDONI.
Ille (ſacras quanto verſans molimine curas!)
Has poſuit ſedes, æternaque mœnia Muſis,
Et te centenis admiſit, Phœbe, feneſtris;
Illi ſolennes primo ſolvamus honores;
Craſtina lux vobis forſan gratiſſima, riſum
Cùm moveat, crepitant cui circum compita ſocci,
Et malè compactas pelles ſutura relaxat:
Aut qui Sidonio ſplendet venerabilis oſtro,
Dum ſudat ſub mole togæ, taloſque gravatos
Vix trahit, & toto reſonat gravis ocrea vico.
H. Sed nullos ſtimulos, nullum, puto, geſtat acumen.
Hunc credas forſan ſedes mutare quietas,
Cornipedémque diu deſuetum poſcere, terraſque
Explorare novas. (G.) At credant iſta recentes,
Non ego; namque illos didici ſecurum agere ævum,
Nec charis Rhedycinæ excedere mœnibus unquam,
Dum loca ſunt, quæ grata focis communibus ardent,
Spumea quà lætos ducit circùm amphora gyros,
Et bene concuſſo crepat alea jacta fritillo.
B. Mox veniet, magno vulgi qui murmure roſtra
Conſcendet, cujus mordax agitabit acumen
Confeſtim juvenem atque ſenem. Trepidate, puellæ,
Deliciæ Cottis, bullatæ & cura juventæ:
Tuque annis gravis & fracto jam corpore, cujus
Friget in effœtis conjux petulantior ulnis.
H. Agnoſco quid ais; Terræ, puto, Filius hic eſt.
G. Et magis agnoſces, cùm téque tuámque Corinnam
Attigerit, cæcóſque diu patefecerit ignes.
H. Hunc circùm longo dum ſeſe examine fundit
Turba

Turba favens, tremulóque quatit ſubſellia riſu:
Hîc forſan vili ſubtemine craſſus arator
Incumbens baculo, collóque in terga reclini,
Torvum hiat, indoctaſque ad pulpita porrigit aures;
Et quoties alii plaudunt, juvat hunc quoque riſu
Durum agitare latus, grandeſque intendere buccas.
G. At cur ſimplicitas adeò tibi ruſtica ludo eſt?
Quid facient cives? aurem ſubſtringet hianti,
Et gravis in turbâ luctabitur Aldermannus:
Illi ſufflatu pulmo prælargus anhelat,
Colla madent, liquidâque genæ pinguedine rorant,
Materieſque ſuis fit Lychniopola lucernis:
Demum importuno diducit labra cachinno,
Tum cùm fortè ſuâ de conjuge fabula cœpit.
Atque aliquem, credo, fallent perſæpe togatum
Romano ſermone joci. (H.) Verùm ille ſodalem,
Cui tenues meliùs finxerunt pectus Athenæ,
Obſervat, nerviſque alienis mobile lignum
Ducitur: hunc uſque intentis aſpectat ocellis,
Ac ſiquando videt patulum dimittere rictum,
Laxat & ipſe parata ſequacibus ora cachinnis.
G. Abderitano quis me pulmone beabit,
Quis mihi ferratos lateri circumdabit orbes,
Craſtina ſi tantum præbent ſpectacula riſum?
O quàm te impatiens, quæ proxima volveris, opto,
Læta dies, longumque mihi memoranda per ævum!
H. Et memoranda quidem, cuicunque accumbere menſæ
Contigerit, cuicunque loco ſucceſſeris hoſpes.
Seu quà fumantes ex æquo meta laceſſit
In certamen equos, vel galli cæde rubentem
Tingit humum ſanguis; ſeu cum ridente colono
Effutire ſales mavis, ut turba jocantem,

Ut

Ut dominum miretur anus grandæva futurum ;
Hinc ſalis æterni fontes, hinc nota ſupellex
Suggerit ingenium, & decies repetita placebit.
B. Multus uterque fuiſtis in hoc ; jam fronte ſeverâ
Ecce movent duo pugnacis certamina linguæ,
Democriti ille ingens vacuum, & tenuiſſima rerum
Semina; particulaſque leves, globuloſque Renati ;
Obſcuro hic quicquid Zabarella volumine condit,
Materiem formamque & inania nomina jactat.
Hos citò dimitti ſperabitis. (H.) Imo ego lætus
Hos etiam ſpecto, vultu dum multa minati,
Exertis digitis, exporrectiſque labellis,
Neſcio quid ſpinoſum, atque implicitum Labyrintho
E nube & tenebris in lucem educere certant.
G. Dumque ardent oculi, & pulmo acres ventilat æſtus,
Surdus uterque ſono alterius diverberat aures,
Nec lateri parcunt, nec ſicco ex ore ſalivæ.
Et jam jamque magis fervent, atque omnia miſcent,
Arbiter è cathedrâ donec venerabilis altâ
Increpet, & lites æquali examine libret,
Atque regat dictis animos, & temperet iras.
B. At ne vos teneat cæcis diſcordia nodis
Perplexa, & vocum obductæ farragine nugæ ;
Alter adeſt, veſtras qui molli urbanior aures
Mulceat eloquio, & Nympharum enarret amores :
Virgineum ille chorum, pexuſque togâque recenti,
Sublimi ſpectat de ſede, latuſque venuſtum
Huc illuc lentè flectit, miſeriſque puellis
Dat vulnus linguâ, obliquo dat vulnus ocello.
G. Ille refert, ſiquis laſcivæ uxorius ulnis
Langueſcit ſponſæ, gremio quæ infuſa ſeniles
Nauſeat amplexus, inviſaque baſia libat ;

Vel

Vel siqua incauto tacitis præcordia flammis
Accendit juveni, sterilésque inspirat amores:
Mox malè respondet curis, animumque morando
Torquet, & admissos astutè ventilat ignes.
H. Pectoris o duri silices! o ferrea corda!
Ille verecundos suffundere sanguine vultus
Audebit, tenerisque procax dare vulnera Nymphis?
G. Crudelis Virgo magis, an magis improbus ille?
H. Improbus ille. (G.) Tamen, crudelis tu quoque Virgo.
Nec tu adeò immitis nimiùm miserere Corinnæ;
Ipsa dolet meritò, quæ tot fuit antè dolori.
H. Sic post edomitum Buten, Pagasumque, Chromimque,
Infelix jaculo cecidit stridente Camilla.
B. Quotquot amœna colunt formosæ rura puellæ,
Vel quarum doctæ veneres mirantur Athenæ,
Huc simul accurrunt. (H.) Hinc tu tibi selige Nympham,
Quæ tecum aut fastus Galateæ, & Daphnidis ignes
Dulcè canat, vel, humum pallâ verrente, choreas
Instituat numerosa. (G.) Choreas semper amavi.
B. Vos tamen, augustas quà pandunt atria valvas,
Et vastæ fumant patinæ, & geniale falernum,
Antè dapes sumetis. (H.) Et has quoque semper amâsti.
B. UT memorare juvat quo pingues ordine mensæ
Ostentant epulas, quo nondum instructa tumultu
Unà hospes civesque ruunt in fercula! sed vos
Non moror invitos; notum dat buccina signum,
Arbor & in medias altè porrecta plateas
Jamdudum pictâ pandit spectacula chartâ.

D^s CAR. BOYLE, *Comitis de Orrery. Fil.*
GULIELM. HAYS, } *Equitum Fil.*
GUALTERUS GOUGH, } *ex Æde Christi.*



AULA VINDESORIÆ D. GEORGIO INSTAURATA.


Insoriæ augustas arces, equitumque triumphos,
Et Procerum vestes stellis fulgentibus aptas,
Cappadocis spatiosam Aulam, multoque superbas
Marte Periscelidas, decus & gestamina Regum
Impetus est celebrare: Fave, ô Tritonia Pallas,
Ægide Diva ferox, studiisque asperrima belli;
Tuque adsis præsens, vultu metuendus & acri
Insignis frameâ Mavors; tuque inclyte GEORGI,
Custos Anglorum, qui magnanimos Heroas
Imperio regis, & Britonum res numine firmas;
Sive novum sidus pigris te mensibus addas,
Spicea quà niveas Virgo tibi porrigit ulnas,
Attoniti seu te capiant spatia horrida cœli,
Lethifer in geminos ubi brachia concavat arcus
Scorpius, atque tuæ metuit vicinia dextræ.
Nec minor his, dubias rerum qui flectis habenas,
CAROLIDE, & tantos æquus largiris honores,
Adsis ô, placidusque audacibus annue cœptis.
THAMESIS irriguâ quà præceps labitur undâ,
Et superimpositas stupefactus præterit arces;
Stat Domus, ampla, ingens, excelsi in vertice montis,
Regum divitiis opulenta, & Numine GEORGI.

Altâ turre minax caput est, unde arduus omnes
CAROLUS aspectat terras, atque æquora lustrat
Imperio subjecta suo: Sic æthere summo
Littoraque, Oceanique vagas circumspicit undas
Jupiter, & Terræ defigit lumina regnis.
Hîc nasci, superâque hîc primùm vescier aurâ
EDVARDO omen erat; multo quem Marte ferocem
In bellum rapuit spes famæ, & vivida virtus.
Ille (ubi in adversas acies concurrerat orbis,
Fraudibus hinc melior Gallus stetit, indè Britannus
Missilibus fretus telis ac vindice dextrâ)
Ille memor veteres ARTHURI instaurat honores,
Heroasque vocat duri ad præludia belli.
Quisquis equos melior domat, & qui viribus audet
Cominùs aut gladio certare, aut eminùs hastâ;
Seu valido malit bellum committere pugno:
Cuncti adsint, meritæque expectent præmia palmæ.
Quoscunque accendit peregrini gloria Martis,
Invitat famâ Juvenes, durique laboris
Cruralem vittam gemmis ostroque rigentem
Mercedem ponit, pretium par talibus ausis.
CONVENERE Duces, & nunc per tela, per hostes
Haud dubiam in mortem vadunt, & fata futuræ
Securi famæ non jam metuenda lacessunt.
Ex illo florere EDVARDI, & crescere laudes;
Gallorum fortuna retrò sublapsa referri.
Sed Britonum neu fortè ingens decus interrumpat
Longa dies, tantique abolescat gloria facti,
Perpetuâ serie succedit Martius ordo
Heroum: siquis bello est præclarus & armis,
Sive fide; fidei monumentum & præmia belli,
Aurea Rex lævæ subnectit cingula suræ.

Nunc

Nunc eadem jactant, eadem ad fastigia vecti
Quinque & viginti proceres, quos æquus amavit
CAROLUS, atque ardens instigat ad optima Virtus.
VINSORIÆ Templum est & relligione parentum,
Et Bellatorum multis insigne trophæis;
Multa ibi figuntur sacris in postibus arma;
Et cristæ capitum, & priscorum signa virorum,
Spiculaque, clypeique, ereptique hostibus enses.
Ordinis hîc primùm sumunt insignia lecti
Heroes, crebris cumulantque altaria donis.
Est Aula interior vastis suffulta columnis,
Dædaleâque operâ, multóque insignis Apelle;
Hæ sedes epulis, hîc dilabentibus annis,
Perpetuis soliti proceres considere mensis.
QUIN etiam veterum effigies in parjete doctus
Expressit Pictor, vitasque effinxit in auro.
O si quàm doctâ distendit arundine fucum
Verrio, & ingenuo diduxit pollice ceram,
Tam pleno ingenio, tamque exundante Camœnâ
Magnum opus æternare queam! da, Phœbe, potentem
Da Genium: cœlos nam tu quoque murice tingis,
Pictam mille potens variare coloribus Irin.
Quâ tu parte oreris, gradibus de marmore quinis
Conscendit solium multo intertextum Elephanto
CAROLUS; & stratum subter pede conterit ostrum.
AT super aspicias mirâ pictum arte tapetem,
Quà longo extendit se margine conopeum,
Atque habili revocat cortinam fibula nodo:
Hæc ubi spectator malè fidis lustrat ocellis,
Textricis miratur acum, laudatque nitenti
Auro distinctas telas, ac credulus infit,
Penelope levius, melius nil texit Arachne.

At

At qui fortè comes miranti doctior aſtat,
Deceptos oculos vanæ ſub imagine formæ,
Artificiſque manu depingi aulæa monebit,
Cui neque par olim Zeuxis, nec Cous Apelles.
QUIS verò ille audax criſtâ ſpectandus equinâ,
Inſignis clypeo, loricâque ære decorâ,
Et ſolidâ argento galeâ, & calcaribus aureis?
Ecce indignanti ſimilem, ſimilemque tonanti
Cappadocis vultum! toto ut ferventis ab ore
Scintillæ abſiſtunt! en quantum è naribus efflat
Irarum, quantuſque oculis micat acribus ignis!
Anguem expirantem rabido de pectore flammas
Deſuper altus equo graviter ferit impiger Heros:
Uſque premens monſtrum, & vires ſuper ipſe ſecutus
Uſque ſuas, pendet validos reclinis in armos.
Lapſurum ſternacis equi cervice putares;
Lora tenet tamen, & jam vibratâ arduus haſtâ
Attollenti iras, & cærula colla tumenti
Occupat os ferro, & fauces mucrone cruentat:
Iſte dolore ferox totas jam colligit iras,
Et fruſtra ſævus, fruſtraque haſtile tenaci
Dente terens, linguâ nequicquam mordet inani.
Nec minùs impatiens frænorum, & fervidus irâ
Tollit ſe arrectum quadrupes: calx altera cœlum
Verberat, ignivomi pectus premit altera monſtri.
MAJOR pompa vocat, major propè panditur ordo;
Sive opus aſpicias, ſive ingens argumentum.
CAROLUS en! equitum ſolennem indutus amictum,
Stellamque, trabeamque, periſcelidemque decoram,
Iride ſublimis vehitur! Cui tempora circum
Inter honoratas fundit ſe laurea gemmas.
Pax lævum tegit alma latus, Victoria dextrum;
Ambæ

Ambæ florentes, formosæ frondibus ambæ;
Frondenti hæc palmâ, ramo illa virentis olivæ.
Ad Regale caput junctâ diadema tenent vi
Relligio hinc tabulis nota, inde Britannia sceptris;
Relligio nebulâ vultus obducta pudicâ,
At clara, & nudo manifesta Britannia vultu.
Undique Virtutum circumstat magna caterva:
Ore verecundo insignis, facieque modestâ
Temperies, at sollicitâ Prudentia fronte
Egregia, & non mutato Constantia vultu.
HAUD procul ante pedes flexo tres poplite Divæ,
Et Juverna parens, & Thule, & pulchrior illis
Fœcundisque magis spectabilis Anglia mammis.
At torvâ facie Divas supereminet omnes
Astræa, ancipitem cui vibrat læva bilancem,
Dextra manus validum magnâ vi concutit ensem;
Inque novas cædes crescentem demetit Hydram,
Monstrum horrendum, ingens, & quo non tetrior ulla
Pestis & ira Dei Scoticis sese extulit oris!
Illam Principibus nunquam non noxia Thule
Extremam Enceladóque Ægæoníque sororem
Progenuit, fœtam exitio, nigrique veneni
Fœcundam rabie, cui dira Rebellio nomen,
Saga gravis paci, Regumque inimica quieti.
Huic siquando putri fortè halitus exit ab ore,
Triste malum populi vitiatas inficit aures;
Poscere mox ferrum cives, rapere arma juventus,
Et ruere unanimes adversa in prælia fratres.
Nec sterilis Furia est: Spatiosas aspice mammas,
Pectoráque, gravidúmque armato milite ventrem!
Non Albana olim tam fœdis uberibus sus
Terruit aspectus, uteróve enixa feraci est
Tot

Tot capitum fœtus: Quam prodigiosa propago
Monstrorum eliciunt atro de pectore virus,
Maternósque sinus jejunâ fauce lacessunt!
FALLOR? an agnosco permistum te quoque turbæ,
Shaftsburi, ô Anglis caput horum & causa malorum!
Agnosco vultus, nec quenquam conscia falli
Fistula permittit, pendensque sub ilia Siphon.
Quin etiam anguiculos inhonesto vulnere nasci,
Et, quà rima patet, tubulo manare colubros
Conspicor, & latitans subter præcordia virus.
Ille pavens, structusque dolis, huc turbidus atque huc
Inclinat vultus, & partem versat in omnem.
Nusquam recta acies: vigil omnia circumspectat,
Omnia formidat; pallorque per ora fatetur
Invidiamque, odiumque simul, gelidumque timorem.
His porrò accedit, subito quòd fortè tumultu
Excussæ manibus tabulæ, revolutaque charta
ASSOCIATORUM diros testata furores:
Labitur ille in humum velox, properatque libellos
Colligere in gremium, tacitâque recondere veste:
At rapit oppressum, & conanti plurima frustra
Erecto jamjam vulnus meditatur ab ense
Astræa; ille ictum venientem à vertice cautus
Prævidet, & celeri dilapsus corpore cedit.
PARTE aliâ duxit distincta per atria Pictor
Cressiacásque acies, & Nigri Principis arma,
Captivos currus, Regésque ad fræna sequentes,
Et partum à Gallis repetito Marte triumphum.
Talibus exemplis monitus dum singula lustrat
CAROLUS, haud unquam tantorum indignus avorum,
Angliacas laudes simul & miratur, & implet.

T. SPARK, *Ædis Christi Alumnus.*

IN



IN THOMAM CLUSIUM, SIVE Campanam magnam Ædis Chriſti.

SUmme Deûm, armatâ qui torques fulmina dextrâ,
Et quo preſſa gemit ſubjecti Regia cœli,
Si, quem concuſſæ timuerunt Elidis arces,
(Cùm latè quondam toti convitia cœlo
Fecerunt majus mentita tonitrua Numen)
Cernis adhuc meritas dantem Salmonea pœnas;
Sis bonus ô, faciliſque aſpira ingentibus auſis,
Dum tibi rivalem celebrat mea muſa Tonantem,
Qualis in umbroſæ Dictæis vallibus Idæ
Vagitus preſſiſſe tuos, primaſque querelas
Poſſet, & in latebras pavitantem egiſſe Parentem,
Ultra Curetum plauſus, Corybantiaque æra.
Nam neque (Natorum quamvis commune ſepulchrum)
Os vaſtum tanto pandit Saturnus hiatu.
Te quoque, quem cœlo profugum chariſſima Lemnos
Excepit, ſolúſque Jovi qui tela miniſtras
(Ferrea ſeu nigris vis ſit vincenda caminis,
Sive tibi fuſo melius quid ducitur ære)
In partes, Vulcane, voco: tua Numina poſco,
Dum nova mirandæ molimina perſequor Artis:
Dic age (néve Deum pudeat ceſſiſſe minorem)

Num

Num tale ardentis coctum fornacibus Ætnæ
Movit opus multo madidus sudore Pyracmon,
Brontesve, Steropesve, quibus tosto horrida mento
It barba, & densâ nigrantes nube capilli
Latos inficiunt humerosque, torosaque colla?
ÆQUALI primùm se porrigit area campo
Lævis, & in varias mox convertenda figuras.
Namque tibi effossæ caveam dabit agger arenæ,
Quæ, longè terrarum imos petitura recessus,
Immani quondam ruituram pondere molem
Excipiet gremio, vastâque voragine condet.
Inde triplex totidem surgit fornacibus Ordo,
Et sæpe impositis veluti cessura metallis
Saxa gemunt, & divulsâ compage laborant.
Tum verò (horrendum!) cæcis injecta caminis
Sylva furit flammis, piceique volumina fumi
Obducuntque diem, & cœlo nova nubila mittunt.
Quà data porta, ruit passim Vulcanius ignis,
Et multâ gravidas fuligine nixus in auras
Infectisque tremit radiis, & luce malignâ.
JAMQUE ubi pervasit totam vis ignea molem,
Æreus effundit flavo se gurgite rivus,
Et ducit ternos ardenti tramite sulcos;
Ut primùm patuêre viæ, resoluta Metalla
Circum claustra fremunt, atque indignata teneri
Attollunt sese, laterique illisa resultant.
Ceu quondam pelago immugit, ripisque profundi
Intonat Ægæi decimæ tumor arduus undæ:
Sub pedibus trepidare solum, totisque moveri
Sedibus, & sparsum latè increbrescere murmur.
Protinùs attonitum stupet ad spectacula vulgus,
Liventésque genas, & pallida protinus ora

Cernere

Cernere erat, ſive hoc inſueti audacia cœpti
Et dubii fecêre metus, animíque labantes,
Seu ſimili vultus ducant ex ære colores.
Ante omnes Faber ipſe tremit, ſimiliſque furenti
Huc illuc oculos torquet, ſi fortè coruſci
Exundent latices, & pleno margine ſurgant.
Cærulea effulſit lux tandem, atque omine læto
Flamma ter accenſa eſt, apicémque per aëra duxit.
Mixta metu ancipitem percellunt gaudia mentem,
Et ſigni ſuſpecta fides, animóque recurſant
Triſtia decepti toties exempla laboris,
Cùm quondam prono ſubter labentia rivo
Fuſa ſibi inſolitos aperirent æra meatus,
Nativæ tanquam reditura in viſcera terræ.
Ter priùs extructis arſit fornacibus ignis,
Explorata focis ter maſſa incanduit æſtu,
Ter ſuperas ſeſe tulit indigeſta per auras;
Quales ſæpe parit tellus Nilotica fœtus,
Quorum prima viget motu pars, altera terram
Ponè legit, certâ vix agnoſcenda figurâ.
EXPECTATA diu tandem nos hora reviſit,
Incœptumque urget longo jam doctior uſu
Artificis manus, & fallendi neſcia dextra.
Ecce oritur, nitidoque emergit CLUSIUS ore,
(Horrendum populo nomen, gentique togatæ)
Jane pater, ſocios tecum partitus honores,
Sive diem noſtro reſeret, ſeu claudat Olympo.
Quà ſonat, impulſus validis tremit ictibus aër,
Atque in mille agitur rapidâ vertigine gyros.
Quà ſonat, incautos quos uſu ceperit error
(Fallere ſeu malint hibernæ tædia noctis,
Seu juvet æſtivos umbrâ diſtinguere ſoles)

Idem

Idem omnes ſimul ardor agit; mora nulla, vocati
Diffugiunt, ſeſeque intra ſua limina condunt.
Sic quoties campis ludos inſtaurat apertis,
Diductiſque erret ſpatiis Trojana juventus,
Jam comites, jam ponè videns poſt terga Magiſtros,
Interea tuba ſi dederit Mavortia ſignum,
Diſperſæ coëunt acies, & caſtra reviſunt.
JAMQUE ingens lento procedit Machina paſſu,
Implens mole vias; tanto pars territa monſtro
Metitur ſpatioſum orbem, pars agmine facto
Obnixi trudunt humeris, facileſque rotarum
Subjiciunt lapſus, & ſtupea vincula tendunt.
Proſequitur longè clamorque & plauſus ovantûm.
Ceu quondam Phrygias vehitur ſpectanda per urbes
Feſtivo comitata choro Berecynthia Mater,
Dum ferit adverſas ſublimi vertice portas;
Haud ſecùs auguſtas conſcendit CLUSIUS arces,
Quales nec ſacrâ Divam cervice tuliſſe
Crediderim, licèt ipſa pari componat amictu
Excelſum caput, & cœlo turrita minetur.
Ecce procul niveis effulget porta columnis,
Clarior ignavâ tandem emerſura ruinâ,
Fronte micat totâ, geminoque ad ſidera cono
Aſpirans longas jaculatur Pyramis umbras:
Hinc olim æthereos radio deſcribere curſus,
Et circùm cœli dabitur ſecreta tueri,
Quali tardus agat ſeſe temone Boötes;
Quæve illum ſarraca ferant: quo fulminet enſe
Orion, rutili quo vibrent igne Cometæ.
Hîc & marmoreus primas in limine ſedes
Occupat, auguſtóque renidet CAROLUS ore,
Ipſe novæ tutela arcis ———

Tu quoque majorem ſentis, HENRICE, nepotem,
Præreptóſque tibi non indignaris honores.
Geſtit & æthereâ ſpectans WOLSEIUS ab arce,
Ac miratur opus, quoties it nuncius aſtris
CLUSIUS ingeminans ſonitum, cœlumque laceſſens.
Dum procul attonitos vocat ad ſpectacula Divos.
Reſponſura ſonos famæ tuba ſparget in orbem,
Fama feret longè, noſtro par ſola Tonanti.

THO. SPARK, *Æd. Chriſt. Alumnus.*



CURSUS GLACIALIS:

ANGLICE,

S C A T I N G.



QUÆ nova Naturæ facies, qui lumina terrent
Proſpectus Nivei, & camporum pallidus horror!
Ut diſperſa ruunt, & toto ſe æthere miſcent
Frigora, & hyberni tenuiſſima ſpicula Cauri!
Flumina ſtricta ſilent, curſuſque oblita priores
Lucida per longos producunt ſtagna canales.
Ipſe riget mediis, nova paſſus vincula, Proteus
Fluctibus, ipſe ſuo Neptunus in æquore clauſus
Miratur ſtabiles undas, ſolidataque regna.
QUIN & hyems proprios novit triſtiſſima ludos,
Qui rigidos laxare artus torpore ſoluto,
Et membris habilem poterunt inferre vigorem.

ERGO cui firmæ contingit gloria plantæ,
Ad ripas effusa ruit, totamque juventus
Calce terit glaciem, seu longum tramite lævi
Pergit iter volucris, soleamque fatigat inermem;
Seu cursum meditata vagum, pedibusque nitentes
Subjiciens lapsus, totum sibi vendicat æquor.
Aspicis in fragilem quali se proripit ictu
Planitiem! vitreas quo turbine fertur in undas!
Ut fluctus petit irriguos, glaciemque supremam
Perstringit levis, ut subitâ vertigine cursum
Abrumpit cautus medium! pede stridet acuto
Rasa superficies; facili volat ille recursu,
Itque reditque viam, & circùm undique lubricus errat.

HINC tristis desævit hyems, brumamque rigentem
Corpora contemnunt; hinc crebro mobile saltu
Cor micat, inque genis lætissima purpura fervet.

QUIN si casu aliquo glacies infirma dehiscat,
Evertatque pedes, ubi crebris aspera nodis
Perpetuum prohibet cursum, gressusque fluentes;
Exoritur clamor, resonant circùm omnia risu:
Illudunt misero vulgus, salibusque malignis
Excipiunt vestes madidas, plantamque caducam.

AT quoties juncto plures in marmora lapsu
Prosiliunt simul obnixi, tum corpore prono
In cursum pendent, tum jactant brachia utrinque,
Vimque addunt pedibus; dubiisque erroribus acta
Ducit iter perplexum, atque orbibus implicat orbes
Æmula turba; vagi passim vestigia ferri
Apparent, variisque inscribitur area gyris.

SIC, ubi circuitu incerto lascivit Hirundo
Plurima per sudum crepitans, humilique volatu
Floriferos nunc stringit agros, nunc flumina verrit

Summa

Summa levis; crebros miramur in aëre flexus,
Confusasque vias, & inextricabile textum.
ARTIBUS his fretus, si vera est fama, Batavus
Firmatam nactus glaciem, soleasque ferentes,
Ripam odit tritasque vias; tardosque relinquens
Terrarum tractus, plantâ fugiente viator
Lubricus, aut longè semotum invisit amicum,
Aut petit ignotus peregrinam Villicus urbem.
SÆPE etiam plenis apportans ova canistris,
Nil fragili metuens oneri, se impune fideli
Committit mulier pelago, securaque tranat
Frigora constricta, & quæsitæ allabitur oræ.
Insculptum videas callem, & tota æquora passim
Proscindi ferro, longisque albescere sulcis.

PHIL. FROWDE, *Coll. Magd.*
Superioris Ordinis Commens.



MUSÆ
REGEM & REGINAM
CORONANTES.

1. QUO dubium rapitis, Musæ? quis carminis ardor
Intus agit stimulos, & fervidâ pectora turbat?
Namque ignota priùs subit imas flamma medullas,
Et plusquam solitus mihi corda fatigat Apollo.

Nunc ſua caſtra ſequi, Regumque exponere laudes
Hortatur CLIO, Reginarumque triumphos;
Sive tuas audax memorem, domus ATIA, lauros,
Quæ geſta ALPHONSI, quantus SIGEBERTUS in armis;
Seu Bruti ſobolem, genus inſuperabile ferro,
Angligenûmque acies, & euntem in bella JACOBUM.
Protinus abripior: Dantem cùm vela furori,
Audacíque nimis conantem prælia verſu,
Retrò ferre pedes ERATO monet, & ſibi molles
Indulgere Elegos, dignumque Cupidine carmen.
Quinetiam EUTERPE tenui memorare Camœnâ
Admonet increpitans, hilaris quas Curia pompas
Ducat, quo Regum ſurgant diademate crines,
Quantaque ſollicitent hodiernum gaudia Phœbum.
Diſtrahor in varia, & multus mecum ipſe voluto,
Quos ferar in campos, qui ſurgat carminis ordo.
2. QUIN Tu JACOBO ſolus meditaris honores?
Aut ſolum Te, vane Puer, fecêre Poetam
Pierides? ſed & hoc vivit ſub pectore Regum
Fidus honos; & cùm ſolvuntur vota JACOBO,
Me quoque amant Muſæ, mihi non peregrinus Apollo.
3 *ad* 2. O inſane Puer! nimiùm ne fide Camœnis,
Carmine ſi ſperas laudes æquare JACOBI,
Idem Virgilium certes ſuperare canendo.
2 *ad* 3. QUAMVIS noſtra putes ſordeſcere munera, quamvis
Deſpectus tibi ſim, melior mea carmina forſan
JACOBUS foveat. (3) Modò ſint ea digna foveri.
1 *ad* 3. PARCE malæ linguæ, & (*ad* 2.) tu, Phœbi magne Sacerdos,
Opprobriis ignoſce; (*ad ambos*) atque has componite lites.
Et referes tu carmen, & ille; & quiſquis honores JACOBO,

JACOBO, aut Divæ ſupplex fert dona MARIÆ.
Nec ſatis eſt unus tanta in conamina Phœbus;
Quid juncti valeant humeri, & communis Apollo,
Experiamur; erit mihi carminis Argumentum
Præliaque, clypeique, & Marti accommoda CLIO.
3. BELLA canant alii, queis fortia pectora largus
Indulſit Titan, duri & patientia ferri.
Me lituo averſum (nam nec pudet iſta fateri,
Dum non degenerem arguerint tua ſigna, Cupido)
Ad mollem citharæ luſum, imbelleſque modorum
Delicias ERATO, Veneris gratiſſima cura,
Incitat, & chordis inſpirat amabile Carmen.
2. NEC mollis Cytherea mihi, nec prælia cordi;
Tu Dea, cui dederint jucundum gaudia nomen,
Alma meis ſaveas cœptis, tu rite vocanti
Dextra ades, atque animæ præſens illabere noſtræ.
Auditas agnoſco preces, hilaremque repente
Mutor in EUTERPEN, & me novus incitat ardor
Ire viam immenſam, & plenis dare carbaſa velis.
Quin cedo — (*ad Cl.*) tu fare prior, quo carmine turges?
Nam poſtquam CLIO cupis, ambitioſe, vocari,
Et tanto effrænis vanum te nomine jactas,
Fronti ſiqua fides, ſi non falſo omine plenæ
Inflantur buccæ, majorque inſurgis in altum,
Grande aliquod moliris, & haud ignobile carmen.
CL. SIT procul, ut tali me digner laude, Sorores;
Quin pugnata olim recolo jam prælia, namque
Ipſa aderam præſens, & in imâ mente reponens
Conſertaſque acies, albenteſque oſſibus agros,
Et Senonum infractas JACOBO vindice turmas
Tempus in hoc volvo: juvat, ô, meminiſſe; quot ille
Orco animas magno Dunkirkæ ad mœnia bello

 Tradidit,

Tradidit, & primam ſurrexit quantus in haſtam!
Vidit perque hoſtes, per & obvia tela ruentem,
Quò generoſa tulit cunque ira, aut vivida virtus,
Hoſpitiíve fides, ſocio & data dextra PHILIPPO.
Nec Martem arguerim, nec te, Tritonia Pallas,
Nec Vos, quotquot ego genua incerare Deorum
Haud oblita fui, quòd non fauſto omine duram
Commiſit pugnam ductor; ſors iſta Britannæ
Debita erat genti; quòd ſi non æqua favebant
Fata Viro, cæſis Gallorum millibus antè,
Ducentem in caſtra Hiſpanos rediiſſe juvabit.
Sed neque te poſthac ſimilis, LODOICE, manebit
Fortuna, aut tantis Sors ſi ſemel abfuit auſis,
Tum quoque, cùm fidos hortetur in arma Britannos,
Obſtiterint eadem contraria fata JACOBO.
Ille memor veteres Patrum inſtaurare triumphos
Irruet in Gallos, ſecumque in prælia ducet
EDVARDIque animos, & Nigri Principis arma.
ERAT. Quò veheris, Clio? quò te monumenta laboris
Antiqui rapiunt? magni dum geſta JACOBI
Officioſa refers, neſcis, temeraria, neſcis,
Heu quantum efficias fando incrudeſcere vulnus,
Quos Anglis renovet mœſtiſſima ſcena dolores:
O infanda dies! quam Muſæ ſemper acerbam,
Quamque ego præcipuè crudelem ſemper habebo!
O triſte exilium! quando his peregrinus ab oris
(Horreſco referens) pulſo cum fratre JACOBUS
Infelix aliis ſucceſſit ſedibus hoſpes.
Me quoque tunc eadem crudelia fata trahebant:
Exul & ipſa fui; tenuêre hæc regna viciſſim
Iræque, inſidiæque, & belli triſtis Erinnys,
Atque Odia, & ſciſsâ turpis Diſcordia pallâ.

EU-

EUTERPE. Quid tamen hæc, Erato, nequicquam ingrata revolvis?
Lætior en rerum facies! meliore ſecundos
Augurio ire dies, atque aurea ſecula volvi
Conſpicor: en quanto procedunt agmine Fratres
In patriam reduces! quantus ſeſe explicat ordo
Magnatum, & Patrum, & plaudentûm mille virorum.
Ipſa alios inter, circùm plaudente coronâ
Naïadum, effuſis aderam gaviſa triumphis,
Pars magna illorum; nam quæ lux prima reduxit
CAROLIDAS, Anglis eadem me reddidit oris,
Et dedit hâc iterum placidam conſiſtere terrâ.
ERATO. O illam meminiſſe diem mihi magna voluptas!
O votis revocanda meis! quâ bellicus Heros
Camporum immunis ſtrepitu, durique ſolutus
Martis ſervitio, te demum, blande Cupido,
Faſſus erat, tantoſque animos ſubmiſit amori.
Felix ante alias, domuit quæ Martia Virgo
Pectora, primus Amor; Quæ dudum juncta fideli
Connubio, fauſtâ Venere ac Junone ſecundâ,
JACOBUM fecit formoſâ prole parentem.
Scilicet ex illo gaudent ſe ſanguine naſci
AURIACI conjux, Angli & ſpes altera regni
ANNA ſoror: Nec te, cui vinc'la jugalia curæ,
Incuſem, ô Juno, deerat quòd maſcula proles,
Et parca invidit ſobolem Lucina virilem.
Ille aliis honor eſt thalamis; manet illa MARIAM
Sors melior lecti, quâ non fœcundior ulla,
Pulchrior aut Italis ſeſe Nympha extulit oris.
O quæ connubia, & quales celebrant Hymenæos
Egregium ALPHONSI genus, invictuſque JACOBUS!
Multa tamen toleranda priùs, multoque MARIA

 Sanguine

Tradidit, & primam ſurrexit quantus in haſtam!
Vidit perque hoſtes, per & obvia tela ruentem,
Quò generoſa tulit cunque ira, aut vivida virtus,
Hoſpitiíve fides, ſocio & data dextra PHILIPPO.
Nec Martem arguerim, nec te, Tritonia Pallas,
Nec Vos, quotquot ego genua incerare Deorum
Haud oblita fui, quòd non fauſto omine duram
Commiſit pugnam ductor; ſors iſta Britannæ
Debita erat genti; quòd ſi non æqua favebant
Fata Viro, cæſis Gallorum millibus antè,
Ducentem in caſtra Hiſpanos rediiſſe juvabit.
Sed neque te poſthac ſimilis, LODOICE, manebit
Fortuna, aut tantis Sors ſi ſemel abfuit auſis,
Tum quoque, cùm fidos hortetur in arma Britannos,
Obſtiterint eadem contraria fata JACOBO.
Ille memor veteres Patrum inſtaurare triumphos
Irruet in Gallos, ſecumque in prælia ducet
EDVARDIque animos, & Nigri Principis arma.
ERAT. Quò veheris, Clio? quò te monumenta laboris
Antiqui rapiunt? magni dum geſta JACOBI
Officioſa refers, neſcis, temeraria, neſcis,
Heu quantum efficias fando incrudeſcere vulnus,
Quos Anglis renovet mœſtiſſima ſcena dolores:
O infanda dies! quam Muſæ ſemper acerbam,
Quamque ego præcipuè crudelem ſemper habebo!
O triſte exilium! quando his peregrinus ab oris
(Horreſco referens) pulſo cum fratre JACOBUS
Infelix aliis ſucceſſit ſedibus hoſpes.
Me quoque tunc eadem crudelia fata trahebant:
Exul & ipſa fui; tenuêre hæc regna viciſſim
Iræque, inſidiæque, & belli triſtis Erinnys,
Atque Odia, & ſciſſâ turpis Diſcordia pallâ.

Eu-

Euterpe. Quid tamen hæc, Erato, nequicquam ingrata revolvis?
Lætior en rerum facies! meliore ſecundos
Augurio ire dies, atque aurea ſecula volvi
Conſpicor: en quanto procedunt agmine Fratres
In patriam reduces! quantus ſeſe explicat ordo
Magnatum, & Patrum, & plaudentûm mille virorum.
Ipſa alios inter, circùm plaudente coronâ
Naïadum, effuſis aderam gaviſa triumphis,
Pars magna illorum; nam quæ lux prima reduxit
Carolidas, Anglis eadem me reddidit oris,
Et dedit hâc iterum placidam conſiſtere terrâ.

Erato. O illam meminiſſe diem mihi magna voluptas!
O votis revocanda meis! quâ bellicus Heros
Camporum immunis ſtrepitu, durique ſolutus
Martis ſervitio, te demum, blande Cupido,
Faſſus erat, tantoſque animos ſubmiſit amori.
Felix ante alias, domuit quæ Martia Virgo
Pectora, primus Amor; Quæ dudum juncta fideli
Connubio, fauſtâ Venere ac Junone ſecundâ,
Jacobum fecit formosâ prole parentem.
Scilicet ex illo gaudent ſe ſanguine naſci
Auriaci conjux, Angli & ſpes altera regni
Anna ſoror: Nec te, cui vinc'la jugalia curæ,
Incuſem, ô Juno, deerat quòd maſcula proles,
Et parca invidit ſobolem Lucina virilem.
Ille aliis honor eſt thalamis; manet illa Mariam
Sors melior lecti, quâ non fœcundior ulla,
Pulchrior aut Italis ſeſe Nympha extulit oris.
O quæ connubia, & quales celebrant Hymenæos
Egregium Alphonsi genus, invictuſque Jacobus!
Multa tamen toleranda priùs, multoque Maria

Sanguine dotanda: expectat te pronuba Enyo,
O semper duris JACOBE exercite fatis,
Et Mars æquoreus, Belgarum & mille carinæ.
Altera te nunc bella vocant, spretumque lacessit
Oceani imperium, temeratáque fœdera ponti.
En! video Angliacis tabulatum classibus æquor,
Transtra per & puppes se latè efferre JACOBUM
Funera spargentem, simul & trepidare fugacem
OPDAMUM, inque suas properum remeare paludes.
I nunc, Belga ferox, offer te, irrise, peric'lis,
Navales, i, sterne acies, tege classibus æquor,
Crudâ ut mole tumens, multoque abdomine pinguis
Balænam pascas, & fias præda siluris. [phæis
EUTERPE. Quot spolia indutus Victor, quantisq; tro-
Insignis graditur! circùm Pæana volutant
Littora; Iô Pæan repetit de montibus Echo.
Mille inter populi plausus, per strata quadrigis
Fertur ovans; fusos lauro redimita capillos
Læta triumphales sequitur Victoria currus,
Pax simul it comes, & fœcundo Copia cornu. [belli
ERATO. Nempe per hos casus, perque hæc discrimina
Itur in Italiam, formosam ubi Diva MARIAM
Ostendit Venus, & tantorum digna laborum
Præmia ——
Sic Priami post fata senis, supremaque Trojæ
Funera, Neptuni rabiem Turníque furores
Elapsum Ænean blandis Virgo excipit ulnis
Itala, & ingentes pensat Lavinia curas.
O si talis eram, qualis TASSONIS anhelum
Accendi pectus, fudíque in carmina vires!
O quantis ego tum numeris LAURæque JACOBIque
Ornarem thalamos, & connubialia jura!

Sed

Sed nunc anguſtos animos, & inertia corda
Nequicquam ſtimulo & tantis non æqua Camœnis.
EUTERPE. Quin aliquid potiùs, præſens quorum indiget uſus,
Texere regales properamus ritè coronas?
Et nunc ridet ager, nunc omnis pullulat arbos,
Induiturque recens viridem Natura juventam.
Quare agite, ô Muſæ, per amœni jugera Pindi,
Parnaſſi per agros, muſcoque virentia Tempe,
Ferte pedem, ac paſſim creſcentes carpite flores,
Communemque ornate Deum, & date ſerta volentes.
CLIO. Tantus honor ruri, Deus ut ſacra tempora circum
Inter odoratos flores ſinat ire capillos?
Flores, quos crepitans impune per aëra Corus
Disjicit, aut ſudos ubi torret Sirius agros,
In tenues cogit nimius Sol ire vapores.
ERATO. Non, ſi adſint Tmoli colles, & amœna vireta
Alcinoi, aut roſei, Pæſtum quos jactat, honores,
His Hyblam addideris ſuper, haud tamen æqua JACOBO
Ornamenta feres, aut munera digna MARIA.
EUTERPE. At vidi his nuper formoſam incedere Floram
Frondibus, ipſe tegi nec dedignatur Apollo.
CLIO. Phœbo ſacra viret Parnaſſi in vertice ſummo
Laurus, & in cœlum ramis felicibus exit:
Perſæpe hinc noſter ſua tempora cinxit Apollo,
Hinc propero meritam JACOBO ferre coronam.
EUTERPE. Dii, facite, ut, frondens cingit dum tempora laurus,
Huic adſit ſemper lætis Victoria pennis;
Sive acer poſcat tumidos in prælia Gallos,
In Mauros ſeu ſigna ferat, Thraceſque laceſſat,
Euphraten Nilumque ſequens, inviſere Gangen.

Seu paret, & captos oſtendere civibus Indos.
ERATO. Propter aquam, tardis ubi lenis flexibus errat
Caſtalis, & placido demulcet murmure ripam,
Myrtus, amor Veneris, latè diffundit honores;
Qui cœlo aſſurgit ſummus, decerpere ramum
Cura mihi, & ſertum lectâ de fronde MARIÆ
Nectere; ſi Nymphæ myrtus non vilis habetur,
Nec tibi cedo, (*ad Cl.*) Soror; nec vincet Laurea Myrtum.
EUT. Ornet ſanguineos laurus Phœbea triumphos;
Myrtus amat facilem, partam & ſine cæde coronam.
Quam video naſci ſobolem! quæ ſurgere regna!
Tu modò naſcenti puero, quem Cambria regem
Infantem expectat, famulus cui ſerviet orbis,
Ilithyia, fave, dextra & natalibus adſis.
CL. Lauro addam virides querno de vimine ramos,
Quæ CAROLUM texit; ſuus eſt honor huic quoque frondi.
ERAT. His ſuper addetur varios Roſa picta colores,
Utque memor referat conjunctæ inſignia gentis,
Hinc nive candidior fuerit, ſimul inde rubebit.
EUT. Dum legit illa Roſas, (*ad Cl.*) tu Lilia ferre memento;
Invida frendenti rumpantur ut ilia Gallo.
CLIO. Illa memor carpam, ſimul & miſcebitur illis
Non Boream metuens, non brumæ frigora, Palma.
Utque hujus nimio preſſus ſub pondere truncus
Altior in cœlum aſſurgit; ſic nulla JACOBUM
Flectere fata queant, at contrà audentior ibit,
Dum cœlo tandem celſum caput inferat alto.
ERAT. Pallentes violas, & ſumma papavera carpens
Narciſſique comas, pulchræ fero dona MARIÆ.
EUT. Narciſſo ſat erit, ſi ſub veſtigia Nymphæ
Spargitur, & ſacro preſſus pede ſurgere ſperat.
Quære quibus terris inſcripti nomina Regum
Naſcantur

Nascantur flores; hinc collige serta MARIÆ.
Interea in Pisâ, multùm dilecta Minervæ
Pullulat, & latè frondens se pandit Oliva.
Sunt mihi, sunt geminæ supremâ ex arbore frondes;
Hæc, JACOBE, tibi magnum decus, illa, MARIÆ.
Lenta quidem in nubes pigrum caput exerit arbos,
Sed semper viridis, frustra obrepente senectâ,
Crescentis tardè compensat damna juventæ:
Sic precor, ô Superi, postquam Rex Nestoris annos
Præteriit, simul & vicit Regina Sibyllæ
Secula Cumææ, maneat tamen usque JACOBO
CL. Vis eadem in bello. (ER.) Similis sit forma MARIÆ.

Recitârunt in Theatro, Apr. 23. 1685

D. UDAL CORBET, *Baronett.* } *ex Æde Chr.*
JOHANNES SPROT, *Armig.* }
GUIL. BARBER, *Armig.* }



Experimenta Machinæ Pneumaticæ

Ab HONORATISSIMO

D. D. BOYLÆO

INVENTÆ.

INCLUSAM quâ vi Terram circùm ambiat Aër,
Urgens mole gravi; errantes quo pondere cogat
Particulas; quanto oppressus sese explicet ictu
Carceris impatiens, primus, BOYLÆE, recludis:

Nam

Nam te Naturæ deſerta per ardua dulcis
Raptat amor; tibi res intactæ Laudis & Artis
Debemus; tibi fas ſoli cognoſcere cauſas
Abſtruſas, Veríque imos penetrare receſſus.
O Terræ Cœlíque potens! qui Limen utrumque
Exploras, geminique aperis commercia Mundi:
Tu reſeras quicquid ſecum meditatur iu Aulâ
Aëriâ Juno; Imperii tu detegis oras
Cærulei, liquidamque plagam, & pellucida regna.
QUIN Hyalum profer, latum quod creſcit in orbem,
Quâque Tubo aptatur, cerâ viſcoque tenaci
Unge fovens, ne ſe inſinuet penetrabilis Aër.
Atque ubi jam ſpatio expreſſa eluctatur inani
Aura levis, tenueſque in ventos hauſta recedit:
Continuò fragor auditur; ruit omnis ab alto
Incumbitque Aër Phialæ; & denſiſſima torto
Verbere tempeſtas circùm furit; illa fatiſcens
Solvitur, & ſparſo ſcintillant fragmina vitro.
Sin ſit convexa, & curvum lunetur in arcum,
Stat contrà obluctans, parteſque gravata coërcet
Firmiùs, æthereum pondus confiſa figuræ
Contemnit, laterique illiſam decutit auram.
SIC ſeſe attollit nativo fornice ſepta
Teſtudo in concham creſcens, ſic grandia ſaxa
Fert tergo impunè, & ferratos ſuſtinet orbes
Vulneris haud metuens; nequicquam concava pulſu
Teſta ſonat, ſolidumque terit rota ſtridula dorſum.
ACCIPE nunc, quantas vires tenuiſſima quævis
Particula aëria emittat, quali impete ſeſe
Expediat vinc'la indignans: quin obice rupto
Non jam ſe capit expatiata; ita turbine magno
Evolat, & veterem poſcit revoluta figuram.

Nam

Nam ſi Veſicam Phialæ alvo includis, & auram
Chryſtallo errantem educis, ventoſa tumore
Protinus aſſurgit Pellis, majorque videri
Vitrum explet, raucoque crepat diſploſa fragore.
Scilicet urgentis cœli gravitate remotâ
Funiculi aërii exiliunt, & murmure circum
Clauſtra fremunt, tentantque aditum, & latera undiq; pulſant.
NON vi majori tormentis emicat ardens
Sulphur, non ruptâ fulmen de nube triſulcum
Irruit, evertitque imis radicibus ornos.
HAUD aliter vento, quos preſſo implevit Ulyſſes,
Turgeſcunt utres gravidi, dum flatibus intus
Hinc ſævit Boreas, furit illinc turbidus Auſter,
Explorantque viam: donec, mox carcere fracto,
Erumpunt omnes turmatim, atque æquora miſcent.
AT fragilem ſaliens cùm Rana intraverit Urnam,
Machinaque ingenti gyro circùm acta rotetur:
Ecce! inflatum animal turgenti pectore anhelat,
Miraturque novam molem, atque immania membra;
Tum furiis accenſum Hyali cava mœnia tundit,
Singultuſque ciet, mediâque in morte recumbens
Diſtinctam oſtendit maculis ſqualentibus alvum.
Illi Natura effinxit mirabile textum
Pulmonum, alternam tumidis qui follibus auram
Accipiant reddantque: illi altas ire ſub undas
Indulgens dedit, ambiguâque ſeneſcere vitâ:
Nequicquam; tenuis neſcit puri ætheris hauſtus
Erigere inflatu, & vacuas diſtendere cellas.
SIC ubi captivus limosâ educitur undâ,
Et patitur cœlum Piſcis; mox frigore ſiccum
Horrere aſpicias, duriſque rigeſcere ſquamis.
ID metuens ſerâ Teneriffam nocte Viator

Aſcenſu

Aſcenſu cautus ſuperat, quando aëra veſper
Humenteſque umbræ denſant, fumique volucres:
At ſub mane ruit, montiſque è vertice præceps
In valles fertur, dubiâ cùm luce rubeſcit
Nondum pura dies; nempe orto Sole vapores
Diffugiunt, ſimplex terrenâ fæce relictâ
Rareſcit, non jam ulterius ſpirabilis, Æther.
QUID referam, in Vitro Sonus ut vaneſcit, & aures
Debilis arrectas fallit, longeque recedens
Paulatim moritur? Radios ut vibrat inertes,
Et tremula incerto langueſcit lumine Tæda;
Ut Lympha ebullit magno commota tumultu,
Exultantque intus latices, dum roſcida fontem
Mentitur, crebrâque aſpergine ſubſilit unda
Irriguas ſimulans ſcatebras. Sic Cynthia Nerei
Turbatas attollit aquas; furit æſtus arenis,
Atque agitata imo ferveſcunt æquora fundo.

HENR. STEPHENS, *A. B.*
Coll. Mert. Socius.



MARIA REGINA

Ex Gente ESTENSI.



DIVA potens formæ, ſceptri Regina Britanni
Immortale decus, cui frontis gloria majus
Imperium, & latòs tribuit toto orbe triumphos:
Diva favens adſis, laudíque, MARIA, ſecundos

Sterne

Sterne tuæ curſus; primæ incunabula famæ
Seu reſerare juvat, priſcumque à Cæſare nomen
Majorum eruere, & multâ deducere virgâ;
Sive tuis meritos aris libamus honores,
Et tibi ſolenni inſtaurantes Orgia ritu
Angliacæ canimus, Præſes Saturnia, terræ,
Magna Jovis Conjux, & digna Tonante Britanno.
TALIS eras, Paphiâ frontem redimita coronâ,
Cùm Veneri lætos indixiſti Hymenæos.
Poſtquàm omnis Comitum longè proceſſerat ordo,
Ipſa aderas alias inter præſtantior omnes,
Inſigniſque auri radiis, & luce ſmaragdi;
Dives opum, & vultu melior: Berecynthia mater
Inſtituit talis lætas feſtiva choreas,
Dum ſocias inter mediâ ſpectabilis urbe
Incedit, gradienſque altis cervicibus extat.
QUÆ tibi tum roſeo Majeſtas luſit in ore
Intactam perfuſa nivem? cui plurima flammam
Purpura ſubjecit, caſtâque in fronte pudoris
Illuxêre faces; ſed vultum obnubit amictus,
Involvitque diem; ſic umbra abducit opaca
Purpureos cœlorum ignes, Titaniaque aſtra.
JAMQUE oculos pompa invadit, cùm finibus olim
Angliacis hoſpes, cum jam Thameſina ſubires
Oſtia, ſentit onus Thameſis, fluctuque ſuperbo
Expatiatur ovans, placidoque exuberat æſtu.
INTEREA mediis, avidus ſpectator, ab undis
Neptunus, viridi implicitum caput extulit algâ,
Et vultum attonitus, ſuſpenſa ſilentia rupit.
" Prima, nec indignor, cedat tibi gloria ſortis,
" Æthereaſque regas Dictæus Jupiter arces;
" Jam mihi ſurgit honos, creſcitque immane tridentis
" Imperium,

" Imperium, cœloſque æquant Neptunia regna.
" En nova cæruleo emergit Dea Cypria ponto,
" Nereïdum comitante choro; Quæ jura furenti
" Dat pelago, rapidoſque jubet miteſcere fluctus.
" Nympha potens, ſalve, noſtri gratiſſima Regni
" Advena, quæ Thetin exuperas pulcherrima, quantum
" Ipſa Thetis reliquas ſuperat pulcherrima Nymphas;
" Aurea ſic tumidos radianti lampade fluctus
" Luna ferit, tremulus latè ſuper æquora ſplendor
" Emicat, & vaſtum incendit multo igne profundum.
Dixerat, & rauco confuſum murmure littus
Intremuit, plauſuque ſecundo immugiit æther.
SERVIT, Diva, tibi quaſcunque allaberis oras
Lætus honos, longè clamorque & plauſus ovantûm
Aſſequitur greſſus; ſeu Gallica regna peragras,
Mox induta novo incandeſcit Gallia cultu,
Præſentem confeſſa Deam; fulgore coruſcat
Terra ſacro, rutiloque albeſcit ſemita tractu.
Sive per Italiam tranſis, mox Itala tellus
Sponte ſuâ croceos ridens veſtitur amictus;
Fragrantem circà nebulam jucundior aër
Fundit, & undantes redolenti nectare rores.
SIC, ubi Mænalios Virgo Latonia ſaltus
Ingreditur, jactatque humeris reſonantibus arma
Venatrix, crines latè per colla fluentes
Luxuriant, atque ambroſios Dea ſpirat odores.
QUAM lætas indulget opes Saturnia tellus
Indigenis, quali ridet tua patria luxu!
Illic vere novo, cùm primæ à vulnere gemmæ
Materno erumpunt, paſſimque injuſſa ſuperbi
Herbarum pubes, ac florum lucidus ordo;
Non ſic Hylæi fragrantia germina colles

Exhalant,

Exhalant, quoties Zephyrus mulcentibus alis
Naſcentes libat violas, lætoſque Hyacinthos.
Illa ferax opibus tellus, ubi quælibet arbor
Sudat odorato ſpirantia Balſama ſucco;
Lenæuſque Pater generosâ vite coronat
Purpureas valles, ſtratique fluentibus agri
Luxuriant ramis, dum pondere laſſa tumenti
Nutat curva arbor, fœtuque premente graveſcit.
Illic mala nitent auro ditata; putares
Heſperidum florere nemus, cui fulgida poma
Ardeſcunt, flavoque rubent pretioſa metallo.
SED mihi quanta acies, vel quis ſuffecerit ardor
Per juga panda ſequi, per nubiferumque cacumen:
Quà procul aëream latè Pater Appenninus
Erigit in Superos frontem? premit hiſpida durum
Colla gelu, & canus latet inter ſidera vertex:
Porrigit ille avidos per tædia multa viarum
Ad Mutinam greſſus; Latios dorſa aſpera campos
Vaſtâ mole ſecant, Mutinenſeſque ardua turres
Deſpectant, longoque patent immania tractu.
TU, Mutina, ante alios multùm dilecta receſſus,
Multùm digna cani; longos dominantia in annos,
Tu quondam Estensis primordia maxima ſtirpis,
Vagitumque ingentem, atque incunabula læta
Heroum, & teneros cœlo plaudente Mariæ
Vidiſti riſus: lævùm Saturnius arce
Cùm intonuit Pater, & flammas per inane coruſcas
Disjecit, certique dedit læta omina regni.
Eſt via, quà collis frondenti aſſurgere dorſo
Gaudet, vernantique jugum veſtire coronâ:
(Planities lata inde patet, cui flumina circum
Fundit humus flores, viridique inducitur umbrâ)

Accli-

Acclivem, Mutina, in frontem, tua mœnia tollis,
Et fluvii curſus, & dulcia proſpicis arva;
Tardior hinc PANARUS dilectæ allabitur urbi,
Innectitque moras, laſcivaque murmura miſcens,
Hinc, atque hinc udæ libat mille oſcula ripæ.
Protinus hæc vario circùm undique fuſa colore
Læta nitet, depictas fœcundo ubere valles
Jactat, & æternos opulenti ruris honores.
SIC tibi, Roma, urbem campi ſubjecta coronat
Planities, blandi quà mollior aura Favonî
Ludit, dum facilis juxtà leni agmine Tibris
Labitur, & placido teſtatur gaudia fluctu.
Terra tibi ſimilis, Regina, atque æmula vultûs,
Diva, tui, radios ſpargit, lumenque juventæ
Purpureum.
Sic Mutina æthereas ſurgit ſublimis in auras,
Hinc ſibi vicinas Veronæ deſpicit arces,
Hinc Patavî campos, & Bolognenſia caſtra:
Tuque etiam acclini demittis vertice turres
Æmula quantumvis Arioſtum, Mantua, jactes
VIRGILIUMque tuum.—Talis mihi pectora fervor
Incendat, ſimilique ruat per anhela tumultu
Corda furor pulſans: Quis enim, Regina, valebit,
Quis Proavos celebrare tuos, à ſanguine Divûm?
Quis digno poterit Forreſtum attollere cantu?
ILLE, ubi graſſantes adverſo Marte Phalanges
Hunnorum vidit Latiis incendia campis
Jactare, atque urbes hoſtili involvere flammâ:
" Quis mecum, exclamat, miſeræ ſpondere ſalutem
" Audebit Patriæ? ſtat certè avertere peſtem
" Communem terris, vel honeſto occumbere fato.
Dicta fides ſequitur, parvâ ſtipante coronâ,
Perque

Perque hostes, perque arma ruit, latam undique cladem
Sternit, & ingentes confusæ cædis acervos;
Huc illuc adigit violento fulmine turmas,
Exosumque pecus procul Hunnos finibus arcet.
Nec magis Almannis, tibi nec, gens Vandala, campos
Vastanti Ausonios, belli fortuna pepercit:
Namque volans mediis se fervidus ingerit armis,
Perque globos immanè furens, Acarinus inundat;
Mille cadunt cæsi duro discrimine, mille
Captos vinc'la premunt; paucos à morte redemit
Noctis amica quies, tacitæque silentia lunæ.
QUIS referat præclarum Azo, bellique potentem
Barsilium, Narcemque cruento rore madentem,
Insignemque armis fulgentibus ALDOVARDUM?
Quis BORSUM celebrabit, Amazoniamque MATILDIN?
Tuque, ERNESTE, ardens, & BERENGARIUS Heros,
ALBERTUSque ferox, & Saracennius OTHO
Ingens fama, Domûs magnum decus Atestinæ:
Tu tamen antiquos ingentia stemmata Patres,
RINALDE, exuperas, viridi tibi tempora lauro
Innectit TASSO, sacras Latonius artes
Cui dedit, & plenâ indulsit sua munera flammâ.
QUANTUS Judæis RINALDUS victor in arvis
Ibat! qui, medio Turcarum ardente tumultu,
Appetere invisum Superisque hominique Gigantem
(Incessu lato & magnâ se mole moventem)
Ausus, & imparibus bellum decernere telis:
Illi alternantes in mutua vulnera surgunt,
Et ferrum obnixi infigunt, collisaque vastos
Dant sonitus arma, atque exundant imbre cruento.
Tum sic RINALDUS: " Non te mea dextera vincit,
" Cede Deo, magnum te certo vulnere numen
" Im-

" Immolat:" & dicens capulo tenus egit in imas
Mucronem costas, nec dum media ilia rupit.
Ille tremit graviter frendens, cum vertice prono
Volvitur, & sese per totam extendit arenam.
Sic, ferro percussa, ingenti robore quercus
Huc illuc nutat tremefacta, & vulnere duro
Victa cadit; magno tellus commota fragore
Horrescit, gemituque vago nemus omne remugit.
PROXIMUS accedit, sed major semper in armis
Emicat ALPHONSUS, teneris qui doctus ab annis
Primitias hausit juvenis, bellique cruenti
Dura rudimenta; ille artes in utrasque paratus,
Seu dubium regere Imperium, si fortè minaci
Turba fremit strepitu, sævitque ignobile vulgus:
Seu, galeam indutus, felici hastilia dextrâ
Vibret, & in densos immani turbine campos
Ingruat, horrendumque externis intonet arvis.
SI titulos, ALPHONSE, tuos numerare velimus,
Si magnas Patrum exuvias, atque agmine facto
Congerere annales, major tibi gloria surgit,
Major adhuc fama est Divam genuisse MARIAM;
Prole tuâ felix, felix simul illa Parente!
Illam stirpis honos, & aviti sanguinis ordo
Evehit ad cœlos, atque inter Numina tollit.
Illa suis fulget Titulis, & Nomina jactat
Prolixa, & seriem fœcundam ostentat honorum.
HAUD secus audivi exundanti flumine ripis
Intumuisse suis, & pleno gurgite Nilum
Per campos ferri; dum fontis nobile traxit
A cœlo caput, & superis immiscuit astris.
QUANTA, MARIA, tibi laudum seges, æquore quanto
Panditur, & magnæ ditescit gloria messis!

Seu longè à patriis JACOBUS finibus exul
Egregius properet (dum vexat triſtis Erinnys
Vipereis Anglos odiis, & murmura plebi
Inſpirat cæca, atque horrendi ſemina belli)
Te quoque per ſimiles eadem fortuna dolores
Impulit, & ſequeris per tot diſpendia, fati
Conſors indefeſſa, atque inviolabile pignus;
Una ſalus, unum vobis commune peric'lum.
Seu populo rurſum adverſante, & ſorte novercâ
Tendit ad algentes Boreali cardine Scotos;
Tu comes ire paras, atque effera turba potentis
Imperium formæ agnoſcunt; Teque auſpice divâ
Et vulgi rabiem fregit, pelagique tumultus.
SIC comites Divos oſtentat Troïus Heros,
Securuſque ruit, denſa inter tela, per ignes,
Perque maris, vaſtæque exhauſta pericula terræ.
SED damnat Fortuna nefas, ac fœnore multo
Præteritos reparat caſus, & crimina fati;
Jam vultu meliore dies, nitidoſque juventâ
Inſtauras, Saturne, annos, ſeriemque ſuperbis
Infantem revocare, & lætam evolvere ſcenam.
Jam video, nec vana fides, per compita plauſus
Ingentes furere, & ſacras effervere pompas.
En diva incedit ſolenni invecta triumpho,
Dumque oculi latè radiorum tela coruſcant,
Ipſa micat ſtellis fulgentibus intertexta.
ÆTHEREA nuper lapſus Cyllenius arce,
Fragrantiſque imbres nardi, & redolentis amomi
Perfundit rivos, dum molli tempora ſerto
Implicat, & ramo nectit felicis olivæ.
Fuſa utrinque cohors magnatum, atque ordine longo
Turba nitet procerum; ſequitur dum ſplendidus ære
Miles,

Miles, & ignitæ lucent umbone phalanges.
HAUD ſecus ardenti radiorum fulgure cincta,
Æternoque armata die, cùm Juno ſuperbâ
Majeſtate ſedet, quatit hinc circùm ægida Pallas
Bellatrix, illinc pharetrâ metuendus Apollo
Præſidet, & rutilis Mavors Pater horret in armis.

Jo. WHITFELD, *A. B. Coll. Mert. Soc. recitavit in Theatro Apr.* 23, 1685.



CAROLUS,
WALLIÆ PRINCEPS,
EX
HISPANIA REDUX

ANNO 1623.



CONGERITE faſces, ſtruite lignorum pyras,
Totuſque largâ fulgeat vicus face,
Stellentur urbes ſingulæ flammis ſuis,
Trabeſque & ipſa tigna conferte in focum.
Campana feſtos multa proclamet ſonos;
Funes ſtrepentes brachium vexet frequens.
Noſtram apparatus iſte pietatem decet,
Simplex, & hilaris iſte, vernaculus, probus;
Extemporale gaudium quicquid jubet.
TE ſumptuoſis mulceat ludis licet

His-

Hiſpana tellus, illa meditatos tibi
Paret triumphos, pompam ut oſtendat ſuam:
Nos tantùm amorem cupimus: haud nobis vacat
Rude expolire Gaudium, & moram pati
Cunctantioris Ingenî; ſubitum damus.
Erumpit importuna Lætitia, & ſonum
Ingeminat unum, CAROLUS Princeps redit,
Reviſit Anglos CAROLUS Princeps ſuos.
Spectetis, Ipſe eſt. Denſa jam premit vias
Avida videndi turba, ſcintillat frequens
Oculis feneſtra; quin & ancipiti pede
Crepidines hic ſcandit, & magnæ domûs
Proclive culmen. Quiſque nunc epulum ſuo
Oculo voraci præbet, haud ſatiat tamen.
Spectetis, Ipſe eſt; jam nec obſcurat genas,
Dubioſque cultus artifex tegit coma;
Sed clarus, & noſcendus, & facie ſuâ,
Stat liberalis jam ſuî, & largus manu.
SECEDE tandem, turba: ſat vobis datum,
Sat impedîſtis, jam ſuam pergant viam
Ad aulam; ubi illum charior manet ſinus,
Et prole tantâ digna Majeſtas Patris.
Quàm dulce collo pondus incumbet tuo?
Quàm differêre amplexibus? quantum hic modò
Flebitque ſpectabitque? Quis ſtrepitus erit
Tumultuantis gaudii? Quà nunc putem
Aureſque & animos ore pendentes tuo?
Dum propriam nunc Ipſe commemoras viam,
Iterque quicquid vidit, aut fecit novum,
Probaſque populi vota, confutas metus,
Et quanta fueras cura Fortunæ refers,
Quamque innocentes ſuſpicabamur Deos;

Quàm

Quàm mitis unda, quàm tibi ſtratum mare,
Lævis Pyrene, comis Hiſpanus fuit,
Quodcunque de te fama narravit loquax,
Quodcunque finxit. Parce trepidanti Angliæ,
Quiſquis ſeverus es Patriæ cenſor nimis:
Hunc Charitas creavit, hunc Fides metum,
Nec curioſa noſtra, ſollicita fuit.
CEU Mater alma Filium emittens ſuum,
Omnes ſuſurros captat, & cudit ſibi
Quod porrò metuat, ipſum & hoc pavet procul,
Et quicquid oculos habeat, haud tutum putat.
Nunc ſi quid olim vota ſuggererent boni,
Speràſſe gaudet, ſive quid dubius timor
Offendit, hîc erràſſe vel gaudet magis,
Spectaculo jam tota perfruitur ſuo,
Tantoque fidos pignore abſolvit Deos.

JO. EARLE, *Coll. Mert. Soc.*

FINIS.



